

ŠTÁTNA VETERINÁRNA A POTRAVINOVÁ SPRÁVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
Botanická č. 17, 842 13 BRATISLAVA

---

*Výročná správa
a verejný odpočet
za rok 2006*

Bratislava, marec-apríl 2007

Predkladá: Prof. MVDr. Jozef Bíreš, DrSc., ústredný riaditeľ ŠVPS SR

Identifikácia organizácie

Názov

Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky

Sídlo

Botanická 17, 842 13 Bratislava

Rezort

Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky

Forma hospodárenia

rozpočtová organizácia

Kontakt

tel. 02/60257212, 213; fax 02/6542 0745,

e -mail: biress@svsr.sk ; chudy@svssr.sk; juras@svssr.sk

Ústredný riaditeľ:

Prof. MVDr. Jozef Bíreš, DrSc.

Členovia vedenia:

Odborný riaditeľ:

MVDr. Miloš Juráš

riaditeľ ekonomiky:

Mgr. Juraj Bučko

vedúci kancelárie ústredného riaditeľa:

MVDr. Martin Chudý

vedúca osobného úradu :

Mgr. Eleonóra Gulárová

vedúca odboru hygieny potravín živočíšneho pôvodu:

MVDr. Gabriela Virgalová

Hlavné činnosti:

Postavenie ŠVPS SR bolo **v roku 2006** je upravené zákonom č. 488/2002 Z.z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a nadväzujúcich všeobecne záväzných právnych predpisov a na úseku potravinového dozoru v rozsahu svojej pôsobnosti vyplývajúcej zo zákona NR SR č. 152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov

1. ŠVPS SR je rozpočtovou organizáciou s finančnými vzťahmi zapojenými na rozpočet Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „MP SR“).
2. ŠVPS SR vykonávala štátnu správu vo veterinárnej oblasti v zmysle zákona č. 488/2002 Z.z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a nadväzujúcich všeobecne záväzných právnych predpisov. Vo veciach potravinového dozoru jej pôsobnosť vyplýva zo zákona NR SR č.152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov a nadväzujúcich všeobecne záväzných právnych predpisov.
3. ŠVPS SR je orgánom kontroly kvality rastlinných a živočíšnych produktov podliehajúcich spoločnej organizácii trhu v zmysle nariadení Európskej únie a zákona č.491/2001 Z.z. o organizácii trhu s vybranými poľnohospodárskymi výrobkami v znení neskorších predpisov.
4. ŠVPS SR vykonávala dozor nad dodržiavaním zákona č. 147/2001 Z.z. o reklame a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 23/2002 Z.z.
5. ŠVPS SR vykonávala kontroly v zmysle Dohody o delegovaní činností uzavretou

medzi Pôdohospodárskou platobnou agentúrou a ŠVPS SR, v zmysle zákona č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v zmysle zákona č. 144/1998 Z.z. o skladiskovom záložnom liste, tovarovom záložnom liste a o doplnení niektorých ďalších zákonov v znení zákona č. 526/2002 Z.z., vykonávala kontroly v zmysle platnej legislatívy o vinohradníctve a vinárstve; o rozvoji rastlinnej výroby v znení zákona ; o krmivách a o liekoch

Činnosť ŠVPS SR v zmysle a v súlade s legislatívou - v rámci svojej činnosti v roku 2006

1. riadi a usmerňuje a kontroluje výkon štátnej správy, ktorý uskutočňujú krajské veterinárne a potravinové správy - KVPS (8), regionálne veterinárne a potravinové správy - RVPS (40),
2. vykonáva hraničnú veterinárnu kontrolu prostredníctvom hraničných veterinárnych staníc na vonkajšej hranici EÚ (3)
3. riadi, usmerňuje a kontroluje štátne veterinárne a potravinové ústavy (5) a štátny veterinárny ústav a ústav štátnej kontroly veterinárnych biopreparátov a liečiv
4. navrhuje národné pohotovostné plány, ktorými sa určujú opatrenia pri podozrení na chorobu alebo pri výskyte chorôb zvierat
5. vykonáva klasifikáciu chovov, regiónov alebo oblastí z hľadiska výskytu chorôb
6. vykonáva prostredníctvom veterinárnych inšpektorov kontroly a inšpekcie prevádzkárni, chovov rýb a zón rýb, miest oddychu zvierat všetkých schválených , povolených alebo evidovaných zariadení
7. schvaľuje pri vývoze alebo výmenách do členských štátov alebo pri vývoze do tretích krajín prevádzkárne, produkujúce alebo manipulujúce s produktmi živočíšneho pôvodu (okrem mliekárni), chovy rýb a zóny rýb, prevádzkárne na produkciu násadových vajec, jednoduchých kurčiat, chovnej hydiny a úžitkovej hydiny,
8. schvaľuje miesta oddychu zvierat pri preprave, inseminačné stanice, tímy na odber a prenos embryí
9. vyjadruje sa k osvedčeniam k registrácii krmív
10. schvaľuje referenčné štátne veterinárne laboratóriá, iné akreditované referenčné laboratóriá a laboratóriá na vykonanie laboratórnych analýz a vyšetrovaní v rámci vlastných kontrol vykonávaných prevádzkovateľom pri uvádzaní produktov živočíšneho pôvodu na trh a pri spracovaní odpadov živočíšneho pôvodu
11. kontroluje, odborne usmerňuje a koordinuje zabezpečovanie systému identifikácie a registrácie zvierat

V zmysle zákona č.152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov

1. vykonáva potravinový dozor nad výrobou, manipuláciou a uvádzaním do obehu
2. potravín živočíšneho pôvodu. Okrem poskytovania služieb spoločného stravovania a potravín
3. potravín rastlinného pôvodu vrátane čerstvého ovocia, čerstvej zeleniny a zemiakov a ostatných poľnohospodárskych výrobkov (v poľnohospodárskej prvovýrobe po zbere úrody), nápojov vrátane potravín s niektorými zložkami živočíšneho pôvodu (zmiešaný pôvod), okrem poskytovania služieb spoločného stravovania a potravín
4. tabakových výrobkov okrem poskytovania služieb spoločného stravovania
5. geneticky modifikovaných potravín
6. je kontaktným miestom SR pre systém rýchlej výmeny informácií pre potraviny a krmivá – viac na str. 114

*Poslanie organizácie
a strednodobý výhľad*

ŠVPS SR bola zriadená (z oblastnej veterinárnej správy so sídlom v Bratislave) v roku 1.1.1969 ako Štátna veterinárna správa ministerstva poľnohospodárstva a výživy SSR. Po postupoch v reštrukturalizácii štátnej správy bol zmenený názov štátnej veterinárnej správy SR zákonom č. 23/2002, ktorý mení a dopĺňa zákon č. 152/1995 na Štátnu veterinárnu a potravinovú správu SR (ďalej len „ŠVPS SR“).

Poslaním ŠVPS SR ako orgánu štátnej správy je hlavne výkon, riadenie, kontrola a usmerňovanie aktivít a činnosti v oblasti veterinárnej starostlivosti zdravia zvierat, ochrany zvierat, hygieny krmív, ekológie, veterinárnej farmácie, potravinového dozoru a hygieny potravín živočíšneho a rastlinného pôvodu, špeciálnych komoditných režimov, prislúchajúcej laboratórnej diagnostiky a rýchleho výstražného systému.

V roku 2007 boli stanovené nasledovné priority

V roku 2007 nadobúda platnosť aktualizovaná alebo nová národná a európska legislatíva z oblasti zdravia zvierat, welfare zvierat, hygieny potravín, atď. Aby sa Slovensku vyhli akékoľvek potravinové škandály, nebezpečné nákazy, zoonózy, musia organizácie ŠVPS SR pokračovať v zodpovednom plnení odborných úloh v celom potravinovom reťazci .

✚ V súvislosti s nadobudnutím účinnosti zákona o veterinárnej starostlivosti je potrebné zabezpečiť jeho implementáciu do všetkých odborných činností. Základným predpokladom na splnenie tohto cieľa je vypracovanie vyhlášok MP SR, nariadení vlády SR a aktualizácia resp. príprava nových zdokumentovaných postupov pre výkon niektorých činností.

Vyhlášky:

1. Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o ochrane spoločenských zvierat a požiadavky na chovné zariadenia, karanténne stanice a útulky pre zvieratá
2. Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o organizácii, spôsoboch a formách postgraduálneho vzdelávania veterinárnych lekárov, ktorí vykonávajú štátne veterinárne činnosti, požiadavkách na kvalifikáciu a ďalšie vzdelávanie osôb s odbornou spôsobilosťou a ďalších zamestnancov orgánov veterinárnej správy a štátnych veterinárnych laboratórií
3. Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o ochrane voľne žijúcich zvierat a požiadavky na ustajnenie voľne žijúcich zvierat
4. Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o identifikácii a registrácii spoločenských zvierat
5. Nariadenie vlády SR, ktorým sa vydáva sadzobník poplatkov za vykonávanie veterinárnych inšpekcií a veterinárnych kontrol
6. Nariadenie vlády SR o úhradách za vykonanie štátnych veterinárnych činností súkromnými veterinárnymi lekármi.

✚ Za účelom implementácie nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č . 853/2004, ktorým sa ustanovujú osobitné hygienické predpisy pre potraviny živočíšneho pôvodu musíme pripraviť:

1. Nariadenie vlády Slovenskej republiky, ktorým ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na činnosti a osoby, ktoré priamo dodávajú výrobcovi malé množstvá prvotných produktov alebo malé množstvá mäsa z hydiny a zajacovitých

zvierat zabitých na farme konečnému spotrebiteľovi alebo miestnym maloobchodným prevádzkarniam, ktoré priamo zásobujú konečného spotrebiteľa a o požiadavkách na užívateľov poľovních revírov, ktorí dodávajú malé množstvá voľne žijúcej zveri alebo zveriny priamo konečnému spotrebiteľovi alebo miestnym maloobchodným prevádzkarniam, ktoré ju priamo dodávajú konečnému spotrebiteľovi.

2. Nariadenie vlády Slovenskej republiky, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o označovaní mäsa zvierat osobitou zdravotnou značkou, ktoré boli naliehavo zabitú mimo bitúnku a požiadavky na jeho uvádzanie na domáci trh v Slovenskej republike. Pôjde o podrobnú úpravu označovania mäsa zvierat naliehavo zabitých na bitúnku a jeho uvádzania na trh SR.
3. Nariadenie vlády Slovenskej republiky, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o vymedzení okrajovej, miestnej a obmedzenej činnosti maloobchodných prevádzkarní, ktoré vykonávajú činnosti a operácie na účely dodávania potravín živočíšneho pôvodu iným maloobchodným prevádzkarniam a ktoré nepodliehajú schvaľovaniu.
4. Nariadenie vlády Slovenskej republiky, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na maloobchodné prevádzkarne, ktoré vykonávajú výrobné operácie a činnosti na účely priameho predaja potravín živočíšneho pôvodu konečným spotrebiteľom na mieste.

✚ aktualizovať resp. vypracovať zdokumentované postupy (metodické pokyny), ktorých cieľom je jednotný výkon úradných kontrol a ich vysoká profesionalita. Najdôležitejšími z uvedeného pohľadu sú:

1. postup schvaľovania prevádzkarní podľa nariadenia (ES) č.882/2004 a spracovanie vzorov rozhodnutí o podmienenej schválení prevádzkarne a úplnom schválení prevádzkarne (odbor právny a legislatívny). Schvaľovanie prevádzkarní pre produkty živočíšneho pôvodu budú (od 1.2.2007 resp. od účinnosti zákona) vykonávať regionálne veterinárne a potravinové správy
2. postup pre schvaľovanie spracovateľských prevádzkarní na mlieko, ktoré sú v súčasnosti schválené ako prevádzkarne s limitovanou a nízkou kapacitou a salaše
3. postup registrácie prevádzkarní pre produkty živočíšneho pôvodu
  - spracovanie kontrolných zoznamov pre schvaľovanie
  - prevádzkarní, ktoré vykonávajú zber a balenie medu
  - zber vajec od prvovýrobcov na dodávanie triediarňam vajec, trhom, pre triediarne vajec
  - jednotlivé postupy uvedené v novej hygienickej legislatíve
    - postup, ktorý sa týka spôsobu preukazovania dodržiavania hygienických požiadaviek podľa nariadenia (ES) č.852/2004 o vhodnosti používania materiálov, zariadení, systémov a metód na dosiahnutie cieľov podľa nariadení (ES) č. 852/2004 a 853/2004
    - postup schválenia alternatívnych spôsobov zmrazovania bravčového mäsa na usmrcovanie parazitu Trichinella
4. postup povoľovania výnimiek z frekvencie bakteriologického odberu vzoriek pre malé bitúnky a prevádzkarne vyrábajúce mleté mäso a mäsové prípravky
5. postup pre vydanie povolenia pre delenie jatočných tiel ošípaných pred získaním výsledkov vyšetrenia na Trichinella podľa nariadenia Komisie (ES) č.2075/2005 pre bitúnky a rozrábkarne

6. postup pre vydanie povolenia pre použitie zdravotnej značky na mäso ošípaných predtým, než sú známe výsledky na vyšetrenia na Trichinellu
7. postup pre ďalšie spracovanie dávok potravín živočíšneho pôvodu, ktoré nespĺňajú príslušné mikrobiologické kritériá bezpečnosti potravín ošetrovaním, ktoré z nich spoľahlivo odstráni príslušné mikroorganizmy za podmienok ustanovených v nariadení Komisie (ES) č. 2073/2005
8. postup na prepravu mäsa kopytníkov, ktoré nedosiahlo ustanovenú teplotu vo všetkých častiach na výrobu špecifických produktov a určuje podmienky prepravy tohto mäsa z jednej prevádzkarne do inej prevádzkarne
9. postup pre zabíjanie hydiny uvedenom v osobitnom predpise (Príloha III oddiel III, VI body 3 a 4 nariadenia (ES) č. 853/2004 v platnom znení) a zveri z farmových chovov podľa osobitného predpisu (Príloha III, oddiel II, kapitola IV. Bod 1 písm. b) i) nariadenia č. 853/2004 v platnom znení) na farme v mieste pôvodu
10. postup na prepravu zmrazených produktov rybolovu a mraziarenských skladov na rozmrazenie v schválenej prevádzkarni bez dodržiavania požiadaviek na ustanovené teploty
11. postup pre uchovávanie a prepravu surového mlieka alebo mliečnych výrobkov, pri ktorých je z technologických dôvodov, ktoré súvisia s výrobou určitých mliečnych výrobkov, potrebná vyššia teplota ako je ustanovené v osobitnom predpise
12. postup, ktorým sa určujú podmienky, za ktorých možno zabíjať zvieratá podľa osobitných schém eradikácie a kontroly špecifických chorôb ustanovených v osobitnom predpise (Príloha I oddiel I, kapitola III bod 7 nariadenia (ES) č. 854/2004 v platnom znení)
13. postup na vykonávanie prehliadky ante mortem ošípaných a hydiny v chove pôvodu a postup, na základe ktorého sa povoľuje zabíjanie takto prehliadnutých zvierat podľa osobitného predpisu (Príloha I oddiel IV, kapitola IV bod A a kapitola V, bod A nariadenia (ES) č. 854/2004 v platnom znení)
14. postup pre osobitné povolenie zberných stredísk a garbiarní, ktoré dodávajú suroviny na výrobu želatíny alebo na spracovanie kolagénu
15. postup, ktorým sa povoľuje vykostovanie zmrazeného mäsa alebo hlboko zmrazeného mäsa na prípravu mletého mäsa alebo mäsových prípravkov bezprostredne pred jeho mletím
16. zosúladenie zdokumentovaných postupov podľa novej hygienickej legislatívy a zaškolením veterinárnych inšpektorov zaviesť vykonávanie externých auditov prevádzkarní pre produkty živočíšneho pôvodu ako jednej z techník úradnej kontroly
17. spracovanie postupov pre vykonávanie vnútorných auditov krajských veterinárnych a potravinových správ a regionálnych veterinárnych a potravinových správ

 zabezpečenie činností pre odbor organizácie trhu vyplývajúcich z novely zákona č. 491/2001 Z .z. o organizovaní trhu s vybranými poľnohospodárskymi výrobkami a novely zákona č. 182/2005 Z. z. o vinohradníctve a vinárstve

- ✚ z dôvodu povinnej transpozície smernice Rady č. 2005/94/ES o opatreniach Spoločenstva na kontrolu vtácej chrípky a o zrušení smernice 92/40/EHS, predložiť do legislatívneho procesu Nariadenie vlády Slovenskej republiky o opatreniach na kontrolu vtácej chrípky
- ✚ zvládnutie eradikačných programov, ktoré sú kofinancované z finančných prostriedkov Európskej komisie a sú z pohľadu ekonomiky zdravia zvierat, ochrany verejného zdravia a medzinárodnej prestíže pre Slovensko existenčné (besnota, klasický mor ošípaných, aviárna influenza, salmonelózy, transmisívne encefalopatie)
- ✚ úspešne zvládnuť proces pre obhajobu pozície Slovenska na zaradenie k riziku BSE (kategorizácia krajín k riziku BSE) na Európskej komisii a OIE
- ✚ získanie statusu na Európskej komisii krajiny bez výskytu Aujeszkyho choroby.
- ✚ zahájiť parciálny surveillance na katarálnu horúčku oviec (vektor, pôvodca, domáce prípadne voľne žijúce prežúvavce) podľa miery rizika a vývoja nákazovej situácie na európskom kontinente
- ✚ v rámci európskeho priestoru musí Slovensko prijať všetky opatrenia na zabránenie zavlečenie nebezpečných nákaz (v roku 2007 sa predpokladá rozšírenie z tretích krajín SLAKu, choroby modrého jazyka, vírusu západného Nílu). Úspešné zvládnutie „Národného programu na ozdravenie chovov hovädzieho dobytká“ od infekčnej bovinnej rhinotracheitídy
- ✚ úspešné zvládnutie priebehu zahraničných misií, ktoré navštívia Slovensko z Európskej komisie (FVO – Potravinový a veterinárny úrad v Dubline) na kontrolu využívania európskych finančných prostriedkov na eradikáciu chorôb, besnoty, obchodovanie so živými zvieratami a misie z tretích krajín; náročnou pritom bude tzv. generálna misia z FVO v Dubline, ktorá posúdi profil krajiny z aspektu kontroly celého potravinového reťazca a jej koordinácie za účasti všetkých kontrolných mechanizmov a inštitúcií
- ✚ riešenie otázok ďalšieho napredovania laboratórnej diagnostiky na Slovensku; rozvoj diagnostickej činnosti bude naďalej založený na vysokom vedeckom a odbornom prístupe, kvalite vykonávaných diagnostických metód a postupov, správnej laboratórnej praxe, národnej a medzinárodnej akreditácii a internacionalizácii laboratórií.
- ✚ vo vzdelávacom procese zvyšovanie kvality a nových formy edukácie, ktoré sú založené na najnovších vedeckých a praktických poznatkoch a monitorujú aktuálne trendy doma a v zahraničí vo všetkých odborných oblastiach pričom nezanedbateľnú vzdelávaciú, odbornú, vedeckú a informačnú úlohu v tomto kontexte bude naďalej plniť Slovenský veterinárny časopis

ČINNOSTI, KTORÉ BY MALA ORGANIZÁCIA KONTINUÁLNE V BUDÚCNOSTI VYKONÁVAŤ

Okrem všetkých menovaných úloh je do úloh a realizovaných aktivít zahrnuté

- ✚ kontinuálne pracovať na dopracovaní a implementácii „Viacročného národného plánu kontrol“ v zmysle Nariadenia (ES) č. 882/EP/ER o úradných kontrolách uskutočňovaných za účelom zabezpečenia overenia dodržiavania potravinového a krmovinového práva a predpisov o zdraví zvierat a o starostlivosti o zvieratá
- ✚ na základe OIE štandardov garantovať zlepšovanie zdravia domácich a voľne žijúcich zvierat, verejného zdravia, podieľať sa na zvyšovaní ochrany zvierat, bezpečnosti potravín a znižovaní podvýživy a chudoby
- ✚ spĺňanie základných princípov etického kódexu zamestnancov ŠVPS SR ohľadom ďalšieho napredovania veterinárnych a ostatných činností v zmysle požiadaviek OIE
  1. profesijné riadenie a rozhodovanie (pozícia vzdelávania, skúseností – základné, kontinuálne)
  2. nezávislosť (osobná nezávislosť na komerčných, finančných, hierarchických a politických tlakoch, ktoré môžu ovplyvňovať odborné rozhodnutia)
  3. nezaujatosť
  4. bezúhonnosť, charakter
  5. objektívnosť
- ✚ zabezpečovať veterinárnu ochranu štátneho územia prostredníctvom 3 hraničných inšpekčných staníc, ktoré sú vstupnými miestami nielen do SR ale celého spoločného priestoru Európskej Únie (Vyšné Nemecké, Čierna n/Tisou, Bratislava letisko)
- ✚ realizovať opatrenia na minimalizáciu rizika výskytu, rozširovania a cirkulácie pôvodcu BSE a TSE s cieľom ochrany zdravia spotrebiteľa
- ✚ realizovať opatrenia na minimalizáciu rizika výskytu, rozširovania a cirkulácie pôvodcu vtácej chrípky s cieľom ochrany zdravia spotrebiteľa
- ✚ venovať pozornosť kontrole zdravotného stavu včiel, vodných živočíchov a voľne žijúcej zveri tak z pohľadu ochrany zdravia zvierat vrátane prenosu nebezpečných nákaz na domáce zvieratá, ale i ochrany verejného zdravia
- ✚ od všetkých pracovníkov na každej úrovni riadenia a odbornej činnosti – vyžadovanie vysokej profesionality, odbornej zodpovednosti so zdravým riskovaním, dobrá komunikatívnosť, kreatívnosť umocnená flexibilitou, morálna bezúhonnosťou a kolegiálnosťou
- ✚ v súvislosti s uplatňovaním programu vlády SR vo vzťahu k redukcii štátnych zamestnancov prehodnotiť pracovnú vyťaženosť organizácií ŠVPS SR vo väzbe na zabezpečenie výkonu odborných činností.
- ✚ plnenie výkonu kontrol v rámci „Dohody o delegovaných činnostiach“ Pôdohospodárskou platobnou agentúrou MP SR a kategorizácie tiel jatočného hovädzieho dobytká
- ✚ ďalší rozvoj sieťového informačného systému KIČ určený na záznam jednotlivých kontrolných inšpekčných činností a na ich vyhodnocovanie.
- ✚ realizácia nového veterinárneho informačného systému zabezpečujúceho komplexný prístup k veterinárnym činnostiam.
- ✚ uvedenie do reálnej praxe informačného systému CESKO na vykonávanie kontrol najmä z hľadiska ochrany zdravia zvierat.
- ✚ ďalší rozvoj informačného systému VLAS na vyhodnocovanie informácií z oblasti laboratórnej diagnostiky.

Činnosti organizácie

Zabezpečenie odborných garancií a činnosti bolo založené na spolupráci a komunikácii medzi ŠVPS SR, jej riadenými organizáciami a ostatnými odbornými, výrobnými, riadiacimi a kontrolnými organizáciami na národnej úrovni a v medzinárodnom meradle a ochotou vzájomne spolupracovať. Od pracovníkov veterinárnych a potravinových organizácií na Slovensku sa vyžadovala permanentne zvyšujúca sa odborná erudícia, komplexný pohľad s multidisciplinárnym myslením, profesijná rozhodovacia činnosť s uplatňovaním i osobnej zodpovednosti a zdravým riskovaním, využívanie odborných a vedeckých skúseností v analýze a syntéze poznatkov, stály prístup k informačným technológiám aj v cudzom jazyku a ochotou často pracovať nad rámec pracovných a odborných povinností.

- V roku 2006 sme realizovali nasledovné najdôležitejšie okruhy činnosti a úlohy
- ✚ obhájili sme na národnej a medzinárodnej úrovni postavenie, štruktúru a kompetencie organizácií ŠVPS SR vo vertikálnom a horizontálnom riadení. Podiel na tom majú výsledky misí Európskej komisie (DG-SANCO), počas ktorých na všetkých úrovniach riadenia odborní pracovníci prezentovali spoľahlivé argumenty v oblasti kontroly potravín a krmív obsahujúcich alebo pozostávajúcich z geneticky modifikovaných organizmov (misia DG SANCO/8100/2006/31.1. – 3.2.2006), boviných spongiformných encefalopatií (misia DG SANCO/8070/2006/27.2. – 7.3.2006), klasického moru ošípaných (misia DG SANCO/8313/2006/18.4. – 21.4.2006), potravinového reťazca – bezpečnosť potravín, úradné kontroly (misia DG SANCO/8192/2006/29.5. – 9.6.2006), welfare zvierat na farmách (misia DG SANCO/8047/2006/26.6. – 30.6.2006) a systému identifikácie a registrácie oviec a kôz (misia DG SANCO/8229/2006/27.11. – 1.12.2006); Slovensko potvrdilo v priebehu misie Európskej komisie funkčnosť a systém zabezpečenia rýchleho výstražného systému pre potraviny a krmivá a efektívnosť kontroly nad klasifikáciou tel hovädzieho dobytku na bitúnkoch; bezpečnosť potravinového reťazca, ktoré ho kontrolu zabezpečujú organizácie ŠVPS SR, bola akceptovaná i expertmi z tretích krajín (Južná Kórea).
  - ✚ dokázali sme na národnej úrovni zabrániť zdravotnému nebezpečenstvu u zvierat a potravinovému nebezpečenstvu u ľudí zo štátov Európskej únie alebo tretích krajín (zoonózy, nebezpečné nákazy zvierat, rizikové potraviny, atď.); kontrola zdravia zvierat a ochrana spotrebiteľa vyplýva z organizačnej štruktúry a kompetencií organizácií ŠVPS SR a komplexného systému kontroly z farmy na stôl nevynímajúc kvalitu laboratórnej diagnostiky.
  - ✚ zvládli sme do úspešného konca legislatívny proces zákona o veterinárnej starostlivosti; novoprijatý zákon zosúladuje platnú legislatívu vo veterinárnej oblasti s novoprijatými právne záväznými aktmi Európskych spoločenstiev a Európskej únie a potrebami národnej legislatívy; zákon o veterinárnej starostlivosti predstavuje záruku pre správnu a náležitú implementáciu právnych aktov Európskych spoločenstiev a Európskej únie vo veterinárnej oblasti pre účely bezpečnosti celého potravinového reťazca cestou kontroly zdravia zvierat, bezpečnosti potravín a ochrany spotrebiteľa; z hľadiska výkonu odborných činností prijatý zákon jasne definuje kompetencie a zodpovednosť jednotlivých organizačných štruktúr ŠVPS SR pri kontrole potravinového reťazca z farmy na stôl.
  - ✚ bolo prijaté nariadenie vlády SR č. 32/2006 Z .z., ktorým sa vydáva sadzobník poplatkov za vykonávanie veterinárnych inšpekcí a veterinárnych kontrol

a nariadenie vlády SR č. 320/2006 Z .z., ktorý sa mení nariadenie vlády SR č. 291/2003 Z .z. o podmienkach zdravia zvierat pri výmene embryí hovädzieho dobytku a ich dovoze z tretích krajín

- ✚ skvalitnil sa systém laboratórnej diagnostiky vo všetkých odborných činnostiach tým, že do laboratórnej praxe sa aplikovali najnovšie vedecké a odborné poznatky, princípy správnej laboratórnej praxe, akreditačné kritériá v súlade s požiadavkami normy STN EN ISO/IEC 17 025 a OIE požiadavkami; rozšíril sa počet referenčných pracovísk a zaviedli nové laboratórne metódy a postupy resp. ich modifikovali, reagovali sme na potreby veterinárskej a potravinárskej praxe, aktuálny vývoj v oblasti zdravia zvierat a hygieny potravín doma a v zahraničí.
- ✚ laboratórna diagnostika, ktorú zabezpečujú diagnostické ústavy, získala po úspešných národných a zahraničných auditoch (SNAS, expertné skupiny ŠVPS SR, zahraničné akreditácie, misie Európskej komisie, experti z tretích krajín) odbornú prestíž a schopnosť konkurovať domácim a zahraničným pracoviskám s podobným zameraním; zlepšila sa spolupráca diagnostických ústavov s pracoviskami Európskej komisie a OIE v zahraničí; kvalita diagnostickej činnosti a výsledky diagnostiky pri kontrole zdravia zvierat a hygieny potravín prispeli k tomu, že sme obhájili pred Ministerstvom pôdohospodárstva SR opodstatnenosť a potrebu ďalšieho napredovania laboratórnej diagnostiky v rámci ŠVPS SR za podmienok ekonomizácie tejto činnosti.
- ✚ zvýšila sa odborná úroveň pracovníkov organizácií ŠVPS SR pri plnení odborných činností; nároky na odbornú erudíciu, kvalitu vykonávaných činností a zodpovednosť za rozhodnutia v oblasti zdravia zvierat a bezpečnosti potravín súvisia s postavením veterinárnych a potravinových organizácií na národnej úrovni a v európskom priestore; značný podiel na odbornej pripravenosti pracovníkov má kvalita rozsah národných a európskych vzdelávacích programov, ktoré v uplynulom roku organizoval Inštitút vzdelávania veterinárnych lekárov, ŠVPS SR a Európska komisia (TAIEX).
- ✚ prioritou pri efektívnej kontrole potravinového reťazca bola výmena poznatkov medzi organizáciami ŠVPS SR v horizontálnom a vertikálnom smere s Európskou komisiou, OIE, WTO, WHO a členskými štátmi Európskej únie;
- ✚ zlepšila sa komunikácia a spolupráca medzi štátnym a privátnym veterinárnym lekárom pri spoločnom riešení odborných problémov.
- ✚ pripravili sme odborné podklady vo forme syntetického dokumentu Ministerstva pôdohospodárstva SR k „Viacročnému národnému plánu kontroly SR na obdobie 2007 – 2011“; od 1. januára 2006 sme začali realizovať „Národný plán na ozdravenie chovov hovädzieho dobytku od IBR/IPV, národné programy na kontrolu trichinel, salmonel, atď.“.
- ✚ úspešne sme aplikovali za finančnej podpory Európskej komisie eradikačné programy proti besnote, klasickému moru ošípaných, aviárnej influenzy, BSE/TSE, salmonelóze, atď.
- ✚ postupne sa vylepšili pracovné podmienky pre výkon odborných činností (budovy, materiálno-technické podmienky, prístup k informačným technológiám, automobilový park, atď.)

Legislatívny proces

V roku 2006 bolo hlavnou legislatívnou úlohou na Štátnej veterinárnej a potravinovej správe Slovenskej republiky dokončiť prípravu návrhu zákona o veterinárnej starostlivosti a prejsť legislatívnym procesom schvaľovania návrhu zákona o veterinárnej starostlivosti.

Tento proces bol ukončený schválením zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti, ktorý upravuje rozsah veterinárnych požiadaviek najmä vzhľadom na zabezpečenie zdravia zvierat, zdravia ľudí a bezpečnosti produktov živočíšneho pôvodu a z dôvodu vytvorenia priestoru pre implementáciu nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 z 29. apríla 2004 o hygiene potravín, nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004 z 29. apríla 2004, ktorým sa ustanovujú osobitné hygienické predpisy pre potraviny živočíšneho pôvodu, nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004 z 29. apríla 2004, ktorým sa ustanovujú osobitné predpisy na organizáciu úradných kontrol produktov živočíšneho pôvodu určených na ľudskú spotrebu, nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 z 29. apríla 2004 o úradných kontrolách uskutočňovaných na overovanie dodržiavania potravinového a krmivového práva a predpisov o zdraví zvierat a o starostlivosti o zvieratá, na implementáciu nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1760/2000 zo 17. júla 2000, ktorým sa zriaďuje systém identifikácie a registrácie hovädzieho dobytku, o označovaní hovädzieho mäsa a výrobkov z hovädzieho mäsa, nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 998/2003 z 26. mája 2003 o veterinárnych požiadavkách uplatniteľných na nekomerčné premiestňovanie spoločenských zvierat a ktorým sa mení a dopĺňa smernica Rady 92/65/EHS a ďalších.

Hlavným cieľom zákona o veterinárnej starostlivosti je jasne definovať a upraviť výkon úradných kontrol v oblasti potravinového a krmivového práva, v oblasti zdravia zvierat a pohody zvierat v súlade s vyššie uvedeným nariadením Európskeho parlamentu a Rady č. 882/2004. Na základe toho zákon upravuje výkon úradných kontrol vo veterinárnej oblasti nad dodržiavaním veterinárnych požiadaviek na účely overovania dodržiavania požiadaviek potravinového práva, ktoré sa vzťahuje na zvieratá určené na produkciu potravín, na produkty živočíšneho pôvodu a na potraviny živočíšneho pôvodu a to na všetkých stupňoch produkcie, spracúvania a distribúcie zvierat, násadových vajec, zárodočných produktov, živočíšnych vedľajších produktov a produktov živočíšneho pôvodu, pri vývoze mimo Európskeho spoločenstva, uvádzaní na trh v Európskom spoločenstve, ako aj pri dovoze na územie Slovenskej republiky z tretích krajín, na všetkých stupňoch produkcie, spracúvania, distribúcie a používania krmív ako aj pri označovaní hovädzieho mäsa a výrobkov z hovädzieho mäsa, čím je zabezpečený výkon účinných úradných kontrol v celom potravinovom reťazci „z farmy na stôl“.

Vo vzťahu k príslušným orgánom vo veterinárnej oblasti, novoprijatý zákon o veterinárnej starostlivosti zachováva status quo, t.j. súčasnú štruktúru orgánov veterinárnej správy na úrovni regionálnej, krajskej i celoštátnej, čo je dobrým signálom pre zabezpečenie stability príslušných orgánov a vytvorenia priestoru pre ďalšie zdokonaľovanie výkonu veterinárnych inšpekcí a veterinárnych kontrol s cieľom zabezpečiť vysokú úroveň ochrany zdravia zvierat a bezpečnosti potravín, ako je tomu v súčasnosti.

Nevyhnutným pre implementáciu čl. 41 a násl. nariadenia EP a Rady č. 882/2004 je stanovenie kompetencie Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky na prípravu, aktualizáciu, úpravu a predkladanie Európskej komisii viacročného integrovaného plánu kontrol a ustanovenie právomoci poverovať kontrolné subjekty vykonávaním osobitných úloh súvisiacich s veterinárnymi kontrolami v súlade s čl. 5 vyššie uvedeného nariadenia.

Ministerstvo pôdohospodárstva SR bude v súlade s týmto zákonom podporovať vypracovanie, šírenie a používanie vnútroštátnych príručiek správnej hygienickej praxe a príručiek na uplatňovanie zásad analýzy nebezpečenstva a kritických kontrolných bodov.

Zákon o veterinárnej starostlivosti upravuje vo vzťahu k tzv. „hygienickému balíčku“ nové kompetencie orgánov veterinárnej správy v záujme jeho náležitej implementácie. Ide hlavne o kompetenciu vykonávať vnútorné audity veterinárnych kontrol, ktoré vykonávajú jednotlivé kontrolné zložky v závislosti od hierarchického usporiadania a na potrebnej odbornej úrovni, nestranne, nezávislým spôsobom, podľa jednotných kritérií a transparentne. V záujme aplikácie hygienického balíčky bude Štátna veterinárna a potravinová správa SR plniť niekoľko dôležitých úloh hlavne v súvislosti s poverovaním kontrolných subjektov, overovanie ich spôsobilosti na výkon niektorých úkonov, bude vykonávať audity u kontrolných subjektov, ktoré budú poverené a v prípade zistenia nedostatkov im bude ukladať opatrenia na nápravu. Štátna veterinárna a potravinová správa SR bude vykonávať činnosti aj v oblasti posudzovania vnútroštátnych príručiek správnej hygienickej praxe a príručiek na uplatňovanie zásad analýzy nebezpečenstva a kritických kontrolných bodov.

Zákon rozširuje ak právomoci krajských veterinárnych a potravinových správ o výkon vnútorných auditov veterinárnych kontrol, ktoré vykonávajú regionálne veterinárne a potravinové správy a v súvislosti s výkonom vnútorných auditov budú vykonávať aj vyhodnocovanie rizika, od ktorého závisí povaha a intenzita úloh auditu jednotlivých prevádzkarní pre produkty živočíšneho pôvodu a u regionálnych veterinárnych a potravinových správ ustanovuje okrem iného aj ich výlučnú právomoc pre vydávanie rozhodnutí o schválení, prevádzkarní pre produkty živočíšneho pôvodu.

V súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 998/2003 z 26. mája 2003 o veterinárnych požiadavkách uplatniteľných na nekomerčné premiestňovanie spoločenských zvierat a ktorým sa mení a dopĺňa smernica Rady 92/65/EHS zákon upravuje systém a prvky identifikácie a registrácie spoločenských zvierat a určuje osobu zodpovednú za prevádzkovanie počítačovej databázy pre centrálny register spoločenských zvierat, ktorou je Komora veterinárnych lekárov Slovenskej republiky. Zákon upravuje aj právomoci orgánu veterinárnej správy v súvislosti s vydávaním pasov spoločenských zvierat ako aj požiadavky na poverených veterinárnych lekárov a stanovuje aj požiadavky na ich poverenie.

Vzhľadom na absenciu právnej úpravy bola do zákona zaradená aj úprava požiadaviek na zabíjanie hovädzieho dobytku a ošípaných na súkromnú domácu spotrebu.

Precízne boli upravené aj požiadavky na nakladanie so živočíšnymi vedľajšími produktmi, kontrola nad nakladaním s nimi a povinnosti vlastníkov a držiteľov zvierat a pôvodcov živočíšnych vedľajších produktov ako aj povinnosti osôb prevádzkujúcich kafilerické zariadenia na nakladanie so živočíšnymi vedľajšími produktmi.

V súlade s nariadeniami Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004 z 29. apríla 2004, ktorým sa ustanovujú osobitné hygienické predpisy pre potraviny živočíšneho pôvodu, nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004 z 29. apríla 2004, ktorým sa ustanovujú osobitné predpisy na organizáciu úradných kontrol produktov živočíšneho pôvodu určených na ľudskú spotrebu a na ich vykonanie zákon podrobne upravuje proces a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb pri registrácii a pri schvaľovaní prevádzkarní potravinárskych podnikov pre potraviny živočíšneho pôvodu. Zákon dôvodov transparentnosti a ľahšieho pochopenia v súlade s pripraveným usmernením EK na implementáciu uvedených nariadení vymenúva jednotlivé druhy prevádzkarní a príslušných činností, na ktoré sa registrácia resp. schválenie príslušným orgánom vzťahuje. Zároveň je ustanovený postup pri podaní žiadosti o registráciu, ako aj

ďalší postup pre vedenie zoznamov týchto prevádzkarní pre produkty živočíšneho pôvodu.

Novoprijatý zákon o veterinárnej starostlivosti predstavuje záruku pre správnu a náležitú implementáciu právnych aktov Európskych spoločenstiev a Európskej únie vo veterinárnej oblasti na účely zaručenia bezpečnosti celého potravinového reťazca v záujme bezpečnosti potravín a zabezpečenia zdravia zvierat, zdravia ľudí a ochrany spotrebiteľa.

Okrem zákona o veterinárnej starostlivosti, ktorý bol hlavnou legislatívnou úlohou v roku 2006 boli prijaté nasledujúce nariadenia vlády SR:

- nariadenie vlády SR č. 32/2006 Z. z., ktorým sa vydáva sadzobník poplatkov za vykonávanie veterinárnych inšpekcií a veterinárnych kontrol,
- nariadenie vlády SR č. 320/2006 Z. z. , ktorým sa mení nariadenie vlády SR č. 291/2003 Z. z. o podmienkach zdravia zvierat pri výmene embryí hovädzieho dobytká a ich dovoze z tretích krajín.

Zdravie zvierat

Pozornosť sa sústredila na

- kontrolu a dozor nad ochranou chovov pred zavlečením nákaz
- nad zdravotným stavom chovov
- nad premiestňovaním zvierat.

Pripravili sa metodické pokyny a usmernenia na vykonávanie preventívnych a diagnostických činností, na vypracovanie plánov kontroly a ozdravovania chovov zvierat od nákaz a pohotovostné plány na vykonávanie opatrení v prípade podozrenia alebo výskytu veľmi nebezpečných nákaz:

Plán veterinárnej prevencie a ochrany zvierat na rok 2006, ktorého hlavným cieľom bolo monitorovanie zdravotného stavu chovov zvierat. V roku 2006 ŠVPS SR zabezpečila realizáciu tohto plánu prostredníctvom inšpektorov pre zdravie zvierat regionálnych veterinárnych a potravinových správ a zmlúv so súkromnými veterinárnymi lekármi, poverenými vykonávaním všeobecného epizootologického dozoru.

Realizované aktivity:

- plán eradikácie klasického moru ošípaných v diviačej populácii na Slovensku v roku 2006
- chovateľský program na rezistenciu oviec voči TSE v Slovenskej republike
- národný program eradikácie besntoy v SR v roku 2006
- plán prieskumu aviárnej influenzy u hydiny a voľne žijúcich vtákov na Slovensku v roku 2006
- ozdravovací program chovov ošípaných od Aujeskyho choroby v SR
- ozdravovací program od EBL v roku 2006
- národný ozdravovací program chovov hydiny od salmonelových infekcií na Slovensku v roku 2006
- plán prieskumu pseudomoru hydiny na Slovensku v roku 2006
- plán eradikácie IBR/IPV v roku 2006

Tuberkulóza

<u>Druh zvierat</u>	<u>vykonaných</u>	<u>Laboratórne potvrdená M.bovis</u>
Hovädzí dobytok	98 760	0

Aujeszkyho choroba ošípaných

Cielený monitoring Aujeszkyho choroby (MA) v chovoch ošípaných v roku 2006 sa vykonával na základe schváleného ozdravovacieho programu s cieľom odhaliť latentné ohniská MA na území Slovenskej republiky, minimalizovať výskyt nových ohnísk a postupne likvidovať súčasné ohniská MA.

Aujeszkyho choroba ošípaných sa v roku 2006 nevyskytla v žiadnom novom ohnisku.

V roku 2006 sme nezaznamenali žiadne nové ohnisko MA v Slovenskej republike a všetky chovy, ktoré boli v ozdravovacom procese z predchádzajúcich rokov boli úspešne ozdravené. V septembri 2006 SR požiadala Európsku komisiu o pridelenie štatútu bez výskytu ACH.

Počas roka boli v rámci národného monitoringu MA vyšetrované celkové protilátky proti terénnemu vírusu, ktoré bolo hrazené z prostriedkov veterinárnej prevencie a ochrany štátneho územia.

- ✚ protilátky proti celému vírusu v šľachtiteľských chovoch a v chovoch produkujúcich plemenné ošípané u najmenej 15% plemenných zvierat. Vyšetrenie bolo potrebné rozdeliť na štyri rovnaké časti a vyšetrovať najmenej v trojmesačných intervaloch
- ✚ protilátky proti celému vírusu v úžitkových chovoch v 3 mesačných intervaloch u týchto kategórií
- ✚ základné stádo monitorovať v množstve 6 zvierat u novozaradených prasničiek vyšetrených v izolácii (prednostne vyšetrovať tie isté zvieratá)
- ✚ jatočne zrelé ošípané z výkrmu v množstve 6 vzoriek (odber krvi na bitúnku)
- ✚ prasnice a kancov v drobnochovoch u chovateľov, ktorí produkujú odstavčatá na predaj pre spoločné chovy
- ✚ kance na inseminačných staniách
- ✚ ošípané podľa nálezovej situácie a rozhodnutia regionálneho veterinárneho lekára.

Chovateľ hradil

- ✚ vyšetrovanie potomstva v šľachtiteľských a rozmnožovacích chovoch pred klasifikáciou alebo účasťou na nákupnom trhu
- ✚ vyšetrenie plemenných ošípaných v izolácii pred zaradením do chovu
- ✚ vyšetrenie v karanténe na zistenie 10% prevalencie s 95% pravdepodobnosťou z nakúpených odstavčiat
- ✚ vyšetrenie v zamorených chovoch podľa ozdravovacieho programu
- ✚ vakcináciu v chove s laboratórnym potvrdením výskytu choroby so súhlasom Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR podľa vypracovaného ozdravovacieho programu
- ✚ vyradovanie pozitívnych zvierat
- ✚ dezinfekciu ustajňovacích priestorov.

Iné náklady (potvrdenie nákazy v chove, sérologické vyšetrenie pri monitoringu) boli hrazené zo štátneho rozpočtu.

Prehľad vyšetrení domácich ošípaných na prítomnosť celkových protilátok, anti gE protilátok proti vírusu Aujeszkeho choroby a na prítomnosť vírusu Aujeszkeho choroby na Slovensku v roku 2006

okres	MA ELISA		MA gE ELISA		MA kult.	
	počet vzoriek / počet fariem	počet pozit. vzoriek / počet fariem	počet vzoriek / počet fariem	počet pozit. vzoriek / počet fariem	počet vzoriek / počet fariem	počet pozit. vzoriek / počet fariem
B1	11 / 1					
B2	12 / 1	4 / 1	6 / 1			
B3						
B4	117 / 2					
B5						
MA	181 / 4					
PK	97 / 3					
SC	195 / 8					
DS	8390 / 598		1 / 1			
GA	1430 / 37		7 / 1			
HC	858 / 12					
PN	1301 / 28		130 / 8			
SE	1775 / 30	1 / 1	2 / 1		14 / 2	
SI	858 / 18	16 / 1	16 / 1		1 / 1	
TT	1255 / 30	98 / 4	115 / 4		2 / 1	
BN	787 / 21	9 / 1	12 / 1			
IL	244 / 9		15 / 3			
MY	308 / 12					
NM	579 / 20	4 / 1	38 / 2			
PE	270 / 8		1 / 1			
PB	208 / 10		94 / 7			
PD	583 / 18		58 / 2			
PU	124 / 4					
TN	904 / 22		6 / 1		5 / 1	
KN	2289 / 338	4 / 1	183 / 17	4 / 1	4 / 1	
LV	1523 / 78	40 / 6	187 / 15		1 / 1	
NR	2090 / 42	37 / 8	87 / 13	2 / 1	12 / 2	
NZ	2274 / 88	67 / 4	194 / 21			
SA	393 / 21	8 / 2	162 / 7			
TO	1516 / 42	114 / 2	422 / 13		4 / 2	
ZM	543 / 14	6 / 1	43 / 5			
BY	86 / 2	1 / 1	13 / 1			
CA						
DK	47 / 2		13 / 1			
KM						
LM	231 / 8	5 / 1	10 / 1			
MT	136 / 7	1 / 1	172 / 11			
NO	8 / 3					
RK	125 / 5		14 / 2			
TR	34 / 2		64 / 5			
TS	56 / 3					
ZA	186 / 5	9 / 1	56 / 1			

okres	MA ELISA		MA gE ELISA		MA kult.	
	počet vzoriek / počet fariem	počet pozit. vzoriek / počet fariem	počet vzoriek / počet fariem	počet pozit. vzoriek / počet fariem	počet vzoriek / počet fariem	počet pozit. vzoriek / počet fariem
BB						
BS	131 / 2	14 / 1	35 / 1			
BR	162 / 5					
DT	3 / 3					
KA	476 / 18	11 / 4	30 / 9			
LC	1197 / 79	2 / 1	5 / 1			
PT	392 / 25					
RA	176 / 9	4 / 1	4 / 1			
RS	1727 / 99	37 / 3	51 / 3		5 / 2	
VK	379 / 42	1 / 1	7 / 1		1 / 1	
ZV	387 / 9	20 / 2	38 / 2			
ZC	48 / 3					
ZH	92 / 4					
BJ	304 / 9	3 / 1	44 / 8			
HE	361 / 13		7 / 2			
KK	518 / 16	27 / 3	75 / 7			
LE	362 / 15	2 / 1	56 / 13			
ML	6 / 1					
PP	203 / 7		41 / 7			
PO	726 / 30	31 / 4	171 / 10			
SB	172 / 10		6 / 1			
SV	58 / 2		7 / 2			
SL	60 / 4		5 / 1			
SP	14 / 2		36 / 2			
SK	137 / 9		2 / 1			
VT	272 / 20		213 / 16			
GL	76 / 2	7 / 1	12 / 1			
K1						
K2						
K3						
K4						
KS	2517 / 49	82 / 7	412 / 5	2 / 1		
MI	1038 / 37	15 / 3	1579 / 5	50 / 2		
RV	330 / 11	1 / 1	1 / 1			
SO	528 / 23	3 / 1	14 / 2			
SN	445 / 13	2 / 1	11 / 4			
TV	653 / 43		1 / 1			
	1443		271			
spolu	45417 / 2168	686 / 73	5255 / 254	58 / 5	49 / 14	0 / 0

P o č e t vyšetrených vzoriek

	detekcia celkových protilátok		detekcia vírusových protilátok (gE)		ohniská	
	vyšetrené	pozitívne	vyšetrené	pozitívne	nové	celkom
domáce ošípané	45417	686	5255	58	0	0*

*k 31.12.2006

V roku 2006 sme nezaznamenali žiadne nové ohnisko MA v Slovenskej republike a všetky chovy, ktoré boli v ozdravovacom procese z predchádzajúcich rokov boli k 31.8.2006 úspešne ozdravené. 58 gE pozitívnych vzoriek pochádzalo z prvej polovice roka 2006 z chovov, ktoré boli v tom čase v procese ozdravovania resp. z drobnochovov, ktoré boli okamžite eradikované. S pozitívnym vývojom eradikácie MA v chovoch ošípaných na Slovensku korešponduje aj výrazné zníženie počtu detekovaných celkových ako aj vírusových protilátok.

TSE

Výsledky za obdobie: január – december 2006

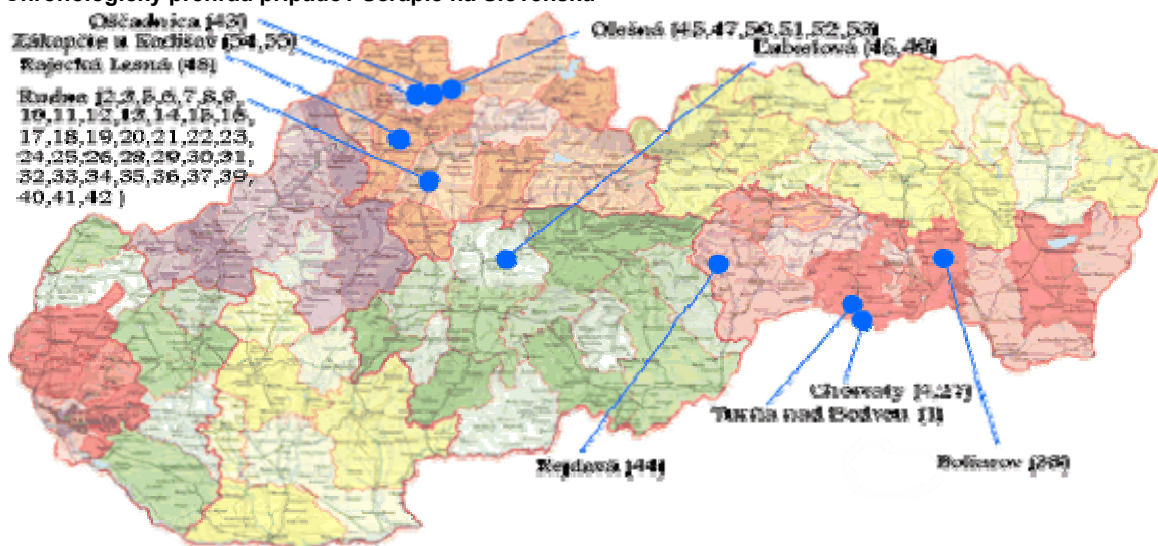
Pozitívne prípady v roku 2006: BSE :0; scrapie: 10

	HD		ovce		Kozy	
	vyš.	pozit.	vyš.	pozit.	vyš.	pozit.
Uhynuté	14 291	0	3 522	4	67	0
Núdzovo zabité	634	0	-	-	-	-
S klin. príznakmi ante mortem	3	0	-	-	-	-
Zdravé	51 104	0	3 590	6	1	0
Zabité v rámci eradikácie	0	0	323	0	0	0
Podozrivé	0	0	0	0	0	0
Spolu	66 032	0	7 435	10	68	0

* zaznamenané sú iba údaje vekových kategórií spadajúcich do monitoringu

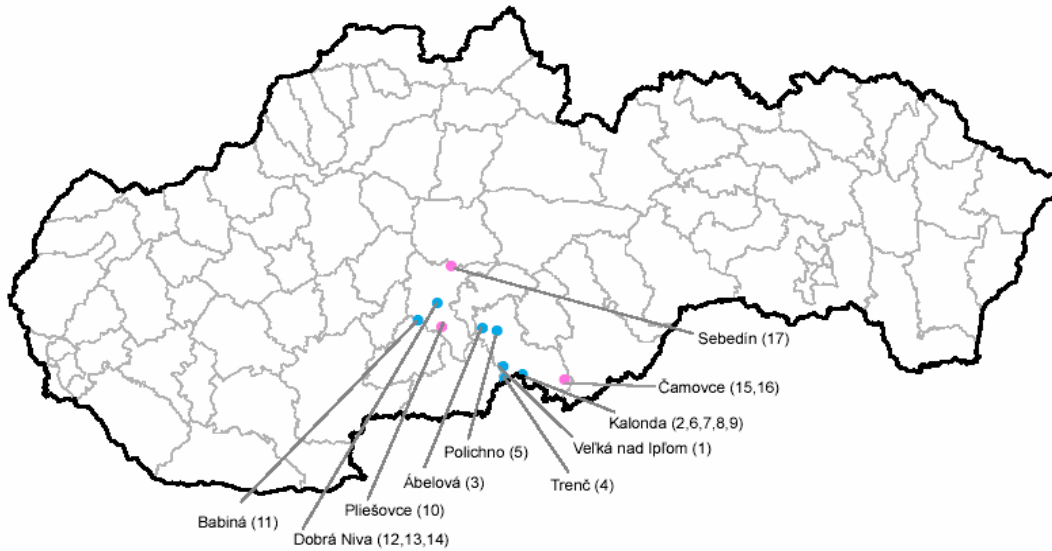
- 7 v tabuľke sú výsledky zo zvierat, ktoré spĺňali vekový limit a museli byť vyšetrené, tak ako to vyžaduje príloha III nariadenia 999/2001.
- 8 v skutočnosti však bolo navyše vyšetrených: 280 ks HD (29 ks uhynutých, 250 ks zdravo zabitých a 1 núdzovo zabitý) a 100 ks oviec (35 ks uhynutých a 65 ks zdravo zabitých). Vzorky boli vyšetrené na základe zaslaných žiadaniek príslušných RVPS, resp. súkromných vet. lekárov!

Chronologický prehľad prípadov Scrapie na Slovensku

Klasický mor ošipaných (KMO)

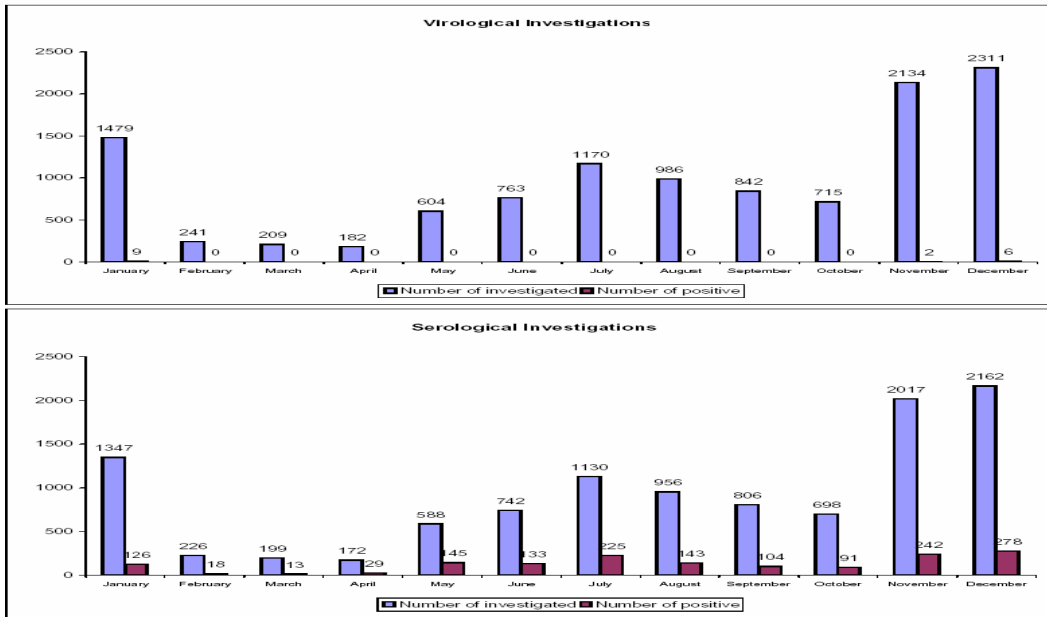
Occurrence of CSF in wild boars in Slovakia during 2006

CSF in wild boars 2006- summary table

No.	District	Land register	Date	Age	Sex	Observations during hunting	E2 phenotype
1	Lučenec	Veľká nad Ipľom	3.1.2006	Pigling	Female	Hunted without clinical symptoms	Chrámec 93
2	Lučenec	Kalonda	13.1.2006	Pigling	Female	Hunted without clinical symptoms	Chrámec 93
3	Lučenec	Ábelová	13.1.2006	Pigling	Male	Hunted without clinical symptoms	Chrámec 93
4	Lučenec	Trenč	16.1.2006	Last year wild boar	Female	Hunted without clinical symptoms	Chrámec 93
5	Lučenec	Polichno	16.1.2006	Pigling	Male	Hunted without clinical symptoms	Chrámec 93
6	Lučenec	Kalonda	20.1.2006	Pigling	Female	Found dead	Chrámec 93
7	Lučenec	Kalonda	20.1.2006	Pigling	Male	Found dead	Chrámec 93
8	Lučenec	Kalonda	20.1.2006	Pigling	Female	Found dead	Chrámec 93
9	Lučenec	Kalonda	20.1.2006	Pigling	Male	Found dead	Chrámec 93
10	Zvolen	Plešovce	20.11.2006	Last year wild boar	Male	Hunted without clinical symptoms	Vaccine strain
11	Zvolen	Babiná	29.11.2006	Pigling	Male	Hunted without clinical symptoms	Chrámec 93
12	Zvolen	Dobrá Niva	11.12.2006	Adult	Female	Hunted without clinical symptoms	Chrámec 93
13	Zvolen	Dobrá Niva	11.12.2006	Pigling	Female	Hunted without clinical symptoms	Chrámec 93
14	Zvolen	Dobrá Niva	11.12.2006	Pigling	Male	Hunted without clinical symptoms	Chrámec 93
15	Lučenec	Čamovce	14.12.2006	Pigling	Male	Hunted without clinical symptoms	Vaccine strain
16	Lučenec	Čamovce	14.12.2006	Pigling	Male	Hunted without clinical symptoms	Vaccine strain
17	Banská Bystrica	Sebedín	27.12.2006	Pigling	Female	Hunted without clinical symptoms	Vaccine strain

Laboratory Investigations of CSF in wild boars in Slovakia during 2006

Besnota

ŠVPS SR organizovala v roku 2006 13 (jarnú) a 14 jesennú) sezónnu kampaň orálnej vakcinácie voľne žijúcich líšok proti besnote spôsobom, ktorý zodpovedá kritériám WHO. Program stanovuje cieľ znížiť výskyt besnoty na väčšine územia štátu a tým minimalizovať výdavky štátneho rozpočtu, ktoré sú vynakladané na prevenciu a tlmenie besnoty v rezorte pôdohospodárstva a zdravotníctva. Jarná kampaň 2006 orálnej vakcinácie proti besnote bola spolu s jesennou kampaňou spolufinancovaná Európskou úniou.

Ďalšie spolupracujúce organizácie boli Ministerstvo pôdohospodárstva SR, Slovenský poľovnícky zväz a jeho územné organizácie, Ministerstvo zdravotníctva SR, orgány miestnej samosprávy SR. odávateľskou organizáciou orálnej vakcinácie líšok proti besnote na celom území Slovenskej republiky bola je Bioveta SK, spol. s r.o., Nitra.

Letecká pokládka sa realizovala na celom území Slovenskej republiky a ručná v prímestských častiach hlavného mesta SR – Bratislavy a v prímestských častiach miest Banská Bystrica, Bojnice, Košice, Kremnica, Nitra, Piešťany, Poprad, Prešov, Trenčín, Zvolen, Žarnovica a Žiar nad Hronom. V roku 2006 boli zaznamenané iba 4 pozitívne prípady besnoty.

Výskyt besnoty v SR v roku 2006	
mesiac	líška
Počet pozitívnych	
January	1
February	2
March	
April	
May	
June	
July	

August	1
September	
October	
November	
December	
Total	4

Choroby hydiny

V oblasti monitorovania *chorôb hydiny* bola pozornosť zameraná na najzávažnejšie ochorenia hydiny, ktoré priamo ohrozujú zdravie nielen samotnej hydiny, ale aj ľudskej populácie. Dôraz sme kládli na dve závažné ochorenia spôsobujúce zdravotné problémy a nemalé finančné strany u samotnej hydiny a u ľudí a to monitorovanie salmonelóz a aviárnej influenzy.

Národný ozdravovací program chovu hydiny od salmonelových infekcií na Slovensku v roku 2006 bol zameraný na sledovanie salmonel v reprodukčných krdloch (odchovné krdle reprodukčnej hydiny, dospelé reprodukčné krdle), v úžitkových krdloch (odchovné krdle znáškových nosníc, produkčné krdle znáškových nosníc, krdle jatočnej hydiny).

Výsledky vyšetrenia salmonel v reprodukčných krdloch kury domácej (*Gallus gallus*):

Kategória hydiny	Jednotky testované	Jednotky pozitívne na <i>Salmonella</i>	<i>S. Enteritidis</i>	<i>S. Typhimurium</i>	<i>S. Tennessee</i>
Elite breeding flocks for egg production line					
Starorodičovský reprodukčný krdel, znášková línia					
Rodičovský reprodukčný krdel, znášková línia					
Jednodňové kurčatá	4	0			
odchov	6	0			
Produkčná perióda	219	0			
Nešpecifikovaný	98	0			
Elite breeding flocks for meat production					
Starorodičovský reprodukčný krdel, mäsová línia					
Rodičovský reprodukčný krdel, mäsová línia					
Jednodňové kurčatá	95	0			
Násadové vajcia	136	1	1		
odchov	60	0			
Produkčná perióda	452	3	2		1
Nešpecifikovaný	1	0			
Elite breeding flocks, unspecified					
Starorodičovský reprodukčný krdel, nešpecifikovaný					
Rodičovský reprodukčný krdel, nešpecifikovaný					
Jednodňové kurčatá	28	0			
Násadové vajcia	43	1	1		
odchov	5	0			
Produkčná perióda	25	0			
Nešpecifikovaný	373	1	1		

Výkrm	ŠVPÚ	Krdeľ	2307	55	26		1				1		2	19
Nešpecifikovaný	ŠVPÚ	Krdeľ	200	5	4	1								
Kačky														
Reprodukčné krdle	ŠVPÚ	Krdeľ	5	2				1					1	
Výkrm	ŠVPÚ	Krdeľ	14	4		2				1				
Nešpecifikovaný	ŠVPÚ	Krdeľ	51	9	2	1					1	3		
Hus														
Reprodukčné krdle	ŠVPÚ	Krdeľ	1	0										
Výkrm	ŠVPÚ	Krdeľ	12	3	1	1								
Nešpecifikovaný	ŠVPÚ	Krdeľ	6	0										
morky														
Reprodukčné krdle	ŠVPÚ	Krdeľ	41	9										2
Výkrm	ŠVPÚ	Krdeľ	38	10	2				1					
Nešpecifikovaný	ŠVPÚ	Krdeľ	251	4	2									
Celkom	ŠVPÚ	Krdeľ	6327	190	120	6	1	1	1	1	2	4	4	19

Výsledky vyšetrenia salmonel v chovoch holubov, pernatej zveri, pštrosov a papagájov:

druh	Počet testovaných jednotiek	Jednotiek pozitívnych na <i>Salmonella</i> spp.	<i>S. Enteritidis</i>	<i>S. Typhimurium</i>
holuby	13	0		
Perličky				
prepelice	6	0		
bažanty				
Rodičovské krdle	13	0		
odchovy	32	0		
Jarabice				
pštrosy	7	0		
papagáje	8	0		
Nešpecifikované	2	0		
Celkom	81	0		

Od 1.10.2005 do 30.9.2006 sa uskutočnil *Štúdia prevalencie Salmonella spp. v krdloch brojlerov.*

Prevalencia *Salmonella* spp. v testovaných krdloch:

Salmonella Enteritidis.....239 testovaných krdľov...15 pozitívnych.....6,27% prevalencia
Salmonella Typhimurium.....239 testovaných krdľov...1 pozitívny.....0,41% prevalencia
Salmonella Hadar..... 239 testovaných krdľov...1 pozitívny.....0,41% prevalencia
Salmonella Kentucky.....239 testovaných krdľov...4 pozitívnych.....1,67% prevalencia
Salmonella Infantis.....239 testovaných krdľov...1 pozitívny... ..0,41% prevalencia
Salmonella Orion..... 239 testovaných krdľov 1 pozitívny.....0,41% prevalencia

Salmonella Agona.....239 testovaných krdľov 1 pozitívny.....0,41% prevalencia
Salmonella Lille..... 239 testovaných krdľov 1 pozitívny.....0,41% prevalencia
Salmonella Mbandaka.....239 testovaných krdľov 1 pozitívny.....0,41% prevalencia
***Salmonella spp*..... 239 testovaných krdľov ... 21 pozitívnych....8,78% prevalencia**

Štúdia prevalencie *Salmonella* spp. v krdľoch moriek v Európskej Únii sa začal 1.októbra 2006. Táto štúdia sa vzťahuje na reprodukčné chovy a na úžitkové chovy (výkrm) moriek.. Počas prvých troch mesiacoch trvania prieskumu bolo testovaných 15 chovných zariadení s 10 pozitívnymi nálezmi. Sérovary izolované počas tohto obdobia boli *Salmonella Saintpaul* a *Salmonella Kiambu*.

ŠVPS SR realizovala „*Plán prieskumu aviárnej influenzy u hydiny a voľne žijúcich vtákov na Slovensku*“. Do programu sú zahrnuté všetky druhy hydiny, farmové a voľne žijúce vtáky.

Prehľad vzoriek vyšetrených na prítomnosť vírusu vtácej chrípky za rok 2006

druh zvierat	kategória	počet vzoriek
hrabavá hydina	brojler	40
	nosnica	199
	mládka	6
	bez označenia	84
vodná hydina	kačka domáca	54
	hus domáca	14
morky	morky	3
farmová hydina	perlička	2
	prepelica	1
	jarabica	2
	kačica divá	2
	bažant	1
	pštros	49
	holub	13
okrasné zvieratá	andulka, papagáj	24
voľne žijúce vtáky	v ďalšej tabuľke	1769
cicavce	mačky, netopier	8
spolu		2271

VÝKAZ NÁKAZ za SR - SUMÁR JANUÁR - DECEMBER 2006

	←----- priebeh mes. ----->←koniec mes.->									
	Nové ohn.	Počet novom vnm.	zvierat chorých uhnut.	v ohnisku utr.	Zanik. odpor.	Zamor. ohn.	Poč.zv v ohn.			
A130 fau Klasický mor ošipaných	5	0	0	17	9	8	0	5	2	0
A150 fau Mor hydiny	2	0	0	2	2	0	0	2	0	0
A160 avi Pseudomor hydiny	0	0	0	0	0	0	0	6	2	0
A160 fau Pseudomor hydiny	1	0	0	1	1	0	0	1	0	0
A161 fau Paramyxovirus	2	0	0	2	2	0	0	2	1	0
B052 sui Aujeszkyho choroba	0	0	80507	0	0	0	0	1	1	8184
B056 sui Leptospiroza	1	7800	0	6	0	0	0	1	0	0
B058 fau Besnota	4	0	0	4	1	3	0	14	11	0
B059 bov Paratuberkulóza	8	2900	136560	188	5	2	59	4	24	12731
B061 sui Tuberkulóza zvierat okren bov.	1	48	155	1	0	0	1	1	0	0
B108 bov Bnzootická bovinná leukóza	0	0	706	0	0	0	0	1	1	353
B110 bov Infekčná bov.rinotracheitída	12	4370	256745	24618	731	7	443	8	40	20200
B151 ovi Brucelóza (B.ovis)	0	0	1517	0	0	0	0	1	1	133
B156 ovi Infekčné zmetanie oviec	1	690	0	17	1	0	0	1	0	0
B160 ovi Klusavka	5	2739	11602	10	3	6	0	3	4	2406
B252 sui Cysticercóza ošip.(C.cellul.)	1	420	0	10	0	0	0	1	0	0
B255 fau Trichinelóza	4	0	0	5	0	5	0	5	1	0
B257 sui Respiratórny a repr. syndrón	0	0	13915	639	98	0	0	0	1	1241
B258 sui Dyzentéria (treponemová)	4	5218	112372	5242	1096	22	0	4	5	8931
B303 avi Aviárna tuberkulóza	2	32	0	4	4	0	17	2	1	0
B409 pis Inf. nekroza pankreasu IPW-V	0	0	65780	0	0	0	0	1	1	56278
B452 api Mor včelieho plodu	55	489	3344	194	27	120	0	35	79	337
C611 ovi Listerióza	5	3190	0	58	24	0	0	5	2	1006
C612 fel Toxoplazmóza	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
C617 bov Iné pasteurellózy	1	889	1758	10	10	0	0	1	0	0
C619 bov Salmonelózy	8	2832	3772	135	26	1	0	6	2	178
C619 sui Salmonelózy	4	6998	17330	3058	96	5	0	4	0	309
C655 bov Trichofytóza	7	2201	23175	296	0	0	0	8	2	1165
C802 sui Aktinobacilová pleuropneumónia	9	18303	165427	19749	3560	6	0	10	8	16442
C803 sui Parvoviróza	2	1961	34358	152	83	0	0	4	2	1005
C855 avi Aviárne salmonelózy-nimo týfu	4	99040	55100	63040	5041	19300	58000	3	1	16499

Ochrana zvierat- welfare pokusných zvierat

V roku 2006 Štátna veterinárna a potravinová správa SR, odbor zdravia zvierat a ochrany zvierat na základe platnej legislatívy nariadenia vlády SR č. 289/2003 Z.z. ktorým sa ustanovujú požiadavky na ochranu zvierat používaných na pokusné alebo iné vedecké účely (ďalej len „nariadenie vlády SR č. 289/2003 Z.z.“) odbor ochrany zvierat vykonal tieto činnosti.

Pripravil rozhodnutie o schválení 5 pokusných zariadení.

<u>Druh zariadenia</u>	<u>Počet</u>
Pokusné zariadenie	5 zariadení
Pokusné zariadenie s chovom pre vlastnú potrebu	0 zariadenie
Chovné zariadenie	0 zariadenie
Dodávateľské zariadenie	0 zariadení

Aktuálny počet schválených zariadení v roku 2006

<u>Druh zariadenia</u>	<u>Počet zariadení</u>
Pokusné zariadenie	49
Pokusné zariadenie s chovom pre vlastnú potrebu	20
Chovné zariadenie	7
Dodávateľské zariadenie	1
spolu	77

ŠVPS SR vydala v správnom konaní v súlade so zákonom č. 71/69 Zb. o správnom konaní : **57** výziev na odstránenie nedostatkov podania, **5** oznámení o pridelení úradných čísel **2** usmernenia/stanoviská. ŠVPS SR vypracovala predbežnú dopadovú štúdiu súvisiacu s revíziou Smernice 86/609/EEC, zaslala hlásenie na EU komisiu do Bruselu o počte použitých zvierat v pokusoch za rok 2005 spolu s národným komentárom za Slovenskú republiku,

V roku 2006 bolo ŠVPS SR schválených **266** pokusov, zastavených bolo 25 správnych konaní vo veci vydania rozhodnutia o schválení pokusu. V SR sa vykonali pokusy na zvieratách za týmto účelom:

Druh pokusu	Počet vykonaných pokusov
Základný výskum	40
Výskum a vývoj produktov a zariadení pre humánnu a veterinárnu medicínu, zubné lekárstvo	69
Výroba a kontrola kvality produktov a zariadení pre humánnu medicínu a zubné lekárstvo	45
Výroba a kontrola kvality produktov a zariadení pre veterinárnu medicínu	10
Toxikologické a ďalšie vyhodnotenie bezpečnosti vrátane vyhodnotenia bezpečnosti produktov a zariadení pre humánnu a veterinárnu medicínu a zariadenia	62

Diagnostika chorôb	25
Vzdelávanie a tréning	3
Iné	12
spolu	266

V schválených pokusoch bolo použitých spolu **28 140** zvierat .

králik domáci	potkan laboratórny	Morča domáce	Myš laboratórna	ostatné hlodavce	kura domáca	ostatné vtáky	prepelice	ošípané	hovädzí dobytok
2054	9542	503	14 225	119	1036	60	278	133	140

Ovce/kozy	Ostatné cicavce	Ryby
43	2	5

Počas roku 2006 boli všetci inšpektori ochrany zvierat z príslušných Regionálnych veterinárnych a potravinových správ (RVPS) a Krajských veterinárnych a potravinových správ (KVPS) metodicky vedení a usmernení. Na Inštitúte vzdelávania veterinárnych lekárov IVVL v Košiciach sa uskutočnili školenia inšpektorov ochrany zvierat z príslušných RVPS za účelom objasnenia metodického pokynu vydaného ŠVPS SR ktorý je súčasťou výkonu kontroly schválených zariadení. Inšpektori ochrany zvierat z príslušných RVPS boli informovaní o platnej legislatíve v oblasti welfare a súčasne sa zúčastnili tréningového vykonania kontroly ochrany zvierat v náhodne vybranom schválenom pokusnom zariadení v Košiciach. Odbor ochrany - welfare pokusných zvierat sa zapojil do Európskeho sociálneho fondu vzdelávania, v súlade s ktorým zorganizoval školenie na ŠVPS SR, na ktorom vyškolil zástupcov schválených pokusných zariadení v oblasti platnej legislatívy súvisiacej s ochranou zvierat, o požiadavkách na ochranu zvierat používaných na pokusné alebo iné vedecké účely, o spôsobe vyplňania žiadosti o schválenie pokusu a o právach a povinnostiach žiadateľov o schválenie pokusu v súlade s nariadením vlády SR č. 289/2003 Z.z.

Inšpektori ochrany zvierat z príslušných RVPS a KVPS vykonali v priebehu roku minimálne 1 nediskriminačnú kontrolu ochrany zvierat v každom schválenom pokusnom, chovnom a dodávateľskom zariadení spadajúceho do príslušného regiónu RVPS a kraja príslušnej KVPS. V roku 2006 boli udelené 2 peňažné pokuty za neplnenie požiadaviek na vykonávanie pokusov na zvieratách v dvoch schválených pokusných zariadeniach.

Hygiena krmív

Činnosť v roku 2006 bola zameraná na veterinárny dozor a úradné kontroly pri výrobe krmív pre hospodárske zvieratá, kde sa zapracováva živočíšny proteín ako aj na farmách hospodárskych zvierat, vrátane odberu vzoriek na laboratórne vyšetrenie.

Činnosť bola zameraná taktiež na zariadenia schválené v súlade s Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1774/2002, ktorým sa stanovujú zdravotné predpisy týkajúce sa živočíšnych vedľajších produktov (ŽVP) určených pre ľudskú spotrebu.

Spolu bolo vykonaných **3 174** úradných kontrol.

<i>ŠVPS SR / Kraj</i>	<i>Počet kontrol</i>	<i>Počet odobratých vzoriek pri výkone kontroly</i>	<i>Počet kontrol so zistenými nedostatkami</i>	<i>Počet správnych konaní</i>	<i>Počet uložených opatrení</i>	<i>Výška uložených pokút (celkovo)</i>
ŠVPS SR	14	0	4	4	14	50 000,-Sk
Bratislava	97	158	7	0	10	0 Sk
Trnava	357	42	7	0	8	0 Sk
Nitra	466	134	16	0	31	0 Sk
Trenčín	328	151	16	0	16	0 Sk
Žilina	457	234	120	3	311	6 400,-Sk
B. Bystrica	422	144	23	2	38	3 000,-Sk
Prešov	557	304	41	4	62	33 000,-Sk
Košice	476	164	8	1	11	0 Sk
spolu	3 174	1 331	242	14	501	92 400,-Sk

<i>Kraj</i>	<i>dovoz krmív</i>	<i>výrobcovia krmív pre HZ</i>	<i>výrobcovia „petfood“</i>	<i>chovy HZ</i>	<i>producenti ŽVP</i>	<i>kafilérie</i>	<i>technické závody</i>	<i>Spaľovne /spoluspaľo vne</i>	<i>špeciáln e predajn e krmív</i>	<i>skrmovanie kuchynskéh o odpadu</i>
ŠVPS SR	0	0	0	0	1	10	1	2	0	0
BA	0	9	0	55	0	6	0	0	24	3
TT	6	65	10	103	51	0	2	0	40	80
NT	35	64	53	111	66	15	4	0	49	69
TN	16	18	7	99	27	0	8	3	40	110
ZA	22	41	8	142	110	7	12	0	91	24
BB	31	47	8	131	89	0	4	0	51	61
PO	31	51	10	153	168	0	6	0	80	58
KE	15	41	22	167	56	0	5	0	86	84
spolu	156	336	118	961	568	38	42	5	461	489

A. Vyhodnotenie VPO (okrem krížovej kontaminácie):

Podľa plánu VPO mali veterinári inšpektori v roku 2006 odobrať 1 722 úradných vzoriek. V skutočnosti bolo odobratých **1 686** úradných vzoriek, z toho **55** vzoriek bolo nevyhovujúcich čo predstavuje 3,2 %. Celkovo bol plán VPO splnený na 97,6 %.

- ✚ KVPS Bratislava odobrala 104 vzoriek z plánovaných 109, čo predstavuje splnenie plánu na 95,4 %. Zo všetkých odobratých a analyzovaných vzoriek bola 1 vzorka nevyhovujúca.
- ✚ KVPS Trnava odobrala 163 vzoriek zo 174 plánovaných, čo predstavuje splnenie plánu 93,6%. Zo všetkých odobratých a analyzovaných vzoriek bolo 10 vzoriek nevyhovujúcich.

- ✚ KVPS Nitra odobrala 283 vzoriek z 288 plánovaných, čo predstavuje splnenie plánu 98,2 %. Z celkového počtu odobratých a analyzovaných vzoriek bolo 9 vzoriek nevyhovujúcich.
- ✚ KVPS Trenčín odobrala 162 vzoriek zo 160 plánovaných, čo predstavuje splnenie plánu 101,2 %. Z celkového počtu odobratých a analyzovaných vzoriek bolo 7 vzoriek nevyhovujúcich.
- ✚ KVPS Banská Bystrica odobrala 249 vzoriek z 249 plánovaných, čím splnila plán VPO na 100 %. Z celkového počtu odobratých a analyzovaných vzoriek bolo 11 vzoriek nevyhovujúcich.
- ✚ KVPS Žilina odobrala 219 vzoriek z 238 plánovaných, čo predstavuje splnenie plánu na 92 %. Zo všetkých odobratých a analyzovaných vzoriek bolo 9 vzoriek nevyhovujúcich.
- ✚ KVPS Košice odobrala 223 vzoriek z 226 plánovaných, čo predstavuje splnenie plánu na 98,6 %. Zo všetkých odobratých a analyzovaných vzoriek bolo 6 vzoriek nevyhovujúcich.
- ✚ KVPS Prešov odobrala 283 vzoriek z 278 plánovaných, čo predstavuje splnenie plánu na 101,8 %. Zo všetkých odobratých a analyzovaných vzoriek boli 2 vzorky nevyhovujúce.

<i>cieľ vyšetrenia</i>	<i>plánovaný počet vzoriek</i>	<i>počet odobratých vzoriek</i>	<i>počet nevyhovujúcich vzoriek</i>	<i>počet uložených opatrení</i>	<i>krajina pôvodu nevyhovujúceho krmiva</i>
Dioxíny	40	39	0	0	-
Aflatoxín B1	50	49	0	0	-
DON	50	52	4	3	3x SK a 1x CZ
Zearalenon	50	54	1	1	SK
Ochratoxín A	50	50	0	0	-
Fumonizíny	50	50	1	1	SK
T-2 a HT-2 toxín	50	44	0	0	-
Ťažké kovy (Cd, Pb, Hg, Cr, As)	120	121	3	4	SK
Mikroprvky – Zn	50	49	7	7	1x HU a 6x SK
Mikroprvky – Cu	50	48	2	2	SK
Mikroprvky – Se	35	34	2	2	SK
Kokcidostatiká ¹	150	149	4	3	SK
Chlórované uhľovodíky	25	22	0	0	-
Organofosfáty	25	24	0	0	-
Toxické látky		0	0	0	-
Rádioaktivita	8	8	0	0	-
PCB	40	38	0	0	-
NH ₃	50	50	0	0	-
Číslo kyslosti tuku - ČKT	50	51	0	0	-
Nerozpustné nečistoty v tukoch	38	33	0	0	-
Kontrola sterilizačného procesu	36	33	0	0	-
Hormóny – β agonisti	15	15	0	0	-
Hormóny - tyreostatiká	15	15	0	0	-
Medikované krmivo	50	45	5	4	4x SK a 1x HU
Zakázané aditíva ²	80	77	0	0	-
Zakázané ATB – avilamycín	25	24	0	0	-
Zakázané ATB – tylozín	10	11	0	0	-
Zakázané ATB – tetracyklíny	10	10	0	0	-

Zakázané kokcidostatikum – nicarbazín	10	10	0	0	-
Voda – kovy	40	36	5	3	SK
Voda – NO ₃ a NO ₂	40	42	0	0	-
Voda – mikrobiológia	40	44	8	8	SK
Bakteriológia ³ - rybia múčka	75	65	3	4	Peru
Bakteriológia ³ - spracovaná živočíšna bielkovina	25	23	0	0	-
Bakteriológia ³ - rybí olej a živočíšne tuky	30	25	0	0	-
Bakteriológia ³ - mliečne ŽVP	30	34	3	1	1x SK a 1x D
Bakteriológia ³ - krmivo pre spoločenské zvieratá	50	55	5	9	4x SK a 1x ČR
Bakteriológia ³ - spracovaný hnoj a kompost	6	6	0	0	-
Konzervy pre spoločenské zvieratá ⁴	123	118	1	1	D
Odpadové vody - clostridium perfringens	36	33	1	0	SK
spolu	1 722	1 686	55	53	

(1) salinomycín, narasin, diclazuril, robenidín, monensín, lasalocid, nicarbazín, doramectín, maduramycín, halofuginón

(2) kokcidostatiká a ATB ako aditíva

(3) salmonely a enterobaktérie

(4) anaeróbne sporujúce mikróby a termostatová skúška

Nevyhovujúce vzorky a ich bližšie určenie:

DON:

- ✚ RVPS Senica: 1 x ↑ v KZ OŠ-02. Výrobca KZ bol BOSKOP Poľnonákup a.s., Trenčín.
- ✚ RVPS Trenčín: 1 x ↑ v KZ OŠ-05. Výrobca KZ bol BOSKOP Poľnonákup a.s., Trenčín.
- ✚ RVPS Lučenec: 1 x ↑ v KZ OŠ-05. Výrobca Gemernákup a.s., Rimavská Sobota.
- ✚ RVPS Martin: 1 x ↑ v KZ HYD 10 u SHP Diviaky. KZ HYD 10 bola vyrobená v ČR.

Zearalenon:

- ✚ RVPS Nitra: 1 x ↑ v KZ OŠ-02. Výrobca KZ bol Agref s.r.o., VKZ Ďulov Dvor, Komárno.

Fumonizín:

- ✚ RVPS Liptovský Mikuláš: 1 x ↑ v kukurici u výrobcu KZ Poľnonákup LIPTOV a.s., Liptovský Mikuláš – VKZ Okoličné. Kukurica bola zapracovaná do KZ pre HD, nebola použitá na výrobu KZ pre hydinu ani ošípané.

Ťažké kovy:

- ✚ RVPS Galanta: 1 x ↑ Cr (7,89 mg/kg) v KZ HYD-01 na farme Agrostaar KB spol. s.r.o., Kráľov Brod. Výrobca KZ bol PG TRADE s.r.o., Komárno, výrobná Dvory nad Žitavou.
- ✚ RVPS Topoľčany: 1 x ↑ Cr v KZ OŠ-03. Vzorka bola odobratá v VKZ PD Radošinka,

Velké Ripňany.

- RVPS Lučenec: 1 x ↑ Cr v KZ HYD 04. Výrobca KZ bol Gemernákup a.s., Rimavská Sobota.

Mikroprvky – Zn:

- RVPS Dunajská Streda: 1 x ↑ vo vitamínovo-minerálnej zmesi pre dojčiacie prasnice.
- RVPS Senica: 1 x ↑ v OŠ-02. Výrobca KZ bol Biofeed v.o.s., Kolárovo.
- RVPS Trnava: 1 x ↑ v OŠ-03 na PD Sedlice.
- RVPS Šaľa: 1 x ↑ v KZ A1 na PD Močenok.
- RVPS Topoľčany: 1 x ↑ v KZ OŠ-03 na farme Nový Svet, PPD Prašice. Výrobca KZ bola VKZ PPD Prašice-Hôrka.
- RVPS Topoľčany: 1 x ↑ v KZ OŠ-07. Vzorka bola odobratá na farme PD Trábeč, Nitrianska Streda a vyrobená bola vo VKZ Poľnoslužby Bebrava a.s., Rybany.
- RVPS Lučenec: 1 x ↓ v KZ OŠ-06 na farme PD Hrnčiarske Zalužany (samovýrobca).

Mikroprvky – Cu:

- RVPS Galanta: 1 x ↑ v KZ HD-11 na farme A.K.T., Čierna Voda (samovýrobca).
- KVPS Žilina: 1 x ↓ vo vitamínovo-minerálnej zmesi AMINOVITAN TS-J.

Mikroprvky – Se:

- RVPS Trenčín: 1 x ↓ vo vitamínovo-minerálnej zmesi Aminovitan TOV od výrobcu Biofaktory a.s., Bratislava.
- KVPS Žilina: 1 x ↑ vo vitamínovo-minerálnej zmesi EUROMIX B.

Kokcidostatiká:

- RVPS Trnava: 1 x ↓ robenidín v KZ HYD-01 na farme Hydina a.s., Cífer. Výrobca KZ bol AGRONOVÁZ a.s., Nové Mesto nad Váhom.
- RVPS Topoľčany: 1 x ↓ robenidín v KZ HYD 01 na farme Rajčany, Duräumatu Slovakia s.r.o.. Výrobca KZ bol Poľnoslužby Bebrava a.s., Rybany.
- RVPS Lučenec: 1 x ↓ narazín v HYD 01 od výrobcu Poľnonákup Domica a.s., Plešivec.
- RVPS Žiar nad Hronom: 1 x ↓ monenzín v KZ HYD 01.

Medikované krmivo:

- RVPS Rožňava: 1 x ↓ obsah oxytetracyklínu v KZ pre králiky z Maďarska, nameraná hodnota bola 300 mg/kg, pričom výrobca deklaroval množstvo oxytetracyklínu 500 mg/kg.
- RVPS Nitra: 1 x KZ OŠ-02 od výrobcu PG TRADE s.r.o., Komárno odobratá na farme Veľký Cetín. Deklarovaný obsah: sulfadimidin, colistin, trimetoprim. Výrobca zle označil KZ, ktorá po vyšetrení neobsahovala uvedené látky.
- RVPS Púchov: 1 x ↓ množstvo zink-bacitracínu v medikovanom krmive pre králiky K - Protek. Vzorka bola odobratá u chovateľa REMA-V s.r.o., farma Podhorie. Výrobca bol Slavkovské krmné smesi a.s., Marefy.
- RVPS Prešov: 1 x ↓ množstvo chlór-tetracyklínu v KZ OŠ-03.
- RVPS Martin: 1 x ↑ množstvo chlór-tetracyklínu v KZ OŠ-03 od výrobcu VKZ Poľnonákup a.s., Turiec.

Voda – kovy:

- RVPS Košice - okolie: 1 x ↑ Fe v chove PVOD Nižný Lanec.
- RVPS Michalovce: 1 x ↑ Al a ↓ Ca v chove brojlerov Univerza s.r.o., Trnava pri

Laborci.

- RVPS Trnava: 1 x ↑ Fe (vlastný zdroj) na farme Biogal s.r.o., Špačince.
- RVPS Prievidza: 1 x ↓ Ca v chove J. Antala Agrofarma, Bystričany.
- RVPS Liptovský Mikuláš: 1 x ↓ Ca (pitná voda) na farme ASI K Bodice.

Voda – mikrobiológia:

- RVPS Senec: 1 x bakteriálna kontaminácia na PD Chorvátsky Grob – farma Bernolákovo.
- RVPS Košice - okolie: 1 x bakteriálna kontaminácia na hydinárskej farme Pohm - Gobl, Medzev.
- RVPS Rožňava: 1 x bakteriálna kontaminácia (E.coli a koliformné baktérie) na farme Agros Čoltovo.
- RVPS Trenčín: 1 x bakteriálna kontaminácia na farme PD Chocholná, Velčice.
- RVPS Rimavská Sobota: 1 x bakteriálna kontaminácia (fekálne streptokoky, E. coli, koliformné baktérie) u chovateľa Agroturiec spol. s.r.o., Skerešovo.
- RVPS Žiar nad Hronom: 1 x bakteriálna kontaminácia.
- RVPS Svidník: 1 x bakteriálna kontaminácia (fekálne streptokoky, E. coli, koliformné baktérie) na hospodárskom dvore Mestisko.
- RVPS Dolný Kubín: 1 x baktérie kontaminácia (enterobacteriaceae) na farme PD Veličná.

Bakteriológia – rybia múčka:

- RVPS Prievidza: 1 x prekročený obsah enterobacteriaceae u výrobcu KZ Poľnonákup Hornonitran a.s., Prievidza. Rybia múčka pôvodom z Peru.
- RVPS Lučenec: 1 x prekročený obsah enterobacteriaceae u výrobcu KZ Poľnonákup Novohrad a.s., Lučenec. Rybia múčka pôvodom z Peru.
- KVPS Žilina: 1 x prekročený obsah enterobacteriaceae v rybej múčke z Peru.

Bakteriológia – mliečne ŽVP:

- RVPS Rimavská Sobota: 1 x prekročený obsah enterobacteriaceae v tekutej srvátke od producenta Gemerská mliekáreň spol. s.r.o..
- RVPS Zvolen: 1 x prekročený obsah enterobacteriaceae v tekutej srvátke.
- RVPS Liptovský Mikuláš: 1 x prekročený obsah enterobacteriaceae vo výrobku Milchgold citro Sano (vyrobené v Nemecku) od dodávateľa INPOR s.r.o., Veličná.

Bakteriológia – krmivo pre spoločenské zvieratá:

- RVPS Trebišov: 1 x granulované krmivo pre psov v špecializovanej predajni s prekročeným obsahom enterobacteriaceae.
- RVPS Senica: 1 x mrazené hydinové hlavy s obsahom Salmonel.
- RVPS Trnava: 1 x prekročený obsah enterobacteriaceae v „mrazené kurčatá neštandard“. Výrobca Hydina a.s., Cífer.
- RVPS Topoľčany: 1 x prekročený obsah enterobacteriaceae v „hydinovej mäsovej mrazenej drti“. Výrobca bol THP a.s., Topoľčany.
- RVPS Nové Mesto nad Váhom: 1 x prítomnosť Salmonely v sušených držkách „DIBAQ“ od výrobcu DIBAQ a.s., Žamberk, ČR. Vzorka bola odobratá v špecializovanej predajni.

Konzervy pre spoločenské zvieratá:

- ✚ RVPS Žiar nad Hronom: 1 x pozitívna termostatová skúška u konzervy pre mačky od výrobcu Bewital GmbH Postfaca, Nemecko. Mikrobiologické vyšetrenie bolo negatívne.

Odpadové vody – clostridium perfringens:

- ✚ RVPS Nitra: prítomnosť v odpadovej vode v spracovateľskom (kafilierickom) závode N-ADOVA spol. s.r.o., Nitra.

B. Živočišny proteín (krížová kontaminácia)

Podľa plánu VPO mali veterinárni inšpektori v roku 2006 odobrať 300 úradných vzoriek na detekciu proteínov v krmivách (krížová kontaminácia). V skutočnosti však bolo odobratých **280** vzoriek, z toho bola **1** nevyhovujúca, čo predstavuje 0,35 %. Celkovo bol plán VPO na krížovú kontamináciu splnený na **98 %**.

- ✚ KVPS Bratislava odobrala 15 vzoriek z plánovaných 10 vzoriek, čo predstavuje splnenie plánu na 150 %.
- ✚ KVPS Trnava odobrala 30 vzoriek z plánovaných 33 vzoriek, čo predstavuje splnenie plánu na 91 %;
- ✚ KVPS Nitra odobrala 54 vzoriek z plánovaných 55 vzoriek, čo predstavuje splnenie plánu na 98 %;
- ✚ KVPS Trenčín odobrala 27 vzoriek z plánovaných 29 vzoriek, čo predstavuje splnenie plánu na 93 %;
- ✚ KVPS Banská Bystrica odobrala 45 vzoriek z plánovaných 51 vzoriek, čo predstavuje splnenie plánu na 88 %;
- ✚ KVPS Žilina odobrala 38 vzoriek z plánovaných 42 vzoriek, čo predstavuje splnenie plánu na 90 %;
- ✚ KVPS Košice odobrala 25 vzoriek z plánovaných 34 vzoriek, čo predstavuje splnenie plánu na 73,5 %;
- ✚ KVPS Prešov odobrala 46 vzoriek z plánovaných 46 vzoriek, čo predstavuje splnenie plánu na 100 %.

	<i>Komodita / druh krmiva</i>	<i>počet odobratých vzoriek</i>	<i>Počet nevyhovujúcich vzoriek s určením krajiny pôvodu</i>	<i>Počet uložených opatrení</i>	<i>Výška pokuty</i>
Dovoz (obchod)	rybia múčka, KKZ	6	0	0	0
Samovýrobcovia KZ	KKZ, DKZ, šrot	99	0	0	0
Výrobcovia KZ	KKZ, DKZ, rybia múčka, sója	46	0	0	0
Chovy	KKZ, DKZ, šrot	129	1 (SR)	1	5 000,-Sk
spolu		280	1	1	5 000,-Sk

Pri dovozoch bolo celkovo v roku 2006 odobratých 6 úradných vzoriek. Vo všetkých 6 prípadoch išlo o dovoz rybej múčky. Krajinami pôvodu rybej múčky boli Dánsko (1 vzorka), Nemecko (2 vzorky) a Peru (3 vzorky). Ani v jednom prípade nebola zistená kontaminácia bielkovinou suchozemských zvierat.

Komentár k nevyhovujúcej vzorke:

RVPS Liptovský Mikuláš: 1 x zistenie prítomnosti živočíšnych proteínov v KZ HD-11 od výrobcu Poľnonákup LIPTOV a.s., Liptovský Mikuláš – VKZ Okoličné. Vzorka bola odobratá na PD Žaškov. V KZ HD-11 boli nájdené súčasti živočíšneho pôvodu – produkty zo spracovania tiel rýb, rozlíšiteľné pod mikroskopom.

Veterinárna asanácia

Zber, zvoz, spracovanie a zneškodňovanie živočíšnych vedľajších produktov vykonávali veterinárni inšpektori v roku 2006 v súlade s Nariadením (ES) č. 1774/2002, ktorým sa stanovujú zdravotné predpisy týkajúce sa živočíšnych vedľajších produktov (ŽVP) určených pre ľudskú spotrebu, v 3 schválených spracovateľských (kafilérických) závodoch:

1. N-ADOVA spol. s.r.o., Nitra – materiál kategórie 1, 2 a 3 na finálne výrobky kategórie 1;
2. VAS s.r.o., Mojšová Lúčka – materiál kategórie 1, 2 a 3 na finálne výrobky kategórie 1 a 3;
3. Kafileria a.s., Senec – materiál kategórie 3 a zvoz materiálu kategórie 1 a 2 pre VAS s.r.o., Mojšová Lúčka. Od 01.08.2006 na dobu 6 mesiacov bol Kafilerii a.s., Senec rozhodnutím pozastavený zvoz ŽVP kategórie 1 a 2 pre VAS s.r.o., Mojšová Lúčka.

Štátny veterinárny dozor v spracovateľských (kafilérických) zariadeniach vykonávali v roku 2006 veterinárni inšpektori Štátnej veterinárnej a potravinovej správy Slovenskej republiky a veterinárni inšpektori príslušných Regionálnych veterinárnych a potravinových správ.

V roku 2006 voči:

- ✚ Kafilerii a.s., Senec boli začaté 2 správne konania. V jednom prípade bola uložená pokuta vo výške 200 000,-Sk, ktorá však po odvolaní na Ministerstve pôdohospodárstva Slovenskej republiky bola znížená na 50 000,-Sk;
- ✚ N-ADOVA spol. s.r.o., Nitra bolo začaté 1 správne konanie pri ktorom nebola uložená pokuta;
- ✚ VAS s.r.o., Mojšová Lúčka bolo začaté 1 správne konanie pri ktorom nebola uložená pokuta.

Množstvo spracovaných živočíšnych vedľajších produktov (ŽVP) v SR

<i>kategória ŽVP</i>	<i>2003 v tonách</i>	<i>2004 v tonách</i>	<i>2005 v tonách</i>	<i>2006 v tonách</i>
materiál kategórie 1	10 334	10 933,1	9 058	18 928,271
materiál kategórie 2	24 937	23 369,2	22 633	12 309,323
materiál kategórie 3	76 55,7	63 038,4	46 947	26 678,26
spolu	111 826,7	97 340,7	78 638	57 915,854

Množstvo výrobkov zo ŽVP v SR

<i>kategória ŽVP</i>	<i>2003 v tonách</i>	<i>2004 v tonách</i>	<i>2005 v tonách</i>	<i>2006 v tonách</i>
živočíšna múčka kategórie 1 a 2	8 217	16 219	9 704	8 843,845
živočíšna múčka kategórie 3	19 985,3	8 247	10 693	9 440,6
spolu	28 202,3	24 466	20 397	18 284,445
živočíšny tuk kategórie 1 a 2	3 956	6 256	3 154	2 771,452
živočíšny tuk kategórie 3	6 031,7	2 355	3 360	2 946,808
spolu	9 987,7	8 611	6 514	5 718,26
spolu – múčka + tuk	38 190	33 077	26 911	24 002,705

Množstvo dovezených nespracovaných ŽVP z iných členských štátov v roku 2006

<i>druh ŽVP</i>	<i>množstvo v tonách</i>	<i>štát pôvodu</i>
Materiál kategórie 1	13,46	CZ
Materiál kategórie 2	-	
Materiál kategórie 3	7 540,58	HU
spolu	7 554,04	

Množstvo vyvezených nespracovaných ŽVP do iných štátov v roku 2006

<i>druh ŽVP</i>	<i>množstvo v tonách</i>	<i>štát určenia</i>
Materiál kategórie 1	-	
Materiál kategórie 2	-	
Materiál kategórie 3	16 629,8	CZ
spolu	16 629,8	

Množstvo finálnych výrobkov uvedených na trh mimo SR

<i>druh výrobku</i>	<i>množstvo v tonách</i>	<i>štát určenia</i>
živočíšna múčka kategórie 2	2 360,83	PL, CZ
živočíšna múčka kategórie 3	4 988,635	HU, PL, AT, NL, D, CZ, Bangladéš
Spolu	7 349,465	
živočíšny tuk kategórie 2	1 360,12	CZ
živočíšny tuk kategórie 3	755,41	CZ
spolu	2 115,53	
spolu múčka + tuk	9 464,995	

Množstvo výrobkov zo ŽVP zneškodnených spoluspálením v spoločnosti Cementáreň a.s., Ladce

2006	živočíšna múčka kategórie 1 a 2 v tonách	živočíšny tuk kategórie 1 a 2 v tonách	spracovaná živočíšna bielkovina	živočíšny tuk kategórie 3
VAS s.r.o., Mojšová Lúčka	3 593,14	-	1 330,53	-
N-ADOVA spol. s.r.o., Nitra	5 236,43	-	-	-
Kafiléria a.s., Senec	-	-	-	-
Rakúsko	14 737,82	-	-	-
Slovinsko	-	-	-	-
Česká republika	1 770,02	-	-	-
Polsko	3 624,64	-	-	-
Nemecko	-	-	-	-
spolu	28 962,05	0	1 330,53	0

Kontrola rezíduí a veterinárnej ekológie

V oblasti kontroly rezíduí a veterinárnej ekológie, bol v roku 2006 vykonaný monitoring rezíduí cudzorodých látok prostredníctvom viacerých monitorovacích plánov a programov, ktoré na základe platných právnych predpisov vypracovala Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky. Krajské veterinárne a potravinové správy (ďalej len „KVPS“) a Regionálne veterinárne a potravinové správy (ďalej len „RVPS“) boli v priebehu roka neustále školené a usmerňované pri výkone ich činností v oblasti kontroly rezíduí.

Kontrola rezíduí cudzorodých látok v živých zvieratách a v produktoch živočíšneho pôvodu prebiehala aj v roku 2006 prostredníctvom:

- ✚ Národného plánu kontroly rezíduí v živých zvieratách a v produktoch živočíšneho pôvodu v Slovenskej republike (ďalej len „NPKR“);
- ✚ Monitoring polovnej zveri a rýb (ďalej len „MPZ“);
- ✚ Koordinovaný cieľný monitoring (ďalej len „KCM“);
- ✚ Monitoring spotrebného koša (ďalej len „MSK“);
- ✚ Rádiohygienická kontrola poľnohospodárskych surovín, polotovarov a produktov vyrobených na Slovensku (ďalej len „RHK“).

NPKR

pre rok 2006 bol schválený Európskou Komisiou. Prostredníctvom NPKR boli v živých zvieratách určených pre ľudskú spotrebu a v produktoch živočíšneho pôvodu sledované rezíduá zakázaných látok, veterinárnych liekov a látok, ktoré môžu byť použité na veterinárne účely a v neposlednej miere rezíduá kontaminantov. Každoročne je NPKR inovovaný podľa aktuálnej situácie v Slovenskej republike a podľa aktuálnych požiadaviek expertov z Európskej únie. V NPKR sa sleduje škála veterinárnych liekov a látok, ktoré sú najčastejšie používané v Slovenskej republike a taktiež škála tých veterinárnych liekov a látok, ktorých rezíduá boli zistené v predchádzajúcom roku. V rámci kontroly zakázaných látok, boli v roku 2006 rozšírené sledované analyty zo skupiny beta - agonistov a steroidov. Bola zavedená kontrola methyltestosterónu a ethinylestradiolu vo svaľe a v moči hospodárskych zvierat.

- ✚ Neustále rozširovanie analytov zo skupín zakázaných látok a zavádzanie citlivejších laboratórnych metód skvalitňuje kontrolu rezíduí a dôslednejšie chráni konzumenta pred nepriaznivými účinkami rezíduí cudzorodých látok. Kontrola rezíduí zakázaných látok je dôležitá na zabránenie zneužívania hormónov pri produkcii mäsa, ale taktiež na zabránenie zneužívania látok na iný účel ako sú určené, čiže ide o prípady nelegálneho ošetrovania. Hormóny stimulujú rast zvyšovaním účinnosti krmiva a u zvierat, ktorým sa aplikujú hormóny, dochádza oveľa účinnejšie ku konverzii krmiva na svalovinu na úkor tuku. Použitie hormónov ako 17 - beta estradiol, progesterón, testosterón, zeranol, trenbolon a melengestrol acetát - MGA za účelom urýchlenia rastu vo výkrme zvierat vyvoláva riziká pre konzumentov. Nepriaznivé účinky zahŕňujú vývojové, neurobiologické, genotoxické a karcinogénne účinky. Tieto účinky možno pripísať buď pôvodnej látke alebo ich metabolitom. Kvalita kontroly rezíduí zakázaných látok, vrátane hormonálnych látok, je závislá na laboratórnom vybavení a laboratórnych metódach. Neustály rýchly vývoj nových a citlivejších analytických metód vedie k znižovaniu limitov detekcie a tým k zachyteniu už čoraz menšieho množstva týchto látok. Laboratórne metódy sú pod

neustálym vývojom na detekovanie čoraz väčšieho množstva metabolitov týchto zakázaných látok. Pri kontrole antibakteriálnych substancií bola v roku 2006 opätovne rozšírená škála analyzovaných antibiotík o tilmykozín a linkomycín vo svaloch ošípaných a hydiny. Zo skupiny nesteroidných antiflogistík boli zavedené metódy na kontrolu rezíduí diclofenacu a vedaprofenu u hospodárskych zvierat a zo skupiny antihelmintík bola zavedená kontrola rezíduí doramektínu u hovädzieho dobytká a oviec a zo skupiny antikokcidík bola zavedená kontrola rezíduí narazínu a nicarbazínu v slepačích vajciach a u hydiny. V priebehu roka dochádza neustále k rozširovaniu škály analyzovaných substancií, či už zakázaných alebo používaných veterinárnych liekov a látok. Počet vzoriek, ktoré budú v danom roku odobraté a následne analyzované závisí od počtu zvierat zabitých na bitúnkoch v Slovenskej republike za predchádzajúci rok a od množstva vyprodukovaných surovín živočíšneho pôvodu v predchádzajúcom roku.

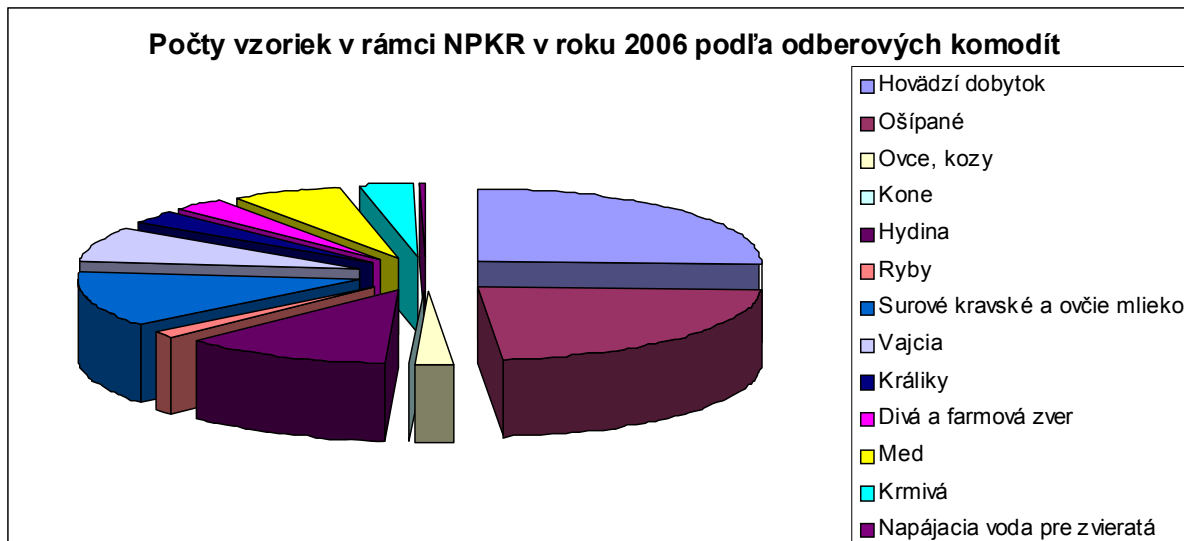
V roku 2006 boli v rámci NPKR analyzovaných 3 677 vzoriek odobratých a analyzovaných od živých zvierat a z produktov živočíšneho pôvodu a 127 vzoriek z krmív a napájacej vody pre zvieratá, čo spolu predstavuje 3 804 vzoriek. Požiadavkám platnej legislatívy nevyhovovalo 6 vzoriek odobratých od živých zvierat a z produktov živočíšneho pôvodu, 2 vzorky krmív a 4 vzorky napájacej vody, čo spolu predstavuje 12 nevyhovujúcich vzoriek.

- ✚ od hovädzieho dobytká bolo odobratých a následne analyzovaných 980 vzoriek. Všetky vzorky vyhoveli požiadavkám platnej legislatívy. Vzorky boli odoberané od živých zvierat a od zvierat zabíjaných na bitúnkoch v Slovenskej republike.
- ✚ od ošípaných bolo odobratých 871 vzoriek, od oviec a kôz bolo odobratých a následne analyzovaných 78 vzoriek, od hydiny 452 vzoriek, z akvakultúry 51 vzoriek, od králikov 105 vzoriek a všetky tieto vzorky vyhoveli požiadavkám platnej legislatívy. Od koní bolo odobratých a analyzovaných 9 vzoriek, pričom jedna vzorka bola nevyhovujúca na kokcidiostatiká, a predmetný kôň bol zlikvidovaný v kafilerickom zariadení v súlade s platnou legislatívou.
- ✚ z farmovej a divo žijúcej zveri bolo odobratých a analyzovaných 115 vzoriek, pričom v dvoch vzorkách svaloviny odobratých od daniela boli zistené rezíduá hexachlórbenzénu. V každom prípade nálezu rezíduí cudzorodých látok veterinárni inšpektori regionálnych veterinárnych a potravinových správ nariadili bezodkladné vykonanie opatrení podľa platnej legislatívy, vykonali šetrenie príčin nálezu rezíduí a tiež nariadili výkon opatrení na zabránenie prieniku rezíduí do potravinového reťazca. Predmetné zvieratá (daniele) boli skonfiškované a zlikvidované v kafilerickom zariadení v súlade s platnou legislatívou.
- ✚ zo surovín živočíšneho pôvodu boli kontrolované vzorky surového kravského a ovčieho mlieka v počte 476, ďalej bolo skontrolovaných 297 vzoriek slepačích vajec odobratých od producentov a všetky uvedené vzorky boli vyhovujúce.
- ✚ bolo odobratých a analyzovaných 243 vzoriek medu, pričom v troch vzorkách boli zistené rezíduá antibiotík, konkrétne tylozínu a sulfónamidov. V uvedených prípadoch nálezu rezíduí antibiotík v mede nariadili veterinárni inšpektori regionálnych veterinárnych a potravinových správ bezodkladné vykonanie opatrení podľa platnej legislatívy. V prípadoch pozitívneho zistenia rezíduí tylozínu a sulfónamidov v mede bol vydaný zákaz uvádzania medu do obehu na spotrebu ľuďmi a príslušní veterinárni inšpektori vykonali šetrenie príčin nálezu rezíduí za účelom zabránenia opätovnej kontaminácií rezíduami.

V rámci NPKR sa odoberajú a analyzujú aj vzorky napájacej vody a krmív pre zvieratá, pričom bolo odobratých 112 vzoriek krmív a 15 vzoriek napájacej vody pre zvieratá, čo spolu predstavuje 127 vzoriek. Z tohto počtu odobratých a analyzovaných vzoriek nevyhoveli požiadavkám platnej legislatívy 2 vzorky krmív, ktoré boli pozitívne na DON a 4 vzorky napájacej vody, ktoré nevyhoveli požiadavkám na obsah železa a vápnika.

V každom prípade nevyhovujúceho nálezu nariadili veterinárni inšpektori regionálnych veterinárnych a potravinových správ bezodkladné vykonanie opatrení na zabránenie prieniku cudzorodých látok do potravinového reťazca, v prípade zistenia nevyhovujúcich krmív to bol zákaz skrmovania a následne postupovali v zmysle platnej legislatívy týkajúcej sa šetrenia príčin a ukladania sankcií.

Komodita	Počet odobratých a analyzovaných vzoriek	Počet nevyhovujúcich vzoriek
Hovädzí dobytok	980	0
Ošípané	871	0
Ovce, kozy	78	0
Kone	9	1
Hydina	452	0
Ryby	51	0
Surové kravské a ovčie mlieko	476	0
Vajcia	297	0
Králiky	105	0
Divá a farmová zver	115	2
Med	243	3
Krmivá	112	2
Napájacia voda pre zvieratá	15	4
Spolu počet vzoriek	3 804	12

Monitoring životného prostredia v Slovenskej republike pozostáva z 10 – tich častí a jednou z týchto častí sú Cudzorodé látky v požívatinách a krmivách. Táto časť pozostáva z troch subsystémov: - Koordinovaný cielený monitoring

1. Monitoring spotrebného koša

2. Monitoring poľovnej zveri a rýb

Cielom je získať reálne údaje o kontaminácii surovín, potravín a krmív vo vzájomnej príčinnej súvislosti s kontamináciou životného prostredia Slovenskej republiky na jednej strane a expozíciou obyvateľstva na strane druhej.

V oblasti kontroly cudzorodých látok, vykonávajú kompetentné organizácie pre konkrétne zložky potravinového reťazca ich kontrolu na obsah cudzorodých látok a v súčasnosti sa sleduje približne 268 ukazovateľov zo skupín rezíduí veterinárnych liečiv, kontaminantov, rezíduí pesticídov, polychlórovaných bifenylov, dusitanov, dusičnanov, aditívnych látok a endogénnych cudzorodých látok a od roku 2002 je sledovaná aj rádioaktívna kontaminácia. Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky v oblasti kontroly rezíduí cudzorodých látok zabezpečuje odber vzoriek krmív, napájacej vody, surovín a potravín živočíšneho a rastlinného pôvodu na analýzy v Štátnych veterinárnych a potravinových ústavoch v rámci svojich kompetencií. Cudzorodé látky sa prostredníctvom krmív dostávajú do tela živých zvierat, ktoré sú taktiež kontrolované na rezíduá a následne sú tieto rezíduá monitorované aj v surovinách a v produktoch. Z hľadiska bezpečnosti je najvhodnejšia kontrola rezíduí už na najnižších stupňoch potravinového reťazca, čo znamená už na úrovni pôdy, z ktorej sa cudzorodé látky dostávajú do rastlín, ktoré slúžia ako krmivo, prípadne na výrobu rastlinného krmiva. Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky garantuje kontrolu krmív na cudzorodé látky v rámci svojich kompetencií, pričom kontrole podliehajú krmivá z domácej produkcie, z vnútrospoločenskej výmeny a v neposlednej miere aj krmivá z importu z tretích krajín. V rámci MPZ sa sledujú staré enviromentálne záťaž, na oblasti ktorých sa vzťahujú opatrenia na zabránenie prieniku rezíduí cudzorodých látok do potravinového reťazca.

- ✚ V rámci KCM bolo v roku 2006 odobratých 1 043 vzoriek, v ktorých bolo vykonaných 8 266 analýz a z celkového počtu odobratých a analyzovaných vzoriek bolo 10 vzoriek nevyhovujúcich. 5 vzoriek vody bolo s nevyhovujúcim obsahom dusičnanov,

v 2 vzorkách vody a v 2 vzorkách lucerky boli zistené nadlimitné hodnoty dusitanov a v 1 vzorke obličky od hovädzieho dobytku bol zistený nevyhovujúci obsah ortute.

- ✚ V rámci MSK bolo v roku 2006 odobratých a následne analyzovaných 402 vzoriek, v ktorých bolo vykonaných 8 421 analýz a z celkového počtu odobratých a analyzovaných vzoriek boli 4 vzorky nevyhovujúce. V 1 vzorke jablka a v 1 vzorke detskej výživy broskyňovej bol zistený nevyhovujúci nález propargitu, v 1 vzorke piva bol zistený nevyhovujúci nález N- nitrozodimethylamínu a v 1 vzorke bravčového mäsa bol zistený nevyhovujúci nález rezíduí sulfónamidov. Prítomnosť umelých a prírodných rádionuklidov v rámci MSK v roku 2006 bola stanovovaná len vo vzorkách mlieka v spotrebnom balení. Bolo analyzovaných všetkých 20 plánovaných vzoriek, najvyššiu aktivitu ^{137}Cs malo polotučné mlieko (CBA Slovakia, s.r.o.), zaslané z RVPS Žiar nad Hronom. Nameraná hodnota bola $0,088 \pm 0,043 \text{ Bq}\cdot\text{kg}^{-1}$.
- ✚ Monitoring poľovnej zveri a rýb bol aj v roku 2006 vykonaný v Slovenskej republike. V rámci MPZ bolo v roku 2006 odobratých 39 vzoriek rýb, v ktorých bolo vykonaných 537 analýz, pričom nevyhovujúcich vzoriek bolo 33. Nevyhovujúce nálezy sa týkali polychlóvaných bifenylov, pričom v jednej vzorke ryby – jalca hlavatého uloveného z Latorice pri Brehove boli namerané nevyhovujúce nálezy ortute a aj dioxínov.
- ✚ z poľovnej zveri, ktorú reprezentovali srnec a jeleň bolo odobratých 75 vzoriek, v ktorých bolo vykonaných 541 analýz a z odobratých a analyzovaných vzoriek bola 1 vzorka nevyhovujúca. V jednej vzorke pečene odobratej zo srnca hôrneho bol zistený nevyhovujúci nález ortuti. Srnec pochádzal zo Slovenského raja z pôsobnosti regionálnej veterinárnej a potravinovej správy Spišská Nová Ves.
- ✚ zo vzoriek napájacej vody, ktorú zver navštevuje bolo odobratých 16 vzoriek, v ktorých bolo vykonaných 245 analýz a 5 vzoriek bolo nevyhovujúcich, z toho 4 vzorky pre zvýšený obsah vápnika a 1 vzorka pre zvýšený obsah železa a v jednej vzorke z katastrálneho územia Malé Trakany boli namerané znížené hladiny horčíka.
- ✚ MPZ sa realizuje za účelom pokračovať v získaní podkladov a informácií o vplyve ekologických faktorov vonkajšieho prostredia na vybraný druh poľovnej zveri v určených regiónoch Slovenskej republiky. Monitoring bol ďalej v roku 2006 zameraný na získavanie podkladov o environmentálnych záťažiacich, konkrétne o výskyte a hladinách kontaminantov, konkrétne polychlóvaných bifenylov, perzistentných organických polutantoch, dioxínov a rizikových prvkov v rybách ulovených z riek a jazier východoslovenského regiónu. Podrobné výsledky z MPZ zhodnocuje správa za rok 2006 z monitoringu poľovnej a voľne žijúcej zveri a rýb .

Ďalším monitoringom, ktorý je v Slovenskej republike vykonávaný je **Radiohygienická kontrola poľnohospodárskych surovín, polotovarov a produktov vyrobených na Slovensku**. V roku 2006 metódou HPGe gamaspektrometrie bolo analyzovaných 383 vzoriek, v 32 vzorkách SKM pre monitoring Európskej únie bola okrem toho podľa požiadaviek JRC Ispra stanovovaná aj aktivita ^{90}Sr .

Počty analyzovaných vzoriek na vyšetrenie v programe RHK v roku 2006 **Tabuľka**

Komodita	Odobraté a analyzované vzorky
Surové kravské mlieko – národná kontrolná sieť pre monitoring EÚ	32
Surové kravské mlieko – kontrola produkcie na farmách:	60
Bravčové mäso:	48
Hovädzie mäso:	38
Baranie / ovčie mäso:	23
Ovčie mlieko:	29
Med včelí kvetový / medovicový:	75
Svalovina z voľne žijúcej zveri:	78
Spolu:	383

V žiadnej z analyzovaných vzoriek v rámci RHK v roku 2006 neboli nájdené aktivity antropogénnych rádionuklidov, stanoviteľných gamaspektrometricky (^{137}Cs , ^{134}Cs , ^{131}I) alebo po rádiochemickej extrakcii (^{90}Sr), ktoré by prevyšovali platné limity v Európskej únii a Slovenskej republike. Najvyššie aktivity ^{137}Cs boli zaznamenané v svalovine diviakov z Oravského regiónu: hmotnostná aktivita vzorky z poľovného združenia Kubínska Hoľa mala hodnotu $(89,1 \pm 7,5) \text{ Bq.kg}^{-1}$, aktivita vzorky z poľovného združenia Trstená $(76,1 \pm 4,3) \text{ Bq.kg}^{-1}$ tiež prevyšovala nález najviac kontaminovanej diviny z roku 2005. Najvyššiu hodnotu aktivity ^{137}Cs v medoch mala vzorka z lokality Rakša. Jednalo sa o med prevažne medovicového pôvodu, ktorý bol zaslaný z Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy Martin, zrejme nie dlho po jeho vytočení, nakoľko obsahoval aj $(2,5 \pm 0,5) \text{ Bq.kg}^{-1}$ prírodného kozmogénneho rádionuklidu ^7Be s pomerne krátkym polčasom rádioaktívnej premeny (53 dní). Najvyššie a najnižšie namerané hodnoty aktivity ^{137}Cs v komoditách, ktoré boli vyšetované v rámci programu RHK v roku 2006 sú uvedené v tabuľke .

Najvyššie a najnižšie aktivity ^{137}Cs v komoditách zaradených do RHK v roku 2006.

Komodita		^{137}Cs (Bq/kg)	Lokalita odberu	Okres
	max.	0,044 ± 0,010	Gemerská mliekareň	Rimavská Sobota, Lučenec, Nové Zámky, Veľký Krtíš, Brezno
	min.	0,010 ± 0,008	Zempmilk Michalovce	Michalovce
	max.	0,097 ± 0,034	Červenica	Prešov
	min.	≤MDA = 0,033	Kajal	Galanta
č	max.	0,511 ± 0,050	Heľpa	Brezno
	min.	0,330 ± 0,019	Hrabušice	Spišská Nová Ves
č	max.	2,60 ± 0,24	Zvolenská Slatina	Zvolen
	min.	≤MDA = 0,07	Šarišský Štiavnik	Svidník
č	max.	0,195 ± 0,063	Koš	Prievidza
	min.	0,058 ± 0,043	Hrušov	Veľký Krtíš
	max.	1,088 ± 0,111	Kokava nad Rimavicou	Poltár
	min.	0,084 ± 0,029	Čierny Brod	Galanta
	max.	89,1 ± 7,5	Kubínska Hoľa	Dolný Kubín
	min.	0,064 ± 0,053	Byšta	Trebišov
ň	max.	16,64 ± 1,29	Ružomberok	Ružomberok
	min.	0,073 ± 0,071	Plášťovce	Levice
č	max.	2,77 ± 0,22	Košická Belá	Košice - okolie
	min.	≤MDA = 0,08	Vyšný Žipov	Vranov nad Topľou
č	max.	3,60 ± 0,40	Lubietová	Banská Bystrica
	min.	0,022 ± 0,021	Čachtice	Nové Mesto nad Váhom
č	max.	4,52 ± 0,40	Rakša	Turčianske Teplice
	min.	0,040 ± 0,025	Záhorská Bystrica	Bratislava IV

Veterinárna farmácia

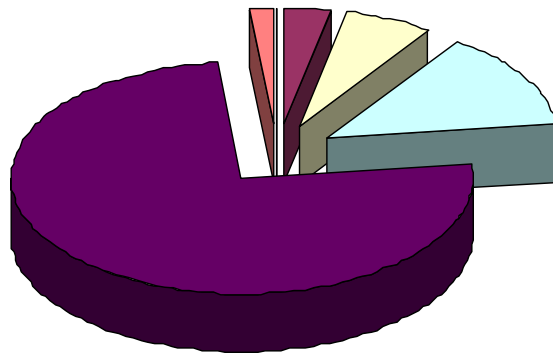
Na úseku veterinárnej farmácie ŠVPS SR každoročne vydáva aktualizovanú metodiku štátneho farmaceutického dozoru a kontroly, na základe ktorých vykonali KVPS kontrolu výkonu štátnej správy na úseku veterinárnej farmácie na RVPS a RVPS vykonali štátny farmaceutický dozor a kontrolu výrobcov veterinárnych liekov, veľkodistribútorov veterinárnych liekov, verejných lekární so sortimentom veterinárnych liekov, súkromných veterinárnych lekárov, vlastníkov alebo držiteľov (chovateľov) zvierat produkujúcich potraviny – farmy a výrobcov medikovaných krmív a Ústav štátnej kontroly veterinárnych biopreparátov a liečiv (ďalej len „ÚŠKVBL“) farmaceutický dohľad a dozor výrobcov veterinárnych liekov, veľkodistribútorov veterinárnych liekov a výrobcov medikovaných krmív. Všetky uvedené kontroly boli v roku 2006 vykonané v súlade s platnou legislatívou a to v zmysle zákona č. 140/1998 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 220/1996 Z. z. o reklame, v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 140/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov“), nariadenia vlády č. 41/2004 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na prípravu, uvádzanie na trh a používanie medikovaných krmív (ďalej len „nariadenie č. 41/2004 Z. z.“) a zákona č. 488/2002 Z. z. o veterinárnej starostlivosti, v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 488/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov“).

Výsledky štátneho dozoru a kontroly na úseku veterinárnej farmácie za rok 2006:

RVPS

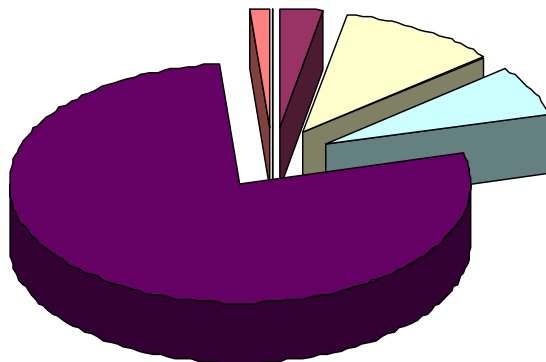
Subjekt	Počet vykonaných kontrol	Počet zistených nedostatkov	Počet opatrení na odstránenie zistených nedostatkov
výroba veterinárnych liekov	2	0	0
veľkodistribútori	225	14	14
verejné lekárne, ktoré vydávajú a predávajú veterinárne lieky	395	52	54
súkromní veterinárni lekári	902	31	31
chovatelia (držitelia alebo vlastníci hospodárskych zvierat)	4978	364	364
výrobcovia medikovaných krmív	117	6	6

Počet vykonaných kontrol

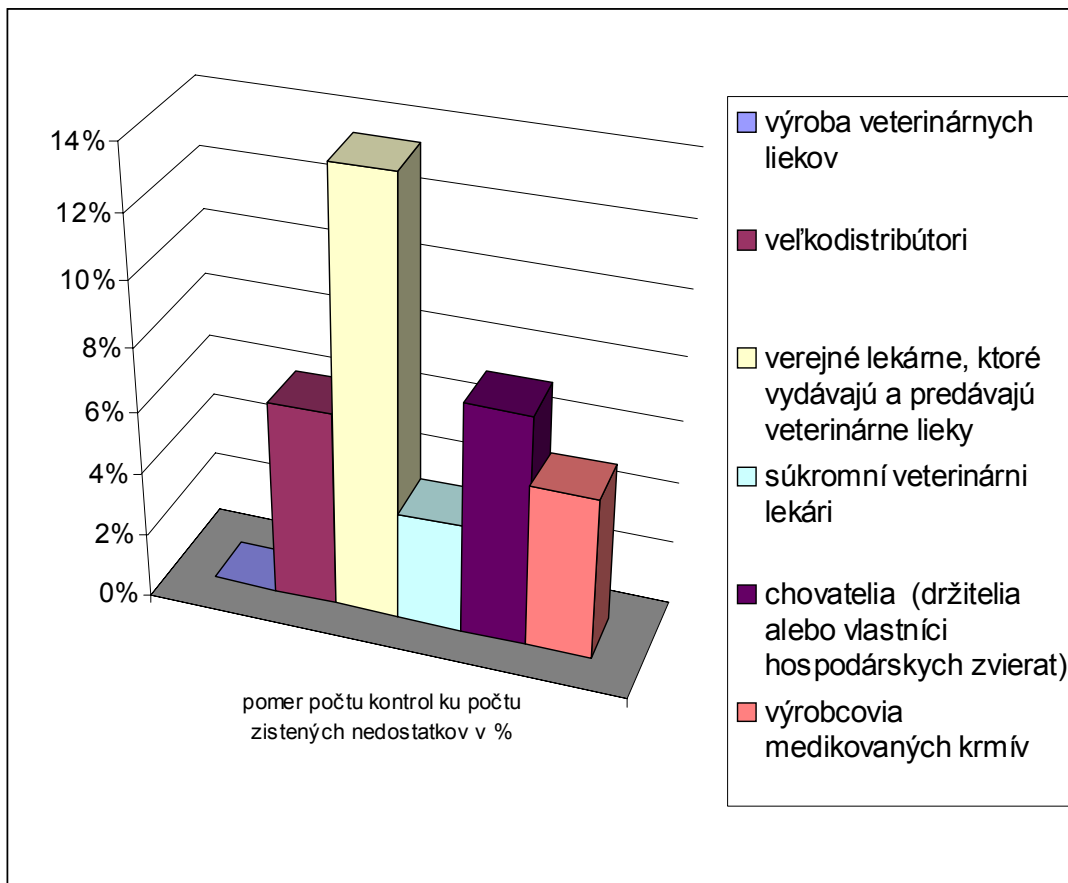
- výroba veterinárnych liekov
- veľkodistribútori
- verejné lekárne, ktoré vydávajú a predávajú veterinárne lieky
- súkromní veterinárni lekári
- chovatelia (držitelia alebo vlastníci hospodárskych zvierat)
- výrobcovia medikovaných krmív

Počet zistených nedostatkov

- výroba veterinárnych liekov
- veľkodistribútori
- verejné lekárne, ktoré vydávajú a predávajú veterinárne lieky
- súkromní veterinárni lekári
- chovatelia (držitelia alebo vlastníci hospodárskych zvierat)
- výrobcovia medikovaných krmív

ÚŠKVBL

Subjekt	Počet vykonaných kontrol	Počet zistených nedostatkov	Počet opatrení na odstránenie zistených nedostatkov
výroba veterinárnych liekov	21	23	23
veľkodistribútori	25	14	16
výrobcovia medikovaných krmív	11	2	2

- ✚ u výrobcov veterinárnych liekov zistil ÚŠKVBL v roku 2006 nedostatky v dodržiavaní správnej výrobnéj praxe.
- ✚ u veľkodistribútorov boli pri vykonávaní štátneho dozoru a kontroly na úseku veterinárnej farmácie v roku 2006 zistené predovšetkým nedostatky v skladovej evidencii, neoddelene skladované prexspirované lieky, chýbajúce písomné informácie pre používateľa veterinárneho lieku a neúplný prevádzkový poriadok.

- ✚ pri kontrole verejných lekární s veterinárnym sortimentom boli v roku 2006 zistené najmä nedostatky v skladovaní a výdaji veterinárnych liekov ako aj v archivácii a požadovaných náležitostiach veterinárnych predpisov
- ✚ nedostatky zistené v roku 2006 u súkromných veterinárnych lekárov sa týkali predovšetkým nedôsledného vedenia evidencie používania veterinárnych liekov v chove zvierat a chýbanie tlačiva „Oznámenie o nežiadúcich účinkoch veterinárneho lieku“.
- ✚ najčastejšími nedostatkami zistenými v roku 2006 u chovateľov zvierat boli nevedenie registra chovateľa, nedodržanie ochrannej lehoty veterinárneho lieku, chýbanie knihy veterinárnych úkonov a nepredloženie sprievodného dokladu k dovezenému medikovanému krmivu.
- ✚ u výrobcov medikovaných krmív bolo v roku 2006 zistené nesprávne skladovanie a označovanie medikovaných krmív ako aj nedostatočne vyplnené predpisy na medikované krmivo.
- ✚ na odstránenie zistených nedostatkov RVPS uložili opatrenia za účelom dôsledného dodržiavania podmienok distribúcie, výdaja, uchovávaní a používania veterinárnych liekov a medikovaných krmív podľa platných právnych predpisov a tým na zabránenie vzniku reziduí v produktoch živočíšneho pôvodu.
- ✚ KVPS a RVPS následne kontrolovali plnenie uložených opatrení na odstránenie zistených nedostatkov a dodržanie nariadeného termínu ich splnenia.
- ✚ ŠVPS SR analyzovala výsledky štátneho veterinárneho farmaceutického dozoru a kontroly podľa jednotlivých oblastí (t.j. výroba a veľkodistribúcia veterinárnych liekov, verejné lekárne, súkromní veterinárni lekári, chovatelia a výrobcovia medikovaných krmív).

ÚŠKVBL v roku 2006 vykonal zmeny registrácie veterinárnych liekov za účelom zosúladenia registračných rozhodnutí s ustanovením § 56 ods. 6 písm. e) zákona na č. 140/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov, upravujúcim zatriedenie veterinárnych liekov pre potravinové zvieratá do skupiny veterinárnych liekov viazaných na predpis veterinárneho lekára, platným od 1.6.2006.

V oblasti legislatívy dňa 1.6. 2006 nadobudol účinnosť zákon NR SR č. 342/2006 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 140/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „novela zákona č.140/1998 Z. z.“), ktorým do právneho poriadku Slovenskej Republiky bola prebratá smernica Európskeho Parlamentu a Rady 2004/28/ES, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2001/82/ES o právnych predpisoch spoločenstva týkajúcich sa veterinárnych liekov. Uvedená novela zákona č.140/1998 Z. z. sprísňuje farmakovigilanciu a podmienky uvádzania veterinárnych liekov na trh v Slovenskej republike a najmä požiadavky na používanie veterinárnych liekov v chovoch zvierat. Súčasne táto novela zákona č.140/1998 Z. z. značne rozširuje možnosti uplatnenia finančných sankcií pri porušení zákona č. 140/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov. Uplatňovanie novely zákona č.140/1998 Z. z. zohľadňuje aj doplnok metodiky štátneho farmaceutického dozoru a kontroly pre druhý polrok 2006.

Hraničné veterinárne kontroly, veterinárna certifikácia a kontroly pri výmenách, dovozoch a vývozo

Hraničná veterinárna kontrola sa vykonáva predovšetkým za účelom ochrany územia Slovenskej republiky a ostatných členských štátov Európskej únie

- ✚ pred zavlečením nákaz zvierat a chorôb zvierat prenosných na ľudí z tretích krajín
- ✚ pred dovozom produktov, ktoré by mohli ohroziť zdravie zvierat a ľudí

Hraničnú veterinárnu kontrolu môžu vykonávať na území Slovenskej republiky iba hraničné inšpekčné stanice (ďalej len "HIS") schválené ŠVPS SR a finálne schválené Európskou komisiou a publikované na zozname podľa rozhodnutia Komisie **2001/881/ES**.

V Slovenskej republike je členenie HIS nasledovné

- ✚ **HIS Vyšné Nemecké** – je schválená ŠVPS SR (list č. 13301/03-240 z 23.12.2003) a Európskou komisiou pre vykonávanie kontrol
  - Inšpekčné stredisko pre zvieratá – kopytníkov „U“ a registrovaných zvierat koňovitých „E“; nie je schválená pre vykonávanie kontrol ostatných zvierat „O“!
  - Inšpekčné stredisko pre produkty – produktov živočíšneho pôvodu určených ako aj neurčených na spotrebu ľuďmi, vrátane vedľajších živočíšnych produktov a vybraných produktov rastlinného pôvodu a to v množstve len do 500 zásielok ročne; toto schválenie sa týka všetkých teplotných režimov t.j. prepravy a skladovania pri mraziarenskej, chladiarenskej teplote alebo teplote prostredia
- ✚ **HIS Čierna nad Tisou** – je schválená ŠVPS SR (list č. 13301/03-240 z 23.12.2003) a Európskou komisiou pre vykonávanie kontrol
  - produktov živočíšneho pôvodu určených ako aj neurčených na spotrebu ľuďmi, vrátane vedľajších živočíšnych produktov a vybraných produktov rastlinného pôvodu a to v množstve len do 500 zásielok ročne; toto schválenie sa týka všetkých teplotných režimov t.j. prepravy a skladovania pri mraziarenskej, chladiarenskej teplote alebo teplote prostredia; nie je schválená pre vykonávanie kontrol živých zvierat
- ✚ **HIS Bratislava letisko** – je schválená ŠVPS SR (list č. 1245/05-240 z 8.3.2005) a Európskou komisiou pre vykonávanie kontrol
  - Inšpekčné stredisko pre zvieratá – ostatných zvierat „O“ a registrovaných zvierat koňovitých „E“; nie je schválená pre vykonávanie kontrol kopytníkov „U“!
  - Inšpekčné stredisko pre produkty – balených produktov živočíšneho pôvodu určených ako aj neurčených na spotrebu ľuďmi, vrátane vedľajších živočíšnych produktov a vybraných produktov rastlinného pôvodu a to v množstve len do 500 zásielok ročne; toto schválenie sa týka všetkých teplotných režimov t.j. prepravy a skladovania pri mraziarenskej, chladiarenskej teplote alebo teplote prostredia.

Hraničnú veterinárnu kontrolu na vonkajšej hranici EÚ v roku 2006 zabezpečovali 3 hraničné inšpekčné stanice

Vyšné Nemecké – cestný hraničný priechod na hranici s Ukrajinou

Na HIS bola zabezpečená nepretržitá prevádzka 24 hodín denne. Hraničnú veterinárnu

kontrolu vykonávalo 7 úradných veterinárnych lekárov. V roku 2006 bolo prejednaných na HIS 53 zásielok

Čierna nad Tisou – železničný hraničný priechod na hranici s Ukrajinou
Pracovná doba na HIS bola zabezpečená od 7,00 do 19,00 hod. každý kalendárny deň. Hraničnú veterinárnu kontrolu vykonávali 2 úradní veterinárni lekári. V roku 2006 nebola prejednaná žiadna zásielka.

Bratislava-letisko

Na HIS bola zabezpečená nepretržitá prevádzka 24 hodín denne. Hraničnú veterinárnu kontrolu vykonávalo 5 úradných veterinárnych lekárov. V roku 2006 bolo prejednaných na HIS 289 zásielok

Používanie systému TRACES v SR

- ✚ v súlade s rozhodnutím Komisie **2004/292/ES** sa systém TRACES zaviedol v Slovenskej republike od 1.5.2004 (t.j. dňom pristúpenia SR do EÚ)
- ✚ v Slovenskej republike sú v rámci systému spojené nasledujúce jednotky
  - 1 centrálna veterinárna jednotka – ŠVPS SR
  - 40 lokálnych veterinárnych jednotiek – RVPS v SR
  - 3 hraničné inšpekčné stanice
- ✚ do systému TRACES sa v roku 2006 zadávali v Slovenskej republike nasledujúce informácie
  - v rámci obchodu vo vnútri Spoločenstva zadávali RVPS do systému
    - pri vývoze do členských štátov informácie o zásielkach všetkých živých zvierat a niektorých živočíšnych produktov, na ktoré sa vyžadoval certifikát a zároveň vystavovali v rámci systému veterinárne certifikáty
    - pri dovoze z členských štátov informácie o kontrole zásielok vykonávaných v miestach určenia
  - pri dovozoch z tretích krajín zadávali HIS do systému informácie o zásielkach všetkých živých zvierat ako aj živočíšnych produktov; v rámci celej EÚ takáto povinnosť platí od 1.1.2006

V rámci odborných činností sa realizovali nasledovné aktivity

- ✚ spolupráca na príprave zákona č.39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti – oblasť obchodu v rámci EÚ, dovozov z tretích krajín a veterinárnej certifikácie
- ✚ príprava novely Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 47/2005 Z. z. o požiadavkách na zdravie zvierat pri premiestňovaní oviec a kôz a pri obchode s členskými štátmi
- ✚ príprava novely Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 291/2003 Z. z. o podmienkach zdravia zvierat pri výmene embrií hovädzieho dobytku a ich dovoze z tretích krajín
- ✚ zavedenie nového systému poverovania úradných veterinárnych lekárov certifikáciou a ich evidencie od apríla 2006
- ✚ príprava a zabezpečenie rokovaní zástupcov ŠVPS SR, CR SR a prevádzkovateľov medzinárodných letísk za účelom riešenia problematiky produktov na osobnú spotrebu a odpadu z cateringu na medzinárodných letiskách v SR vzhľadom na nepriaznivý vývoj nákazovej situácie u aviárnej influenzy v Európe. Rokovania sa konali na jednotlivých letiskách v mesiacoch január a február 2006

- ✚ príprava zabezpečenie návštevy ministra pôdohospodárstva Z. Simona na HIS Vyšné Nemecké a Čierna nad Tisou, ktorá sa uskutočnila dňa 10.2.2006
- ✚ príprava a realizácia kontrol zásielok živých zvierat a živočíšnych produktov počas prepravy pri obchode medzi členskými štátmi ako aj v rámci Slovenskej republiky. Kontroly boli vykonané v dňoch 30.3.2006, 12.4.2006 a 7.12.2006 v úzkej spolupráci s Hraničnou a cudzineckou políciou Slovenskej republiky
- ✚ príprava podkladov a účasť na misii národnej veterinárnej autority z Kórei k hodnoteniu veterinárnej služby Slovenskej republiky, ktorá sa konala v dňoch 27.3.2006 až 31.3.2006
- ✚ príprava, zabezpečenie a účasť na misii Potravinového a veterinárneho úradu z Dublinu, ktorá bola zameraná na kontrolu potravinovej bezpečnosti a veterinárnej certifikácie do Ruskej federácie a konala sa v termíne od 29.5.2006 do 9.6.2006
- ✚ príprava podkladov a realizácia opatrení v súvislosti s misiou Potravinového a veterinárneho úradu z Dublinu, ktorá bola zameraná na kontrolu identifikácie, registrácie a veterinárnej certifikácie oviec a kôz a konala sa v termíne od 27.11.2006 do 1.12.2006
- ✚ zabezpečenie a realizácia sprísnených ochranných opatrení v súvislosti s výskytom aviárnej influenzy, KMO a bluetongue v tretích krajinách
- ✚ zabezpečovanie veterinárnej certifikácie pri vývoze tovaru podliehajúceho veterinárnej kontrole do Ruskej federácie - príprava aktualizovaných certifikátov pre vývoz do Ruskej federácie s ich platnosťou od 1.2.2007 a ich následné zaslanie prostredníctvom MZV SR na Ruskú veterinárnu a fytosanitárnu službu
- ✚ príprava bilaterálnych certifikátov a zavedenie systému certifikácie pri vývoze živých zvierat a živočíšnych produktov do Bulharska, Kubánskej republiky, Rumunska a na Ukrajinu
- ✚ príprava a realizácia kontrol RVPS týkajúcich sa systému TRACES a vykonávania veterinárnej certifikácie pri obchode v rámci EÚ a pri vývozech do tretích krajín – RVPS Nitra, Šaľa, Veľký Krtíš a Levice
- ✚ spracovanie a publikovanie informácií na webovej stránke ŠVPS SR týkajúcich sa platnej legislatívy EÚ a SR v oblasti obchodu vo vnútri Spoločenstva a dovozov z tretích krajín – základná legislatíva podľa komodít, zoznamy schválených tretích krajín a schválených prevádzkarní, vzory certifikátov, bezpečnostné opatrenia prijaté Európskou Komisiou
- ✚ zabezpečovanie prekladov a distribúcie informácií Európskej Komisie týkajúcich sa obchodu vo vnútri Spoločenstva a dovozov z tretích krajín v súvislosti so systémom TRACES
- ✚ zabezpečenie komunikácie s členskými štátmi EÚ za účelom notifikovania zistených nedostatkov pri zadávaní informácií do systému TRACES a pri certifikácii
- ✚ zabezpečenie realizácie úloh, ktoré vyplynuli z rokovaní pracovných skupín Európskej komisie pre veterinárne kontroly (vrátane pomoci HIS v Rumunsku a Bulharsku), TRACES systém, AVIS systém, hygienický balíček, pracovnej skupiny Codex Alimentarius a Poradného výboru pre prístup na trh (problematika Číny)
- ✚ plnenie úloh v rámci pracovnej podskupiny pre prípravu stanovísk MP SR pre PS Rady pre konkurencieschopnosť a rast
- ✚ príprava a zabezpečenie školení pracovníkov ŠVPS SR, KVPS v SR, RVPS v SR a HIS v SR na tému
  - ✚ vykonávanie hraničných veterinárnych kontrol v súlade s požiadavkami veterinárnej legislatívy EÚ (máj 2006)
- ✚ veterinárna certifikácia a systém TRACES (november 2006)

Hygiena potravín živočíšneho pôvodu

Prehľad počtu zamestnancov

Organizácia	Počet spolu	Z toho	
		Počet veterinárnych lekárov	Počet zamestnancov so stredoškolským vzdelaním
ŠVPS SR	6	6	-
KVPS	8	8	-
RVPS	484	402	82
Spolu	498	418	74

Prehľad pokynov a usmernení

Vypracovaných bolo 36 pokynov a usmernení, ktorých cieľom je jednotný postup orgánov veterinárnej správy pri výkone veterinárnych kontrol a inšpekcií

24.1.2006	46/2006-230	Usmernenie k vyšetrovaniu na trichinely trichinoskopickou metódou v prechodnom období po nadobudnutí účinnosti Nariadenia Komisie (ES) č.2075/2005
6.2.2006	225//2006-234	Informácia o potravinovom reťazci pre hydinu – usmernenie pre príslušné orgány veterinárnej správy SR
21.2.2006	639/2006-233	Vyhodnotenie kontrol vykonaných podľa Metodického pokynu č.9/2005 na schvaľovanie a kontrolu salašov pre rok 2005
27.2.2006	729/2006-236	Zaslanie prvej časti Metodík pre veterinárnych inšpektorov – úradných veterinárnych lekárov na bitúnkoch (I. Čerstvé mäso kopytníkov; časť 1 Prehliadka ante mortem)
28.2.2006	740/2006-234	Trvanlivosť MSM - stanovisko
14.3.2006	832/2006-235	Nariadenie Komisie (ES) č.1974/2005- úprava kontrolných listov (ŠRM)
14.3.2006	833/2006-235	Odstraňovanie špecifikovaného rizikového materiálu z jatočných tiel hovädzieho dobytku – vykonanie kontroly
22.3.2006	46-1/2006-230	Usmernenie k vyšetrovaniu na trichinely trichinoskopickou metódou v prechodnom období po nadobudnutí účinnosti Nariadenia Komisie (ES) č.2075/2005 – zmena č.1 Pozri tiež 1532/06-235 z 9.5.2006
31.3.2006	1118/2006-233	Metodický pokyn č.7/2006 na schvaľovanie a kontrolu salašov pre rok 2006-04-21 rušia sa týmto pokynom : Metodický pokyn č.9/2005 z 3.32005 (č. 1159/2005-230)
4.4.2006	1184/2006-230	Zaslanie aktuálneho zoznamu veterinárnych inšpektorov
6.4.2006	1206/2006-230	Overenie zoznamov a činností v prevádzkarniach
7.4.2006	1228/2006-230	Misia FVO 29.máj – 9.jún 2006 – prevádzkarne, pohoda zvierat, certifikácia do Ruskej federácie
13.4.2006	1297/2006-234	Podklady pre EÚ monitoring kampylobaktérií

		u brojlerových kurčiat – zaslanie údajov
25.4.2006	1384/06-236	Dočasný postup schvaľovania prevádzkarní Štátnou veterinárnou a potravinovou správou SR
27.4.2006	46-2/2006-230	Usmernenie k vyšetrovaniu na trichinely trichinoskopickou metódou v prechodnom období po nadobudnutí účinnosti Nariadenia Komisie (ES) č.2075/2005 – zmena č.2 Pozri tiež 1532/06-235 z 9.5.2006
27.4.2006	1406/2006-230	Zaslanie tretej časti Metodík pre veterinárnych inšpektorov – úradných veterinárnych lekárov na bitúnkoch
9.5.2006	1532/06-235	Zaslanie ČASTI 3.1. Úradné kontroly: Trichinella k Metodikám pre veterinárnych inšpektorov – úradných veterinárnych lekárov na bitúnkoch k I. Čerstvé mäso kopytníkov; časť 3 PREHLIADKA POST MORTEM
11.5.2006	1573/236	Oznámenie zaslania kontrolných záznamov pre mäsové výrobky a produkty rybolovu
12.5.2006	1582/2006-230	Cielená kontrola Spišských párkov
19.6.2006		Metodický pokyn č.12/2006, ktorým sa ustanovuje rozsah odbornej prípravy a požadovaných vedomostí pre skúšky odbornej spôsobilosti, podrobnosti o zriaďovaní a činnosti skúšobných komisií a vydávanie osvedčenia v zmysle Nariadenia EP a Rady (ES) č.853/2004 „ vyškolené osoby na prvotné vyšetrenie voľne žijúcej zveri na mieste po ulovení
30.6.2006	2034/2006-233	Metodický pokyn č.14/2006 na kontrolu chovov na produkciu surového mlieka (surového kravského mlieka – SKM, surového ovčieho mlieka – SOM, surového kozieho mlieka – SkoM) pre rok 2006
12.7.2006	2080/2006-235	Zaslanie kontrolných záznamov pre čerstvé mäso domácich kopytníkov
24.7.2006	2211/2006-235	Skladovanie, preprava a manipulácia so zverinou z veľkej voľne žijúcej zveri (metodický pokyn č.13/2006)
10.8.2006	2313/06-236	Podrobné usmernenie na vykonávanie niektorých úkonov prehliadky post mortem
22.8.2006	2387/2006-230	Cielené kontroly mäsa a mäsových výrobkov a mletého mäsa
30.8.2006	2316/2006-230	Odpoveď na žiadosť o schválenie prevádzkarne (RAVELŠ Michlaovce) <i>Na vedomie všetky RVPS aKVPS</i>
30.8.2006	2492/2006	Predloženie údajov o počte výkrmových ošípaných na bitúnkoch za rok 2005 (k prevalencii salmonel)
25.9.2006	2687/1/06-230	Pokyn na odber a zasielanie vzoriek na základný prieskum prevalencie Salmonella u jatočných ošípaných
2.10.2006	2732/2006-235	Cielená kontrola vychladenia mäsa kopytníkov a zdravotného označovania
5.10.2006	2653/06-230	Zaslanie finálneho Zoznamu slovenských obchodných názvov produktov rybolovu a akvakultúry uvádzaných pri predaji konečnému spotrebiteľovi
6.10.2006	2799/2006-233	Upozornenie na platnosť novej legislatívy pre sektor mlieko a mliečne výrobky
15.11.2006	2740/2006-230	Cielené kontroly v súvislosti s nedostatkami pri uvádzaní

		slepačích vajec na trh
24.11.2006	2687/2/06-230	Zmena pokynu na odber a zasielanie vzoriek na základný prieskum prevalencie Salmonella u jatočných ošípaných č.2687/1/06 z 25.9.2006
30.11.2006	3141/2006-234	Cielené kontroly medu v maloobchodnej sieti v SR
30.11.2006	3218/2006-230	Sprísnenie pravidelných kontrol mäsových výrobkov, zaslanie výsledkov pravidelných kontrol mliečnych výrobkov, vajec a produktov rybolovu vykonaných v obchodnej sieti
18.12.2006	1384/2/06-236	Dočasný postup schvaľovania prevádzkarní ŠVPS SR

Prehľad pracovných porád konaných v roku 2005 organizovaných odborom hygieny produktov živočíšneho pôvodu a účasť na pracovných poradách organizovaných ústredným riaditeľom ŠVPS SR

Dátum konania porady	Zápis z pracovnej porady	Účastníci
18.-19.1.2006	105-1/2006-230 z 6.2.2006	KVPS, RVPS, ŠVPÚ
10. 3.2006	Elektronicky 18.4.2006	riaditelia KVPS, RVPS, ŠVPÚ, ŠVÚ, ÚŠKVBL a IVVL
26.apríl 2006	1315/2/2006-230 z 2.5.2005	KVPS
24.5.2006		Vybrané RVPS – certifikácia do RF
7.7.2006	Elektronicky 26.7.2006	riaditelia KVPS, RVPS, ŠVPÚ, ŠVÚ, ÚŠKVBL a IVVL
28.9.2006	2685-1/2006-230 z 29.9.2006	Vybrané KVPS, RVPS, ŠVPÚ
25.10. 2006	2908-1/2006-230 z 31.10.2006	KVPS, RVPS

Prehľad počtu kontrol vykonaných veterinárnymi inšpektormi OHPŽP v roku 2006, prehľad počtu vydaných rozhodnutí o podmiennečnom schválení prevádzkarní, trvalom schválení prevádzkarní a o počte pridelených úradných schvaľovacích čísiel

Druh kontroly	Počet kontrol
Schvaľovanie prevádzkarní	54
Kontroly už schválených prevádzkarní, šetrenie sťažností, iné kontroly – kontrola klasifikácie jatočného hovädzieho dobytku	15
Spolu	63
Počet vydaných rozhodnutí podľa zákona č.71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov	71
Počet pridelených úradných čísiel	59

Prevádzkarne

K 31.12.2006 sa na zozname schválených a povolených prevádzkarní nachádzalo spolu v Slovenskej republike 975 prevádzkarní (konkrétne počty podľa jednotlivých sektorov sú uvedené v nasledujúcich tabuľkách; súčet prevádzkarní v tabuľkách je vyšší ako uvedený počet prevádzkarní, pretože sklady, v ktorých sa skladujú príslušné produkty živočíšneho pôvodu, sú uvedené pri každom sektore). Aktualizovaný zoznam možno nájsť na internetovej stránke Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR : <http://www.svps.sk/>.

Prehľad počtu schválených priemyselných prevádzkarní

Sektor		Počty schválených prevádzkarní
Čerstvé mäso	bitúnky	34
	rozrábkarne	55
	sklady	39
Čerstvé hydinové mäso	bitúnky	9
	rozrábkarne	14
	sklady	53
Králičie mäso	bitúnky	1
	rozrábkarne	2
	sklady	19
Zverina z divo žijúcej zveri		5
Mäsové výrobky	Výroba mäsových výrobkov	44
	sklady	53
Mleté mäso a mäsové prípravky		15
Mlieko a mliečne výrobky	Výroba mlieka a mliečnych výrobkov	29
	sklady	52
Produkty rybolovu	Spracovanie	15
	sklady	59
Vaječné výrobky	Výroba	2
	sklady	12
Želatína		1

Prehľad počtu prevádzkarní s nízkou kapacitou

Sektor		Počty prevádzkarní
Čerstvé mäso	bitúnky	75
	rozrábkarne	147
Čerstvé hydinové mäso	bitúnky	2
	rozrábkarne	8
Králičie mäso	bitúnky	1
	rozrábkarne	1
Mäsové výrobky	Výroba mäsových výrobkov	152
Mlieko a mliečne výrobky	Množstvo spracovaného mlieka od 500 000 – 2 000 000l mlieka/rok	31
	Množstvo spracovaného mlieka do 500 000 (okrem salašov)	59
	salaše	206
Ďalšie prevádzkarne povolené a registrované k 31.12.2006		6

Pravidelné kontroly:

V roku 2006 veterinárni inšpektori vykonali podľa zákona č.488/2002 Z.z. 29 882 kontrol v 2831 prevádzkarniach.

	Prvovýroba	Výroba a skladovanie	Spolu
Počet prevádzkarní	1457	1374	2831
Počet kontrolovaných prevádzkarní	1457	1374	2831
Počet kontrol	3943	25 939	29 882

***Výsledky prehliadky jatočných zvierat a mäsa,
prvovýroba mlieka***

V roku 2006 úradní veterinárni lekári regionálnych veterinárnych a potravinových správ vykonali na 122 schválených a povolených bitúnkoch prehliadky pred zabitím a po zabití u 1 277 685 kusov jatočných zvierat, z toho bolo posúdených ako nepoživatelných 2443 kusov zvierat a u 49 073 301 ks hydiny, pričom bolo posúdených ako nepoživatelné 475 824 ks hydiny. Ďalej úradní veterinárni lekári vykonali prehliadku 194 270 ks králikov, z toho bolo 205 ks posúdených ako nepoživatelné; a 6657 ks voľne žijúcej zveri, z toho bolo nepoživatelných 5 kusov veľkej voľne žijúcej zveria 32 kusov bažantov. Mäso z nepoživatelných zvierat a hydiny sa nedostalo do potravinového ani krmivového reťazca a bolo neškodne odstránené v zariadeniach na spracúvanie a zneškodňovanie živočíšnych vedľajších produktov.

Kontroly zásielok pri vývoze produktov živočíšneho pôvodu

V roku 2006 sa pri vývoze produktov živočíšneho pôvodu vykonali veterinárne kontroly pri 1458 zásielkach, ktoré predstavovali 14 278 549 kg.

Prehliadky jatočných zvierat a mäsa

V roku 2006 úradní veterinári lekári regionálnych veterinárnych a potravinových správ vykonali na 122 schválených a povolených bitúnkoch prehliadky pred zabitím a po zabití u 1 277 685 kusov jatočných zvierat, z toho bolo posúdených ako nepoživatelných 2443 kusov zvierat a u 49 073 301 ks hydiny, pričom bolo posúdených ako nepoživatelné 475 824 ks hydiny. Ďalej úradní veterinári lekári vykonali prehliadku 194 270 ks králikov, z toho bolo 205 ks posúdených ako nepoživatelné; a 6657 ks voľne žijúcej zveri, z toho bolo nepoživatelných 5 kusov veľkej voľne žijúcej zveria 32 kusov bažantov. Mäso z nepoživatelných zvierat a hydiny sa nedostalo do potravinového ani krmivového reťazca a bolo neškodne odstránené v zariadeniach na spracúvanie a zneškodňovanie živočíšnych vedľajších produktov.

Kontroly odstraňovania špecifikovaného rizikového materiálu z jatočných tiel hovädzieho dobytku

V roku 2006 vykonali úradní veterinári lekári regionálnych veterinárnych a potravinových správ podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č.999/2001, ktorou sa stanovujú pravidlá prevencie, kontroly a eradikácie niektorých spongiformných encefalopatií, 125 kontrol odstraňovania špecifikovaného rizikového materiálu (ŠRM) z jatočných tiel hovädzieho dobytku. Za rok 2006 bolo v pôsobnosti 25-tich regionálnych veterinárnych a potravinových správ skontrolovaných 70 prevádzkarní, z toho 55 bitúnkov, ktoré sú schválené alebo povolené na zabíjanie hovädzieho dobytku a 15 rozrábkarní, ktoré rozrábajú hovädzie mäso, v ktorých úradní veterinári lekári vykonali 125 kontrol. Pri týchto kontrolách bolo zistených 8 nedostatkov: neoznačené nádoby na zber ŠRM (2x), kontrolované subjekty nemali uzatvorenú zmluvu na likvidáciu jednorázových ochranných prostriedkov (2x), neoznačené nože na manipuláciu so ŠRM (1x), nedostatočná teplota v sterilizátore (x) a nedodržanie 48 hodinovej lehoty na odvoz ŠRM (1x). Uvedené nedostatky boli v siedmich prípadoch riešené upozornením kontrolovaného subjektu a v jednom prípade vydaním rozhodnutia. Po následných kontrolách bolo zistené, že vyššie uvedené nedostatky boli odstránené.

Opatrenia

Pri kontrolách boli posúdené ako nevhodné na výživu ľudí – 920 788 kg surovín živočíšneho pôvodu a 47 995 kg potravín živočíšneho pôvodu a boli vydané/nariadené/uložené tieto opatrenia/pokuty:

Druh opatrenia/pokuty	Počet
Opatrenia (rozhodnutia v správnom konaní podľa zákona č.71/1967 Zb.) na odstránenie nedostatkov podľa §8 ods. 3 písm. e) zákona č. 488/2002 Z.z.:	405
-24 poč-25 te rozhodnutí	1675
-26 poč-27 et opatrení	
Pokuty podľa §8 ods. 3 písm. e) zákona č. 488/2002 Z.z. podľa:	Spolu: 3 076 200 Sk
-7 §43 zákona č-8 .488/2002 Z.z. (priestupky)	12 pokút v hodnote 9 9 200 Sk
-9 §45 zákona č-10 .488/2002 Z.z. (správne delikty)	60 pokút v hodnote 3 064 000 Sk
Opatrenia pri zistení alebo podozrení z vážneho alebo bezprostredného ohrozenia zdravia ľudí produktmi živočíšneho pôvodu podľa §8 ods. 3 písm. f)	16
Opatrenia podľa § 13 ods. 2 zákona č. 488/2002 Z.z.	730
Pozastavenie platnosti schválenia alebo povolenia podľa §38 ods. 1 zákona č.488/2002 Z.z.	15
Zrušenie platnosti schválenia alebo povolenia podľa § 38 ods.2 zákona č.488/2002 Z.z. z dôvodu:	X
-7 neodstránenia nedostatkov v urč-8 enej lehote	3
-7 skonč-8enia vykonávania č-9 innosti	38

V prevádzkarniach najčastejšími nedostatkami boli stavebno-technické nedostatky v prevádzkarniach (nedostatočné vykonávanie údržby) a nedodržiavanie prevádzkovej hygieny

Zahranické misie Potravinového a veterinárneho úradu EK a zástupcov príslušných orgánov z iných štátov sveta v roku 2006

- ✚ **27. február - 7. marec 2006** inšpekčná misia Potravinového a veterinárneho úradu zameraná na BSE DG(SANCO)/8070/2006
- ✚ **18.-21.apríl 2006** inšpekčná misia Potravinového a veterinárneho úradu s cieľom vyhodnotiť situáciu týkajúcu sa klasického moru ošípaných u diviacej zveri DG(SANCO)/8313/2006
- ✚ **29.máj -9.jún 2006** inšpekčná misia Potravinového a veterinárneho úradu za účelom zhodnotenia úradných kontrol ohľadne bezpečnosti potravín živočíšneho pôvodu, predovšetkým mäsa, mlieka a produktov z nich ako aj pohody zvierat v čase ich zabíjania alebo usmrcovania DG(SANCO)/8192/2006. Cieľom misie bolo zhodnotenie:
  - úradných kontrol dodržiavania všeobecných a osobitných predpisov o hygiene potravín živočíšneho pôvodu prevádzkovateľmi potravinárskych podnikov
  - implementácie týchto predpisov PPP
  - úradné kontroly ohľadne pohody zvierat v čase ich zabíjania a usmrcovania
  - certifikácia

- ✚ **26.-30.6.2006** inšpekčná misia Potravinového a veterinárneho úradu zameraná na ochrany zvierat (animal welfare) DG(SANCO)/8047/2006
- ✚ **27.november -1. december 2006** inšpekčná misia Potravinového a veterinárneho úradu DC(SANCO)/8229/2006, ktorej cieľom bolo zhodnotenie činnosti identifikácie oviec a kôz
- ✚ účasť na inšpekčnej návšteve expertov z **Južnej Kórey**
- ✚ **november 2007** účasť na inšpekčnej misii DG AGRI – klasifikácia jatočného hovädzieho dobytku

Prehľad ďalších dôležitých aktivít a činností

- ✚ príprava návrhu nového zákona o veterinárnej starostlivosti, účasť na rozporových konaniach, vypracovanie rôznych podkladov k pripomienkam v rámci legislatívneho konania
- ✚ pripomienkovanie novely zákona č.152/1995 Z.z. o potravinách
- ✚ pripomienkovanie aktualizovanej hygienickej príručky a manuálu HACCP pre výrobu ovčieho hrudkového syra v salašných podmienkach Spracovanie pripomienok k príručke správnej praxe – prvovýroba mlieka
- ✚ vypracovanie dotazníka k inšpekčnej misii Potravinového a veterinárneho úradu, ktorá sa konala v dňoch 29.mája – 9.júna 2006 a na základe správy vypracovanie akčného plánu k odporúčaniam z tejto inšpekčnej misie, spracovanie podkladov do dotazníka k misii o BSE
- ✚ príprava podkladov pre dotazník pre Kórejskú misiu
- ✚ aktualizácia zoznamov schválených a povolených prevádzkarní
- ✚ oprava zoznamov schválených a povolených prevádzkarní
- ✚ vypracovanie návrhu nového zoznamu schválených prevádzkarní podľa požiadaviek EK
- ✚ spracovanie korektúr slovenskej mutácie prekladov nariadení EÚ a usmerňujúcich dokumentov EÚ
- ✚ spracovanie podkladov pre MP SR vo veci inšpekčnej misie DG AGRI - klasifikácia jatočného hovädzieho dobytku

Účasť na týchto zasadaniach:

- ✚ organizovanie školení o auditoch pre RVPS
- ✚ aktívna účasť na odborných seminároch (napr. Hygiena Alimentorum, semináre organizované Domom techniky Košice, Agroiňstitútom Nitra)
- ✚ účasť na zasadaniach pracovnej skupiny EK (DG SANCO E.2) pre veterinárnu legislatívu
- ✚ 2x účasť na zasadaniach Stáleho výboru pre bezpečnosť potravín a zdravie zvierat
- ✚ vypracovanie viacročného plánu úradnej kontroly podľa nariadenia (ES) č. 882/2004
- ✚ aktívna -na školeniach v rámci Národného plánu vzdelávania
- ✚ na valných zhromaždeniach zväzu mäsiarov a zväzu mliekarov
- ✚ výboru na posudzovanie špecifikácie poľnohospodárskych výrobkov a potravín, vypracovanie stanovísk

Úradná kontrola potravín

Orgány štátnej veterinárnej a potravinovej správy vykonávali v roku 2006 potravinový dozor nad výrobou, manipuláciou a uvádzaním do obehu potravín živočíšneho pôvodu, potravín rastlinného pôvodu vrátane čerstvého ovocia, čerstvej zeleniny, zemiakov a ostatných poľnohospodárskych výrobkov, nápojov, potravín zmiešaného pôvodu a tabakových výrobkov v zmysle kompetencií vyplývajúcich z § 23 ods. 1 zákona NR SR č.152/1995 Z. z. **o potravinách** v znení neskorších predpisov.

Hlavnou prioritou kontroly v roku 2006 bola bezpečnosť potravín a ochrana spotrebiteľa pred falšovanými, nesprávne označenými potravinami a potravinami po uplynutí doby spotreby. Pri výkone potravinového dozoru sa vychádzalo z ročných plánov kontrol a stanovení priorít na princípoch hodnotenia rizika komodity alebo jednotlivého analytického ukazovateľa. Ďalšími kritériami pri rozhodovaní o kontrolách boli poznatky z minulých kontrol, zistenia iných orgánov potravinového dozoru, podnety spotrebiteľov a masmédií, doporučenia Európskej komisie, EFSA a informácie z rýchleho výstražného systému pre potraviny a krmivá (RASFF).

Počty kontrol, kontrolované subjekty ako aj počet subjektov s nedostatkami je uvedený v grafe. Dôvodom postihu boli nedostatky najmä v celkovej hygiene (porušenie ustanovení 1.hlavy druhej časti PK SR), v označovaní (porušenie ustanovení 2.hlavy druhej časti PK SR), v správnej výrobnnej praxi (porušenie ustanovení 8.hlavy druhej časti PK SR), v zložení potravín, kontaminantoch (prítomnosť nežiadúcich látok) a iných nedostatkoch zistených v priebehu kontroly.

V priebehu roka 2006 bol podnikateľským subjektom, ktoré podliehali potravinovému dozoru vykonávanému orgánmi štátnej veterinárnej a potravinovej správy v zmysle zákona NR SR č.152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov:

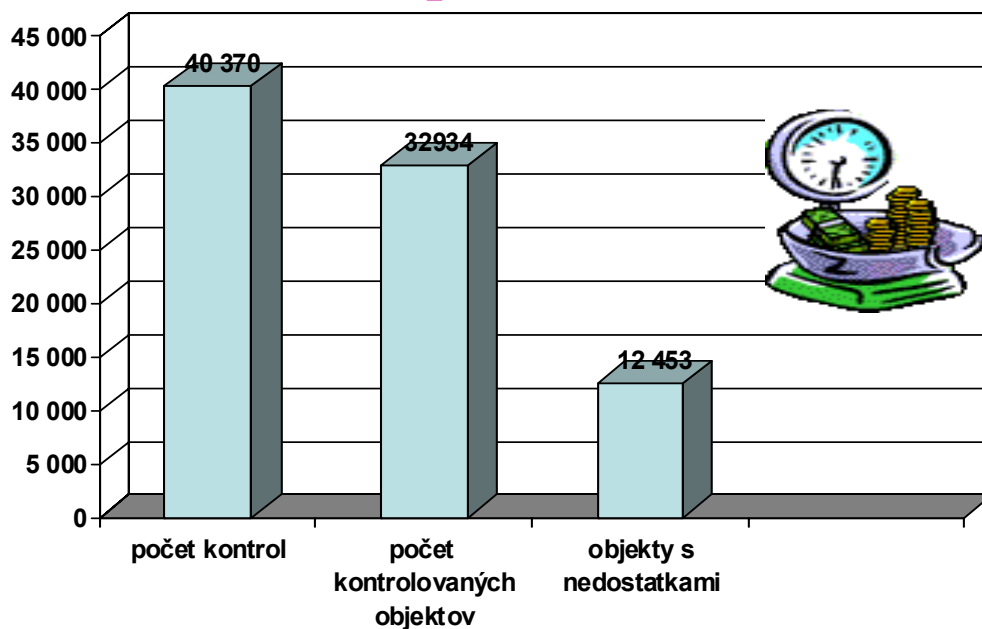
- 1 **vydaný zákaz manipulácie s výrobkami** - na 20 802,45 merných jednotiek výrobkov v hodnote 420 768,77 Sk,
- 2 **vydaný zákaz uvádzania do obehu** na 127 509,59 merných jednotiek nevyhovujúcich výrobkov v hodnote 4 516 312,17 Sk,
- 3 **vydaný príkaz na zneškodnenie** 4 362,13 merných jednotiek nevyhovujúcich potravín v hodnote 409 042,40 Sk,
- 4 **2 214 uložených opatrení rozhodnutím riaditeľa** na odstránenie nedostatkov, najmä za nevyhovujúcu hygienu a nedodržiavanie správnej výrobnnej praxe,
- 5 **uložených 1 278 pokút rozhodnutím riaditeľa** pri výrobe potravín, manipulácii s nimi a ich uvádzaní do obehu podľa § 28 zákona NR SR č.152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov v hodnote 12 750 500,00 Sk najmä za predaj výrobkov po dátume spotreby, nevyhovujúce výrobky a nevyhovujúcu hygienu
- 6 **uložených 3 904 blokovaných pokút fyzickým osobám** pri výrobe potravín manipulácii s nimi a ich uvádzaní do obehu podľa § 29 zákona č.152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov v hodnote 2 450 100,00 Sk.

Laboratória ŠVPÚ vyhodnotili celkovo v roku 2006 v komoditách výrobkov živočíšneho, rastlinného, zmiešaného pôvodu a tabakových výrobkov v súlade so zákonom o potravinách **30 292** vzoriek, z ktorých **1 624** vzoriek, t. j. **5,36 %** nevyhovelo požiadavkám Potravinového kódexu SR alebo iným záväzným predpisom. Z celkového počtu nevyhovujúcich vzoriek bolo v mikrobiologických ukazovateľoch 126, v cudzorodých kontaminujúcich látkach 128,

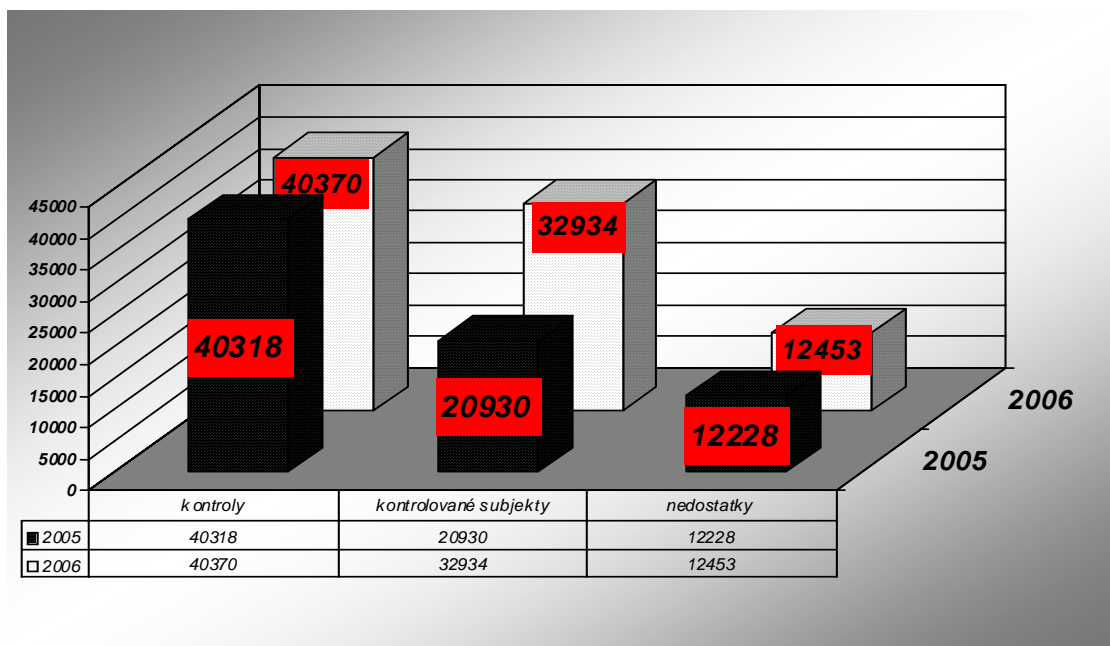
cudzorodých aditívnych látkach 128, v označovaní výrobkov 805 a v analytických a senzorických ukazovateľoch 448 vzoriek. Z pohľadu jednotlivých komodít boli najvyššie počty nevyhovujúcich výrobkov zistené u mäsa a výrobkov z mäsa (507), vína (162), mliečnych výrobkov (154), čokolád a cukrovínok (122), pekárskeho výrobkov (83), spracovaného ovocia a spracovanej zeleniny (77), trvanlivého pečiva (50) a jedlých tukov živočíšneho pôvodu (39).

V porovnaní s rokom 2005, keď bola celková porušenosť 4,9%, **nastalo zhoršenie kvality a zdravotnej neškodnosti u výrobkov o 0,46 %**

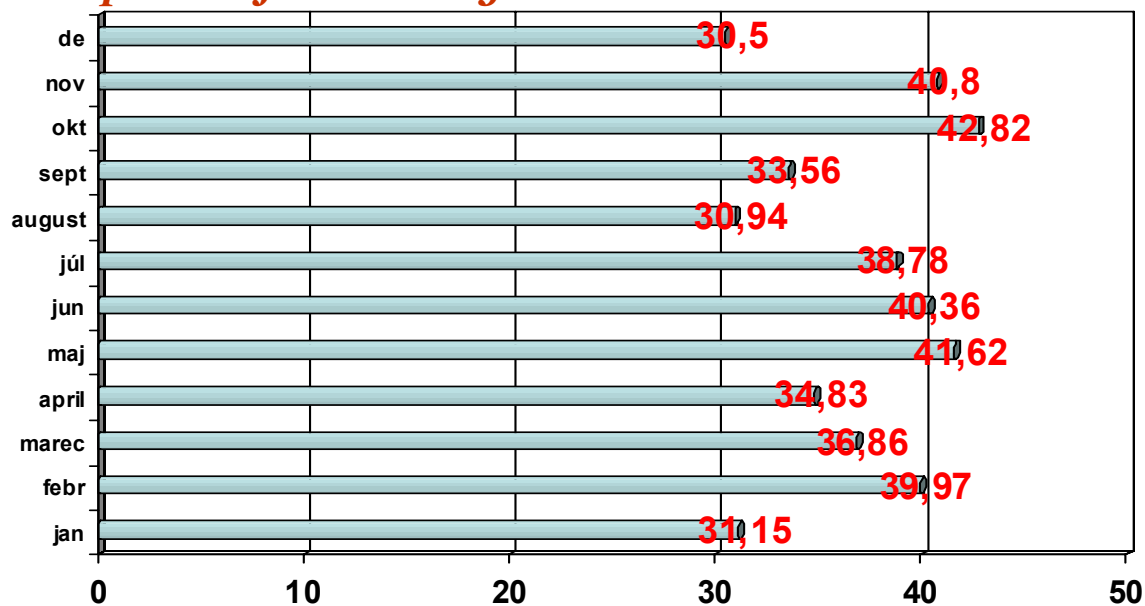
Úradná kontrola potravín v roku 2006

Úradná kontrola – 2005/2006 porovnanie

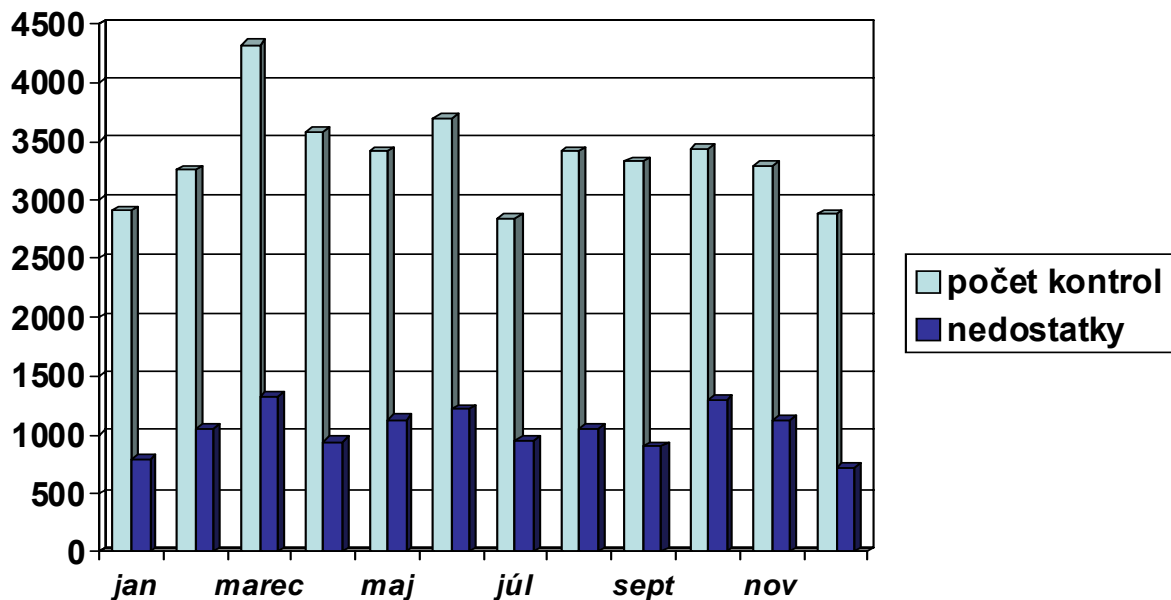

Percentuálne vyjadrenie zistených nedostatkov – podľa jednotlivých mesiacov v roku 2006

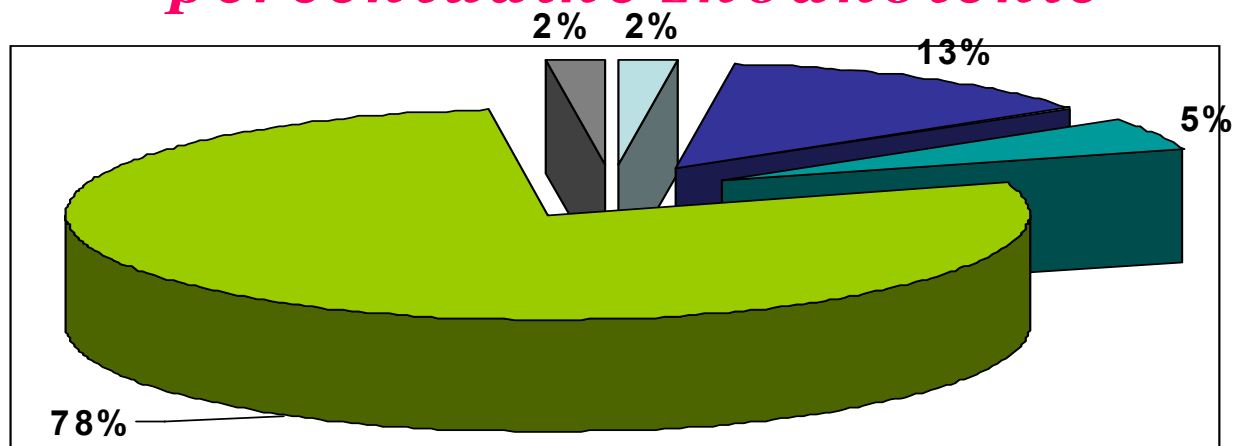

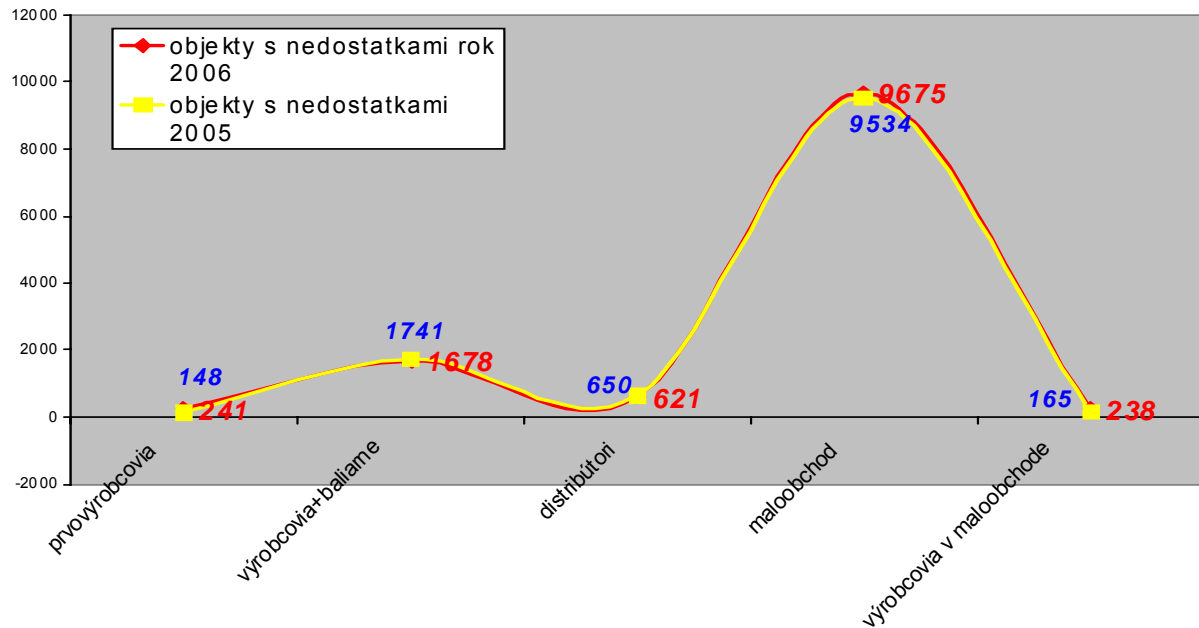
Kontroly- nedostatky – mesačný vývoj v roku 2006

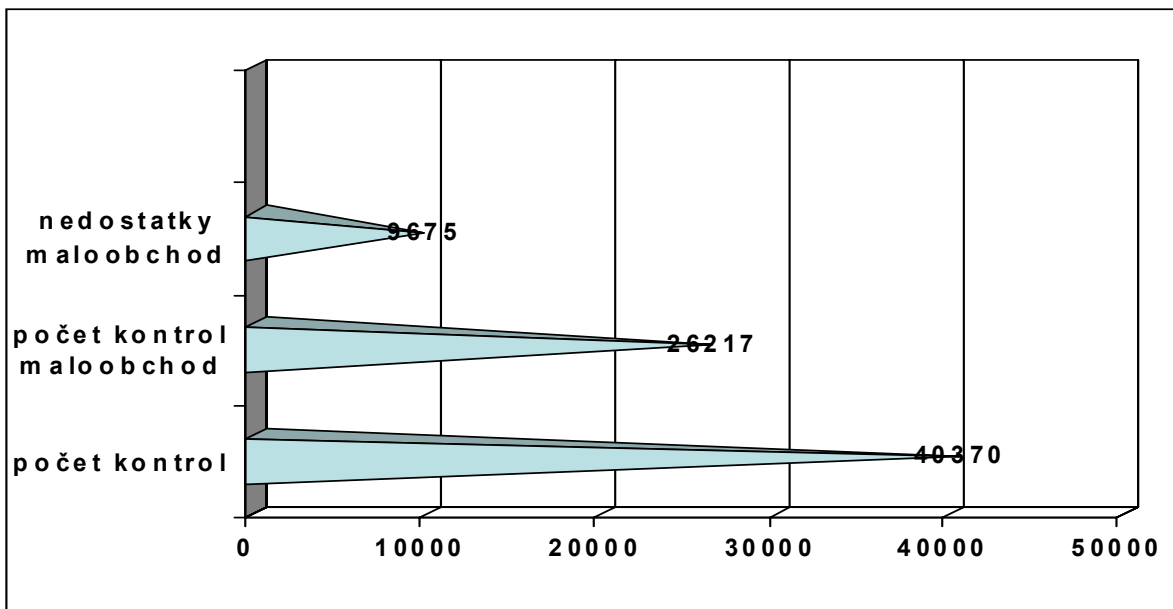
Nedostatky 2006 – percentuálne zhodnotenie

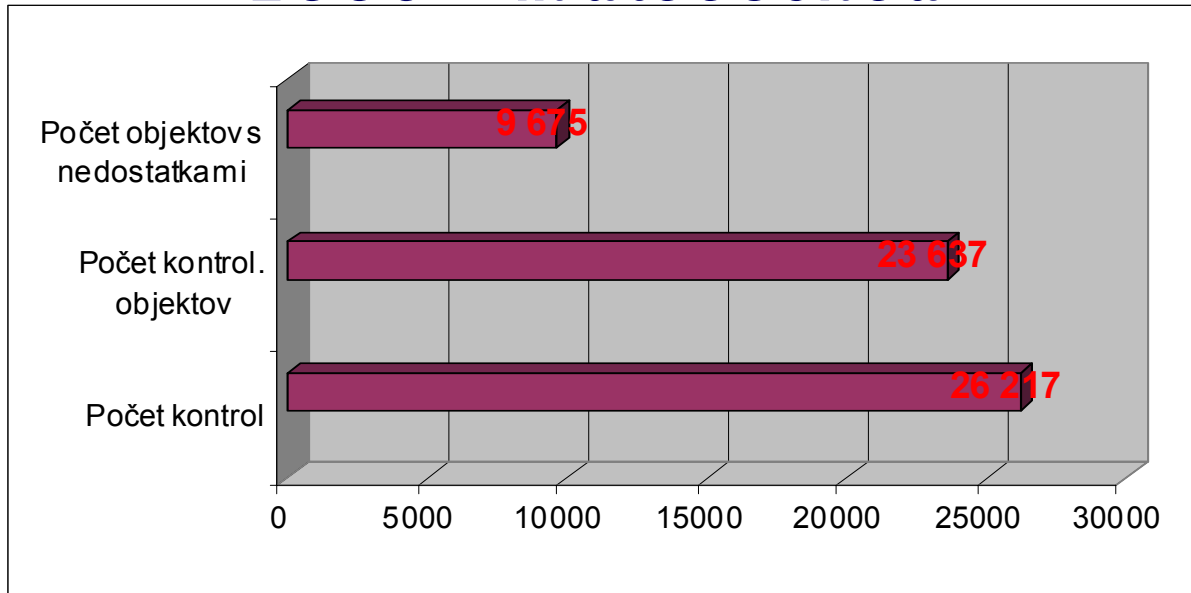
Nedostatky v roku 2005/2006

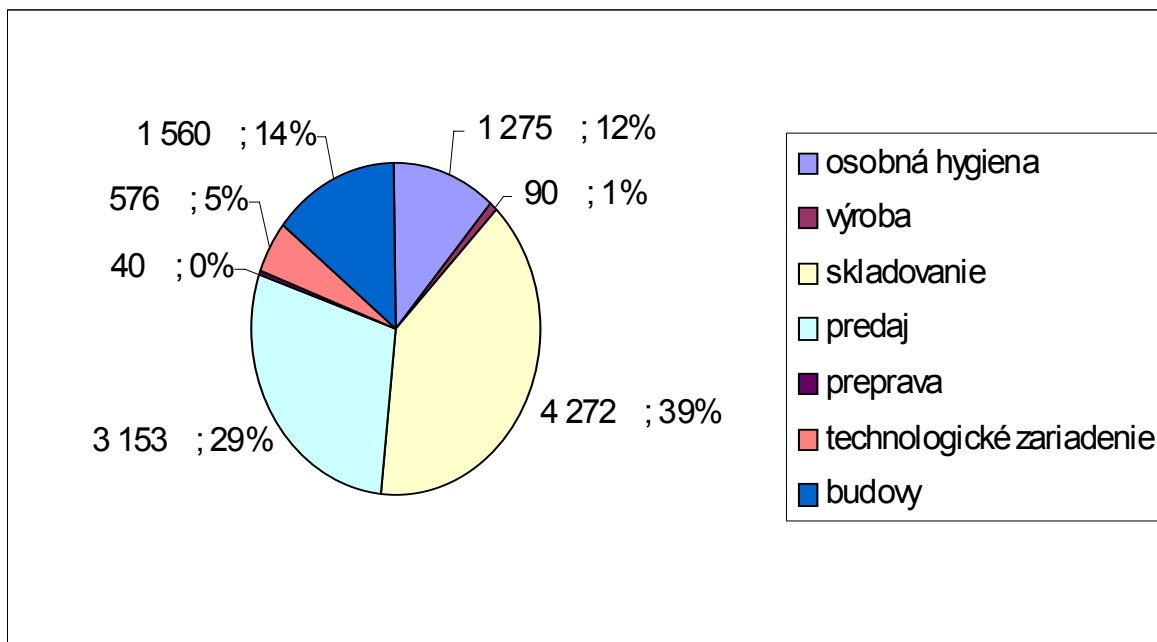
Úradná kontrola potravín v roku 2006

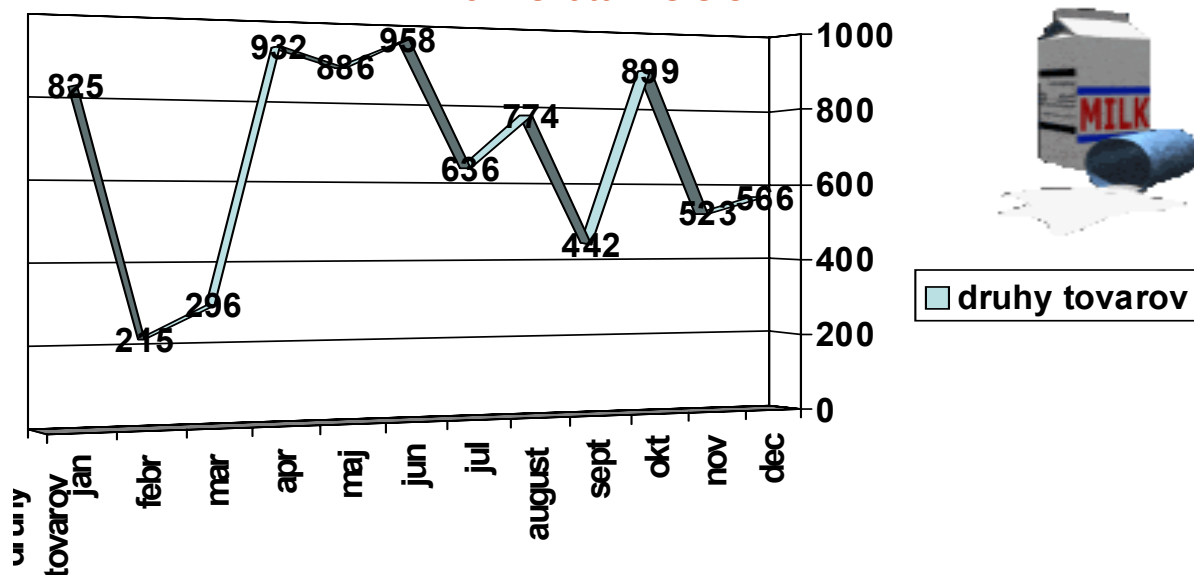
Úradná kontrola potravín 2006 – maloobchod

Úradná kontrola potravín v roku 2006- nedostatky v maloobchode

Predaj tovarov po dobe spotreby v roku 2006

Živočišne komodity

Mliečne výrobky

V roku 2006 bolo vyšetrených v rámci dozoru 5 035 vzoriek mlieka a mliečnych výrobkov, nevyhovelo 154 vzoriek (3,06%), čo je zlepšenie oproti roku 2005 o 1,34%. Najčastejšie mlieko a mliečne výrobky nevyhoveli požiadavkám na zloženie - 64 vzoriek (najčastejšie pre nedodržanie požiadaviek na obsah sušiny). Druhým najčastejšie porušovaným znakom bolo nedodržanie požiadaviek na označovanie, nevyhovelo 49 vzoriek (napr. neuvedenie zložky, neuvedenie konzervačnej látky v označení, nečitateľný dátum spotreby). Mikrobiologickým požiadavkám nevyhovelo 36 vzoriek. V 4 vzorkách syrov bola zistená prítomnosť patogénneho mikroorganizmu *Listeria monocytogenes*. V ostatných vzorkách sa pri mikrobiologickom vyšetrení zistilo prekročenie prípustného množstva mikroorganizmov, ktoré svedčia o nedodržaní hygieny prevádzky (*Escherichia coli*, *Staphylococcus aureus*, *Enterobacteriaceae*, počet koliformných mikroorganizmov) alebo o nevyhovujúcich sensorických požiadavkách (plesne a kvasinky). Vo všetkých prípadoch zistenia patogénnych mikroorganizmov orgány veterinárnej a potravinovej správy nariadili stiahnutie zdraviu škodlivých výrobkov z trhu, pozastavenie výroby, nariadenie dekontaminácie a opatrenia na zlepšenie hygieny prevádzky. V 5 vzorkách sa nezistilo porušenie požiadaviek na aditívne látky (prítomnosť konzervačnej látky kyseliny sorbovej, prekročenie najvyššie prípustného množstva farbív). Ani v jednom prípade neboli porušené požiadavky na cudzorodé kontaminujúce látky.

Vajcia a výrobky z vajec

V rámci dozoru bolo v roku 2006 vyšetrených 125 vzoriek vajec a vaječných výrobkov, nevyhovelo 15 vzoriek (12%). 8 vzoriek nevyhovovalo mikrobiologickým požiadavkám (v 1 vzorke sušenej vaječnej hmoty bola zistená prítomnosť salmonely, ďalšie vzorky vajec vykazovali kontamináciu plesňami). Výrobky, v ktorých bola zistená salmonela, boli podrobené opakovanému tepelnému ošetreniu a následne odobraté vzorky vyhoveli príslušným právnym predpisom. 7 vzoriek vajec a vaječných výrobkov nesplnilo požiadavky na označovanie (napr. označovanie vajec nezodpovedalo hmotnostnej triede). V porovnaní s rokom 2005 je to zhoršenie o 6,1%.

Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina

V rámci dozoru bolo v roku 2006 vyšetrených 8171 vzoriek mäsa, výrobkov z mäsa, zveriny a hydiny, nevyhovelo 507 vzoriek (6,20%), čo je nepatrné zhoršenie oproti roku 2005 o 0,7%. Najčastejšie výrobky nevyhoveli v požiadavkách na označovanie (262 vzoriek), napríklad je deklarovaný obsah sóje, hydínového mäsa, prídavné látky nie sú správne označené. Požiadavkám na zloženie (analytické ukazovatele) nevyhovelo 167 vzoriek; porušenými ukazovateľmi boli napríklad: množstvo celkových bielkovín, nevyhovujúci pomer vody a bielkovín, tuku a bielkovín, obsahu vody a v 29 prípadoch sa zistili nedostatky v senzoričných vlastnostiach výrobkov. V 28 vzorkách sa zistilo porušenie mikrobiologických ukazovateľov; zistenie patogénneho mikroorganizmu *Listeria monocytogenes* ako aj prekročenie počtu *Escherichia coli* a celkového počtu mikroorganizmov, ktoré nepredstavujú ohrozenie zdravia a ktoré svedčia o nedodržiavaní hygieny procesov. V 42 vzorkách sa zistilo prekročenie prídavných látok (obsah NaCl na obale nebol v súlade s označením, prekročenie najvyššieho prípustného množstva dusitanu sodného). V 8 vzorkách mäsových výrobkov (údené mäsové výrobky) sa zistilo prekročenie najvyššieho prípustného množstva benzoapyrénu.

Ryby, morské živočíchy a výrobky z nich

V rámci dozoru bolo v roku 2006 vyšetrených 907 vzoriek, z toho nevyhovujúcich bolo 63 vzoriek (6,95%), čo je zhoršenie oproti roku 2005 o 4,45%. Najviac vzoriek (27) nevyhovelo požiadavkám na označovanie (na obale nebola uvedená pridaná voda, nebol uvedený v názve druh rýb, neuvádzanie prítomnosti farbív). Požiadavkám na zloženie (nedodržanie deklarovanej hmotnosti rýb, hmotnosti vody) a na senzoričné vlastnosti nevyhovelo 20 vzoriek. V 14 vzorkách neboli dodržané požiadavky na cudzorodé kontaminujúce látky (benzoapyrén); bol nariadený zákaz predaja, stiahnutie výrobkov z trhu. Dve vzorky nevyhoveli požiadavkám na aditívne látky (prekročenie najvyššieho prípustného množstva farbív).

Med

V minulom roku bolo odobratých 321 vzoriek včelieho medu; 34 vzoriek (10,59%) nevyhovelo. Oproti roku 2005 sa nepatrne zhoršila kvalita o 1,09%. Prítomnosť rezíduí veterinárnych liekov bola zistená v 22 vzorkách medu. Išlo o tieto rezíduá: tylozín, sulfónamidy, streptomycín. V prípade zistenia rezíduí veterinárnych liekov nariadili orgány štátnej veterinárnej a potravinovej správy zákaz ich uvádzania do obehu, stiahnutie z obehu. Analytickým ukazovateľom nevyhovelo 8 vzoriek (zvýšené množstvo hydroxymetylfurfuralu, nižšia hodnota diastatickej aktivity, prítomnosť izoglukozy).

Jedlé tuky živočíšneho pôvodu

V roku 2006 bolo v rámci dozoru odobratých 579 vzoriek, nevyhovelo 39 vzoriek (6,74%), čo je nepatrné zhoršenie v porovnaní s rokom 2005 o 2,14%; z toho 29 vzoriek pre porušenie analytických ukazovateľov (zvýšenie obsahu voľných mastných kyselín, obsahu kyseliny olejovej a peroxidového čísla) a 11 vzoriek pre označovanie (napr. neuvedenie antioxidantu na obale).

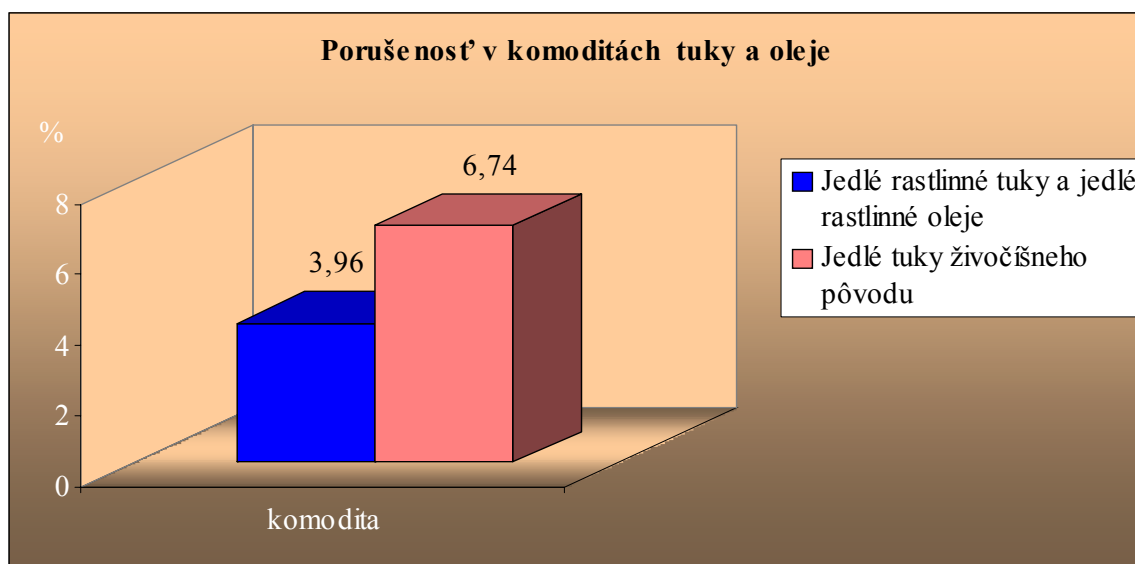
Rastlinné komodity

Tuky a oleje

V komodite tuky a oleje bolo celkovo odobratých 907 vzoriek, z toho 52 nevyhovelo požiadavkám platných právnych predpisov, čo predstavuje porušenosť 5,73 %, v porovnaní s rokom 2005 je to zlepšenie o 0,67%.

Jedlé rastlinné tuky a oleje

V roku 2006 bolo v laboratóriách pre úradnú kontrolu potravín analyzovaných 328 vzoriek jedlých rastlinných tukov a olejov. Z uvedeného počtu bolo 13 vzoriek nevyhovujúcich, čo predstavuje 3,96 %. Najväčšia porušenosť bola zistená v označovaní – 10 vzoriek (76,92%) hlavne u olivových olejov, ale aj v emulgovaných tukoch. Nedostatky boli zistené tiež v senzorických znakoch a v prekročení maximálnych limitov pre číslo kyslosti.

Polievky, bujóny a omáčky

V rámci potravinového dozoru bolo v uvedených komoditách vyšetrených 687 vzoriek, z ktorých 23 vzoriek t.j. 3,35 % nevyhovovalo požiadavkám Potravinového kódexu SR, čo je nárast v porušenosťi o 2,15 % oproti roku 2005. Najväčšia porušenosť bola zistená v označovaní a to v 13 prípadoch, čo predstavuje 56,52 % z celkového počtu nevyhovujúcich vzoriek.

Dehydrované pokrmy, polievkové prípravky a ochucovadlá

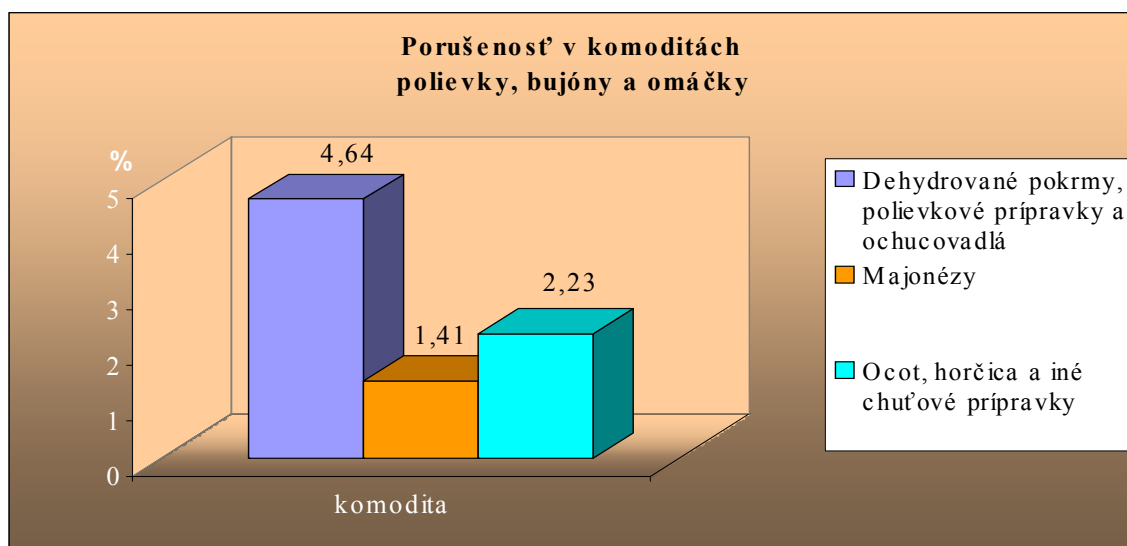
Celkovo bolo analyzovaných 366 vzoriek v komodite dehydrovaných pokrmov, polievkových prípravkov a ochucovadiel, z ktorých 17 vzoriek nevyhovovalo t.j. 4,64%. Najviac nedostatkov bolo zistených v označovaní uvedených výrobkov z dôvodu neuvedenia alergénov (zeler, srvátka, vajcia) a percentuálneho podielu zeleninovej zložky v zložení výrobkov. Vyšší počet nedostatkov bol zistený aj v analytických ukazovateľoch odobratých vzoriek v tejto komodite. Jedna analyzovaná vzorka nevyhovovala v znaku cudzorodé aditívne látky pre nadlimitný obsah kyseliny glutamovej.

Majonézy

V uvedenej komodite bolo v tomto roku odobratých 142 vzoriek, z ktorých 2 vzorky nevyhovovali požiadavkám platných právnych predpisov v označení, čo predstavuje porušenosť 1,41%.

Ocot, horčica a iné chuťové prípravky

V uvedenej skupine výrobkov bolo v minulom roku odobratých 179 vzoriek, z ktorých 4 vzorky nevyhovovali požiadavkám PK SR, čo je porušenosť 2,23%, kým v roku 2005 v tejto skupine výrobkov nebola zaznamenaná porušenosť. Nedostatky boli zistené hlavne v označovaní a to v neuvedení alergénov v zložení výrobkov a nesprávnom názve výrobkov. Jedna analyzovaná vzorka nevyhovovala v znaku cudzorodé kontaminujúce látky z dôvodu nadlimitného obsahu 3-monochlórpropán-1,2-diolu(3-MCPD) a u jednej vzorky bola zistená aj porušenosť v analytických ukazovateľoch.

Cereálie a pekárske výrobky

V uvedených komoditách bolo v roku 2006 spolu analyzovaných 5 749 vzoriek. Z celkového počtu analyzovaných vzoriek nevyhovovalo 217 vzoriek, čo predstavuje 3,77%. Najviac nedostatkov bolo zistených pri označovaní výrobkov – 108 vzoriek, čo znamená až 49,77 % porušnosti. Mikrobiologická kontaminácia bola zistená v 44 prípadoch, čo zo všetkých nevyhovujúcich výrobkov je 20,28%. V porovnaní s rokom 2005 možno konštatovať, že v roku 2006 klesla mikrobiologická porušenosť o 2/3-ny v komoditách cereálie a pekárske výrobky.

Jedlé obilie

Jedlé obilie nepatrí medzi rizikové potraviny. Do tejto skupiny patrí aj ryža. V roku 2006 bolo odobratých celkom 566 vzoriek jedlého obilia. Z tohto počtu boli 3 vzorky nevyhovujúce, čo tvorí 0,53 %. V jednom prípade bolo označenie vyhodnotené ako nevyhovujúce, u dvoch vzoriek bol zistený zvýšený výskyt nečistôt. Ojedinele sa vyskytli naplesnivé zrná a slabo potuchnutá vôňa u dlhozrnnej ryže.

Mlynské výrobky z obilia

Z celkového množstva 815 odobratých vzoriek nevyhovovalo požiadavkám zdravotnej bezpečnosti 17 vzoriek, t.j. 2,09%. Z analyzovaných vzoriek bola najvyššia porušenosť v cudzorodých kontaminujúcich látkach (ochratoxín A) v múke – 6 výrobkov. Uvedené výrobky boli stiahnuté z obehu (pekárni) a znehodnotené. Z analytických nedostatkov išlo o prekročenie popola, prípadne o prekročenú limitujúcu vlhkosť. V mikrobiologickej kontaminácii bola v múke zistená prítomnosť *Bacillus cereus* a plesň v pšeničných klíčkoch.

Cestoviny

V rámci potravinového dozoru bolo odobratých 625 vzoriek cestovín, z toho nevyhovujúcich bolo 32 vzoriek, t.j. 5,12%. Oproti predchádzajúcemu roku porušenosť u cestovín celkom klesla o 8,6%. I keď aj v tomto roku konštatujeme, že najvyššia porušenosť z nevyhovujúcich cestovín je v mikrobiologickej kontaminácii, môžeme povedať že oproti roku 2005 klesla až o 40%. V odobratých vzorkách boli zistené koagulazopozitívne stafylokoky a v jednom prípade aj *Salmonella*. V tomto roku stúpol počet vzoriek, ktoré neboli správne označené. V jednom prípade bola zistená prítomnosť vajec (alergén) v bezvaječných cestovinách. Porušenosť v analytických ukazovateľoch bola zistená hlavne v prekročení limitu vlhkosti u sušených cestovín.

Pekárske výrobky

Do tejto skupiny výrobkov sa zahŕňa chlieb, pečivo, jemné pečivo a ostatné pekárske výrobky. Z celkového počtu 2 597 odobratých vzoriek, nevyhovovalo 83 vzoriek. Najviac nedostatkov u nevyhovujúcich výrobkov bolo v roku 2006 v označovaní. Nesprávne označených bolo 48 pekárskych výrobkov, čo tvorí 57,83% z nevyhovujúcich vzoriek. Nevyhovujúce označenie sa týkalo hlavne nesprávneho označenia názvu výrobku a s tým súvisiacich zložiek výrobku a neuvedenie aditívnych látok (konzervačné látky) v nebalenom chlebe. V mikrobiologickej kontaminácii bola zistená porušenosť hlavne v ostatných pekárskych výrobkoch (strúhanka, parené buchty a parené knedle). V jednom prípade bola zistená prítomnosť *Bacillus cereus* v chlebe. V tomto roku bola zistená prítomnosť cudzorodej kontaminujúcej látky – ochratoxín A v 4 odobratých vzorkách chleba.

Trvanlivé pečivo

V trvanlivom pečive zo 435 odobratých vzoriek bola zistená 11,49 % porušenosť, čo predstavuje 50 nevyhovujúcich vzoriek. Tento rok sa celkove zvýšila porušenosť v odobratých vzorkách o 3,49% v porovnaní s rokom 2005. Najväčšia porušenosť sa dotýka hlavne označovania výrobkov a cudzorodých aditívnych látok. Pri označení bolo porušených 31 výrobkov, t.j. 62% a prítomnosť cudzorodých aditívnych látok bola zistená v 11 vzorkách, t.j. 22% z celkovo nevyhovujúcich vzoriek. Nesprávne označenie výrobkov súviselo hlavne s nesprávnym zložením surovín. Prítomnosť cudzorodých aditívnych látok – hlavne konzervačných látok, bola spôsobená v niektorých prípadoch v dôsledku prenosu z iných používaných surovín / margarín, resp. lekvár/, alebo pridávaním týchto konzervačných látok

do trvanlivého pečiva, čo v tomto výrobku nie je povolené. Ďalším nedostatkom v aditívnych látkach bolo použitie farbív a to buď zistením prekročenia maximálneho povoleného limitu alebo neuvedením použitého farbiva v zložení výrobku .

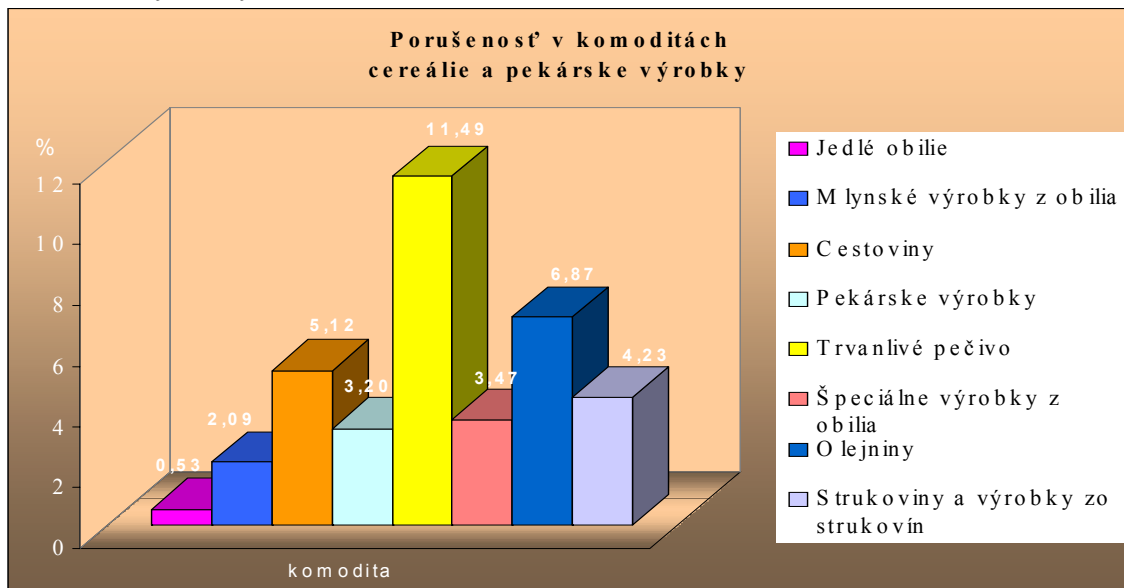
Špeciálne výrobky z obilia – z 202 vzoriek nevyhovovala obsahom cudzorodých látok kontaminujúcich 1 vzorka, ďalšie 3 vzorky obsahovali zvýšené množstvo syntetických farbív. Použité farbivá neboli deklarované na obale u 2 vzoriek, preto bolo označenie vyhodnotené ako nevyhovujúce. Z celkového počtu odobratých vzoriek nevyhovovalo platným právnym predpisom 7 vzoriek, čo tvorí 3,47 %.

Olejniný

Z kategórie „olejniný“ bolo na kontrolu zdravotnej bezpečnosti odobratých 131 vzoriek. Zvýšený obsah ťažkého kovu – kadmia, bol zistený u 3 vzoriek maku modrého. Limit pre kadmium je 0,8 mg/kg, zistené hodnoty – 0,970 mg/kg, 1,856 mg/kg a 1,709 mg/kg. Slnečnica pražená obsahovala v jednom prípade vysoký podiel nečistôt a v 1 vzorke boli zistené nevyhovujúce sensorické znaky. Z analytických ukazovateľov nevyhovovala vlhkosť u maku modrého. Z celkového počtu 131 vzoriek bolo celkom 9 nevyhovujúcich, čo tvorí 6,87 %.

Strukoviny a výrobky z nich

Z celkového počtu odobratých vzoriek strukovín a výrobkov z nich – t.j. 378, bolo 16 vzoriek vyhodnotených ako nevyhovujúce čo tvorí 4,23 %. Do tejto kategórie sú zaradené aj rôzne druhy sójových výrobkov. Chybné označenie bolo zistené v 12 vzorkách – chýbalo percentuálne vyjadrenie zložky uvedenej v názve výrobku, alebo v zložení nebol uvedený prítomný alergén. V sójových nátierkach, vyrobených na Slovensku, bola zistená prítomnosť geneticky modifikovanej sóje, čo nebolo deklarované na obale. Zmes strukovín nebola označená vystihujúcim názvom.

Čerstvé ovocie , zelenina a zemiaky

V roku 2006 bolo na hodnotenie do Štátnych veterinárnych a potravinových ústavov odobratých spolu 1 533 vzoriek čerstvého ovocia , zeleniny a zemiakov. Z toho bolo ako nevyhovujúce platným predpisom vyhodnotených 44 vzoriek, čo predstavuje 2,87 %. Je to o 0,65 % viac ako v roku 2005, kedy bolo 2,2 % nevyhovujúcich vzoriek z celkového počtu odobratých vzoriek. K najzávažnejším nedostatkom zisteným pri kontrole čerstvého ovocia, zeleniny a zemiakov bolo prekročenie limitu rezíduí pesticídov. Zo 44 nevyhovujúcich vzoriek bolo 40 nevyhovujúcich v znaku cudzorodé kontaminujúce látky a 4 v označovaní. Chýbal údaj o dátume minimálnej trvanlivosti u balených sliviek, karotka nemala uvedené skladovacie podmienky, paštrnák nemal uvedený spôsob úpravy a na mandarínkach chýbalo označenie v štátnom jazyku. Obsah kadmia bol prekročený v paštrnáku z Poľska a nadlimitný obsah dusičnanov bol zistený v piatich prípadoch (kapusta pekingská, kapusta čínska, dve vzorky petržlenu a kaleráb.) V ostatných vzorkách boli zistené rezíduá pesticídov v nadlimitnom množstve - napr. chlorpyrifos obsahovali grepy z Turecka, karfiol slovenskej produkcie a kel z Poľska. Thiobendazol bol zistený v jahodách z Holandska a mandarínkach z Turecka, propargit v jablkách a marhuliach vypestovaných v SR. Ditiokarbamáty boli prítomné v dvoch vzorkách petržlenovej vňate z Talianska, fludioxonil v slovenských hruškách a jablkách, dimethoate v talianskych kaktusových figách , maďarských a rakúskych jablkách, diazinon v póre z Nemecka; červená paprika z Maroka obsahovala pyriprofixen, zelená brómpropylát a biela methomyl. Marocké rajčiny mali zistený pyrimethanil, mandarínky zo Španielska aldicarb, fludioxonil obsahovali jahody a hrušky vypestované na Slovensku, egreš z Belgicka a jahody z Holandska obsahovali krezoxim methyl, broskyne z Talianska mali zistený azinphos methyl, macedónske uhorky obsahovali endosulfan a slivky permethrin, jablká slovenskej produkcie obsahovali paraoxon methyl, v rukole z Izraela bol zistený imidacloprid.

Výrobky z ovocia, zeleniny, zemiakov a húb

Hodnotených bolo spolu 1 311 vzoriek spracovaného ovocia, zeleniny, zemiakov a húb. Z tohto počtu bolo 81 vzoriek nevyhovujúcich, čo predstavuje 6,18 %. Oproti roku 2005 vzrástol počet nevyhovujúcich vzoriek o 2,83%.

Spracované ovocie a zelenina

Hodnotených bolo 1 108 vzoriek z čoho nevyhovelo právnym predpisom 77 vzoriek - 6,95 %. Mikrobiologickým požiadavkám nevyhoveli dve vzorky - figy sušené z Turecka obsahovali voľným okom viditeľné plesne. V 14 vzorkách boli zistené cudzorodé kontaminujúce látky a v 27 vzorkách cudzorodé aditívne látky. V špenátovom pretlaku mrazenom z ČR boli zistené ditiokarbamáty. Najvyššie prípustné množstvo aflatoxínov (ATX B1 a suma ATX) bolo prekročené vo figách z Turecka (7), hrozienskách z Iránu, Afganistanu a ČR a ochratoxínu A v hrozienskách balených v SR. V jednom prípade bol prekročený obsah cínu v broskyňovom kompóte z Číny. Aditívne látky boli prekročené najčastejšie v kvasenej kapuste a sušenom, prípadne presladenom ovocí. V desiatich prípadoch boli zistené nepovolené konzervačné látky v kvasenej kapuste, z tuzemskej produkcie 6x , z dovozu 4x (Poľsko-2x, Nemecko 2x). Konzervačné látky boli zistené aj v sterilizovaných brusniciach z ČR, 2x v sušených slivkách z ČR a 1x z Juhoslávie a v ovocnej nátierke zo SR . Náhradné sladidlá boli zistené v sterilizovaných uhorkových chuťovkách a sterilizovanom karfirole v sladkokyslom náleve. Nepovolené farbivá boli prítomné v kandizovaných jahodách z Thajska, v dvoch vzorkách kandizovaných čerešní z ČR, v jahodovom džeme zo Španielska, v kandizovanej citrónovej kôre a 2x v

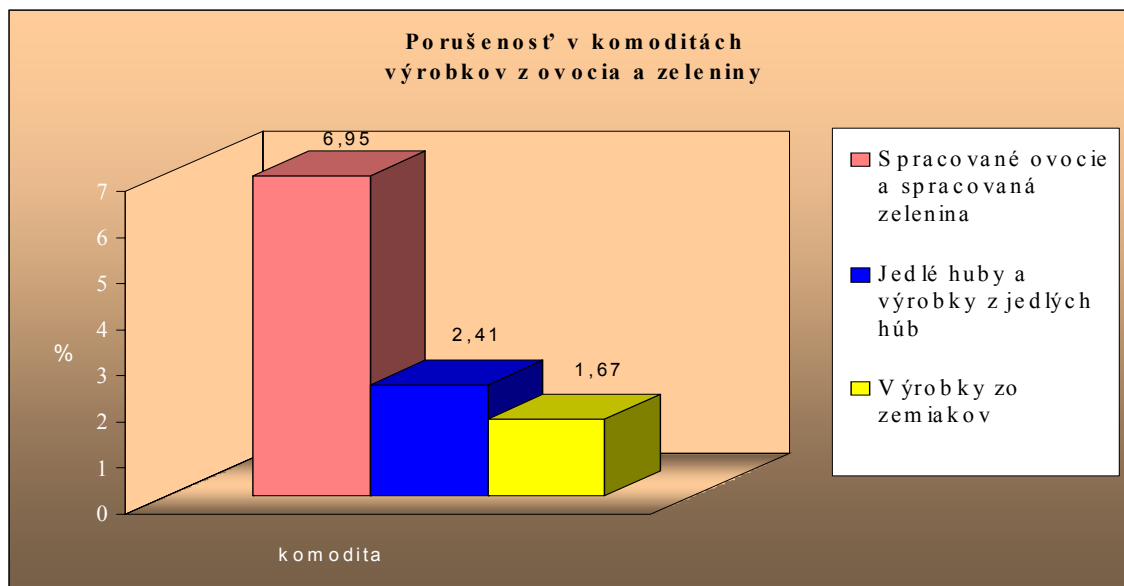
kandizovanom ananáse - dukáty z Thajska. Nadlimitný obsah SO₂ bol zistený vo dvoch vzorkách kandizovaného ananásu z Číny a sušených slivkách z ČR. Nedostatky v označovaní boli zistené v 21 prípadoch – v 11 prípadoch nemala kvasená kapusta v náleve v označení uvedené použité konzervačné látky, v jednom prípade chýbala úplná adresa výrobcu/dovozcu/distribútora. Nedeklarovanie konzervačných látok bolo zistené aj v mrkvovo-ananášovom šaláte. V sterilizovanej kvasenej kapuste a sterilizovanom karfirole chýbal v blízkosti názvu údaj „s cukrom a náhradným sladidlom“. Sterilizovaný moravský šalát nemal v označení uvedený spôsob technologickej úpravy. Konzervačné látky neboli deklarované v sušených datliach, kandizovaných jahodách, sušených čerešniach, nakladanej čalamáde a zelených olivách s papričkou. Porušenie analytických ukazovateľov bolo zistené v 14 prípadoch – v troch vzorkách hrozienok a v banánových chipsoch bola zistená nevyhovujúca aktivita vody, v dvoch prípadoch hrozienok sa vyskytli živí škodcovia a larvy. Figy boli nevyhovujúce v sensorických znakoch – zmenená chuť a vôňa v troch prípadoch. Sušené marhule mali chuť po potuchnutom tuku – dve vzorky. Chren so smotanou mal zmenené sensorické vlastnosti – cudzia chuť a vôňa. Broskyňový kompót mal zmenenú chuť– kovová príchuť. Sušené datle mali zmenenú chuť a vôňu.

Výrobky zo zemiakov

Spolu bolo hodnotených 120 vzoriek. Z toho boli dve vzorky nevyhovujúce v označení, čo je 1,67 %. Oproti minulému roku sa % nevyhovujúcich vzoriek znížilo o 1,73 %. Vlni bolo hodnotených 179 vzoriek, z čoho bolo šesť vzoriek nevyhovujúcich (3,4 %). Zemiakové lupienky slané nemali uvedené v zložení použité farbivo a zloženie zložky.

Výrobky z húb

Hodnotených bolo 83 výrobkov z húb, z čoho boli 2 vzorky nevyhovujúce v označení (2,41 %). Aj táto komodita má oproti vlaňajšku pokles nevyhovujúcich vzoriek o 3,89 %. Vlni zo 112 hodnotených vzoriek nevyhoveli platným predpisom 7 vzoriek - t.j. 6,3 %. Vo vzorke sušeného hríba smrekového z Číny chýbal údaj o výrobcovi/ dovozcovi/distribútorovi, ďalšia vzorka mala nevyhovujúci názov („Jemné ochutené sterilizované hríby“), ktorý zavádza spotrebiteľa, nakoľko sa jednalo o huby a nie o hríby.

Korenie a koreniny

V priebehu roka 2006 bolo v tejto komodite analyzovaných 392 vzoriek. Porušenosť bola zistená u 10 vzoriek, čo je 2,55 %. Najviac nedostatkov bolo zistených v analytických znakoch a to hlavne pre nízky obsah piperínu a vysoký obsah organických prímiesí v čiernom korení. V porovnaní s rokom 2005 sa v tejto skupine výrobkov podstatne znížil počet nedostatkov v mikrobiologických ukazovateľoch. Nedostatky boli zistené u 2 vzoriek a to výskyt plesní v horčičnom semene a nález Salmonelly v čiernom korení. Ďalej bolo zistené prekročenie najvyššieho prípustného množstva aflatoxínov a ťažkých kovov (kadmium). V znaku cudzorodé aditívne látky nevyhovovala jedna vzorka z dôvodu výskytu nepovoleného syntetického farbiva Sudan I..

Víno

V roku 2006 bolo do laboratórií ŠVPÚ odobratých 617 vzoriek vín z ktorých nevyhovovalo 162 vzoriek, čo predstavuje 26,6 % porušenosť. Najviac nedostatkov (93) bolo zistené v označovaní fľašovaných vín zo zahraničia. Nedostatky boli hlavne v nesprávnom označení slovným údajom „akostné“ čo je v rozpore s Nariadením Rady č. 1493/1999 o spoločnej organizácii trhu s vínom a neoznačením prítomnosti oxidu siričitého na etikete slovným údajom: „obsahuje oxid siričitý“ príp. „obsahuje siričitany“. Až 65 vzoriek nevyhovovalo v analytických ukazovateľoch, z toho 50 vzoriek pre rozborom zistenú väčšiu ako prípustnú odchýlku obsahu alkoholu od deklarovanej hodnoty, ktorá bola uvedená na etikete. V 6 vzorkách červených vín bolo zistené prekročenie maximálne povoleného obsahu prchavých kyselín, v 7 vzorkách vín bolo zistený nižší obsah zbytkového cukru oproti slovnej deklarácii na etikete. Nižší obsah bezcukorného extraktu bol zistený v troch odobratých vzorkách slovenských vín. Prekročenie maximálne povoleného obsahu celkového oxidu siričitého bolo zistené v 11 odobratých vzorkách vín. Celková vysoká porušenosť (26,26 %) odobratých vzoriek spočívala hlavne v nesprávnej, či chýbajúcej deklarácii požadovaných údajov v označení fľašovaných vín.

Nealkoholické nápoje

V roku 2006 bolo odobratých 1129 vzoriek, vrátane ovocných štiav a nektárov, čo je pokles o 109 vzoriek oproti roku 2005, keď bolo v rámci kontroly odobratých celkom 1238 vzoriek nealkoholických nápojov. Požiadavkám smerníc EU, či PK SR v sledovaných znakoch nevyhovelo 52 vzoriek (4,61 % z celkového počtu), teda oproti roku 2005 porušenosť narástla o 1,38 %. Najviac nedostatkov (32) sa tak ako aj v predchádzajúcom období vyskytovalo v označovaní výrobkov, a to pre chýbajúci údaj o prítomnosti farbív, prípadne chemických konzervačných látok vo výrobku, či neuvedenie správneho názvu výrobku . Mikrobiologická porušenosť bola zistená len v jednom prípade a to prekročenie celkového počtu mikroorganizmov. Prekročenie povoleného obsahu resp. nepovolené použitie cudzorodých aditívnych látok a to kyseliny benzoovej a jej solí, syntetických farbív, či náhradných sladidiel bolo zistené v 16 prípadoch. Jednalo sa tak ako aj v minulosti predovšetkým o prekročenie povoleného obsahu náhradných sladidiel, hlavne kyseliny cyklamovej, resp. jej solí, ale aj sacharínu. Porušenie zmyslových znakov bolo zistené v dvoch prípadoch a analytických znakov v jednom prípade.

Alkoholické nápoje

V roku 2006 bolo odobratých spolu 721 vzoriek alkoholických nápojov, hlavne liehovín, ďalej piva, ovocných vín, miešaných alkoholických nápojov a medoviny, teda o 148 vzoriek menej ako v roku 2005. Požiadavkám PK SR v sledovaných znakoch, resp. požiadavkám

príslušných smerníc a nariadení EU (jedná sa hlavne o nariadenia EU týkajúce sa liehu a liehovín) nevyhovelo 33 vzoriek (4,58 % z celkového počtu vzoriek) čo je o 2,28 % viac ako v minulom roku. Najviac nedostatkov – celkovo 19 prípadov bolo v nesprávnom označení výrobkov a v 11 prípadoch sa jednalo o porušenie analytických znakov. Podrobnejší popis porušení je uvedený pri jednotlivých komoditách alkoholických nápojov.

Pivo

V roku 2006 bolo odobratých 231 vzoriek, teda o 130 vzoriek menej ako v predchádzajúcom roku. Požiadavkám Potravinového kódexu SR nevyhovelo 7 vzoriek (3,03 % z celkového počtu vzoriek), čo je nárast o 1,63 % oproti minulému roku. Porušenosť bola zistená u 4 vzoriek v analytických ukazovateľoch, a to pre nižšie percento obsahu extraktu v pôvodnej mladine (tzv. pôvodná stupňovitost), mikrobiologicky u dvoch vzoriek pre vyšší obsah kvasiniek a v jednom prípade pre prekročenie maximálne povoleného obsahu cudzorodej kontaminujúcej látky dimetylnitrózamínu.

Ovocné vína a medovina

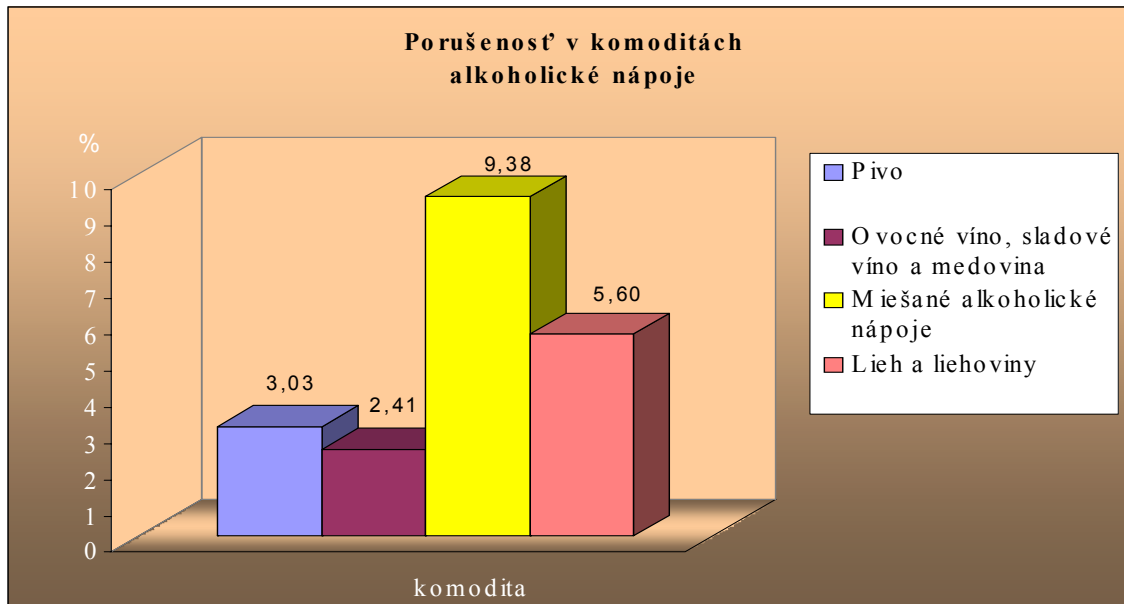
Z uvedených komodít bolo analyzovaných spolu 83 vzoriek, z ktorých nevyhovovali 2 vzorky, teda 2,41 % a to v analytických znakov, pričom išlo o nižší obsah alkoholu.

Miešané alkoholické nápoje

Z tohto typu výrobkov bolo odobratých spolu 32 vzoriek, z ktorých boli tri vyhodnotené ako nevyhovujúce, čo pri pomerne nízkom počte odobratých vzoriek činilo až 9,38 %. Jednalo sa o nedostatky v označovaní a to chýbajúci názov výrobku v štátnom jazyku, nečitateľný údaj o minimálnej trvanlivosti, či chýbajúce označenie prítomnosti syntetických farbív.

Liehoviny

Z odobratých 375 vzoriek liehovín v roku 2006 bolo 21 vyhodnotených ako nevyhovujúce, teda 5,60 % z celkového počtu, pričom sa jednalo v 16 prípadoch o nesprávne označené výrobky – chýbalo uvedenie názvu príslušnej kategórie liehoviny v zmysle Nariadenia Rady (EHS) č.1576/89, či uvedenie nesprávnej kategórie. V 5 prípadoch sa zistilo aj porušenie analytických ukazovateľov, hlavne nedodržanie povolenej odchýlky od deklarovanej hodnoty obsahu alkoholu, uvedenej na etikete, či nedodržanie minimálnej hranice obsahu alkoholu pre danú kategóriu liehoviny..

Kakao, kakaové prípravky, káva, čaj

Zdravotná neškodnosť a kvalita týchto výrobkov sa sledovala u 639 odobratých vzoriek. Z uvedeného počtu 18 vzoriek, t.j. 2,82% nevyhovovalo požiadavkám Potravinového kódexu SR a to hlavne v označovaní.

Čaj, čajové extrakty a prípravky z nich

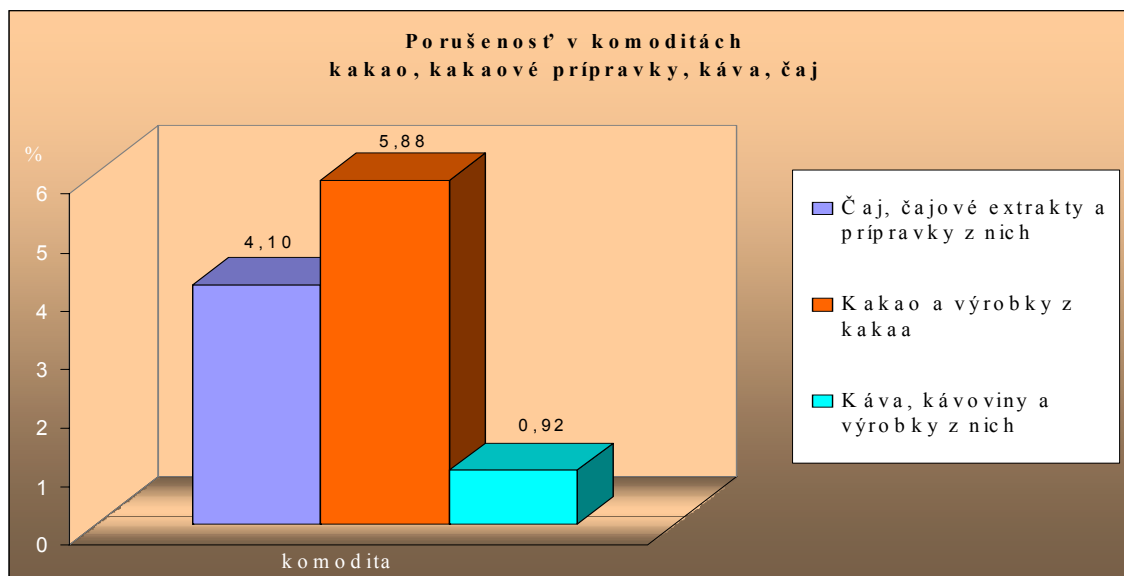
V rámci potravinového dozoru bolo v tejto komodite analyzovaných 195 vzoriek, z ktorých 8 vzoriek bolo nevyhovujúcich, čo je 4,10%. Najviac nedostatkov bolo zistených v označovaní (v zložení nebolo uvedené percento použitej zložky, chýbalo označenie v slovenskom jazyku). V znaku cudzorodé kontaminujúce látky bolo zistené prekročenie najvyššieho prípustného množstva rezíduí pesticídov..

Kakao a výrobky z kakaa

Z celkového počtu 119 analyzovaných vzoriek v tejto komodite nevyhovovali požiadavkám PK SR 7 vzoriek (5,88%), čo je zhoršenie oproti roku 2005 o 4,48%. Najviac nedostatkov bolo z dôvodu nepresného a neúplného označovania výrobkov, ktoré tvorilo až 87,51% z celkového počtu nevyhovujúcich vzoriek. Nedostatky boli zistené aj v analytických ukazovateľoch a to u jednej vzorky kakaa – nízky obsah kakaového masla v sušine.

Káva, kávoviny a výrobky z nich

V tejto komodite bolo v rámci potravinového dozoru analyzovaných 325 vzoriek. Porušenosť bola zistená v troch vzorkách v znaku cudzorodé kontaminujúce látky z dôvodu prekročenia najvyššieho prípustného množstva ochratoxínu A v instantnej káve a v praženej káve.

Cukrovinky

V tejto skupine výrobkov bolo odobratých 1 408 vzoriek. Porušenosť bola zistená u 161 vzoriek, čo je 11,43%. V porovnaní s rokom 2005 nastalo výrazné zhoršenie o 4,63%. Najviac nevyhovujúcich vzoriek bolo v označovaní a v znaku cudzorodé kontaminujúce látky.

Škrob a výrobky zo škrobu.

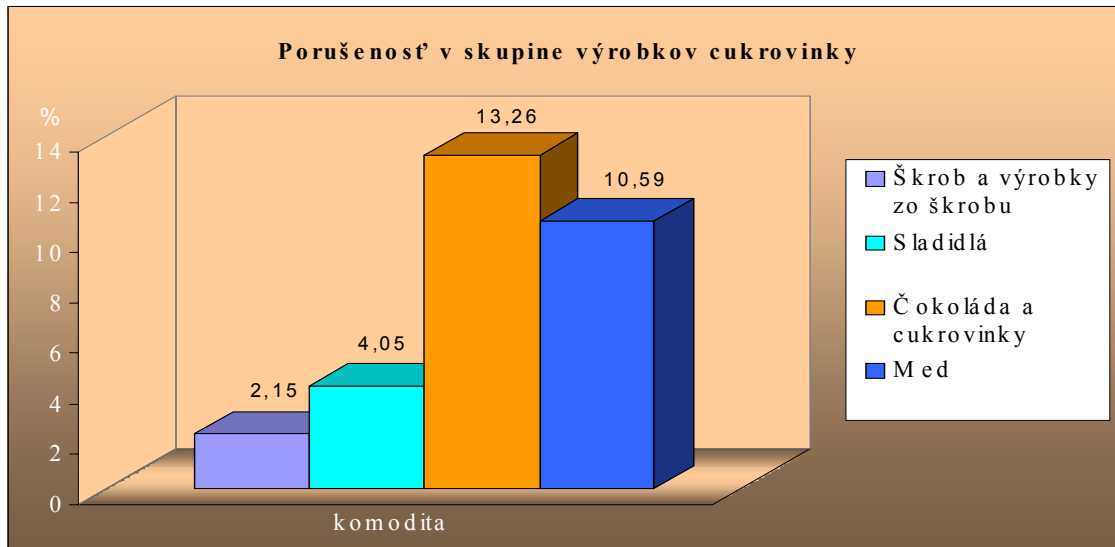
Celkovo bolo v komodite odobratých 93 vzoriek, z ktorých boli nevyhovujúce dve vzorky. V percentách to predstavuje 2,15%. Nedostatky boli zaznamenané vo výrobkoch zo škrobu, nakoľko v zložení výrobku nebol uvedený alergén .

Sladidlá

V sladidlách bolo analyzovaných 74 vzoriek, z ktorých celkovo nevyhovovali 3 vzorky, t.j. 4,05%. Najviac nevyhovujúcich vzoriek bolo v nesprávnom označení a u jednej vzorky bol zistený vysoký obsah protihrudkujúcej prísady.

Čokoláda a cukrovinky

V roku 2006 bolo v laboratóriách analyzovaných 920 vzoriek čokolád a cukroviniek, z ktorých 122 vzoriek nevyhovovalo (13,26%). Najviac nedostatkov bolo zistených v označovaní cukroviniek a čokolád (109), čo tvorilo až 89,34% zo všetkých nevyhovujúcich vzoriek - neoznačenie syntetického farbiva, neuvedenie požadovaných údajov v štátnom jazyku, chýbal údaj o množstve kakaovej sušiny a nebol uvedený výrobca, dovozca alebo distribútor. Nedostatky boli zistené aj v cudzorodých aditívnych látkach (7) – použitie nepovoleného syntetického farbiva a nadlimitné použitie syntetických farbív a tiež aj v senzorických znakov (7) cukroviniek a čokolád.

Orechy a výrobky z nich

Celkovo bolo odobratých 285 vzoriek, z čoho nevyhovelo platným predpisom 15 vzoriek, teda 5,26 %. Úroveň hodnotených vzoriek zodpovedá minulému roku, keď z 359 vzoriek bolo nevyhovujúcich 19 (5,3 %). Kontaminanty boli zistené v 6 prípadoch: aflatoxín B1 a suma aflatoxínov boli prekročené v arašidoch pražených nesolených zo SR, v arašidoch SOLTINO z Poľska, v dvoch vzorkách solených pražených pistácií z Iránu, v lieskovcoch pražených z Turecka a v kešu orechoch z ČR bol prekročený limit kadmia. Nevyhovujúce označenie mali 4 vzorky: arašidy lúpané nemali v názve uvedený spôsob technologickej úpravy (lúpané), v dvoch vzorkách arašidov chýbal údaj „solené“ a lieskovcom chýbal údaj „pražené“. V sensorických znakoch bolo nevyhovujúcich 5 vzoriek: jadrá vlašských orechov boli čierne, chybné, kešu orechy obsahovali škodcov, arašidy PARTY mali zmenenú, cudziu chuť a dvojce lieskovce z Turecka mali viditeľné plesne a cudziu, nepríjemnú chuť.

Hotové jedlá

V komodite hotových jedál bolo v roku 2006 v rámci potravinového dozoru vyšetrených 71 vzoriek, z ktorých 2 vzorky (2,82%) nevyhovovali požiadavkám Potravinového kódexu SR. Nedostatky boli zistené v nesprávnom označení výrobku a v mikrobiologických ukazovateľoch.

Potraviny na osobitné výživové účely

V roku 2006 bolo analyzovaných desať vzoriek v uvedenej komodite. Všetky analyzované vzorky vyhovovali požiadavkám PK SR.

Prídavné látky (aditíva)

V rámci potravinového dozoru bolo odobratých 15 vzoriek prídavných látok. Všetky analyzované vzorky vyhovovali požiadavkám platných právnych predpisov.

Materiály a predmety prichádzajúce do styku s potravinami

V uvedenej skupine bolo odobratých 18 vzoriek, všetky analyzované vzorky vyhovovali požiadavkám PK SR.

Tabakové výrobky

Kontrola obsahu škodlivých látok – dechtu, nikotínu a oxidu uhoľnatého sa vykonáva len u cigariet. Vzhľadom na STN ISO 8243 Cigarety – odber vzoriek, vzorky cigariet je možné odobrať len priamo v sklade dovozcu alebo distribútora (podľa citovanej normy je potrebné odobrať 800 ks cigariet pre 1 vzorku). Na kontrolné stanovenie obsahu nikotínu, kondenzátu a oxidu uhoľnatého bolo v roku 2006 odobratých celkom 19 vzoriek cigariet. Z celkového počtu vzoriek – 19, nevyhovovali 2 vzorky cigariet (t.j. 10,53 %) v znaku označenie. U cigariet značky BELL, ktoré vyrába menší domáci výrobca, chýbal na obale kód výrobnnej dávky.

Ostatné

V tejto skupine bolo analyzovaných 408 vzoriek, zistená bola porušenosť u 8 vzoriek, čo je 1,96%. Uvedené vzorky nevyhovovali požiadavkám PK SR hlavne v neúplnom označovaní výrobkov a v mikrobiologických ukazovateľoch.

Cielené kontroly

Cielené a mimoriadne kontroly boli kontroly väčšieho rozsahu, ktoré sa uskutočňovali na území celého Slovenska, alebo v niektorých regiónoch Slovenska a boli riadené jednotným metodickým pokynom. Ich úlohou bolo prispieť k riešeniu širšej a zložitejšej problematiky v niektorých oblastiach zdravotnej neškodnosti a kvality potravín. V priebehu roka 2006 boli v rámci mimoriadnych úloh vykonané nasledovné kontroly:

Cielené kontroly – rastlinné komodity

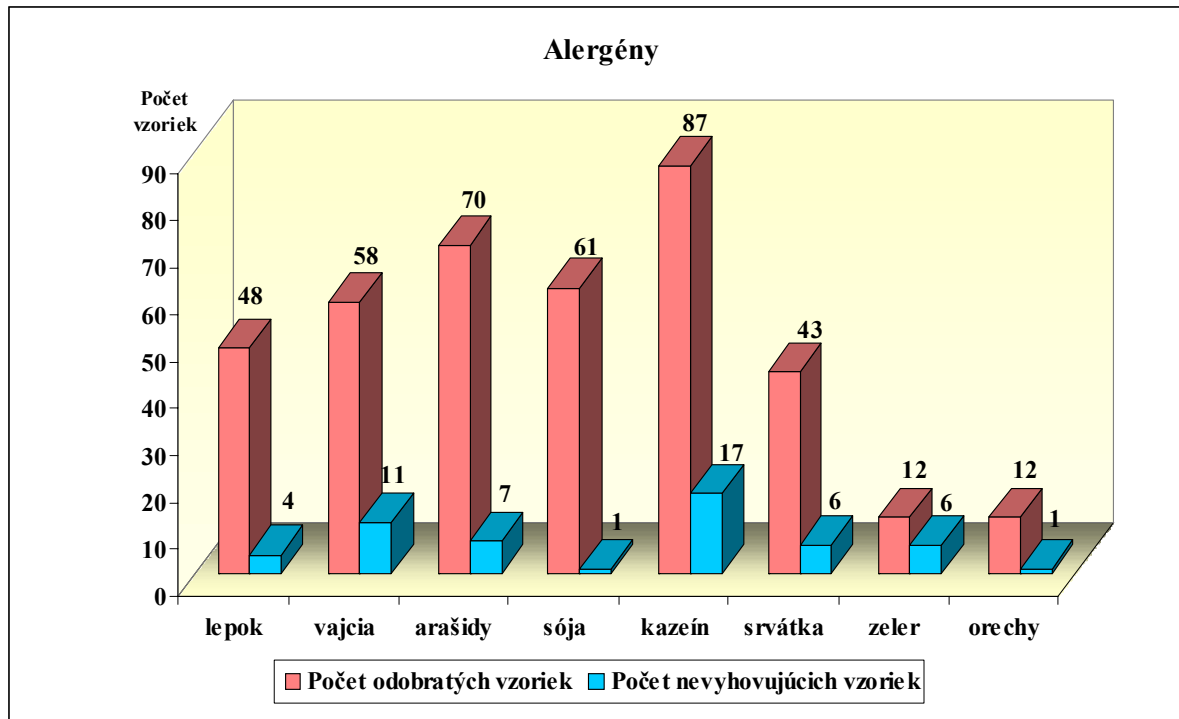
Označovanie alergénov

V druhej polovici roka 2006 ŠVPS SR uskutočnila cielené sledovania na označovanie alergénov. Celkovo bolo odobratých 391 vzoriek (z toho 85% priamo v obchodnej sieti). K odberu vzoriek sa pristupovalo nediskriminačne, najviac vzoriek pochádzalo zo Slovenska, z ostatných členských krajín prevládala Česká republika a Poľsko a z tretích krajín to bolo Turecko a Chorvátsko.

Počet nevyhovujúcich vzoriek bol 53, čo tvorilo 13,5%. Zo štatistického hľadiska je tento počet markantnejší v porovnaní s priemerným počtom nevyhovujúcich vzoriek u iných sledovaných ukazovateľov. Hoci výrobcovia boli upozorňovaní už od októbra roku 2005 na novú legislatívu, týkajúcu sa ich povinnosti uvádzať alergény v rámci označovania a od januára 2002 musel mať každý výrobca zavedený systém HACCP, nevenovali problematike dostatočnú pozornosť a spotrebitelia boli vystavovaní značnému riziku konzumáciou potravín, v ktorých prítomnosť alergénu ani len nepredpokladali.

Výsledky cieleného sledovania na označovanie alergénov prebiehajúceho v SR v období júl – december 2006 sú uvedené v tabuľke a grafe:

Alergény	Počet analyzovaných vzoriek	Počet vyhovujúcich vzoriek	Počet nevyhovujúcich vzoriek	Percento nevyhovujúcich vzoriek
lepok	48	44	4	8,3
vajcia	58	47	11	19
arašidy	70	63	7	10
sója	61	60	1	1,6
kazeín	87	70	17	19,5
srvátka	43	37	6	14
zeler	12	6	6	50
orechy	12	11	1	8,3
spolu	391	338	53	13,5

Hoci boli nevyhovujúce vzorky strúhanky a trvanlivého pečiva deklarované ako bezlepkové, zistil sa v nich vyšší obsah lepku ako povoľuje norma (320mg/kg kontra 200mg/kg). Zarážajúco vysoký obsah lepku (až 837mg/kg) bol nájdený v zeleninovej nátierke, kde bol zrejme použitý nedeklarovaný škrob vo forme potravinového aditíva.

Analogicky prekvapujúce bolo potvrdenie obsahu vaječného proteínu v bezvaječných cestovinách, čo je dôkazom nedodržiavania zásad správnej hygienickej praxe, ignorovania legislatívy a pohrdania spotrebiteľom.

Dôvodom výskytu ďalších alergénov (arašidy, sója, kazeín, srvátka a orechy) je:

1. použitie toho istého výrobného zariadenia, ktoré nebolo vyčistené pri zmene sortimentu
2. nedostatočný hygienický režim pri používaní transportných zariadení
3. nevykonávanie kontroly vstupných surovín, spoliehajúc sa na deklaráciu dodávateľov.

V prípade dehydrovaných polievok je prítomnosť nedeklarovaných alergénov dôsledkom neprimeranej špecifikácie kritických kontrolných bodov vo výrobe. V prípade výskytu zeleru ako nedeklarovaného alergénu je otázne, či ide len o neinformovanosť riadiacich pracovníkov o alergenicite zeleru alebo ide o zámerné ignorovanie tohto javu. Pretrvávajúcim problémom je výskyt nedeklarovaných mliečnych proteínov v rekombinovaných práškových sójových nápojoch. Viaceré z nich sú predávané aj pod klamlivým označením „Sójová náhradka mlieka“. Tieto produkty sú určené najmä konzumentom, ktorých zdravotný stav vylučuje konzumáciu mlieka hlavne kvôli alergii na bielkoviny kravského mlieka. Konzumácia sójového nápoja obsahujúceho nedeklarované mliečne bielkoviny môže okrem samotnej alergickej reakcie spôsobiť aj ďalšiu komplikáciu v podobe nesprávnej interpretácie daného prejavu ako alergia na sóju, čo značne skomplikuje stravovací režim alergického jedinca.

Z výsledkov získaných kontrolou prítomnosti alergénov v potravinách v nadväznosti na ich označovanie vyplýva, že aj veľké medzinárodné spoločnosti podcenili predmetnú problematiku, nedodržiavajú požiadavky platnej legislatívy napriek tomu, že prezentujú vysoký záujem o spotrebiteľov a ich zdravie. Dôvody prítomnosti nedeklarovaných alergénov

v potravinách boli zapríčinené nedodržaním vlastných zásad správnej výrobnéj praxe, nedostatočnou edukáciou ľudských zdrojov a nezáujmom o spotrebiteľa.

Kontrola cukrovínok, liehu a liehovín, ovocia a zeleniny v predveľkonočnom období

V mesiacoch marec a apríl 2006 boli vykonané kontroly podľa zákona NR SR č. 152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších zmien a doplnkov so zameraním na kvalitu a bezpečnosť potravín predávaných v predveľkonočnom období a to hlavne komodity cukrovinky, lieh a liehoviny, ovocie a zelenina. V uvedenom období inšpektori vykonali 1454 kontrol, pri ktorých prekontrolovali 39 069 druhov tovarov, z ktorých 666 druhov nevyhovovalo požiadavkám platnej legislatívy, čo je 1,7%-ná porušenosť. Celkovo bolo počas cielených kontrol zakázané predávať 3 082 merných jednotiek tovaru. Za menej závažné nedostatky bolo na mieste uložených 42 blokových pokút v hodnote 26 300 Sk. Závažnejšie nedostatky sa riešili v správnom konaní, kde boli kontrolovaným objektom uložené sankcie rozhodnutím riaditeľa v správnom konaní. Najčastejšie boli zistené nasledovné nedostatky:

Cukrovinky

- c) predaj veľkonočných figúrok bez označenia v štátnom jazyku alebo bez akéhokoľvek označenia
- d) predaj cukrovínok po dátume minimálnej trvanlivosti
- e) predaj kakaových figúrok ako čokoládových, čím dochádza ku klamaniu spotrebiteľa
- f) predaj cukrovínok nedostatočne označených pre správny výber spotrebiteľa
- g) predaj cukrovínok s názvami, ktoré nevystihovali ich podstatu (rôzne abstraktné pomenovania)

Lieh a liehoviny

- a) uvádzanie neprípustných údajov o priaznivých zdravotných účinkoch
- b) nedodržanie najnižšie prípustného percentuálneho obsahu alkoholu pre deklarovanú kategóriu liehoviny
- c) nesprávne údaje o zložení výrobku a adrese výrobcu resp. distribútora
- d) nesprávny a zavádzajúci názov výrobku
- e) chýbajúce, resp. nedostatočné označenie výrobnéj dávky
- f) neuvedenie kategórie liehoviny v obchodnom názve výrobku

Ovocie a zelenina

- a) predaj nahnitého ovocia a zeleniny
- b) nedostatky v označovaní

Zdravotná neškodnosť praženej kávy a instantnej kávy

Cieľom tejto kontroly, ktorá bola vykonaná v mesiaci marec v obchodnej sieti, bola kontrola zdravotnej neškodnosti praženej kávy, mletej praženej kávy a rozpustnej kávy so zameraním na obsah ochratoxínu A. Odoberané vzorky kávy boli vyrobené v členských štátoch Európskej únie vrátane Slovenskej republiky a tiež boli odobraté aj vzorky kávy uvádzané na trh pod obchodnou značkou príslušného obchodného reťazca. Z celkového počtu odobratých vzoriek (85) jedna vzorka nebola v súlade s Nariadením komisie 466/2001/EC v znení neskorších predpisov, kde bola nameraná hodnota ochratoxínu A 68,90 µg/kg. Uvedená vzorka bola hlásená cez RASFF, na Slovensko bola dovezená z Českej republiky, ktorá túto kávu distribuovala do viacerých štátov Európy. Prehľad o počte odobratých vzoriek a nameranej hodnote ochratoxínu A v kávhoch je uvedený v nasledovnej tabuľke:

Skupina káv	Počet odobratých vzoriek	Nameraná hodnota ochratoxínu A v rozpätí od-do µg/kg	Najvyššie prípustné množstvo ochratoxínu A µg/kg
Pražená zrnková káva vyrobená v členskom štáte Európskej únie (okrem SR)	3	<0,1	5
Pražená zrnková káva vyrobená v Slovenskej republike	8	<0,1 – 1,3	5
Pražená zrnková káva uvádzaná na trh pod obchodnou značkou	7	<0,1 – 4,6	5
Pražená mletá káva vyrobená v členskom štáte Európskej únie (okrem SR)	25	<0,1 – 4,0	5
Pražená mletá káva vyrobená v Slovenskej republike	17	<0,1 – 4,9	5
Pražená mletá káva uvádzaná na trh pod obchodnou značkou	7	<0,1 – 4,2	5
Rozpustná káva vyrobená v členskom štáte Európskej únie (okrem SR)	10	<0,1 – 3,6	10
Rozpustná káva vyrobená v Slovenskej republike	4	<0,1 – 2,5	10
Rozpustná káva uvádzaná na trh pod obchodnou značkou	4	1,6 – 68,9	10
SPOLU	85	-	-

Sledovanie konzervačných látok v kvasenej kapuste

V dvoch fázach - na jar a na konci roku 2006 prebehla cielená kontrola , zameraná na obsah konzervačných látok v kvasenej kapuste. Túto komoditu nie je možné konzervovať použitím konzervačných látok, iba v prípade výrobku z kvasenej kapusty - teda kvasená kapusta v náleve (slanom, sladkokyslom apod.). Počas kontrol bolo spolu odobratých 60 vzoriek, z ktorých dve vzorky boli vyhodnotené ako nevyhovujúce z dôvodu zistenia konzervačných látok. Rozhodnutím bola uložená pokuta vo výške 10 000.- Sk.

Kontrola prídavných látok a kontaminantov v suchých škrupinových plodoch a sušenom alebo presladenom ovocí

Sušené a presladené ovocie je problematická komodita z hľadiska obsahu konzervačných látok, farbív a ochratoxínu. V orechoch je často zistený nadlimitný obsah aflatoxínu B1 a sumy aflatoxínov. V roku 2005 bolo pomerne veľa zistení u nás a zároveň boli početné hlásenia nevyhovujúcich výrobkov v tejto komodite prostredníctvom rýchleho výstražného systému. Na základe toho boli vykonané kontroly zamerané na sledovanie obsahu cudzorodých látok. Spolu bolo odobratých 47 vzoriek - 8 orechov a 39 sušeného a presladeného ovocia. Päť vzoriek orechov sa hodnotilo na obsah aflatoxínov, všetky boli vyhovujúce. Ďalšie tri vzorky sa podrobili testom na obsah chemických prvkov a tiež neboli prekročené povolené limity. Z 39 odobratých vzoriek sušeného a presladeného ovocia bolo v jednej vzorke hrozienok zistené prekročenie limitu ochratoxínu A. Prekročenie limitu konzervačných látok v presladenom ovocí a cukru v sušenom ovocí nebolo zistené.

Kontrola obsahu kyseliny fosforečnej v nealkoholických nápojoch

Táto cielená kontrola, zameraná na obsah kyseliny fosforečnej v aromatizovaných kolových nápojoch bola vykonaná v rámci KVPS Nitra, pričom bolo odobratých 15 vzoriek. Zistené hodnoty sa pohybovali v rozmedzí 200 – 450 mg/l. Najvyššie prípustné množstvo 700 mg/l nebolo prekročené ani v jednom prípade.

Dodržanie deklarovaného množstva vitamínu C v nealkoholických nápojoch

V roku 2006 boli vykonané cielené kontroly, zamerané na dodržanie deklarovaného množstva C – vitamínu (kyseliny askorbovej) vo výrobku počas celej doby spotreby výrobku, pričom boli vo viacerých prípadoch zistené podstatne nižšie hodnoty kyseliny askorbovej oproti deklarácii. Pri týchto previerkach bolo odobratých spolu 37 vzoriek, z ktorých v 7 prípadoch sa nameraná hodnota obsahu kyseliny askorbovej podstatne líšila od deklarovanej hodnoty, prípadne vôbec nebola detekovaná.

Sledovanie konzervačnej látky v pekárskych výrobkoch a v trvanlivom pečive

Pekárske výrobky

Koncom roka 2006 sa uskutočnila kontrola zameraná na obsah konzervačnej látky v pekárskych výrobkoch. Kontrola sledovala výskyt konzervačnej látky - kyseliny sorbovej vo výrobkoch zaradených do skupiny ostatných pekárskych výrobkov (parené buchty), kde nie je povolené používať konzervačnú látku a v skupine pekárskych výrobkov (jemné pečivo, balený krájaný chlieb, ražný chlieb), kde je povolený maximálny prípustný limit konzervačnej látky 2 000mg/kg. Kontrola bola vykonaná v rámci KVPS Banská Bystrica a Prešov. Spolu bolo analyzovaných 26 vzoriek pekárskych výrobkov, z ktorých nevyhovovali 2 vzorky - parené buchty, kde bolo zistené použitie konzervačnej látky.

Nebalený chlieb

Na jeseň roku 2006 sa uskutočnila cielená kontrola zameraná na obsah konzervačnej látky – kyseliny sorbovej v nebalenom chlebe. Konzervačná látka je povolená iba v balenom krájanom chlebe alebo balenom ražnom chlebe. V nebalenom chlebe nie je povolené používať žiadnu konzervačnú látku. Kontrola bola vykonaná v rámci KVPS Košice, Prešov, Banská Bystrica a Trnava. Spolu sa odobralo 52 vzoriek nebaleného chleba. Všetky odobraté vzorky boli vyhovujúce, čo znamená, že v žiadnej analyzovanej vzorke nebola zistená prítomnosť konzervačnej látky.

Trvanlivé pečivo

Cielená kontrola zameraná na prítomnosť konzervačnej látky – kyseliny sorbovej v trvanlivom pečive bola vykonaná v rámci KVPS Košice, Prešov a Trnava. Uvedenú konzervačnú látku možno použiť iba v jemnom pečive, ktoré má aktivitu vody väčšiu ako 0,65. V trvanlivom pečive nie je povolené používať túto konzervačnú látku. Celkom bolo v rámci kontroly analyzovaných 44 vzoriek trvanlivého pečiva, z ktorých nevyhovovalo 6 vzoriek. Namerané hodnoty konzervačnej látky sa pohybovali v rozmedzí 37 – 70 mg/ kg. Za zistené nedostatky boli v správnom konaní uložené pokuty vo výške 13 000,-Sk.

Obsah mykotoxínov v obilovinách

Cielom tejto kontroly bolo zistiť, či je potravinárske obilie kontaminované mykotoxínmi a aký je ich obsah. V jarných mesiacoch boli odoberané vzorky obilia z úrody roku 2005 a v jesennom období boli odobraté vzorky aj z úrody roku 2006. V jednom prípade pochádzala pšenica potravinárska ešte z úrody roku 2004. Pre zabezpečenie výsledovateľnosti, bol uprednostnený odber vzoriek u prvovýrobcov – pestovateľov, pred odberom vzoriek z veľkokapacitných objemových síl nákupných spoločností. Ďalším vhodným objektom pre odber vzoriek potravinárskeho obilia boli mlyny.

V roku 2006 odobrali inšpektori celkom 113 vzoriek obilovín, z toho bolo 84 vzoriek pšenice potravinárskej, 6 vzoriek raže určenej na potravinárske účely, 7 vzoriek sladovníckeho jačmeňa na výrobu sladu, 4 vzorky jačmeňa potravinárskeho, 2 vzorky pšenice tvrdej, 3 vzorky ovsa potravinárskeho, 2 vzorky kukurice. Spolu s obilovinami, ktoré sú pestované na Slovensku, bola kontrolovaná aj zdravotná bezpečnosť ryže lúpanej, ktorá sa dováža prevažne z Talianska. Odobratých bolo 5 vzoriek. Celková hmotnosť obilovín, z ktorých boli odoberané vzorky, je 10 840,43 ton.

Počet odobratých vzoriek a hmotnosť vzorkovanej partie obilia:

Druh obilia	Počet odobratých vzoriek	Prekontrolovaná hmotnosť v tonách	Rok úrody
Pšenica letná - potravinárska	84	9841,50	2004,2005,2006
Jačmeň sladovnícky	7	359,00	2006
Raž potravinárska	6	47,10	2006
Jačmeň potravinársky	3	26,00	2005,2006
Ovos potravinársky	3	26,00	2005,2006
Pšenica tvrdá	2	50,00	2006
Kukurica	2	203,00	2006
Ryža lúpaná	5	55,13	2005
S p o l u	113	10 840,43	

Vzorky boli analyzované na tieto mykotoxíny : suma aflatoxínov + aflatoxín B₁, ochratoxín A (OTA), fumonizín B₁ a B₂, T – 2 a HT – 2 toxín, deoxynivalenol (DON) a zearalenon (ZEA). Obsah aflatoxínov sa stanovoval u vzoriek ryže lúpanej a u pšenice potravinárskej. Zistené hodnoty aflatoxínov boli porovnávané s limitom uvedeným v Nariadení Komisie č. 466/2001/ES, ktorým sa stanovujú maximálne hodnoty obsahu niektorých cudzorodých látok v potravinách. V žiadnej odobratej vzorke neboli zistené zvýšené obsahy aflatoxínov, čo len potvrdzuje skutočnosť, že v našich zemepisných šírkach nie sú vhodné podmienky pre rast plesní produkujúcich aflatoxíny (*Aspergillus flavus*, *Aspergillus parasiticus*).

Toxíny rodu *Fusarium* boli vyhodnotené na Nariadenie Komisie (ES) č.856/2005 zo 6. júna 2005, obsah ochratoxínu A bol vyhodnotený na Nariadenie Komisie (ES) č. 123/2005 z 26. januára 2005. Obidve tieto nariadenia dopĺňajú Nariadenie Komisie (ES) č.466/2001 z 8. marca 2001.

Ochratoxín A – tento toxín bol stanovovaný takmer vo všetkých odobratých vzorkách. Hodnoty sa pohybovali od < 0,0001 do 2,56 µg/kg. Limit stanovený v Nariadení Komisie (ES) č.123/2005 pre obilie vrátane ryže a pohánky je 5,0 µg/kg. Žiadna vzorka neobsahovala ochratoxín A nad limitovanú hodnotu.

Deoxynivalenol – namerané hodnoty sa pohybovali v medziach od 0,010 µg/kg - 170,00 µg/kg. Limit stanovený Nariadením Komisie (ES) č.856/2005 pre nespracované obilniny okrem nespracovanej tvrdej pšenice, ovsu a kukurice – je 1 250 µg/kg, pre nespracovanú tvrdú pšenicu, kukuricu a ovos je limit 1 750 µg/kg. V žiadnej vzorke nebol zistený vyšší obsah DON-u .

Zearalenon – namerané hodnoty sa pohybovali od 0,01 µg/kg do 28,8 µg/kg. Limit stanovený Nariadením Komisie (ES) č.856/2005 pre nespracované obilniny iné ako kukurica je 100 µg/kg, pre nespracovanú kukuricu je limit 200 µg/kg. Žiadna zistená hodnota nebola vyššia ako stanovené limity.

Najvyššie hodnoty DON - 170,00 µg/kg a ZEA - 28,80 µg/kg boli zistené v tej istej vzorke pšenice potravinárskej odobratej u prvovýrobcu na poľnohospodárskom družstve.

Pre fumonizíny B1+B2, T - 2 toxín a HT – 2 toxín nie sú stanovené špecifické úrovne. Nariadením Komisie (ES) č.856/2005 je doporučené sledovať – monitorovať tieto toxíny. Doporučené hladiny navrhnuté vyššie citovaným nariadením neboli prekročené.

Obsah mykotoxínov v „špeciálnych výrobkoch z obilia“

Okrem sledovania obsahu mykotoxínov v základnej surovine – obilí, kontrolovali sa výskyt mykotoxínov (aflatoxíny, toxíny rodu *Fusarium* a ochratoxín A) aj vo výrobkoch z obilia. Odobratý bol nasledovný sortiment výrobkov ponúkaný v obchodnej sieti:

Druh výrobku	Počet vzoriek	Prekontrolovaná hmotnosť v kg
Obilné výrobky-cereálne	14	52
Ovsené vločky	9	175,6
Kukuričné výrobky	7	18,5
Ražné vločky	1	20,0
Pohánkové vločky	1	1,2
Kukuričné lupienky v cukre	1	20,5
Zmes celozrnných lupienkov	1	2,62
Krúpy ovsené	1	4,00
S p o l u	36	294,42

Z celkového počtu vzoriek t.j. 36, bol v jednej vzorke ovsených vločiek zistený vyšší obsah ochratoxínu A. Vzorka bola odobratá v obchodnej sieti z hmotnosti 79,2 kg. Nameraná hodnota OTA – 3,8 µg/kg nezodpovedala Nariadeniu Komisie (ES) č. 123/2005, ktorým sa mení a dopĺňa Nariadenie (ES) č. 466/2001 týkajúce sa ochratoxínu A, kde je pre všetky výrobky odvodené od obilia stanovená hodnota 3,0 µg/kg. Spotrebiteľské balenia ovsených vločiek, u ktorých bol zistený prekročený obsah OTA a ktoré sa ešte nachádzali v predaji, boli stiahnuté z obehu. Ostatné výrobky z obilia boli vyhodnotené ako „v zhode“ s uvedeným nariadením.

Obsah mykotoxínov v múke a vo výrobkoch z obilia (chlieb, pečivo, cestoviny).

Od 1.júla 2006 sa uplatňuje Nariadenie Komisie č.856/2005 o toxínoch Fusarium, kde sú stanovené limity nielen pre obilie, ale aj pre produkty z obilia – múku, chlieb, pečivo, sušienky aj cestoviny. Keďže limity na mykotoxíny doteraz neboli takto detailne stanovené, prebehla v druhej polovici minulého roka cieľená kontrola na obsah mykotoxínov v múke a následne aj v chlebe, pečive a cestovinách. Do cieľených kontrol pre stanovenie obsahu mykotoxínov boli zahrnuté: DON (deoxynivalenol), ZEA (zearalenón) podľa Nariadenia Komisie č.856/2005 a OTA (ochratoxínA) podľa Nariadenia Komisie č.466/2001.

Mykotoxíny v múke

Celkom bolo odobratých v rámci Slovenskej republiky 73 vzoriek múk. Všetky vzorky vyhovovali limitom, ktoré sú stanovené pre múky. Vo vzorkách sa pohybovali najvyššie hodnoty DON (deoxynivalenol) od 100 do 208 µg/kg pričom limit je 750 µg/kg, ZEA (zearalenón) do 10 µg/kg /limit 75 µg/kg/ a OTA (ochratoxín A) boli menej ako 0,001 mg/kg / limit 0,003 mg/kg/.

Mykotoxíny vo výrobkoch z obilia (chlieb, pečivo, cestoviny)

Obsah mykotoxínov vo výrobkoch z obilia sa stanovoval v rámci Slovenska v 110 vzorkách cestovín, pečiva, chleba a sušienok. Aj pri tejto cieľenej kontrole všetky vzorky vyhovovali stanoveným limitom. Cestoviny obsahovali mykotoxíny v hodnotách: DON od 0 až 591 µg/kg (limit – 750 µg/kg), OTA menej ako 0,001 mg/kg (limit 0,003 mg/kg). Namerané hodnoty pre chlieb, pečivo a sušienky boli: DON (deoxynivalenol) v rozmedzí 0 až 350 µg/kg , pričom limit je 500 µg/kg , ZEA (zearalenón) menej ako 10 µg/kg / limit - 50 µg/kg/.

Obsah ťažkých kovov v obilovinách

V obilovinách určených na potravinárske účely bol v roku 2006 sledovaný obsah ťažkých kovov – kadmia a olova. Odobraté boli vzorky obilovín z celého územia Slovenska. Najviac vzoriek bolo z pšenice potravinárskej – 35, z jačmeňa sladovníckeho bolo odobratých 8 vzoriek, z jačmeňa potravinárskeho 2 vzorky, raž ozimná – 2 vzorky a po jednej vzorke bolo odobraté z pšenice tvrdej a ovsa. Z ryže boli odobraté 4 vzorky. V roku 2006 bolo na kontrolu obsahu ťažkých kovov odobratých celkom 53 vzoriek. Prekontrolovaná hmotnosť vrátane ryže bola 8 491,76 ton. V žiadnej vzorke nebol zistený vyšší obsah kadmia ani olova v porovnaní s limitmi stanovenými v Nariadení Komisie (ES) č.466/2001.

Kontrola zameraná na obsah protihrudkujúcej látky v práškovom cukre

Cieľená kontrola na obsah protihrudkujúcej látky v práškovom cukre bola vykonaná v rámci KVPS Nitra, Trnava a Trenčín v druhej polovici roka 2006. Celkom bolo odobratých 13 vzoriek práškového cukru. V uvedených vzorkách sa stanovovala prítomnosť a dodržanie limitu deklarovanej protihrudkujúcej látky na obale. Z 13 odobratých vzoriek dve vzorky nevyhovovali deklarovanému obsahu protihrudkujúcej látky na obale (1-3%), nakoľko ich namerané hodnoty boli 5,2 % a 7,6%.

Sledovanie syntetických farbív v cukrovinkách

Počas roka 2006 KVPS Žilina v rámci svojej pôsobnosti sledovala obsah syntetických farbív v cukrovinkách. Celkom bolo odobratých 16 vzoriek, z ktorých dve vzorky nevyhovovali z dôvodu neuvedenia syntetických farbív v zložení výrobku. V jednom prípade išlo o „Karamelky s citrónovou príchuťou“, kde bola zistená prítomnosť nedeklarovaného syntetického farbiva E 110 a v druhom prípade išlo o „Želé s malinovou príchuťou“, ktoré nemalo na obale označené farbivo E 151 a E 133.

Kontrola olivových olejov

V roku 2006 sa vykonali kontroly olivových olejov, ktoré naväzovali na cielenú kontrolu z roku 2005. Celkovo sa uskutočnilo 183 kontrol, pri ktorých sa skontrolovalo spolu 588 druhov olivového oleja. Z uvedeného množstva prekontrolovaných olivových olejov nevyhovovalo 10 vzoriek, z toho osem vzoriek malo nesprávne označenie povinných údajov na obale výrobku a dve vzorky neboli označené v štátnom jazyku. V rámci kontroly olivových olejov boli dané pokuty v hodnote 55 000,- Sk.

Kontroly vo verejných skladoch

Zákon č.144/1998 Z.z. o skladiskovom záložnom liste, tovarovom záložnom liste a o doplnení niektorých ďalších zákonov, zavádza 2 druhy cenných papierov : skladiskový záložný list a tovarový záložný list, prostredníctvom ktorých je možné získať úver a na zabezpečenie záväzkov s tým spojených, zriadiť záložné právo k hnutelným veciam – výrobkom rastlinného pôvodu, na ktoré znie záložný list. Kontrolu dodržiavania citovaného zákona vykonávajú inšpektori Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR na požiadanie a v spolupráci s MP SR. V každom kraji Slovenskej republiky je Ministerstvom pôdohospodárstva SR menovaný konkrétny inšpektor na výkon previerok. Úlohou inšpektora je vykonať kontrolu kvality skladovaného obilia, posúdiť celkovú hygienu vo verejnom sklade. V prípade nového navrhovaného verejného skladu bolo potrebné posúdiť vhodnosť objektu na prevádzku ako „verejný sklad“ (VS). V roku 2006 bolo vykonaných 6 následných kontrol a 13 previerok bolo zameraných na overenie podmienok, či navrhované sklady vyhovujú podmienkam prevádzkovania verejného skladu, alebo na rozšírenie ich skladovacej kapacity. Pri následných kontrolách neboli zistené nedostatky a navrhované sklady spĺňali podmienky prevádzkovania VS.

Cielené kontroly – živočíšne komodity

Cielené kontroly dátumu spotreby mliečnych výrobkov a mäsových výrobkov pri predaji (č. 69/2006-230 z 9.1.2006)

Celkovo v Slovenskej republike vykonalo od 16.- 20. januára 2006 238 inšpektorov regionálnych veterinárnych a potravinových správ 782 kontrol dátumu spotreby u mliečnych výrobkov a mäsových výrobkov v maloobchodnej sieti (782 kontrolovaných subjektov). Nedostatky boli zistené v 160 kontrolovaných subjektoch (20,5%).

Pri cielej kontrole sa zistili tieto nedostatky:

a) pri predaji mliečnych výrobkov

Najčastejšie sa zistil predaj po dátume spotreby 50x; ďalej boli zistené tieto nedostatky: označenie dátumu spotreby chýbalo 7x, nečitateľné údaje v označení 4x, prekryvanie dátumu spotreby 2x, nesprávne a nečitateľné označenie 4x,

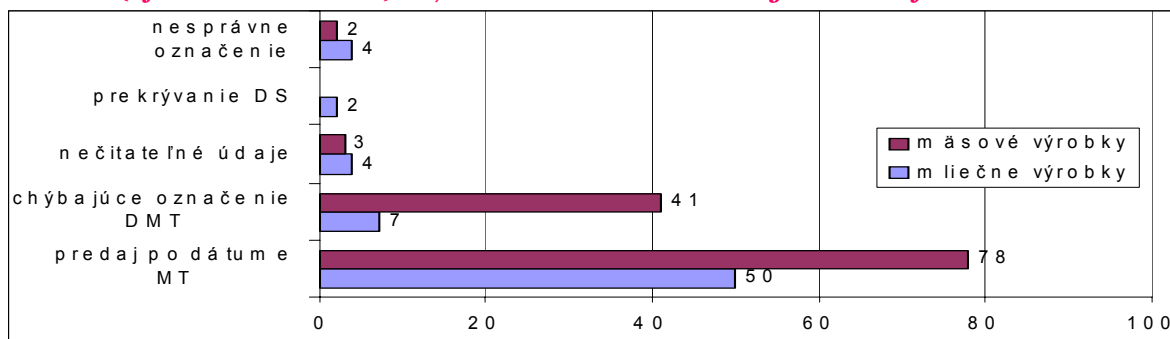
b) pri predaji mäsových výrobkov

Najčastejšie sa zistil predaj po dátume spotreby 78x; ďalej sa zistili tieto nedostatky: chýbalo označenie dátumu spotreby 41x, nesprávne a nečitateľné označenie 3x, 2x chýbalo akékoľvek označenie.

Ďalej sa zistili nedostatky v hygiene predaja (1x), v hygiene skladovania (5x), v osobnej hygiene (1x), nedodržanie teplotných podmienok (1x), predaj zmyslovo zmenených mäsových výrobkov 6x a mäsa (1x). Ďalej sa zistil predaj senzorycky zmeneného mäsa (27 kg v hodnote 4427 Sk), u ktorého bol vydaný zákaz predaja.

Za vyššie uvedené nedostatky bolo fyzickým osobám uložených 44 blokových pokút vo výške 48 600 Sk, voči 26 kontrolovaným subjektom sa začalo správne konanie. Bol vydaný zákaz uvádzania do obehu 377 kg mäsových výrobkov v hodnote 55 763 Sk, 27 kg mäsa v hodnote 4427 Sk a 75 kg mliečnych výrobkov v hodnote 8 209 Sk.

Cielené kontroly dátumu spotreby mliečnych výrobkov a mäsových výrobkov pri predaji (január 2006) - 782 skontrolovaných subjektov

Fyzickým osobám bolo uložených 44 blokových pokút vo výške 48 600 Sk, voči 26 kontrolovaným subjektom sa začalo správne konanie. Bol vydaný zákaz uvádzania do obehu 377 kg mäsových výrobkov v hodnote 55 763 Sk, 27 kg mäsa v hodnote 4427 Sk a 75 kg mliečnych výrobkov v hodnote 8 209 Sk.

Cielená kontrola „Veľká noc“ (968-1/06-230 z 16.3.2006)

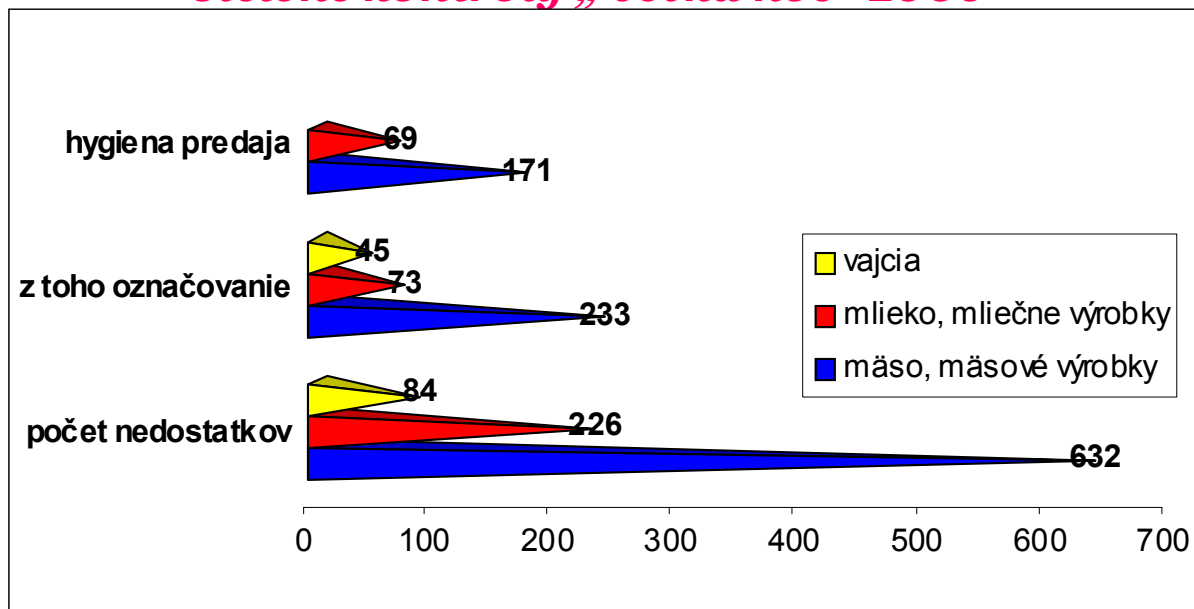
V období od 21.3. do 28.4.2006 bolo veterinárnymi inšpektormi regionálnych veterinárnych a potravinových správ skontrolovaných 2051 predajní, v ktorých bolo vykonaných 2260 kontrol. Nedostatky boli zistené v 571 predajniach (27,84%). Spolu bolo odobratých na laboratórne vyšetrenie 1157 vzoriek mäsových a mliečnych výrobkov, z ktorých nevyhovelo 68 (5,88%) vzoriek.

Pri cielej kontrole **mäsa a mäsových výrobkov** bolo zistených 632 nedostatkov, najviac pri označovaní (233) a hygiene predaja (171). Za zistené nedostatky bolo uložených 143 opatrení v správnom konaní, bol vydaný zákaz predaja na 1640,2 kg výrobkov v celkovej hodnote 43475 Sk, bolo uložených 139 pokút v celkovej hodnote 112500 Sk.

Pri cielej kontrole **mlieka a mliečnych výrobkov** bolo zistených 226 nedostatkov, najviac v hygiene predaja (69) a pri označovaní (73). Za zistené nedostatky bolo uložených 49 opatrení v správnom konaní, bol vydaný zákaz predaja na 314,1 kg výrobkov, bolo uložených 68 pokút v hodnote 42200 Sk.

Pri cielej kontrole **vajec** bolo zistených 84 nedostatkov, najviac v označovaní (45). Bolo uložených 23 pokút v celkovej hodnote 20600 Sk a za zistené nedostatky bolo uložených 23 opatrení v správnom konaní a vydaný zákaz predaja 5034 ks vajec.

Cielené kontroly „ veľká noc“ 2006

Skontrolovaných 2051 predajní, v ktorých bolo vykonaných 2260 kontrol; nedostatky boli zistené v 571 predajniach (27,84%).

Spolu bolo odobratých na laboratórne vyšetrenie 1157 vzoriek mäsových a mliečnych výrobkov, z ktorých nevyhovelo 68 (5,88%) vzoriek.

Cielené kontroly mäsa, mäsových výrobkov a mletého mäsa (č.2387/1/2006-230 z 30.10.2006)

Na základe analýzy výsledkov úradných kontrol vykonaných orgánmi veterinárnej správy za prvých 7 mesiacov roku 2006 a na základe rôznych podnetov a sťažností, ktoré sa týkajú nevyhovujúcej kvality mäsových výrobkov, ústredný riaditeľ Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR nariadil regionálnym veterinárnym a potravinovým správam vykonať od 28.8. do 30.9.2006 cieľené kontroly, ktoré pozostávali z odberu vzoriek mäsa, mäsových výrobkov a mletého mäsa v maloobchodnej sieti, odberu vzoriek mletého mäsa v schválených prevádzkarniach na výrobu mletého mäsa, v miestach určenia a v povolených supermarketoch a hypermarketoch a kontrolu mäsa, mäsových výrobkov a mletého mäsa pri predaji so zameraním na hygienu predaja a skladovania, kontrolu dokladov, teploty a označovania.

V maloobchodných predajniach bolo celkovo odobratých 478 vzoriek na laboratórne vyšetrenie, z ktorých nevyhovelo 120 vzoriek, čo predstavuje 25,05%. Najviac nedostatkov bolo zistených v nepovolenom pridávaní hydinového mäsa – 108 vzoriek.

Za zistené nedostatky bolo uložených 36 opatrení v správnom konaní, bol vydaný zákaz predaja na 101 kg výrobkov v celkovej sume 11 905 Sk, boli uložené 3 pokuty v hodnote 15 000 Sk. V tomto počte sú zahrnuté aj vzorky v počte 5 ks od výrobcov z Českej republiky a 1 vzorka z Poľskej republiky.

V schválených prevádzkarniach, v miestach určenia a v supermarketoch a hypermarketoch bolo odobratých celkovo odobratých 40 vzoriek mletého mäsa a 2 vzorky mäsových prípravkov na laboratórne vyšetrenie, z ktorých nevyhovelo 8 vzoriek, čo predstavuje 19%. Najviac nedostatkov bolo v označovaní (3). Pri 2 vzorkách z Poľskej republiky sa v jednej vzorke nachádzal nedeklarovaný hovädzí proteín a druhá vzorka nevyhovela senzorickým požiadavkám. Obidve vzorky mäsových prípravkov nevyhoveli pre nesprávny pomer spojivového tkaniva vyšší obsah tuku, ako bolo deklarované výrobcom. Za uvedené nedostatky bolo uložených 5 opatrení v správnom konaní a pokuta vo výške 500 SK.

Výsledky cieľených kontrol pri predaji:

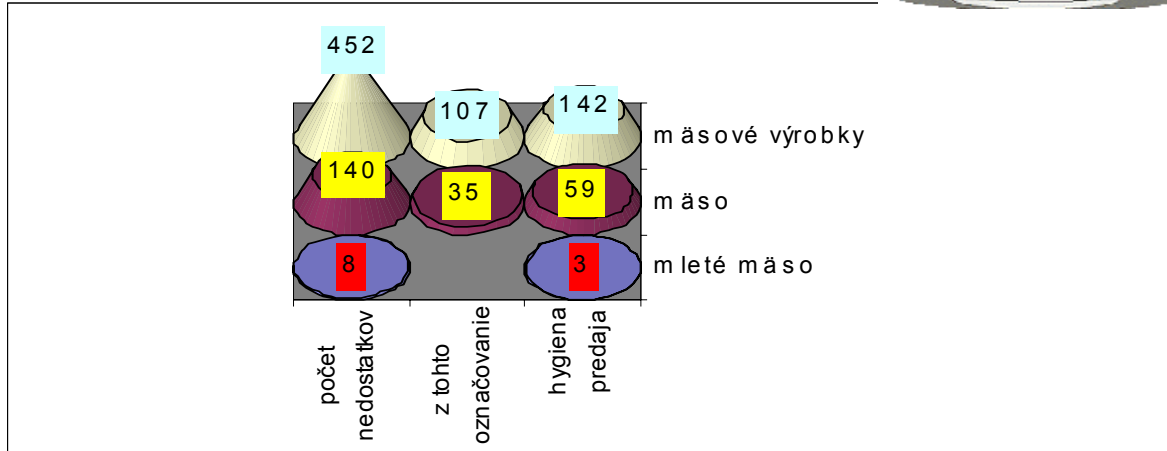
V období od 28.8. do 30.9.2006 bolo veterinárnymi inšpektormi regionálnych veterinárnych a potravinových správ skontrolovaných 1 272 predajní. Nedostatky boli zistené v 364 predajniach, čo predstavuje 28,6%. Bolo odobratých 478 vzoriek z 233 predajní.

Pri cieľenej kontrole **mäsa** bolo zistených 140 nedostatkov, najviac pri označovaní (35) a hygiene predaja (59). Za zistené nedostatky bolo uložených 17 opatrení v správnom konaní, bol vydaný zákaz predaja na 367,8 kg výrobkov v celkovej hodnote 17 800 Sk, bolo uložených 43 pokút v celkovej hodnote 64 100 Sk.

Pri cieľenej kontrole **mäsových výrobkov** bolo zistených 452 nedostatkov, najviac pri označovaní (107) a hygiene predaja (142). Za zistené nedostatky bolo uložených 77 opatrení v správnom konaní, bol vydaný zákaz predaja na 401,3 kg výrobkov v celkovej hodnote 50018 Sk, bolo uložených 133 pokút v celkovej hodnote 130 800 Sk.

Pri cieľenej kontrole **mletého mäsa** bolo zistených 8 nedostatkov, najviac v hygiene predaja (3) a pri senzorických zmenách (2). Za zistené nedostatky boli uložené 2 opatrenia v správnom konaní, bol vydaný zákaz predaja na 8 kg výrobkov v celkovej sume 545 Sk, boli uložené 2 pokuty v hodnote 1000 Sk. Z tohto počtu bol zistený 1 nedostatok u výrobku z Českej republiky a 1 nedostatok u výrobku z Poľskej republiky.

**Cielené kontroly mäsa, mäsových výrobkov
(september 2006) 1272 kontrolovaných subjektov**

Za zistené nedostatky bolo uložených 36 opatrení v správnom konaní, bol vydaný zákaz predaja na 101 kg výrobkov v celkovej sume 11 905 Sk, boli uložené 3 pokuty v hodnote 15 000 Sk.

Cielené kontroly mäsových výrobkov, mliečnych výrobkov, produktov rybolovu a vajec pred Vianocami v obchodnej sieti od 1.12. – 13.12.2006 (č.3218/2006-230 z 30.11.2006)

V období od 1.12.-13.12.2006 bolo veterinárnymi inšpektormi regionálnych veterinárnych a potravinových správ skontrolovaných 713 predajní, v ktorých bolo vykonaných 2479 kontrol. Nedostatky boli zistené pri kontrole mäsových výrobkov v 98 predajniach, pri mliečnych výrobkoch v 55 predajniach, pri kontrole vajec v 28 predajniach a pri kontrole produktov rybolovu v 23 predajniach. Bolo odobratých celkovo 63 vzoriek, z ktorých nevyhovela 1 vzorka mäsového výrobku na senzorkické skúšky, za čo bolo zahájené voči predajcovi správne konanie.

Pri kontrole **mäsových výrobkov** bolo zistených 165 nedostatkov, najviac pri označovaní (51) a hygiene predaja (51). Za zistené nedostatky bolo uložených 26 opatrení v správnom konaní, bol vydaný zákaz predaja na 564 kg výrobkov v celkovej hodnote 81722 Sk, bolo uložených 78 pokút v celkovej hodnote 93700 Sk.

Pri kontrole **mliečnych výrobkov** bolo zistených 58 nedostatkov, najviac v hygiene predaja (18). Za zistené nedostatky bolo uložených 14 opatrení v správnom konaní, bol vydaný zákaz predaja na 64,6 kg výrobkov v hodnote 7259 Sk, bolo uložených 26 pokút v hodnote 17400 Sk.

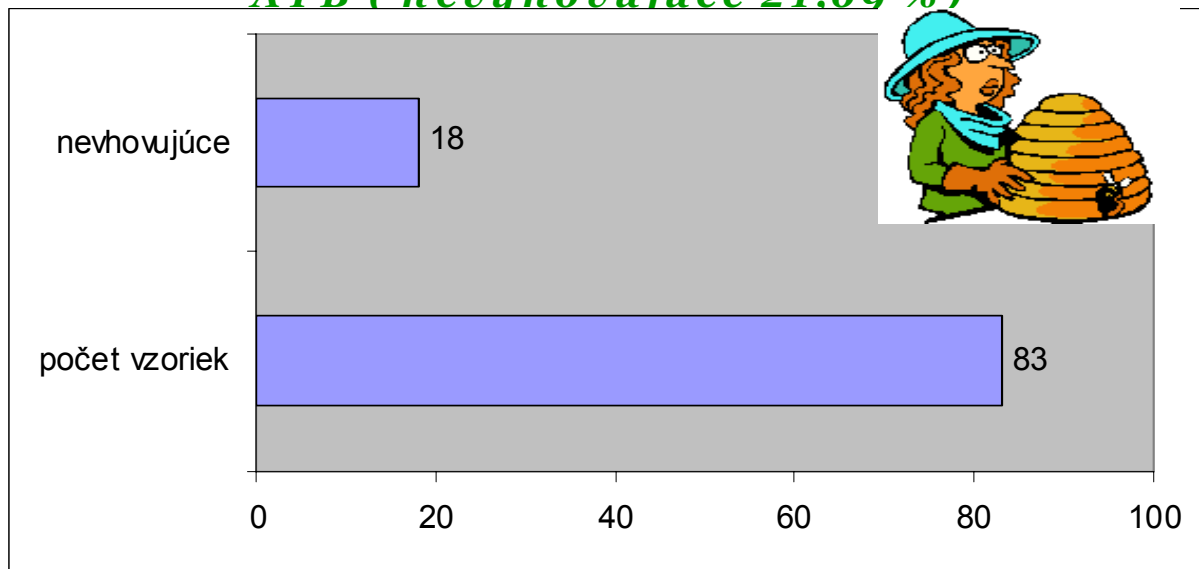
Pri kontrole **vajec** bolo zistených 30 nedostatkov, najviac v označovaní (14). Boli uložené 2 opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov v správnom konaní, bol vydaný zákaz predaja 36910 ks vajec v hodnote 14367 Sk, bolo uložených 10 pokút v celkovej hodnote 24300 Sk.

Pri kontrole **produktov rybolovu** bolo zistených 27 nedostatkov, najviac v hygiene predaja (12). Za zistené nedostatky bolo uložených 6 opatrení v správnom konaní, bol vydaný zákaz predaja 29kg výrobkov v hodnote 5746 Sk, bolo uložených 12 pokút v celkovej hodnote 15300 Sk.

Cielené kontroly medu

ŠVPS SR nariadila pokynom č. 3141/2006-234 z 30.11.2006 cielené kontroly medu v maloobchodnej sieti. Vzorky medu boli laboratórne vyšetrené na rezíduá tylozínu, sulfónamidov, tetracyklínov, streptomycínu a vzorky z tretích krajín aj na rezíduá chloramfenikolu a metabolity nitrofuránov. Pri cielej kontrole, ktorá trvala v mesiaci december 2006, bolo inšpektormi regionálnych veterinárnych a potravinových správ odobratých 83 vzoriek medu pôvodom zo SR, ostatných členských štátov EÚ a tretích krajín. Nevyhovelo 18 vzoriek (21,69%), 17 nevyhovujúcich vzoriek bolo od slovenských výrobcov (v 10 prípadoch išlo o med pôvodom zo SR, v ktorom bol zistený streptomycín, tylozín a sulfónamidy, v 7 prípadoch išlo o zmes medov z ES a mimo ES, v ktorých bol zistený streptomycín, tylozín a sulfónamidy) a 1 vzorka pochádzala od výrobcu z ČR (išlo o zmes medov z ES, v mede boli zistené sulfónamidy). V prípade nevyhovujúcich výsledkov regionálne veterinárne a potravinové správy zakázali predaj medu, nariadili stiahnutie medu z obehu (211,5 kg).

Cielené kontroly medu – december 2006 nevyhovjúce: rezíduá: tylozín, sulfonamidy, ATB (nevhovujúce 21.69 %)

Cielené kontroly vychladenia mäsa domácich kopytníkov

Na základe zistení inšpekčnej misie Potravinového a veterinárneho úradu Európskej komisie, ktorá sa konala v dňoch 29.mája – 9. júna 2006, ŠVPS SR nariadila vykonať cielené kontroly vychladenia mäsa domácich kopytníkov.

V mesiaci október regionálne veterinárne a potravinové správy spolu skontrolovali 220 bitúnkov a rozrábkarní. V 75 (34%) boli zistené nedostatky. Najviac nedostatkov sa zistilo v nedodržiavaní požadovaných teplôt v rozrábkarniach a prevádzkovatelia potravinárskych podnikov neprijali opatrenia na odstránenie nedostatkov. Na bitúňkoch častým nedostatkom bolo, že podmienky vychladenia mäsa a vedľajších jatočných produktov neboli v súlade s krivkou (grafom) vychladenia; prevádzkovateľ potravinárskeho podniku nevykonával kontroly teplôt v súlade s plánom monitorovania.

Cielená kontrola vajec

Na základe nedostatkov zistených v iných členských štátoch uložila všetkým regionálnym veterinárnym a potravinovým správam v Slovenskej republike vykonať v miestach určenia zásielok vajec, ktoré pochádzajú z iných členských štátov cielenú kontrolu dodržiavania požiadaviek ustanovených v nariadení Rady č.1907/1990, nariadení Komisie č.2295/2003 a vo výnose MP SR a MZ SR č.3785/2005-100.

V mesiaci november 2006 bolo vykonaných v mieste určenia zásielok vajec pochádzajúcich z členských štátov EÚ 9 úradných kontrol, pri ktorých bolo skontrolovaných 9 miest určenia s týmito nedostatkami: chýbanie sanitačných záznamov, na obaloch chýbali údaje, údaje o podmienkach skladovania, o metóde chovu nosníc, o hmotnostnej skupine vajec, o dátume minimálnej trvanlivosti, o spôsobe skladovania vajec po zakúpení, nečitateľné označenie vajec, chýbajúci dátum minimálnej trvanlivosti na vajciach, odporúčaný dátum predaja nebol vyznačený ani na vajciach ani na balení, dátum znášky nebol vyznačený ani na vajciach ani na balení

V prípade zistenia nedostatkov pri uvádzaní slepačích vajec na trh príslušná RVPS nariadila odstránenie zistených nedostatkov a podľa jeho závažnosti zahájila v danej veci správne konanie.

Cielené kontroly vo veci škandálu s predajom pokazeného mäsa

Veterinárni inšpektori regionálnych veterinárnych a potravinových správ na základe oznámení v Rámci rýchleho výstražného systému pre potraviny a krmivá (aj keď Slovenská republika nebola uvedená ako príjemca pokazeného mäsa) v mesiaci september 2006 (od.11.9.2006) na základe nariadenia hlavného veterinárneho lekára Slovenskej republiky vykonali 870 kontrol, ktoré súviseli s predajom pokazeného mäsa a mäsových výrobkov v Nemecku. Pri kontrolách sa nezistilo mäso a mäsové výrobky s prekročeným dátumom spotreby/minimálnej trvanlivosti. Kontroly boli vykonané v mraziarenských skladoch (54 skontrolovaných prevádzkarní), v prevádzkarniach na výrobu mäsových výrobkov (165 skontrolovaných prevádzkarní) a v predajniach (skontrolovaných 651 predajní).

Ostatné kontroly

Kontrola potravín rastlinného pôvodu dovážaných z tretích krajín

SVPS SR ako kompetentná autorita vykonáva v rámci Slovenskej republiky okrem iných činností aj kontrolu kvality a zdravotnej neškodnosti potravín a surovín rastlinného pôvodu importovaných z tretích krajín na územie SR a Európskej únie.

Importné kontroly sa vykonávajú od 1.5.2004, teda od vstupu SR do EÚ. V roku 2006 bolo spolu vykonaných 5 278 hraničných kontrol, čo je takmer dvojnásobok oproti roku 2005, kedy bolo vykonaných 2 815 kontrol.

Prehľad dovážaných komodít:

Komodita	Počet kontrol	Krajina pôvodu
Čokoláda a cukrovinky	381	Bulharsko, Turecko, Chorvátsko, Švajčiarsko, Rumunsko
Trvanlivé pečivo	180	Bulharsko, Rumunsko, Turecko, Švajčiarsko, Chorvátsko
Strukoviny a výrobky z nich	205	Argentína, Čína, Izrael, Kanada, Chorvátsko
Káva, kávoviny a výrobky z nich	77	Švajčiarsko, Chorvátsko, Indonézia, Uganda, Etiópia, Egypt
Olejníny a orechy	563	Čína, USA, Irán, Turecko, Argentína, Ukrajina, Brazília
Čaj a prípravky z čaju	45	Čína, Kanada, Rumunsko
Obilniny	3	USA, Brazília
Koreniny	64	Chorvátsko, India, Ukrajina, Vietnam
Čerstvé ovocie	43	Turecko, Južná Afrika, Brazília
Spracované ovocie a zelenina	46	Bulharsko, Čína, Chorvátsko, Vietnam
Sušené ovocie a zelenina	83	Turecko, Tunis, Irán, Thajsko
Cestoviny, pekárske výrobky	13	Bulharsko, Ukrajina, Vietnam
Oleje	16	Malajzia, Rumunsko, USA
Kakaové bôby, kakao	823	Pobrežie Slonoviny, Chorvátsko, Turecko, Malajzia
Cukor, cukorné roztoky, sladidlá	1171	Chorvátsko, Rumunsko
Iné	1619	Čile, Južná Afrika, Bielorusko, Moldavsko, Rusko, Izrael

V rámci týchto kontrol sa vykonávajú aj kontroly rizikových komodít z rizikových krajín podľa predpisov EÚ. Do konca septembra sa tieto kontroly vykonávali podľa Rozhodnutí Komisie vydaných pre jednotlivé rizikové krajiny. Od 1.októbra 2006 bolo vydané Rozhodnutie Komisie 2006/504/ES, v ktorom sú zahrnuté všetky rizikové komodity i rizikové krajiny. Výsledky týchto kontrol sú štvrťročne zasielané do Bruselu.

V súčasnosti sa jedná o nasledovné krajiny a komodity:

Čína- arašidy a výrobky z nich - predpísané je 10 % -né vzorkovanie dodávok

Egypt- arašidy a výrobky z nich - predpísané je 20% -né vzorkovanie dodávok

Brazília- para orechy- predpísaná je 100 % -né vzorkovanie dodávok

Irán- pistácie a výrobky z nich - predpísaná je 100 % -né vzorkovanie dodávok

Turecko- sušené figy, lieskovce a pistácie a výrobky z nich - predpísanie vzorkovanie je u fig a pistácií 5 % a u lieskovcov 10 %.

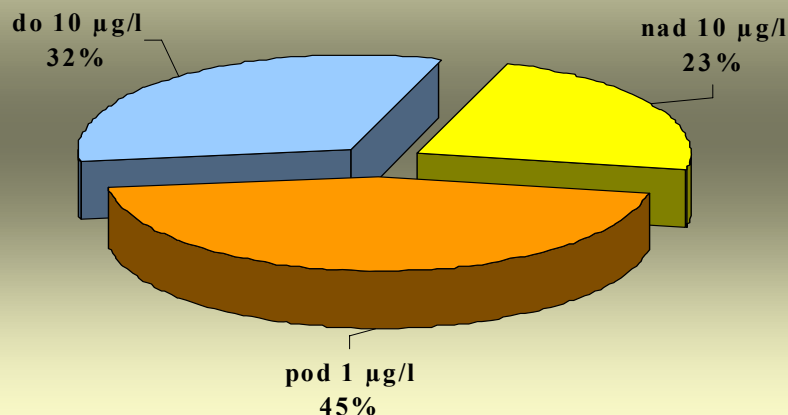
Prehľad kontrol rizikových komodít za rok 2006:

Výrobok	Krajina pôvodu	Dovezené množstvo	Počet dodávok	Nevyhovujúce dodávky	Odobraté vzorky	Percento nevyhovujúcich vzoriek
Arašidy	Čína	2320250	12	0	0	0
Pistácie	Irán	5 236 686	27	0	27	0
Sušené figy	Turecko	1 287 840	55	4	8	4,8
Lieskovce	Turecko	2 470 875	55	3	19	0,9
Arašidy	Egypt	0	0	0	0	0
Para orechy	Brazília	0	0	0	0	0

Monitoring výskytu benzénu v nealkoholických nápojoch

Na základe požiadaviek Stáleho výboru pre potravinový reťazec a zdravie zvierat-sekcie pre toxikologickú bezpečnosť (DG SANCO) a následne požiadavky Ministerstva pôdohospodárstva SR bol vykonaný monitoring výskytu benzénu v nealkoholických nápojoch a to hlavne v tých, kde bola použitá kombinácia antioxidantu – kyseliny askorbovej a chemickej konzervačnej látky – kyseliny benzoovej, resp. jej solí. Namerané hodnoty poukázali vo viacerých prípadoch na pravdepodobnú interakciu týchto dvoch látok za tvorby benzénu v množstve podstatne väčšom, ako je limit fyzikálne – chemických ukazovateľov pre pitnú vodu, teda 1 µg/l. Z 31 odobratých vzoriek bol nameraný obsah benzénu pod 1 µg/l u 14 vzoriek, do 10 µg/l u 10 vzoriek, a nad 10 µg/l u 7 vzoriek.

Obsah benzénu v nealkoholických nápojoch

Kontroly rezíduí pesticídov v potravinách rastlinného pôvodu

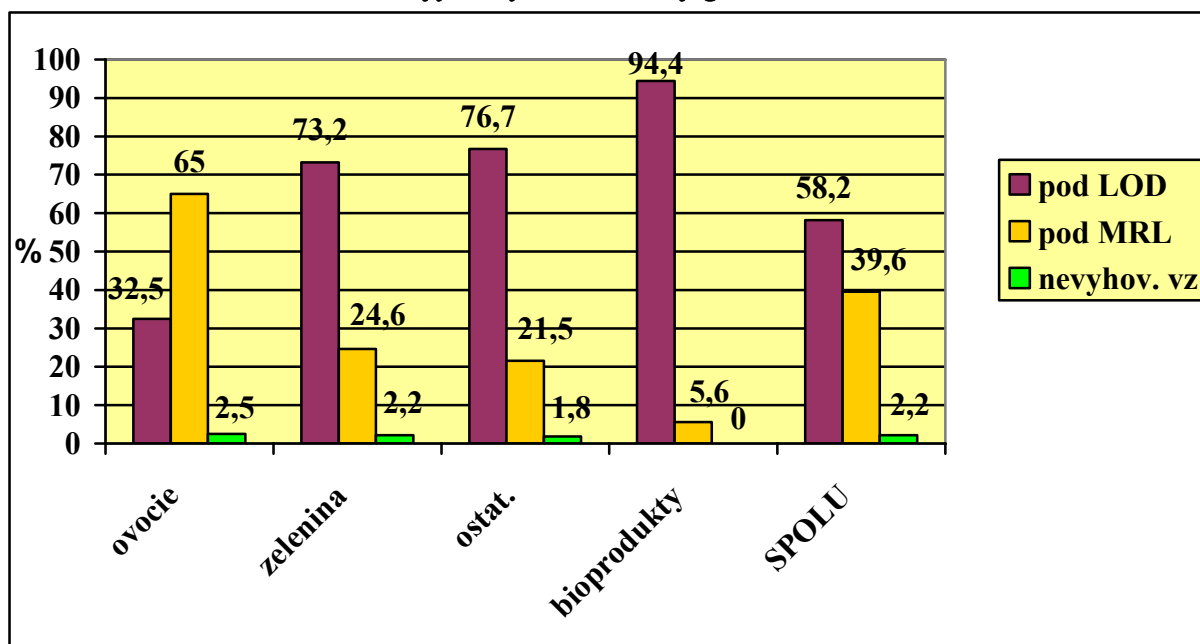
Kontrola rezíduí pesticídov vychádza z Európskeho monitorovacieho programu a je vykonávaná v súlade s legislatívou EÚ. Na ŠVPS SR sa každoročne vypracováva „Národný plán kontroly rezíduí pesticídov v potravinách rastlinného pôvodu, ktorý bližšie určuje druh a počet vzoriek ako aj rozsah analytov, ktoré sa majú v odobratých vzorkách analyzovať. Predmetom kontroly sú vzorky potravín, pochádzajúcich od domácich pestovateľov, vzorky pochádzajúce z krajín EÚ ako aj vzorky pochádzajúce z tretích krajín, ktoré sa odoberajú priamo pri ich importe v „mieste vstupu“. Analýzou vzoriek odobratých na zisťovanie prítomnosti a množstva rezíduí pesticídov je poverený Štátny veterinárny a potravinový ústav Bratislava, národné referenčné laboratórium pre rezíduá pesticídov.

V roku 2006 bolo na uvedenom pracovisku analyzovaných 1217 vzoriek ovocia, zeleniny obilia a výrobkov z nich, pričom v 708 vzorkách nebol zaznamenaný žiadny nález pesticídov. U 486 vzoriek boli síce zistené pozitívne nálezy ale maximálny reziduálny limit (MRL) neprekročili. Porušenie platnej potravinovej legislatívy sme zaznamenali u 27 vzoriek, u ktorých namerané množstvá prekročili stanovené MRL pre dané druhy pesticídov.

Celkový prehľad o analyzovaných vzorkách uvádza nasledovná tabuľka

	Počet vzoriek			
	celkom	< LOD	< MRL	nevyhovujúcich
Ovocie	474	154	308	12
Zelenina	553	405	136	12
Ostatné	172	132	37	3
Bioprodukty	18	17	1	0
SPOLU	1217	708	482	27

Podiel jednotlivých druhov nálezov pre uvedené kategórie potravín
vyjadruje nasledovný graf

Z grafického znázornenia je zrejmé, že najvyššie percento nevyhovujúcich vzoriek sa vyskytuje u ovocia, kde bolo detegovaných aj najviac pozitívnych nálezov pesticídov (nad limit detekcie analytickej metódy - LOD), ktoré však neprekračujú stanovený MRL.

Z celkového počtu analyzovaných vzoriek bolo 27 vzoriek nevyhovujúcich pre prekročenie európskeho alebo národného MRL. Jednalo sa najmä o 4 vzorky jablk, 4 vzorky papriky, 3 vzorky citrusových plodov (pomaranče, grepfruity), 2 vzorky jahôd.

Na prítomnosť rezíduí pesticídov boli v roku 2006 kontrolované aj vybrané bioprodukty rastlinného pôvodu (produkty organického poľnohospodárstva). U vzoriek domácej produkcie sme nezaznamenali žiadny pozitívny nález (nad LOD) a v prípade produktov z dovozu išlo len o jeden nález v biozemli (MRL prekročené nebolo).

Kontroly dioxínov v potravinách a surovinách živočíšneho a rastlinného pôvodu

Kontroly množstva dioxínov, furánov a im podobným zlúčeninám sa na ŠVPS SR vzhľadom na závažnosť týchto druhov kontaminantov venuje stále väčšia pozornosť. V roku 2006 bolo na ŠVPÚ v Košiciach analyzovaných 124 vzoriek vybraných komodít. Pri určovaní druhu a počtu vzoriek sme vychádzali zo skúseností monitoringu z roku 2005. V súvislosti so zisteniami vyšších koncentrácií dioxínov v slepačích vajciach u domácich malochovateľov v okolí Šale, sme následne zintenzívnili ich kontrolu v obchodnej sieti a na produkčných farmách a to tým spôsobom, že sme zvýšili frekvenciu odberu u tejto komodity.

Z celkového počtu 124 analyzovaných vzoriek sa screeningovou metódou DR CALUX zistili 3 nadlimitné vzorky. Konfirmačnou analýzou HRMS sa porušenie platnej potravinovej legislatívy nepotvrdilo.

Celkové vyhodnotenie množstiev dioxínov, furánov a dioxínom podobných PCB poskytuje pg/TEQ/g tuku nasledovná tabuľka:

Komodita	Počet vzoriek	Min. hodnota	Max. hodnota	Priemer	Merná jednotka
Hovädzie mäso	11	0,3	2,7	1,2	pg/TEQ/g tuku
Ovčie mäso	4	0,92	2,4	1,65	pg/TEQ/g tuku
Bravčové mäso	11	<LOD*	0,96	0,24	pg/TEQ/g tuku
Pečeň	5	0,3	2,3	1,22	pg/TEQ/g tuku
Hydina	9	<LOD*	1,9	0,7	pg/TEQ/g tuku
Ryby	9	0,14	1,6	0,54	pg/TEQ/g/hmot.
Výrobky z rýb	4	0,073	4,3	1,46	pg/TEQ/g/hmot.
Mlieko	15	<LOD*	1,9	1,09	pg/TEQ/g tuku
Syry	12	<LOD*	3,2	1,16	pg/TEQ/g tuku
Maslo	3	0,68	1,4	1,03	pg/TEQ/g
Bravčová masť	4	<LOD*	0,45	0,14	pg/TEQ/g
Rastlinné oleje	8	<LOD*	0,73	0,33	pg/TEQ/g
Vajcia	29	<LOD*	3,9	1,05	pg/TEQ/g tuku

*LOD = 0,03 (limit detekcie)

Kontrola biopotravín

V zmysle zákona NR SR č. 152/1995 Z.z. o potravinách bola vykonaná kontrola zdravotnej bezpečnosti produktov a biopotravín z ekologického poľnohospodárstva.

V odobratých vzorkách sa sledoval obsah kontaminantov a obsah aditívnych látok v zmysle platnej legislatívy o potravinách, ktoré boli vyprodukované v zmysle Nariadenia Rady (ES) č.2092/1991 v znení neskorších predpisov a zákona č.421/2004 o ekologickom poľnohospodárstve. V roku 2006 bolo celkom odobratých 31 vzoriek. Na stanovenie reziduí pesticídov bolo skontrolovaných 20 vzoriek, obsah ťažkých kovov – As, Cd, Cu, Ni, Pb a Hg sa stanovoval v 4 vzorkách, mykotoxíny boli kontrolované v piatich vzorkách obilovín, 1 vzorka ryže bola analyzovaná na obsah geneticky modifikovaných organizmov a v 1 vzorke sušených marhúl boli stanovované syntetické farbivá. Pozitívny obsah reziduí pesticídov nebol zistený, stanovené hodnoty ťažkých kovov neprekročili limity zakotvené v platnej legislatíve, obsah mykotoxínov nepresahoval stanovený limit. Všetky vzorky boli vyhodnotené ako vyhovujúce platným právnym predpisom.

Kontrola v zmysle zákona NR SR č.147/2001 Z. z. o reklame

Orgány štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR majú v kompetencii aj kontrolu dodržiavania zákona NR SR č.147/2001 Z.z. o reklame a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákona 525/2005 Z.z., ktorý mení a dopĺňa zákon č.147/2001 Z.z.. Kontroly boli zamerané predovšetkým na dodržiavanie § 6 citovaného zákona – reklama tabakových výrobkov. V roku 2006 bolo vykonaných celkom 195 kontrol. Objektmi kontroly boli predajné stánky tabakových výrobkov a predajne potravín, kde boli predávané aj tabakové výrobky. Vzhľadom na niektoré nejasnosti vyplývajúce zo znenia zákona o reklame boli v jednom prípade uložené opatrenia formou upozornenia. V ostatných prípadoch nebolo zistené porušenie § 6 zákona č.147/2001 Z. z. o reklame

Výsledky kontroly označovania potravín vzhľadom na obsah geneticky modifikovaných organizmov za rok 2006

Kontrolu správnosti označovania potravín, vzhľadom na obsah geneticky modifikovaných organizmov, je možné vykonať len na základe zistenia prítomnosti alebo neprítomnosti modifikovaného génu v potravine. Pre posúdenie správnosti označenia vzhľadom na platnú legislatívu, je dôležité stanoviť aj množstvo modifikovaného génu v potravine.

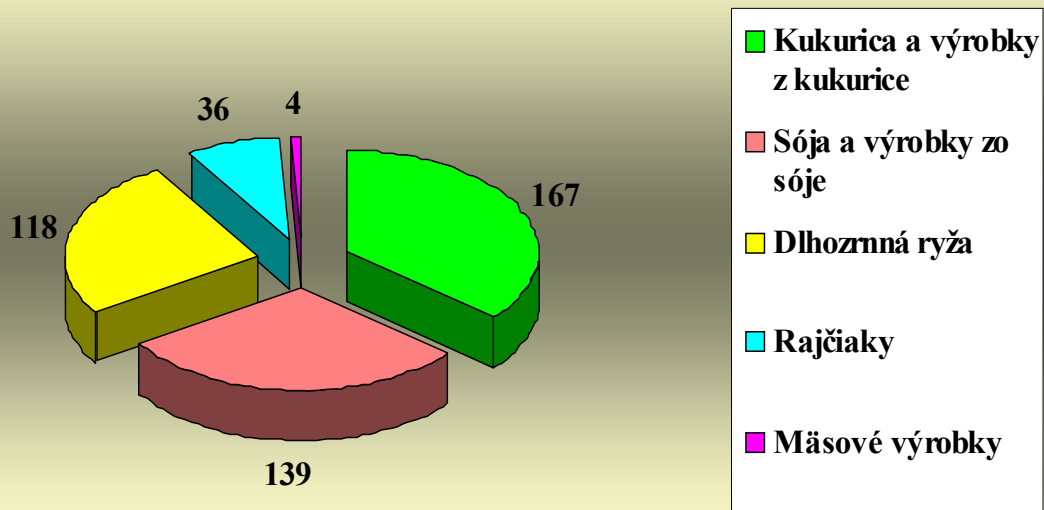
V roku 2006 odobrali inšpektori Regionálnych veterinárnych a potravinových správ SR celkom **310 vzoriek potravín** vyrobených zo sóje alebo z kukurice. Prevládali výrobky z kukurice ktorých bolo 167 vzoriek, sóje a sójových výrobkov bolo 143 vzoriek.

Okrem toho bolo **118 vzoriek dlhozrnnej ryže** analyzovaných na prítomnosť LL Rice 601 a **36 vzoriek rajčín**, kde bol skrining na 35 S promotor a Nos terminator doplnený o npt II gén. V počte sójových výrobkov t.j. 143, sú zahrnuté aj 4 mäsové výrobky, kde bol predpoklad použitia sójovej múky. **Pozitívny nález zmeneného génu u ryže a rajčín nebol zistený.** Zachytený bol široký sortiment domácich výrobkov aj výrobkov pochádzajúcich z EÚ a z tretích krajín. Okrem klasických hotových výrobkov zo sóje alebo z kukurice sa inšpektori zamerali aj na rôzne polotovary a práškové zmesi, ktoré sa používajú v potravinárskej výrobe. V rámci kontroly **importu** z tretích krajín bolo odobratých **13 vzoriek sójových produktov.** Kontrola označovania potravinárskych výrobkov sa vykonávala na základe požiadaviek vykonávacieho predpisu k zákonu o potravinách t.j. Potravinového kódexu SR (PK SR). Druhá hlava druhej časti PK SR – Označovanie potravín sa v § 3 ods. 6 písmeno b) odvoláva na Nariadenie ES č. 1829/2003 Európskeho parlamentu a rady z 22. septembra 2003 o geneticky modifikovaných potravinách a krmivách a Nariadenie ES č. 1830/2003 Európskeho parlamentu a rady týkajúce sa vysledovateľnosti a označovania geneticky modifikovaných organizmov a vysledovateľnosti potravín a krmív vyrobených z geneticky modifikovaných organizmov a zmene smernice 2001/18/ES. V týchto nariadeniach je zakotvená povinnosť **označovať potraviny a krmivá**, ktoré pochádzajú, obsahujú alebo sa skladajú z geneticky modifikovaných organizmov, s cieľom informovať spotrebiteľov. Ak je pri výrobe potravín použitá zložka vyrobená z geneticky modifikovaných organizmov, musí byť táto informácia uvedená na obale. Výrobky s nízkym obsahom geneticky modifikovaného materiálu – do 0,9 % nie je povinné označiť za predpokladu, že prítomnosť takéhoto materiálu je náhodná alebo technicky nevyhnutná.

Odber vzoriek podľa druhu potravín a vyhodnotenie označenia :

Druh výrobku	Počet vzoriek	Z toho nevyhovujúce označenie počet vzoriek	Obsah RR sóje < ako 0,1 %
Sója a výrobky zo sóje	139	5	6
Kukurica a výrobky z kukurice	167	0	
Dlhozrná ryža	118	0	
Rajčiaky	36	0	
Mäsové výrobky	4	0	
SPOLU	464	5	

Počet odobraných vzoriek podľa druhu potravín

Prehľad odberu vzoriek podľa krajín pôvodu výrobku :

Krajina pôvodu	Sójové výrobky počet vzoriek	Kukuričné výrobky počet vzoriek
SR	74	79
ČR	38	36
Srbsko a Čierna Hora	12	1
Čína	3	-
Polsko	-	15
Nemecko	-	4
Maďarsko	-	11
Rakúsko	6	4
Taliansko	-	5
Francúzsko	-	4
Belgicko	1	-
Holandsko	2	-
Thajsko	-	2
USA	-	4
Kanada	2	-
Dánsko	1	-
Turecko	1	-
Izrael	1	-
India	2	-
Španielsko	-	1
Švajčiarsko	-	1
SPOLU	143	167

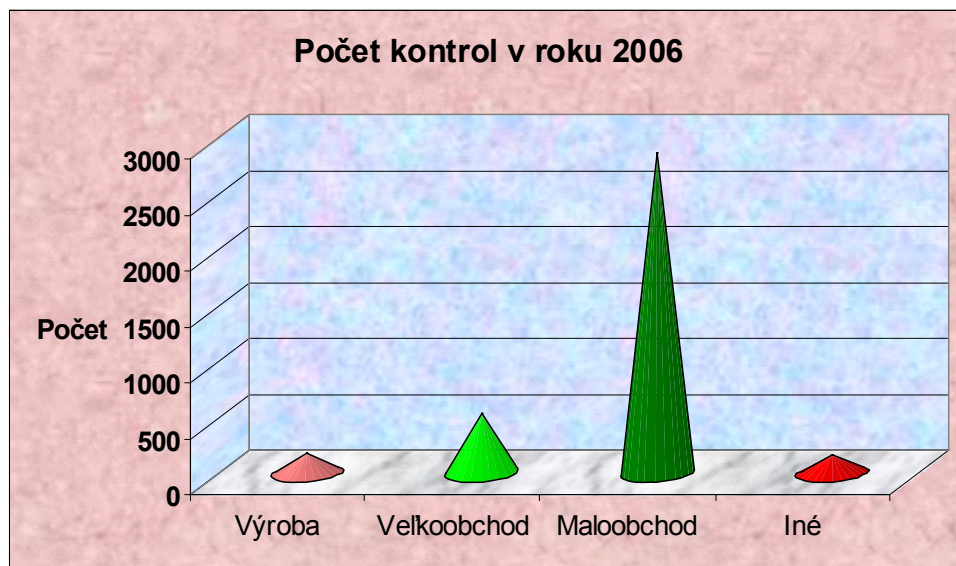
Ovocie a zelenina

Kontrola kvality čerstvého ovocia a zeleniny

V roku 2006 bolo celkovo vykonaných 3 716 kontrol u podnikateľských subjektov, ktoré sa podieľajú na obchode s ovocím a zeleninou. Z uvedeného počtu kontrol bolo 175 kontrol u prvovýrobcov, 529 kontrol vo veľkoobchodných skladoch a 2 860 kontrol v maloobchodných jednotkách. Počas kontroly vykonali inšpektori hodnotenie kvality ovocia a zeleniny na mieste spolu v 15 000 prípadoch. Z hodnotených vzoriek nevyhovelo požiadavkám na kvalitu 1 869. Uvedený počet nevyhovujúcich vzoriek predstavuje 12,5 % porušenosť.

Podiel kontrolovaných subjektov na výsledkoch hodnotenia kvality na mieste

Katégória - subjekt	Počet kontrol	Počet HNM	Z toho nevyhovujúcich HNM počet / (%)
Prvovýroba	175	338	10 / 2,9
Veľkoobchod	529	1792	174 / 9,7
Maloobchod	2860	12496	1650 / 13,2
Iné	152	374	35 / 9,36
Spolu	3716	15000	1869 / 12,5

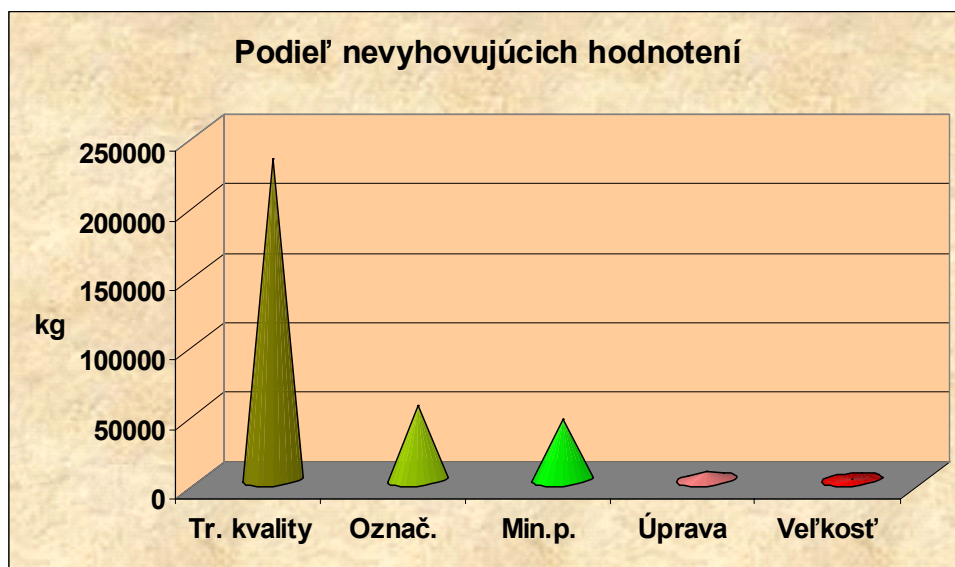

Hodnotenie na mieste – najviac kontrolované plodiny v roku 2006

– hodnotené množstvá v kg

Druh	Množstvo_kg	Nevyhovelo_	Min_požiadavky	Označovanie	Tr. kvality	Veľkosť	Úprava
Mandarinky	932595,23	129531,532	866,455	155	128510,077	0	0
Jablká	1589291,64	9458,666	1302,127	2433	5673,672	14,99	4
Cibuľa	785726,45	5502,075	953,329	2672,2	841,546	100	935
Rajčiaky	307164,54	39783,014	956,274	5467,2	33093,3	16	250,24
Cesnak	269732,15	785,66	109,86	522,5	153,3	0	0
Kapusta a kel	268433,548	13431,7	951,3	11927,04	393,36	0	160
Paprika zeleninová	218118,244	35425,82	1310,184	1134,18	32937,451	0	25,025
Citróny	215109,914	1340,74	140,3	426	751,44	23	0
Uhorky	174759,86	16178,055	5873,31	5846,984	4247,1	130,101	18
Pomaranče	169794,2	8751,902	318,382	8360,4	73,12	0	0
Dyňa červená	140698	7799,57	6827,37	250	722,2	0	0
Pór	137189,52	167,619	101,47	60	6,149	0	0
Mrkva	136665,1	5222,16	824,093	4214	143,067	6	35
Špargľa	111997,5	0	0	0	0	0	0
Broskyne a nekt.	110233,4	9658,49	334,937	3901	182,696	89,857	5150
Kivi	92785,135	3518,933	185,072	2265,59	262,42	745,851	60
Hrozno stolové	59631,544	41078,909	20341,513	76,224	20581,172	0	80
Karfiol	53435,918	730,517	537,252	20	173,265	0	0
Slivky a slivkoviny	46227	79,52	17,12	25	32,4	0	5
Hrášok záhradný	23630	0	0	0	0	0	0
Šalát hlávkový a end	18273,84	434,8	191,2	80	163,6	0	0
Hrušky	18012	2913,48	69,28	1951	884,2	9	0
Melón cukrový	15601,8	54	5	20	29	0	0
Jahody	4852,75	565,912	285,04	123,75	157,122	0	0
Cuketa	4048,4	17,059	9,559	6	1,5	0	0
Marhule	2916	19,14	1,4	5	9,24	3,5	0
Šampiňóny	2094,9	15,23	1,5	12,6	1,13	0	0
Baklažány	1716,4	27	0	27	0	0	0
Mango	1295,88	70,14	34,14	0	36	0	0
Ananás	905,9	0	0	0	0	0	0
Kapusta čínska	544	26	0	0	26	0	0
Čerešne a višne	391	977,408	185,5	10	779,908	2	0
Kel ružičkový	370	170	83,5	19	67,5	0	0
Špenát listový	284	0	0	0	0	0	0
Avokádo	138	57	4	48	0	0	0
Čakankové puky	42	8	0	0	8	0	0
Lieskovce	30	0	0	0	0	0	0
Zeler stopkatý	23	30	15	15	0	0	0
Fazuľa struková	18	0	0	0	0	0	0

Najväčší podiel nevyhovujúcich hodnotení bol v znaku trieda kvality 230 980,4 kg, čo je 68,9 %, v znaku označenie 53 002,8, čo je 15,8 %, v znaku minimálne požiadavky nevyhovelo 43 156,8 kg, čo je 12,8 %, v znaku obchodná úprava 6 722,3 kg, čo je 2 %, v znaku veľkosť 1 140,3 kg, čo je 0,3 % hodnotení. Celkovo nevyhovelo 335 120,1 kg plodín, čo je 5,3 % hodnoteného tovaru.

Cielené kontroly

V roku 2006 ŠVPS SR vyhlásila 6 cielených kontrol. Inšpektori vykonali celkovo 865 cielených kontrol, pri ktorých bolo prekontrolovaných 3 733 vzoriek. Z tohto množstva nevyhovelo požiadavkám kvality 446 vzoriek, čo predstavuje 18 064,22 kg.

Cielená kontrola OZ č. 23/113 - kontrola obchodnej kvality predávaného ovocia a zeleniny na všetkých stupňoch obchodu

Cielené kontroly boli vykonávané v zmysle nariadenia Rady (ES) č.2200/1996, nariadenia Komisie (ES) č. 1148/2001 a príslušných nariadení EK, ktorými sa stanovujú normy obchodnej kvality v mesiacoch marec až máj.

Celkovo bolo vykonaných 282 kontrol, v zložení 36 veľkoobchodných skladov, 2 prvovýrobcovia a 244 maloobchodných predajní. Vo veľkoobchodných skladoch bolo vykonaných 184 kontrol zhody s obchodnými normami, z čoho 18 dávok nevyhovelo, u prvovýrobcu boli vykonané 4 kontroly zhody bez nedostatkov a v maloobchodných predajniach bolo vykonaných 1 223 kontrol zhody, z čoho 141 dávok nevyhovovalo obchodným normám. Celkovo bol zistený predaj nevyhovujúceho tovaru v množstve 6 279,45 kg, v hodnote 180 624,6 Sk. V 14 prípadoch bol vydaný návrh na začatie správneho konania voči podnikateľovi.

Cielená kontrola OZ č.23/114 - kontroly zamerané na zistenie obsahu šťavy v citrusových plodoch.

V období apríl - máj 2006 inšpektori odobrali 46 vzoriek – 12 vzoriek citrónov, 24 vzoriek pomarančov a 10 vzoriek mandarínok. Z odobratých vzoriek nevyhoveli v obsahu šťavy 2 vzorky – 1 vzorka citrónov a 1 vzorka pomarančov.

Cielená kontrola OZ č.23/120 - cielené kontroly kvality čerstvého ovocia a zeleniny na trhoviskách

V období od 15. do 31. mája 2006 bolo vykonaných 81 kontrol. Inšpektori posúdili kvalitu predávaného tovaru u 399 dávok, z čoho 22 dávok nevyhovelo normám kvality. Celkové množstvo nevyhovujúcich plodín bolo 307,5 kg, v hodnote 6 907,6 Sk. Vydaný bol jeden návrh na začatie správneho konania.

Cielená kontrola OZ č.23/122 - kontrola kvality vo výkupniach OZ

V období od 1.7. do 30.9. 2006 inšpektori vykonali 10 kontrol vo výkupniach OZ. Kontrola zhody bola vykonaná u 39 vzoriek. Celkové množstvo kontrolovaných plodín predstavovalo 27 025 kg. Kontrolami neboli zistené nedostatky v obchodnej kvalite plodín.

Cielená kontrola č.23/124 – kontrola kvality čerstvého ovocia a zeleniny v obchodných reťazcoch

Kontroly boli vykonané v období 10.9. až 15.10. 2006.

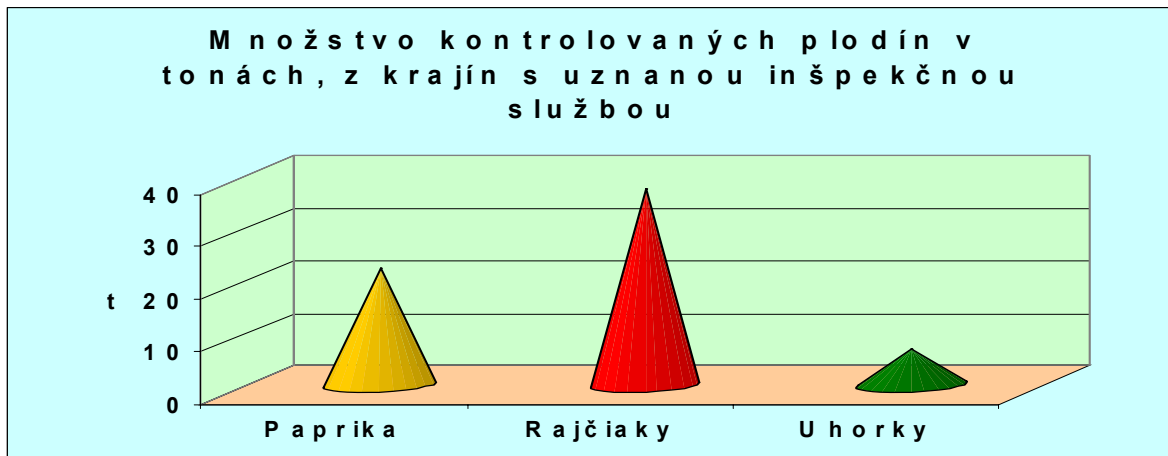
V rámci cielenej kontroly bolo celkovo vykonaných 243 kontrol v predajných prevádzkach obchodných reťazcov. Celkovo bolo na mieste posúdených 1 349 dávok čerstvého ovocia a zeleniny. Z tohto množstva 181 dávok nevyhovovalo normám kvality, čo predstavuje 7 173,79 kg tovaru a porušenosť 13,4%.

Cielená kontrola č.23/127 – kontrola obchodnej kvality plodov kivi.

Inšpektori vykonali v období od 2.11. do 8.12. 2006 na všetkých stupňoch obchodu 203 kontrol. Prekontrolovaných bolo 489 dávok plodov kivi, o celkovej hmotnosti 60 338,02 kg. Z uvedeného počtu zásielok nevyhovelo 82 dávok v celkovom množstve 4 303,48 kg, čo predstavuje 17 % nevyhovujúcich zásielok. Minimálnym požiadavkám kvality nevyhovelo 169,26 kg, v minimálnej hmotnosti 496,22 kg a v označení 3 638 kg.

Kontrola dovozu a vývozu ovocia a zeleniny

V roku 2006 bolo pri dovoze z tretích krajín skontrolovaných 23 zásielok tovaru z tretích krajín s uznanou inšpekčnou službou (§ 7 Nar. EK 1148/2001). Všetky zásielky boli z Maroka. Plodiny boli hodnotené ako vyhovujúce. Spolu bolo prekontrolované 66,61 ton plodín.

Pri dovoze plodín z tretích krajín bolo prekontrolovaných 109 zásielok v množstve 1 565,38 ton.

plodina	počet zásielok	tony
Banány zelené	3	70,22
Cesnak	30	430,7
Cibuľa	4	70
Citróny	21	196,73
Dyňa červená	2	44,4
Kapusta hlávková	7	98,83
Mandarínky	35	579,98
Pomaranče	2	9,77
Uhorky	5	64,75
spolu	109	1 565,38

Všetky uvedené zásielky pri dovoze zodpovedali normám kvality, okrem 1 zásielky. Vydaný bol nález o nezhode, dovoz z Turecka, plodina citróny, množstvo 21,5 t.

Vyhodnotenie podľa krajiny pôvodu

Krajina pôvodu	počet zásielok	tony
Bosna Hercegovina	4	70
Čína	30	430,7
Egypt	7	136,6
Chorvátsko	4	76
Macedónsko	14	208
Mexiko	3	70,2
Turecko	47	574

Pri vývoze do tretích krajín bolo skontrolovaných 762 zásielok v množstve 7 802,7 ton

plodina	počet zásielok	tony
Avokádo	6	4,9
Broskyne	20	342,1
Cesnak	1	4,3
Citróny	32	478,3
Cuketa	2	2,4
Hrozno stolové	97	945,7
Hrušky	9	41,7
Jablká	142	2313,2
Kivi	60	1143,5
Mandarínky	89	1082,1
Marhule	1	5
Nektarinky	33	497
Paprika	20	127,5
Pomaranče	26	316,2
Rajčiaky	7	29,3
Slivky	2	20
Špargľa	210	426,1
Uhorky	4	13,3
Višne	1	10
Spolu	762	7802,7

Všetky uvedené zásielky pri vývoze zodpovedali normám kvality, okrem 2 zásielok.

Vydané boli dva nálezy o nezhode, vývoz na Ukrajinu, plodina hrozno stolové, celkové množstvo 19,79 t, krajina pôvodu Taliansko.

Vyhodnotenie podľa krajiny určenia:

Krajina určenia	počet zásielok	tony
Moldavsko	17	260,3
Ruská federácia	90	1532
Švajčiarsko	210	426,1
Ukrajina	445	5584,3

Správne konania

V roku 2006 bolo začatých **24** správnych konaní voči subjektom podnikajúcim v sektore ovocia a zeleniny za porušenie zákona č.491/2001 o organizovaní trhu s vybranými poľnohospodárskymi výrobkami. Na základe porušenie tohto zákona boli právnym subjektom uložené pokuty vo výške **1 583 000 Sk**.

Z celkového počtu týchto konaní bolo 18 správnych konaní ukončených právoplatnými rozhodnutiami, 1 správne konanie bolo zrušené a 5 správnych konaní za rok 2006 bude ukončených v roku 2007.

Víno

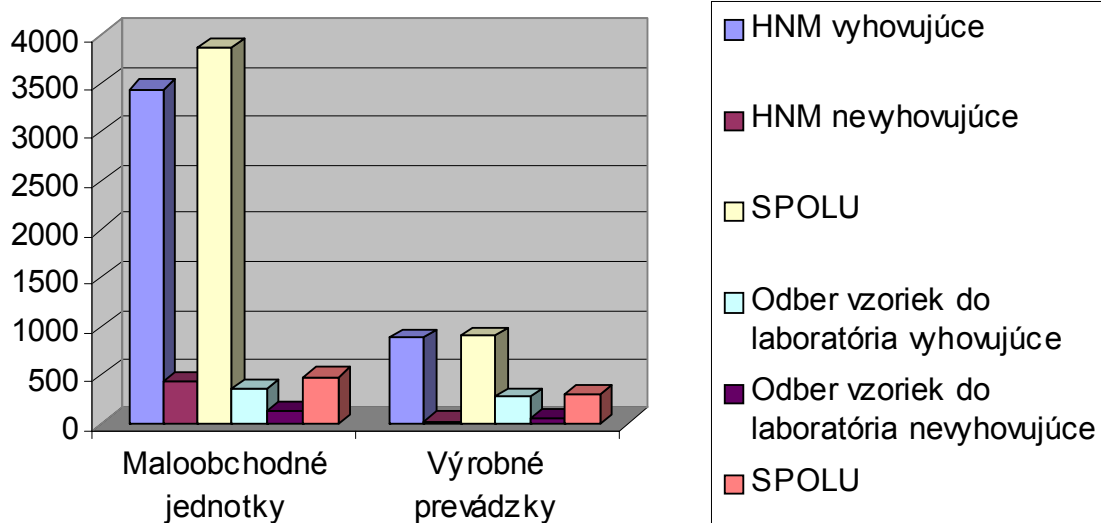
V roku 2006 ŠVPS SR vykonávala kontrolu vína v zmysle Nariadenie rady (ES) č. 1493/1999 zo 17. mája 1999 o spoločnej organizácii trhu s vínom (Ú.v. ES L 179, 4.7.1999), Nariadenia komisie (ES) č. 2729/2000 zo 14. decembra 2000 ustanovujúceho podrobné vykonávacie pravidlá kontroly vo vinohradníckom sektore (Ú.v. ES L 316, 15.12.2000), zákona č. 182/2005 Z.z. o vinohradníctve a vinárstve a nariadením komisie (ES) č. 753/2002 ktorým sa ustanovujú určité pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 1493/1999.

- ✚ výkon kontroly vína a vinárskych výrobkov je zabezpečený dvadsiatimi poverenými špecializovanými inšpektormi s krajskou pôsobnosťou, ktorí spĺňajú odborné požiadavky v zmysle zákona č.182/2005 Z.z. o vinohradníctve a vinárstve a úspešne absolvovali senzorické skúšky II. stupňa pre hodnotenie vína.
- ✚ v sledovanom období bolo poverenými inšpektormi RVPS vykonaných 750 kontrol v maloobchodných prevádzkach a 480 kontrol vo výrobných prevádzkach, čo celkovo predstavuje 1 230 kontrol.
- ✚ vína boli pri previerkach hodnotené na mieste (HNM), prípadne boli odoberané vzorky predávaných vín do laboratórií ŠVPÚ na senzorické a analytické vyšetrenia.
- ✚ najviac nedostatkov bolo zistených v maloobchodných jednotkách pri hodnotení označovania etikiet a pri senzorickom hodnotení sudových vín odobratých do laboratórií ŠVPÚ v sledovaných znakoch čírosť, farba, vôňa, chuť a v analytických znakoch obsah alkoholu, extraktu a celkovej sýry.

Sumárny prehľad počtu prekontrolovaných vzoriek vín

	Maloobchodné jednotky	Výrobné prevádzky	SPOLU
HNM vyhovujúce	3 450	870	4 320
HNM nevyhovujúce	420	24	444
SPOLU	3 870	894	4 764
Odber vzoriek do laboratória vyhovujúce	357	260	617
Odber vzoriek do laboratória nevyhovujúce	120	42	162
SPOLU	477	302	779

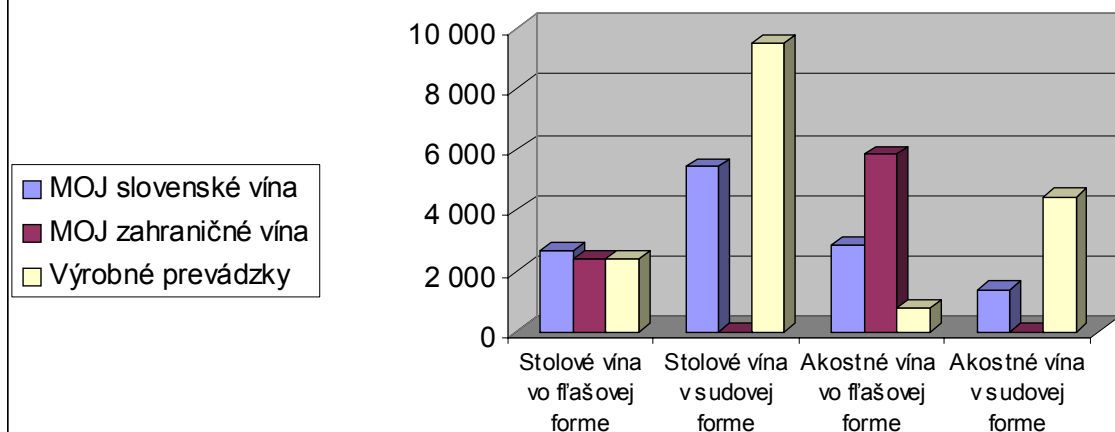
Sumárny prehľad počtu prekontrolovaných vín

Prehľad množstiev vín v litroch so zistenými nedostatkami v roku 2006

Kategória vína	Maloobchodné jednotky- slovenské vína	Maloobchodné jednotky- zahraničné vína	Výrobné prevádzky	SPOLU
Stolové vína vo fľašovej forme	2 650	2 400	2 400	7 450
Stolové vína v sudovej forme	5 410	Nenachádzali sa v predaji	9 500	14 910
Akostné vína vo fľašovej forme	2 840	5 850	780	9 470
Akostné vína v sudovej forme	1 356	Nenachádzali sa v predaji	4 420	5 776
SPOLU	12 256 l	8 250 l	17 100 l	37 606 l

Prehľad množstiev vín v litroch so zistenými nedostatkami v roku 2006

Nedostatky v prevádzkovej hygiene

Nedostatky v počte zistení	Predajne sudových vín	Výrobné prevádzky	SPOLU
Prevádzková hygiena	10	15	25
Skladovanie hotových výrobkov	18	1	19
Dodržiavanie plánu HACCP	115	43	159
SPOLU	143	59	158

Celkové porovnanie porušenosti v rokoch 2004, 2005 a 2006

Rok	Rok 2004	Rok 2005	Rok 2006
Maloobchodné jednotky	10,4 %	13,4 %	10,8%
Výrobné jednotky	11,7 %	5,7 %	2,7%
Spolu	10,6 %	9,5 %	9,3%

Rezané kvety

Kontrola rezaných kvetov sa vykonáva v zmysle Nariadenie Rady (EHS) č. 234 / 1968 z 27.februára 1968 o zriadení spoločnej organizácie trhu so živými rastlinami, hľuzami ,cibuľami, rezanými kvetmi a okrasnými listami a Nariadenie Rady č. (EHS) č. 316 / 1968 z 12. marca 1968, ktoré ustanovuje normy kvality čerstvých rezaných kvetov a čerstvých okrasných listov.

V roku 2006 bolo poverenými inšpektormi ŠVPS SR pre kontrolu rezaných kvetov vykonaných 6 kontrol. Z toho 4 kontroly u pestovateľov ruží a gerber a 2 kontroly u dovozcov rezaných kvetov. Nedostatky pri vykonaných kontrolách neboli zistené.

Laboratórna diagnostika

Laboratórnú diagnostiku na úseku zdravia zvierat, na úseku vyšetovania potravín a surovín rastlinného a živočíšneho pôvodu a na úseku vyšetovania krmív a prostredia potravinárskych prevádzok vykonávalo v roku 2006 **6 štátnych veterinárnych laboratórií** (1 štátny veterinárny ústav a 5 štátnych veterinárnych a potravinových ústavov):

1. Štátny veterinárny a potravinový ústav Bratislava

Vo svojich hlavných činnostiach ŠVPÚ Bratislava zabezpečilo:

- ✚ plnenie úloh na úseku veterinárnej starostlivosti o zdravie zvierat formou diagnostiky pôvodcov chorôb a hynutia zvierat a diagnostiky zoonóz, ako aj ich monitorovania,
- ✚ skúšanie potravinárskych surovín a potravín živočíšneho a rastlinného pôvodu na zdravotnú neškodnosť a výživnú hodnotu,
- ✚ skúšanie krmív živočíšneho a rastlinného pôvodu na zdravotnú neškodnosť a výživnú hodnotu,
- ✚ skúšanie vôd použitých v potravinárskej a poľnohospodárskej výrobe,

ŠVPÚ Bratislava je v súčasnosti jediným pracoviskom v SR, ktoré je schopné vyšetrovať v najširšom rozsahu problematiku pesticídov, N-nitrozamínov, 3-MCPD, solanínu, tabaku a tabakových výrobkov, falšovania medu a liehu.

V rámci ústavu sú nasledovné národné referenčné laboratóriá a referenčné laboratóriá:

- ✚ národné referenčné laboratórium pre organochlórované látky a PCB, organofosfáty, karbamáty a pyretroidy, nesteroidné a protizápalové lieky a niektoré zakázané látky –metronidazol, ronidazol, dimetridazol- A6
- ✚ národné referenčné laboratórium chorôb hydiny (infekcia Salmonella spp. a infekcie Mycoplasma gallisepticum a Mycoplasma meleagridis
- ✚ národné referenčné laboratórium salmonelóz
- ✚ národné referenčné laboratórium pre monitoring obsahu cudzej vody v hydinovom mäse
- ✚ referenčné laboratórium pre potravinový dozor ako úradné laboratórium pre potravinový dozor pre rezíduá pesticídov, organochlórových látok vrátane PCB, 3-MCPD, oxid siričitý, konzervačné látky, N-nitrozamíny, solanínu a autenticitu potravín - autorizované MP SR

2. Štátny veterinárny a potravinový ústav Nitra

Vo svojich hlavných činnostiach ŠVPÚ Nitra zabezpečilo:

- ✚ plnenie úloh na úseku veterinárnej starostlivosti o zdravie zvierat formou diagnostiky pôvodcov chorôb a hynutia zvierat a diagnostiky zoonóz, ako aj ich monitorovania,
- ✚ skúšanie potravinárskych surovín a potravín živočíšneho pôvodu na zdravotnú neškodnosť a výživnú hodnotu,
- ✚ skúšanie krmív na zdravotnú neškodnosť a výživnú hodnotu,
- ✚ skúšanie vôd použitých v potravinárskej a poľnohospodárskej výrobe,

Vykonávalo radiologické kontroly životného prostredia, tak ako sú definované v Technickej správe Medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu vrátane vzoriek vstupných a výstupných surovín, polotovarov a hotových produktov poľnohospodárskej výroby, lesného a vodného hospodárstva ako aj základné prvky životného prostredia.

Monitorovalo prítomnosť hormonálnych látok, ich rezíduí v živých zvieratách a v jednotlivých produktoch (matriciach) živočíšneho pôvodu v rámci NPKR screeningovými a následne konfirmačnými technikami

V rámci ústavu sú nasledovné národné referenčné laboratóriá a referenčné laboratóriá:

- ✚ Národné referenčné laboratórium pre tuberkulózu (*M. bovis*) a iné mykobakteriózy zvierat
- ✚ Národné referenčné laboratórium pre hormonálne látky
- ✚ Referenčné laboratórium rádiometrie a rádiológie
- ✚ Národné referenčné laboratórium pre mlieko a mliečne výrobky

3.Štátny veterinárny a potravinový ústav Dolný Kubín

Vo svojich hlavných činnostiach ŠVPÚ Dolný Kubín zabezpečil:

- ✚ plnenie úloh na úseku veterinárnej starostlivosti o zdravie zvierat formou diagnostiky pôvodcov chorôb a hynutia zvierat a diagnostiky zoonóz, ako aj ich monitorovania,
- ✚ skúšanie potravinárskych surovín a potravín živočíšneho a rastlinného pôvodu na zdravotnú neškodnosť a výživnú hodnotu,
- ✚ skúšanie krmív živočíšneho a rastlinného pôvodu na zdravotnú neškodnosť a výživnú hodnotu,
- ✚ skúšanie vôd použitých v potravinárskej a poľnohospodárskej výrobe,

Okrem toho vykonával v širšom rozsahu v rámci špecializácie

- ✚ analýzy rezíduí antibiotík podľa 2377/90 EC vrátane použitia screeningových a post screeningových metód,
- ✚ analýzy aditívnych látok v potravinách (farbivá, konzervačné látky, sladidlá, iné povolené prídavné látky), analýzy morských biotoxínov, analýzy PAHs,
- ✚ analýzy medu na rezíduá ATB,
- ✚ zavádzanie nových metód na úseku chorôb rýb a produktov rybolovu
- ✚ analýzy na falšovanie všetkých druhov potravín za použitia metód PCR, ELISA,
- ✚ zabezpečovanie monitorovaní zoonóz v rámci svojich referencií, ATB rezistencia, epidemiológie, šetrenie ohnísk,
- ✚ analýzy GMO v potravinách
- ✚ diagnostiku vírusov v potravinách so zameraním na Norovirus, hepatitídu A , v súčinnosti s detekciou bakteriofágov- pri závažných epidemiologických situáciách najmä vo vode, v rybách, v mäse a v ďalších komoditách

V rámci ústavu sú nasledovné národné referenčné laboratóriá a referenčné laboratóriá:

- ✚ Národné referenčné laboratórium chorôb rýb
- ✚ Národné referenčné laboratórium chorôb včiel a zdravotnej nezávadnosti včelích produktov
- ✚ Národné referenčné laboratórium pre antibakteriálne látky, (tetracyklíny, sulfonamidy, quinolóny), iné farmakologicky aktívne látky a farbivá a niektoré zakázané látky (B1,B2f,B3e, A6-chloramfenikol, nitrofurány)
- ✚ Národné referenčné laboratórium pre sledovanie morských biotoxínov
- ✚ Referenčné laboratórium pre určitých pôvodcov zoonóz- *Campylobacter*, *Listeria*, *Escherichia coli*, *Staphylococcus aureus*

- ✚ Referenčné laboratórium pre antimikrobiálnu rezistenciu
- ✚ Národné referenčné laboratórium pre geneticky modifikované potraviny a krmivá – - autorizované MP SR
- ✚ Referenčné laboratórium pre potravinový dozor pre polyaromatické uhľovodíky, farbivá, kyseliny, zásady, soli, dusičnany, histamín a tyramín, nové potraviny; autorizované MP SR

4. Štátny veterinárny ústav Zvolen

Vo svojich hlavných činnostiach ŠVÚ Zvolen zabezpečilo:

- ✚ plnenie úloh na úseku veterinárnej starostlivosti o zdravie zvierat formou diagnostiky pôvodcov chorôb a hynutia zvierat a diagnostiky zoonóz, ako aj ich monitorovania,
- ✚ objasňovanie príčin produkčných a reprodukčných porúch,
- ✚ úlohy monitorovania chorôb zvierat a preventívnu kontrolu prenosných ochorení a ich diagnostiku
- ✚ spoluprácu pri vypracovaní národných programov ozdravovania pre jednotlivé druhy zvierat

Malo strategickú pôsobnosť v oblasti

- ✚ laboratórnej diagnostiky väčšiny bakteriálnych, vírusových, parazitárnych, príónových ochorení zvierat a ich pôvodcov
- ✚ molekulárnej biológie ochorení zvierat
- ✚ imunologických aspektov ochorení

Vykonávalo epidemiologické štúdie, ochorení zvierat v rámci ozdravovacích, eradikačných a kontrolných programov ako i programov monitorovania

- ✚ besnoty u domácich a divo žijúcich zvierat, protilátok besnoty u psov ako dôkaz vakcinácie
- ✚ klasického moru ošípaných
- ✚ influenzy hydiny
- ✚ enzootickej bovinnej leukózy
- ✚ Aujeszkyho choroby
- ✚ brucelózy

Zhromažďovalo údaje národnej databanky výskytu

- ✚ klasického moru ošípaných u domácich ošípaných
- ✚ klasického moru ošípaných, Aujeszkyho choroby u diviakov
- ✚ besnoty u domácich a divožijúcich zvierat
- ✚ bovinnej spongiformnej encefalopatie
- ✚ scrapie
- ✚ genotypizácie oviec

V rámci ústavu sú nasledovné národné referenčné laboratóriá a referenčné laboratóriá:

- ✚ Národné referenčné laboratórium pre klasický mor ošípaných
- ✚ Národné referenčné laboratórium pre africký mor ošípaných
- ✚ Národné referenčné laboratórium pre africký mor koní
- ✚ Národné referenčné laboratórium pre klasický mor hydiny
- ✚ Národné referenčné laboratórium pre pseudomor hydiny
- ✚ Národné referenčné laboratórium pre brucelózu

- ✚ Národné referenčné laboratórium pre enzootickú bovinnú leukózu
- ✚ Referenčné laboratórium pre Aujezskyho chorobu
- ✚ Národné referenčné laboratórium pre prenosné spongiformné encefalopatie
- ✚ Národné referenčné laboratórium pre infekčnú bovinnú rinotracheitídu/infekčnú pustulárnu vulvovaginitídu

5. Štátny veterinárny a potravinový ústav Prešov

Vo svojich hlavných činnostiach ŠVPÚ Prešov zabezpečilo:

- ✚ plnenie úloh na úseku veterinárnej starostlivosti o zdravie zvierat formou diagnostiky pôvodcov chorôb a hynutia zvierat a diagnostiky zoonóz, ako aj ich monitorovania,
- ✚ skúšanie potravinárskych surovín a potravín živočíšneho pôvodu na zdravotnú neškodnosť a výživnú hodnotu,
- ✚ skúšanie krmív živočíšneho a rastlinného pôvodu na zdravotnú neškodnosť a výživnú hodnotu,
- ✚ skúšanie vôd použitých v potravinárskej a poľnohospodárskej výrobe,

V rámci ústavu je referenčné laboratórium pre infekčnú epididymitídu (*Brucella ovis*).

6. Štátny veterinárny a potravinový ústav Košice

Vo svojich hlavných činnostiach ŠVPÚ Košice zabezpečilo:

- ✚ plnenie úloh na úseku veterinárnej starostlivosti o zdravie zvierat formou diagnostiky pôvodcov chorôb a hynutia zvierat a diagnostiky zoonóz, ako aj ich monitorovania,
- ✚ skúšanie potravinárskych surovín a potravín živočíšneho a rastlinného pôvodu na zdravotnú neškodnosť a výživnú hodnotu,
- ✚ skúšanie krmív živočíšneho a rastlinného pôvodu na zdravotnú neškodnosť a výživnú hodnotu,
- ✚ skúšanie vôd použitých v potravinárskej a poľnohospodárskej výrobe,
- ✚ vykonávalo plnenie úloh v oblasti ochrany štátneho územia pred zavlečením nákazlivých chorôb, v ochrane spotrebiteľou cestou zabezpečenia zdravotnej nezávadnosti surovín a potravín živočíšneho pôvodu, rastlinného a zmiešaného pôvodu, v ochrane životného prostredia cestou monitorovacích aktivít.

V rámci ústavu sú nasledovné národné referenčné laboratóriá a referenčné laboratóriá:

- ✚ Národné referenčné laboratórium pre chemické rizikové prvky, mykotoxíny, antihelmintiká, antikokcidiká, sedatíva a tyreostatiká
- ✚ Referenčné laboratórium pre polychlórované dibenzodioxíny a polychlórované dibenzofurány
- ✚ Národné referenčné laboratórium pre živočíšne proteíny v krmivách
- ✚ Referenčné laboratórium pre potravinový dozor pre chemické prvky-kontaminanty, chuťové a povzbudzujúce látky, mykotoxíny, estery kyseliny ftalovej - *autorizované MP SR*

Spolu na štátnych veterinárnych a potravinových ústavoch a štátnom veterinárnom ústave pracovalo 434 pracovníkov, z toho 169 vysokoškolsky vzdelaných, 208 stredoškolsky vzdelaných a 57 pomocného personálu

Z údajov z laboratórneho vyšetrovania sa vypracovávajú každoročne

- ✚ Správa o výskyte cudzorodých látok v potravinách a krmivách
- ✚ Vyhodnotenie diagnostickej činnosti veterinárnych laboratórií
- ✚ Vyhodnotenie činnosti národných referenčných a referenčných laboratórií

Prehľad pracovných porád a školení

1. Porady riaditeľov ŠVPÚ a ŠVÚ - január, apríl, november 2006
2. Porady s pracovníkmi ŠVPÚ a ŠVÚ – marec, október, november 2006
3. Školenie s pracovníkmi ŠVPÚ a ŠVÚ – máj 2006
4. Porada s inšpektormi RVPS a KVPS ku kontrole rezíduí pesticídov – február 2006

Prehľad pokynov a usmernení, ktoré vydal v roku 2006 odbor laboratórnej diagnostiky, rýchleho výstražného systému a certifikácie

21.12.2005	4978/2005-270 961/2006-270 1492/06-270	Metodický pokyn č.2/2006 pre odber vzoriek potravín a surovín živočíšneho pôvodu a potravín rastlinného pôvodu a jeho doplnky
15.12.2005	4787/05-270	Sadzobník laboratórnej diagnostiky s platnosťou od 1.1.2006 a jeho doplnky
21.9.2005	3984/05-270	Národný program kontroly rezíduí pesticídov v potravinách rastlinného pôvodu na rok 2006
26.1.2006	265/2006-270	Metodický pokyn č. 4/2006 k Národnému programu kontroly rezíduí pesticídov v potravinách rastlinného pôvodu na rok 2006
31.1.2006		Metodický pokyn č.5/2006 pre zasielanie odpočtu čerpania bežného transferu príspevkových organizácií v riadení ŠVPS SR za rok 2006
19.10.2006	2917/06-270	Metodický pokyn č.22/2006 pre uchovávanie a zasielanie bakteriálnych kmeňov, biologického materiálu, vzoriek surovín, potravín, krmív a krmných komponentov v rámci ŠVPÚ a ŠVÚ
2.5.2006	1444/06-270	Cielená kontrola potravín na prítomnosť dioxínov, furánov, dioxínom podobných PCB v roku 2006
15.6.2006	1875/06-270	Aktualizácia a doplnenie zoznamov úradných metód a metód laboratórnej diagnostiky potravín a krmív vo vestníku MP SR
27.9.2006 23.11.2006	2689/2006-270 2689/06-270	Pokyn na analýzy vzoriek na základný prieskum prevalencie Salmonella u jatočných ošípaných a doplnok č.1
3.4.2006	634-1/2005-270	Metodické usmernenie k vykonávaniu vyšetrení na TSE rýchlymi testami
14.2.2006	540/2006-270	Monitorovanie trichinelózy a echinokokózy líšok
19.12.2006	3396/06-270	Aktualizácia a doplnenie zoznamov úradných metód a metód laboratórnej diagnostiky ochorení zvierat vo vestníku MP SR

Certifikácia

ŠVPS SR SR má vytvorený Certifikačný orgán pre poľnohospodárske a potravinové výrobky v rámci Odboru laboratórnej diagnostiky, rýchleho výstražného systému a certifikácie, akreditovaný Slovenskou národnou akreditačnou službou Osvedčením o akreditácii č. P-025 zo dňa 13.10.2005.

Potraviny nie sú zaradené medzi určené výrobky na posudzovanie zhody/certifikáciu podľa zákona č. 264/99 Z.z. o technických požiadavkách na výrobky v znení neskorších predpisov, certifikácia sa vykonáva na požiadanie.

V roku 2006 nepožiadali žiadni výrobcovia ani dovozci potravín o certifikáciu typu výrobku/posudzovanie zhody.

Rýchly výstražný systém (RASFF)

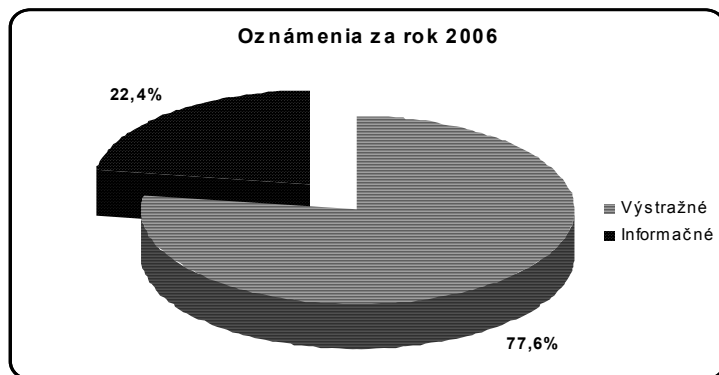
ŠVPS SR vykonáva na základe zákona NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov funkciu Národného kontaktného bodu pre Rýchly výstražný systém pre potraviny a krmivá.

Sieť RASFF v SR tvorí:

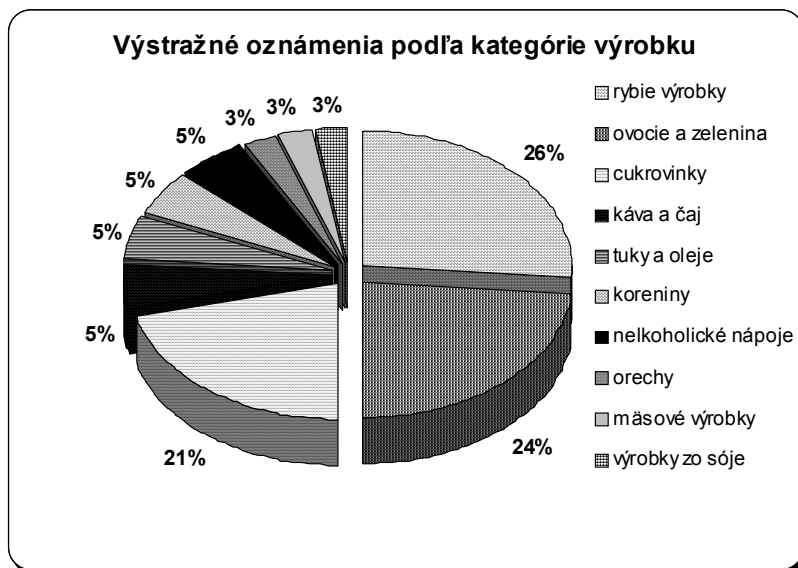
- ✚ kontaktné miesto - Štátna veterinárna a potravinová správa SR
- ✚ 8 krajských veterinárnych a potravinových správ
- ✚ 40 regionálnych veterinárnych a potravinových správ
- ✚ Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky
- ✚ Úrad verejného zdravotníctva SR
- ✚ 36 regionálnych úradov verejného zdravotníctva
- ✚ hraničné inšpekčné stanice (Vyšné Nemecké, Čierna nad Tisou, Bratislava)
- ✚ v krízových situáciách sa zapájajú do siete aj MP SR a MZ SR

Kontaktné miesto SR uverejňuje na internetovej stránke ŠVPS SR každý týždeň súhrn oznámení (výstražných aj informačných) preložených do slovenčiny, ktoré uverejňuje na svojej stránke Európska Komisia. Na internetovej stránke ŠVPS SR je tiež uvedená e-mailová adresa – spotrebitel@svssr.sk a telefonická linka pre spotrebiteľov 02/65426320, kde môžu spotrebiteľia zasielať svoje postrehy, ak objavia potraviny, ktoré sa im zdajú zdraviu nebezpečné. V priebehu roka 2006 boli na túto adresu zaslané 4 správy od spotrebiteľov. Žiadna sa netýkala priamo sťažností na kvalitu potravinových výrobkov.

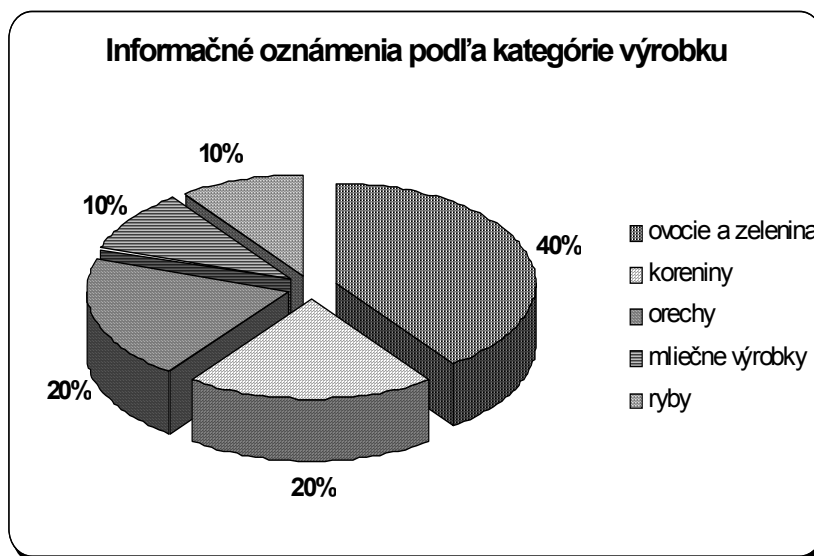
V roku 2006 zaslalo kontaktné miesto SR Európskej Komisii 49 oznámení, z toho 38 oznámení bolo vyhodnotených ako výstražných, čo predstavuje 77,6% a 11 oznámení bolo vyhodnotených ako informačných, čo je 22,4% všetkých oznámení (obr. 1). Z celkového počtu zaslaných oznámení iba jedno sa týkalo krmív, ostatné oznámenia sa týkali potravín. Najčastejším dôvodom vo zverejnených výstražných oznámeniach bolo nadlimitné množstvo povolených farbív a použitie nepovolených farbív (7 prípadov), nález kontaminantov – benzo(a)pyrénu (8 prípadov), prítomnosť mykotoxínov (5 prípady), nadlimitný obsah sladidiel (3 prípady), nadlimitný obsah konzervačných látok (2 prípady), nedeklarovanie alergénu na obale (2 prípady). V informačných oznámeniach hlavným dôvodom bola prítomnosť mykotoxínov (6 prípadov), mikrobiologické porušenie (2 prípady), nevyhovujúce sensorické vlastnosti (1 prípad), nepovolené aditívum do krmív (1 prípad).

Podiel jednotlivých potravinárskych komodít vo výstražných a informačných oznámeniach uvádza obr. 2 a obr. 3.

Obr. 1 Výstražné oznámenia zaslané kontaktným miestom SR Európskej Komisii podľa kategórie potravín za rok 2006

Obr. 2 Informačné oznámenia zaslané kontaktným miestom SR Európskej Komisii podľa kategórie potravín za rok 2006

- ✚ oznámenia zaslané Slovenskom do EK cez RASFF boli na základe kontroly výrobkov v obchodnej sieti (82%), na základe kontroly dovozu z tretích krajín (16%) a na základe sťažnosti spotrebiteľa (2%). Vo výstražných oznámeniach malo 68% výrobkov krajinu pôvodu EÚ a 32% bolo pôvodom z tretích krajín. V informačných oznámeniach to bolo naopak, 73 % výrobkov bolo pôvodom z tretích krajín a 27 % malo krajinu pôvodu EÚ.
- ✚ väčšina zistení nevyhovujúcich potravín boli do kontaktného miesta zaslané z organizácií ŠVPS SR, orgány potravinového dozoru v pôsobnosti MZ SR zaslali 2 podnety, orgány dozoru pre krmivá v pôsobnosti ÚKSUP-u zaslali 1 podnet, ktoré boli podkladom pre hlásenie EK.

V roku 2006 Slovensko reagovalo na 28 oznámení, ktoré boli zaslané Európskou Komisiou cez RASFF na Slovensko. V prevažnej miere t.j. v 22 prípadoch vykonala opatrenia ŠVPS SR, v 5 prípadoch konal Úrad verejného zdravotníctva a v 1 prípade ÚKSUP.

V apríli 2006 vykonal tím pracovníkov z direktoriátu E2 Európskej Komisie spolu s pracovníkom z členského štátu EÚ (z Fínska) 3 - dňovú misiu na Slovensku s cieľom preveriť fungovanie Rýchleho výstražného systému pre potraviny a krmivá na Slovensku. Vo vydanej správe z misie bolo skonštatované, že Slovenská republika má systematický prístup k fungovaniu RASFF s jasne definovanou štruktúrou zapojených organizácií a systém je plne funkčný.

- ✚ kontaktné miesto – ŠVPS SR priebežne informovala počas roka 2006 všetkých členov siete (MP SR - odbor bezpečnosti potravín, ÚVZ SR a ÚKSUP - ich kontaktné osoby) o činnosti Rýchleho výstražného systému pre potraviny a krmivá tak, že im zasielala všetky zverejnené oznámenia, ktoré do systému RASFF zaslalo Slovensko na základe nevyhovujúcich zistení vo výrobkoch, pravidelne im zasielala denné tabuľky RASFF, ktoré zverejňovala EK na základe informácií pochádzajúcich z členských štátov EÚ.
- ✚ v máji 2006 sa stalo kontaktné miesto - Štátna veterinárna a potravinová správa SR kontaktným bodom pre INFOSAN (International Food Safety Authorities Network) pre Slovenskú republiku. Ustanovenie tejto funkcie vyplynulo zo skutočnosti, že EK súhlasila, aby RASFF bol menovaný ako krízový kontaktný bod pre INFOSAN. Činnosť kontaktného miesta v rámci INFOSAN-u spočíval v distribúcii e-mailových správ prichádzajúcich z centrály INFOSAN-u ďalším členom INFOSAN-u na Slovensku, a to MP SR a MZ SR

Prehľad oznámení zaslaných zo Slovenskej republiky do EK za rok 2006

DRUH OZNÁMENIA				
VÝSTRAŽNÉ				
mesiac	číslo	krajina pôvodu	dôvod	komodita
	2006.0028	Španielsko cez Českú republiku	nadlimitný obsah farbiva E-124 Ponceau 4R (košenilová červená)	Želé šnúrky
	2006.0029	Rumunsko cez Českú rep.	nadlimitný obsah farbiva E-124 Ponceau 4R (košenilová červená)	Želé salónky máčané v kakaovej poleve s malinovou a jahodovou príchuťou
február				
	2006.0157	Slovensko (surovina Poľsko)	nadlimit olova	Urologický čaj
	2006.0202	Poľsko	nadlimit peroxidov	Bravčová masť
	2006.0203	Čína cez Maďarsko	nadlimit cínu, olupovanie vnútorného laku konzervy	Broskyne lúpané, polené v mierne sladkom náleve
	2006.0250	Slovensko cez Českú rep. (Brazília)	ochratoxín A	Instantná káva
	2006.0252	Čína cez Veľkú Britániu cez Českú rep.	vysoký obsah SO ₂	Sušené hrušky
	2006.0255	Čína cez Poľsko	riziko zadusenía sa pri konzumácii	Svietiace lízatko s prívieskom
	2006.0257	Čína cez Poľsko	riziko zadusenía sa pri konzumácii	Ovocné lízatko s hračkou-laserová pištoľ
	2006.0269	Čína cez Českú rep.	nevhodné na ľudskú spotrebu:lepivá konzistencia, nie je možné odlepiť obal, nehygienická manipulácia	Svietiace lízatko-(sweet ring lighting)
	2006.0273	Gruzínsko cez Českú rep.	plesne	Lieskové orechy lúpané
	2006.0329	Česká republika	Salmonella enteritidis	Bravčové vo vlastnej šťave-konzerva
	2006.0330	Lotyšsko cez Českú republiku	nadlimit benzo(a)pyrénu	Pasta zo šprotov
	2006.0350	Rakúsko	nadlimitný obsah sumy syntetických farbív (E104, E110, E132, E151)	Kaviár čierny, pasterizovaný
	2006.0398	Poľsko	nadlimit benzo(a)pyrénu	Údené šproty v oleji
	2006.0457	Lotyšsko	nadlimit benzo(a)pyrénu	Šproty v oleji
	2006.0459	Lotyšsko	nadlimit benzo(a)pyrénu	Údené šproty v oleji
	2006.0473	Poľsko	nadlimit benzo(a)pyrénu	Údené šproty
	2006.0498	Poľsko	nadlimit farbiva E-124 Ponceau 4R(košeniľová červená), farbivá(E-151, E-133) neuvedené na obale	Želatínové želé s malinovou príchuťou, zdobené
	2006.0528	Česká republika	nadlimit sladidla- kyseliny cyklámovej E- 952	Ovocný nápoj so sladidlami-jahoda
	2006.0529	Česká republika	nadlimit sladidla- kyseliny cyklámovej E- 952	Ovocný nápoj so sladidlami-cherry-cola

	2006.0531	Nemecko	nadlimit sladidla sacharínu E- 954	Uhorkové rezy
	2006.0537	Lotyšsko cez Českú rep.	nadlimit benzo(a)pyrénu	Údené šproty v oleji
	2006.0549	Poľsko	nadlimit benzo(a)pyrénu	Údené šproty v oleji
	2006.0573	Nemecko	nadlimitný obsah syntetických farbív (E124+E129) a farbivo E-124 neoznačené na obale	Červený kaviár
	2006.0580	Moldavsko cez Českú rep.	nadlimitný obsah kyseliny sorbovej E-200	Slivky sušené odkôstkované
	2006.0591	Španielsko	prítomnosť nepovoleného farbiva E-129 Allura červená AC	Jahodový džem
	2006.0668	Nemecko	prítomnosť nepovolenej kyseliny benzoovej E-210	Sušené slivky
október	2006.0746	Slovensko surovina (Čína a Holandsko)	neoznačenie mliečnej zložky vo výrobku i v surovine	Sojová náhradka mlieka+surovina (sójový proteín a sójová zmes)
	2006.0801	Česká rep.	nepovolené farbivo Sudan1	Orientálne korenie
	2006.0822	Poľsko	nedeklarovanie arašidov	Sušienky posypané cukrom, polomáčané v čokoládovej poleve
	2006.0827	Česká rep.	ochratoxín A	Hrozienka sušené
	2006.0847	Irán cez Českú rep.	ochratoxín A	Hrozienka sušené
	2006.0857	Poľsko	nadlimit peroxidov	Bravčová masť
	2006.0871	Lotyšsko	nadlimit benzo(a)pyrénu	Údené šproty v oleji
	2006.0892	Turecko	nadlimit aflatoxínu B1 a nadlimit sumy aflatoxínov (B1, B2, G1, G2)	Sušené figy
	2006.0893	Irán cez Poľsko cez Českú rep.	ochratoxín A	Hrozienka sušené
	2006.0894	Nemecko	Salmonella Infantis a Salmonella Minnesota	Čierne korenie mleté

Rok 2006	DRUH OZNÁMENIA			
	INFORMAČNÉ			
mesiac	číslo	krajina pôvodu	dôvod	komodita
január				
február	2006.AKZ	Turecko	nadlimit aflatoxínu B1 a nadlimit sumy aflatoxínov (B1, B2, G1, G2)	Lieskovce lúpané
	2006.ARM	Slovensko (surovina Španielsko)	nadlimit aflatoxínu B1 a nadlimit sumy aflatoxínov (B1, B2, G1, G2)	Paprika sladká

	2006.ASH	Maďarsko	nepovolené aditívum do krmív-salinomycinát sodný	Vitamínovo- minerálna zmes na výrobu krmnej zmesi pre prasiatka
	2006.AUT	Ukrajina (vrátenie z hraníc)	plesne	Semeno horčice bielej (Sinapis alba)
apríl	2006.AZU	Turecko	nadlimit aflatoxínu B1 a nadlimit sumy aflatoxínov (B1,B2, G1, G2)	Pražené lieskovce nelúpané
máj	2006.BGA	Slovensko	Listeria monocytogenes	Bryndza
jún	2006.BJB	Tanzánia (vrátenie z hraníc)	nesprávne kontrolovaná teplota, porušenie chladiaceho reťazca	Chladené čerstvé filety z ryby (Lates Niloticus)
júl				
august				
september				
október				
	2006.CPO	Turecko (vrátenie z hraníc)	nadlimit aflatoxínu B1 a nadlimit sumy aflatoxínov (B1,B2, G1, G2)	Sušené figy
	2006.CQL	Turecko (vrátenie z hraníc)	netypická vôňa	Sušené figy
december	2006.CUB	Turecko (vrátenie z hraníc)	nadlimit aflatoxínu B1 a nadlimit sumy aflatoxínov (B1,B2, G1, G2)	Sušené figy
	2006.CUF	Turecko (vrátenie z hraníc)	nadlimit aflatoxínu B1 a nadlimit sumy aflatoxínov (B1,B2, G1, G2)	Sušené figy

Delegované činnosti

Každoročne je podpisovaná *Dohoda o delegovaných činnostiach medzi Pôdohospodárskou platobnou agentúrou (PPA) a Štátnou veterinárnou a potravinovou správou SR*. Na základe tejto Dohody zabezpečuje Odbor organizácie trhu všetky činnosti, ktoré zo zmluvy vyplývajú a každoročne koncom roka je táto činnosť podrobená auditu zo strany PPA.

Odbor organizácie trhu pripravil v roku 2006 nový manuál na výkon delegovaných činností pre vývozné náhrady a aktualizoval všetky už vydané manuály, ktoré schválil ústredný riaditeľ ŠVPS SR .

V súčasnom období odbor používa manuály pre tieto činnosti :

- ✚ **Manuál pre výkon kontroly intervenčného a súkromného skladovania**
  - hovädzieho a teľacieho mäsa
  - bravčového mäsa
  - ovčieho a kozieho mäsa
- ✚ **Manuál pre výkon kontroly organizácie trhu s mliekom a mliečnymi výrobkami**
- ✚ **Manuál pre výkon kontroly pri vývoze poľnohospodárskych výrobkov do tretích krajín v režime vývozných náhrad**
- ✚ **Manuál pre výkon kontroly zhody obchodných noriem čerstvého ovocia a zeleniny**
- ✚ **Manuál pre cenové spravodajstvo**
- ✚ **Manuál pre výkon kontroly spracovaného ovocia a zeleniny**
- ✚ **Manuál pre kontrolu na mieste: Predbežné uznanie organizácií výrobcov v sektore ovocie – zelenina v kategórii výroby určené na spracovanie**

Z rozsahu delegovaných činností sa v roku 2006 vykonali kontroly v nasledovných oblastiach organizácie trhu :

- ✚ intervenčné skladovanie cukru – posúdenie vhodnosti skladov pre intervenčný nákup , dlhodobé skladovanie a predaj cukru
- ✚ odbery vzoriek intervenčného cukru a následné analýzy v laboratóriách ŠVPS SR
- ✚ vývozné náhrady – kontroly prevádzok na mieste
- ✚ kvalita rajčiakov - splnenie minimálnych požiadaviek kvality rajčiakov dodávaných na spracovanie
- ✚ kvalita rajčiakov - odbery vzoriek , analýzy v laboratóriách ŠVPS SR
- ✚ uznanie organizácie výrobcov - plnenie podmienok uznania
- ✚ vývozné náhrady – kontroly kvality v súčinnosti s príslušným colným úradom spojené s odberom vzoriek a analýzami v laboratóriách ŠVPS SR

Pri intervenčnom skladovaní cukru boli kontroly zamerané hlavne na :

- ✚ podmienky skladovania cukru
- ✚ prevádzkovú a osobnú hygienu
- ✚ dokumentáciu a evidenciu skladovania
- ✚ odbery vzoriek intervenčného cukru

v kontrolovanom subjekte **Považský cukor a.s. Trenčianska Teplá**

Kontroly boli vykonané v súlade s Nariadením Komisie č.1262 / 2001 a zákona číslo 152 / 1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov

- ✚ kontroly prevádzok na mieste v rámci vývozných náhrad boli zamerané na nasledovné okruhy :
- ✚ kontrolu pôvodu zložiek, splnenie ich zdravotných a kvalitatívnych kritérií
- ✚ dodržiavanie podmienok technológie a vedenie výrobných dokumentácie spracovaných poľnohospodárskych výrobkov
- ✚ overovanie kvality výrobkov a s tým súvisiacej dokumentácie
- ✚ odbery vzoriek výrobkov

v týchto kontrolovaných subjektoch:

- 832I. D.C. Holding a.s., Bratislava**
- 833Kraft Foods Slovakia a.s., Bratislava**
- 834RAJO a.s. , Bratislava**

Kontroly boli vykonané v súlade s Nariadením Komisie (ES) č.1043 / 2005

- ✚Kontrola zameraná na zistenie uplatniteľných normy minimálnej kvality výrobku zahŕňala :

1. kontrolu kvality
2. odbery vzoriek

v kontrolovaných subjektoch:

1. **Poľnohospodárske družstvo Tvrdošovce,**
2. **ZPD - Zeleninársko potravinárske družstvo Dvory nad Žitavou**
3. **NOVOFRUCT SK , s.r.o., Nové Zámky**
4. **KOLAGREX Int., spol.s.r.o., Kolárovo**
5. **TOMATEX družstvo Nové Zámky**
6. **Odbytové družstvo producentov rajčín , Dvory nad Žitavou**
7. **Odbytové družstvo ZEM Tvrdošovce**
8. **DRUTOMA družstvo Kolárovo**

Kontroly boli vykonané v súlade s Nariadením Rady (ES) č.2201 / 1996 ,
Nariadenia Komisie (ES) č.1535 / 2003 , Nariadením Komisie (ES) č.1764 / 1986 ,
Nariadením Komisie (ES) č.217 / 2002

Kontroly v rámci uznania organizácie výrobcov sa zameriavali na :

- ✚ plnenie podmienok uznania podľa Nariadenia Rady č.2200 / 1996
- ✚ plnenie podmienok uznania podľa Nariadenia Komisie č.1432 / 2003
- ✚ činnosti, ktoré majú byť vykonané na zvýšenie kvality výrobkov
- ✚ činnosti týkajúce sa technickej kvality programu

v kontrolovaných subjektoch :

1. **TOMATEX družstvo Nové Zámky**
2. **Ovocinárske družstvo BONUM Dunajská Lužná**
3. **Odbytové družstvo SK FRUIT Ostratice**

Kontroly boli vykonané v súlade s Nariadením Rady (ES) č.2200 / 1996 , Nariadením Komisie (ES) č.1432 / 2003 , Nariadením Komisie (ES) č.1433 / 2003

Kontroly pri vývoze tovaru do tretích krajín v režime vývozných náhrad v spolupráci s príslušným colným úradom boli zamerané na :

- ✚ kontrolu kvality vyvážaného tovaru
- ✚ odbery vzoriek tovaru

v kontrolovaných subjektoch :

1. Koliba a.s. , Hriňová
2. Levické mliekarne a.s. , Levice
3. MILEX Galanta a.s , Galanta
4. Amylum Slovakia s.r.o. , Boleráz
5. Tauris Nitria s.r.o. , Mojmírovce
6. THP a.s. , Topoľčany

Kontroly boli vykonané v súlade s Nariadením Komisie (ES) č.800 / 1999, Nariadením Komisie (ES) č.2091 / 2005 , Nariadením Komisie (ES) č.1043 / 2005

Celkový prehľad vykonaných kontrol pri delegovaných činnostiach v zmysle dohody PPA a ŠVPS SR v roku 2006

DELEGOVANÉ ČINNOSTI 2006	Interve nčné skladov anie cukru	Vývozné náhrady - kontroly na mieste	Kvalita výrobkov	Uzna nie výrob cov	Vývozné náhrady - kontroly tovaru s colným úradom	SPOLU
ZHODA	19	6	8	3	27	63
NEZHODA	0	0	0	0	0	0
SPOLU	19	6	8	3	27	63

V roku 2006 sa na základe Dohody o delegovaných činnostiach medzi ŠVPS SR a PPA sa vykonalo celkovo **36 kontrol** na požiadanie Pôdohospodárskej platobnej agentúry a **27 kontrol** kvality pri vývozných náhradách v súčinnosti s príslušným colným úradom.

V roku 2006 došlo k zvýšeniu týchto kontrol o 19 oproti roku 2005, čo predstavuje nárast o 43 % .

Výpočtová technika a jej význam pre činnosť organizácie

Rok 2006 sa z pohľadu informatiky niesol v kompletnej obnove hardware serverovne ŠVPS SR. Uvedená úloha bola nevyhnutná z dôvodu zastaraného hardware a nevyhovujúcim operačným systémom, ktoré už nedokázali zabezpečiť stále narastajúce odborné a obslužné požiadavky jednotlivých odborov ŠVPS SR a jej podriadených organizácií. Nový informačný systém sa inštaloval za chodu a bez narušenia jednotlivých odborných činností. V súčasnej dobe je už v plnej prevádzke. Ďalšou činnosťou, ktorú odbor informatiky realizoval v uplynulom roku bola realizácia dochádzkového a prístupového systému ŠVPS SR na evidenciu dochádzky a na zamedzenie vstupu neoprávnených osôb do priestorov ŠVPS SR. Tento informačný systém je prepojený aj so mzdovým programom ekonomického úseku, čo prispieva k časovým úsporám pri spracovávaní miezd zamestnancov ŠVPS SR. Z ďalších aktivít uvádzame

- ✚ nadefinovanie hardware a software charakteristík nového informačného systému „VIS“, ktorého realizácia je nevyhnutná na riešenie veterinárnych úloh na jednotlivých stupňoch riadenia.
- ✚ rozvoj celoslovenského sieťového programu KIČ (produkt odboru informatiky ŠVPS SR) cez existujúcu VPN sieť. Sieťová aplikácia KIČ sa priebežne aktualizovala a upravovala v zmysle platných nariadení a smerníc. Intranetová aplikácia „VLAS – výsledky laboratórnych analýz a ich štatistika“ bola podľa kritérií užívateľov doplnená o ďalšie moduly na zobrazovanie štatistík. Aplikácia bude aj naďalej rozvíjaná podľa požiadaviek užívateľov.
- ✚ vzdelávacie činnosti, najmä z oblasti počítačovej gramotnosti jednotlivých užívateľov a tiež aj vzdelávaniu užívateľov odborných IT aplikácií.
- ✚ zber, korekcia a vyhodnocovanie dát z jednotlivých ŠVPÚ, aktualizácia internetových a intranetových stránok ŠVPS SR, starostlivosť o jednotlivých užívateľov IT, obnova IT na jednotlivých regiónoch, poradenstvo a riešenia havarijných stavov na jednotlivých KVPS, RVPS a HIS.
- ✚ trvalá spolupráca s ŠPÚ a MP SR pri úpravách a doplneniach software CEHZ, aktívne sa podieľajú na uplatnení a skvalitnení aplikácií EÚ a tiež sú aj členmi pracovných skupín v komisiách EÚ.

Rozpočet organizácie

V zmysle zákona NR SR č. 488/2002 Z.z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov je Štátna veterinárna a potravinová správa SR (ďalej len ŠVPS SR) zapojená na rozpočet kapitoly Ministerstva pôdohospodárstva SR. V roku 2006 zabezpečovala financovanie 8 krajských veterinárnych a potravinových správ (ďalej len KVPS), 40 regionálnych veterinárnych a potravinových správ (ďalej len RVPS) a Ústavu štátnej kontroly veterinárnych biopreparátov Nitra.

V prehľade uvádzame **rozpis ukazovateľov verejného rozpočtu a jeho plnenie** za rozpočtové organizácie v riadení ŠVPS SR:

<i>Položka</i>	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	% plnenia
Príjmy RO	100 000 000	100 000 000	103 009 611	103,00
Výdavky spolu	739 999 000	814 859 500	814 472 979	99,95
v tom:				
kapitálové výdavky	54 000	49 000 000	48 966 078	99,93
bežné výdavky	685 999	765 859 500	764 700 999	99,84
v tom: mzdy	290 480	309 792	309 790	99,99

PRÍJMY

zo schváleného rozpočtu 100 000 tis. Sk boli príjmy naplnené do výšky 103,126.005,71 Sk, čo tvorí 103%, v tom príjmy z poplatkov vyberaných na základe metodického pokynu o veterinárnych poplatkoch za kontroly a inšpekcie 65,109.048,89 Sk, ostatné príjmy vo výške 38,016.956,82 Sk.

Členenie ostatných príjmov:

✚ príjmy z vlastníctva majetku	3,415.785,35	Sk
✚ príjmy z kapitálových aktív	4,267.231	Sk
✚ náhodilé príjmy a iné nedaňové príjmy	7,358.323,43	Sk
✚ príjmy z pokút	22,975.617,04	Sk

V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka je plnenie na poplatkovej povinnosti v podstate na rovnakej úrovni (2005= 63,369.024,76 Sk). Pohľadávky oproti roku 2005 sa zvýšili z čiastky 11,932.463,26 Sk na 12,751.119,35 Sk a predstavujú všetky pohľadávky od vstupu do EÚ, kedy vznikla povinnosť výberu poplatkov (1.6.2004).

VÝDAVKY Kapitálové

Z celkového upraveného rozpočtu 49 000 tis. Sk boli čerpané prostriedky vo výške 48,966.077,79 Sk:

ŠVPS SR : 32 827 tis. Sk

nákup software a licencií, nákup výpočtovej techniky, prevádzkových strojov, špeciálnych strojov, dopravných prostriedkov pre podriadené rozpočtové organizácie, rekonštrukcia auly, rekonštrukcia administratívnej budovy, rekonštrukcia vstupných brán, výstavba haly pre špeciálne motorové vozidlo a príslušenstvo na likvidáciu nebezpečných ohnísk, vypracovanie projektovej dokumentácie pre DS Rusovce.

rozpočtové organizácie: 16 173 tis. Sk

RVPS Galanta	415 tis. Sk	klimatizácia priestorov administratívnej budovy
RVPS Trnava	2 300 tis. Sk	rekonštrukcia kotolne, nákup prevádzkových strojov
RVPS Prievidza	208 tis. Sk	nákup laboratórnej techniky
RVPS Nitra	1 025 tis. Sk	rekonštrukcia sociálnych zariadení v administr. budove
RVPS Šaľa	960 tis. Sk	rekonštrukcia podkrovia administr. budovy
RVPS Dolný Kubín	3 500 tis. Sk	rekonštrukcia budovy Trstená
RVPS Lipt. Mikuláš	1 210 tis. Sk	rekonštrukcia strechy na administr. budove
RVPS Lučenec	34 tis. Sk	nákup prevádzkových strojov
RVPS R. Sobota	806 tis. Sk	rekonštrukcia budovy Krpáčovo a rekonštrukcia kotolne AB
RVPS Veľký Krtíš	700 tis. Sk	rekonštrukcia kotolne
RVPS Poprad	235 tis. Sk	nákup pozemku
RVPS Prešov	330 tis. Sk	výstavba dvojgaráže
RVPS Svidník	4 200 tis. Sk	rekonštrukcia strechy a podkrovia administr. budovy
RVPS Košice mesto	100 tis. Sk	vypracovanie projektovej dokumentácie
RVPS Rožňava	150 tis. Sk	rekonštrukcia brány, nákup výpočtovej techniky
Nedočerpanie predstavuje výšku:	33.922,21 Sk	

VÝDAVKY bežné

✚ Na programe 06G:

Európsky sociálny fond – vzdelávanie zamestnancov – z rozpočtu 806 tis. Sk čerpanie vo výške **805.903,- Sk**

Nedočerpanie predstavuje výšku: **97,- Sk**

✚ Na programe 090:

Tvorba a implementácia politík – prostriedky PPA vo výške **1,544** tis. Sk boli čerpané vo výške **1,543.939,- Sk**

Nedočerpanie predstavuje výšku: **61,- Sk**

✚ Na programe 08W:

Z rozpočtu bežných výdavkov **763,509.500,-Sk** predstavuje čerpanie výšku **763,233.971,10 Sk**

Nedočerpanie predstavuje výšku: **275.528,90 Sk**

Plnenie záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu:

ŠVPS SR – vlastná činnosť

ŠVPS SR zabezpečovala v roku 2006 financovanie vlastnej činnosti vrátane 3 hraničných inšpekčných staníc (Vyšné Nemecké, Čierna nad Tisou a Bratislava letisko).

Položka	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	%
Výdavky CELKOM	230,337.000.-	237,786.500,-	237,706.165,50	
Kapitálové výdavky (700)	30 380 000	32 827 000	32 821 803	99,98
Bežné výdavky (600)	199 957 000	203 833 500	203 758 460	99,96
v tom: mzdy a platy (610)	43 728 000	40 017 000	40 017 000	100,00
odvody (620)	15 283 000	13 561 000	13 456 018	99,23
tovary a služby(630)	140 946 000	150 255 500	150 285 442	100,00
z toho: cestovné (631)	4 500 000	3 351 000	3 635 382	108,48
energie(632)	7 000 000	5 862 000	5 657 652	96,41
materiál (633)	11 255 000	5 173 200	5 076 836	98,13
dopravné (634)	4 315 000	3 132 000	3 093 347	98,76
údržba (635)	6 600 000	4 696 200	4 805 364	102,32
nájomné (636)	250 000	276 000	300 500	108,87
služby (637)	107 026 000	127 765 100	127 716 360	99,96

Nedočerpanie výdavkov tvorí výšku **80.334,50 Sk**, z toho kapitálové výdavky 5.197,18 Sk a bežné vo výške 75.040,32 Sk.

V rámci vlastného rozpočtu ŠVPS SR vynaložila finančné prostriedky na programoch:

✚ 08W0102 - potravinový dozor	1,620. 064,40 Sk
✚ 08W0104 - BSE	21 597.934,72 Sk
✚ 06G0101 - ESF	805.903,- Sk
✚ 0900201 - PPA	320.000,- Sk

08W0103 – eradikačné programy:

V zmysle rozhodnutia Európskej komisie z 30.novembra 2005, ktorým sa schvaľujú programy eradikácie a monitorovania chorôb zvierat, určitých prenosných spongiformných encefalopatií (PSE) a prevencie zoonóz predložené členskými štátmi na rok 2006 pod č. K(2005) 4621 a Metodického pokynu ŠVPS SR č.6/2006 o financovaní programov eradikácie boli z rozpočtu ŠVPS SR použité výdavky nasledovne:

názov choroby	čiastka v Sk
Klasický mor ošípaných	30,436.045,44
genotypizácia (scrapie)	9,568.182,64
Salmonella - prevalencia	1,064.090,-
Salmonella u ošípaných	29.480,-
Salmonella u moriek	57.471,-
TSE	300.000,-
Besnota	38,405.104,18
spolu	79,860.373,26

Financovanie na niektorých vybraných ukazovateľoch:

1	rádiologické vyšetrenia	979.454,70
2	trichinely	2,841.395,73
3	vyšetrovanie vína	2,068.837,40
4	ovocie, zelenina	99.458,50
5	havárie, cielené kontroly	1,450.210,-
6	pseudomor hydiny	653.000,-
7	zástrelné za líšky	1,169.200,-
8	VPO krmivá	51.420,-
9	IBR	2,029.900,-
10	Aujezskyho choroba	155.280,-
11	aviárna influenza	8,419.969,03

PRÍJMY	schválený rozpočet	upravený rozpočet	skutočnosť	%
200 – príjmy celkom	97, 298.000,-	97,185.000,-	2,554.405,79	99,98
príjmy z vlastníctva (212)	30 000,-	30.000,-	69.479,60	
pokuty (222)			636.112,80	
poplatky platby z náh.predaja (223)			1,677.578,39	
príjem z kapitálových aktív (231)			74.400,-	
ostatné príjmy (292)			96.835,-	

KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY	30,380.000,-	32.827.000,-	32,821.802,82	99,98
v tom: nehmotné aktíva	0	2,302.000,-	2,301.639,90	
výpočtová technika	14,000.000,-	7,505.000,-	7,504.743,32	
telekomunikačná technika	500.000,-	0	0	
prevádzkové stroje	2,080.000,-	48.000,-	47.481,-	
špeciálne stroje	0	657.000,-	656.172,-	
osobné automobily	11,000.000,-	9,634.000,-	9,633.794,10	
projektová dokumentácia	0	925.000,-	923.989,-	
realizácia nových stavieb	0	3,296.000,-	3,295.940,-	
rekonštrukcia, modernizácia	2,800.000,-	8,460.000,-	8,458.043,50	

V roku 2006 boli kapitálové výdavky na ŠVPS SR vyčlenené predovšetkým na realizáciu investičných akcií :

- 2 Rekonštrukcia auly – rozpočtový náklad : 6 503 tis. Sk
- 3 Rekonštrukcia brán – rozpočtový náklad : 1 673 tis. Sk
- 4 Rekonštrukcia administratívnej budovy : 284 tis. Sk
- 5 Výstavba haly pre špeciálne vozidlo na likvidáciu nebezpečných. nákaz – rozpočtový náklad : 3 296 tis. Sk.

Realizáciou uvedených stavebných akcií ŠVPS SR upravila jestvujúce priestory budovy za účelom spustenia dochádzkového systému a zrealizovala rekonštrukciu priestoru auly v súlade so schválenou štúdiou s cieľom zabezpečenia štandardného vybavenia auly pre cca 150 osôb.

Rekonštrukcia brán bola realizovaná z dôvodu nutnosti rozšírenia brán na prejazd špeciálneho vozidla na likvidáciu nebezpečných a veľmi nebezpečných nákaz, ktoré ŠVPS SR obstarala v roku 2005. Nová stavba - hala pre špeciálne vozidlo na likvidáciu nebezpečných nákaz - bude slúžiť na garážovanie špeciálneho vozidla a jeho príslušenstva.

ŠVPS SR v roku 2006 zrealizovala rekonštrukciu hardverového a softverového vybavenia serverovne, čo prestavovalo v čerpaní :

- 2 nákup výpočtovej techniky : 2 900 tis. Sk
- 3 nákup multilicencií na server (WINDOWS, SQL, EXCHANGE, NOD) – 2 300 tis. Sk.

ŠVPS SR v roku 2006 taktiež zabezpečila *pre podriadené organizácie* v súlade s požiadavkami organizácií a s prideleným objemom finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu:

- 2 nákup výpočtovej techniky **3 700** tis. Sk
- 3 nákup osobných motorových vozidiel **8 300** tis. Sk

Pridelené kapitálové prostriedky vo výške **10 700** tis. Sk, určené ŠVPS SR na obstaranie Veterinárneho geografického a informačného systému, boli presunuté na čerpanie v roku 2007, nakoľko sa v roku 2006 sa nepodarilo ŠVPS SR zabezpečiť výber dodávateľa v súlade s platným zákonom o verejnom obstarávaní.

Verejné obstarávanie tovarov, služieb a prác

V roku 2006 nadobudol účinnosť zákon NR SR č. 25/2006 Z.z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý upravil finančné limity pre nadlimitné, podlimitné, podprahové zákazky a pre zákazky s nízkou hodnotou.

V roku 2006 realizovala ŠVPS SR celkom **7 nadlimitných zákaziek, 2 podlimitné zákazky (ktoré boli vypísané ešte v roku 2005), 2 podprahové zákazky.** V zmysle Smernice na zadávanie zákaziek s nízkymi hodnotami, vypracovanej ŠVPS SR, bol realizovaný prieskum trhu pri 18 zákazkach s nízkou hodnotou.

Zmluvné ceny s DPH celkom za realizované súťaže – nadlimitné, podlimitné a podprahové zákazky - v roku 2006 predstavujú cca 73 540 tis. Sk s DPH.

Z celkového množstva ***nadlimitných zákaziek*** boli použité postupy verejného obstarávania : rokovacie konanie bez zverejnenia – šesťkrát a súťaž návrhov – jedenkrát.

Postup rokovacie konanie bez zverejnenia bol použitý v šiestich prípadoch z dôvodu realizácie čiastkových zmlúv s dodávateľmi tovarov (vakcína na orálnu imunizáciu líšok proti besnote pre jarnú a jesennú kampaň 2006, vakcína na orálnu imunizáciu diviakov proti KMO pre jarnú, letnú a jesennú kampaň 2006, nákup osobných motorových vozidiel), ktorí boli víťazmi verejných súťaží a s ktorými boli uzavreté rámcové zmluvy.

Rámcovú zmluvu na dodávku osobných motorových vozidiel uzavrelo v roku 2003 Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky v rámci spoločného obstarávania tovaru pre podriadené organizácie.

Súťaž návrhov bola realizovaná za účelom výberu dodávateľa softverového vybavenia Veterinárny informačný systém. Dňa 14.8.2006 nariadil Úrad pre verejné obstarávanie súťaž návrhov zrušiť.

V rámci ***podlimitných zákaziek*** boli použité postupy verejného obstarávania : verejná súťaž súťaž – jedenkrát a užšia súťaž – jedenkrát.

Verejná súťaž bola použitá za účelom výberu dodávateľa na zabezpečenie leteniek a súvisiacich služieb a užšia súťaž bola použitá za účelom výberu dodávateľa výpočtovej techniky. Obidve súťaže boli vyhlásené ŠVPS SR v roku 2005 počas účinnosti zákona NR SR č. 523/2003 Z.z. o verejnom obstarávaní a o zmene zákona č. 575/2001 Z.z. o organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov.

Podprahové zákazky boli použité na zabezpečenie dodávateľa hardverového vybavenia pre serverovňu a dodávateľa prác pre rekonštrukciu auly.

Personálne otázky

ŠVPS SR je rozpočtovou organizáciou s celoslovenskou pôsobnosťou, začlenenou do rezortu Ministerstva pôdohospodárstva SR.

V jej priamej riadiacej pôsobnosti je celkom 56 organizácií, z toho 49 rozpočtových a 7 príspevkových organizácií.

Rozpočtové organizácie v priamom riadení Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR sú :

- ✚ Regionálne veterinárne a potravinové správy v celkovom počte 40
- ✚ Krajské veterinárne a potravinové správy, celkom 8
- ✚ Ústav pre štátnu kontrolu veterinárnych biopreparátov a liečiv so sídlom v Nitre

Príspevkové organizácie v priamej riadiacej pôsobnosti Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR sú :

- ✚ Inštitút veterinárnych lekárov v Košiciach
- ✚ Štátne veterinárne a potravinové ústavy v Bratislave, Nitre, Dolnom Kubíne, Košiciach a Prešove)
- ✚ Štátny veterinárny ústav vo Zvolene

Príspevkové organizácie sú v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva pôdohospodárstva SR.

Celkový počet zamestnancov Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR a riadených organizácií za rok 2006 bol 1837 zamestnancov, z toho :

- ✚ ŠVPS SR a riadené rozpočtové organizácie celkom 1.368 zamestnancov v členení:
- ✚ 1.057 zamestnancov v štátnej službe
- ✚ 311 zamestnancov vo verejnej službe

V príspevkových organizáciách je celkom 469 zamestnancov vo verejnej službe.

Hlavné činnosti v personálnej oblasti :

- ✚ činnosti v oblasti personálnej práce zabezpečuje osobný úrad ŠVPS SR pre zamestnancov služobného úradu ŠVPS SR a riaditeľov rozpočtových a príspevkových organizácií v riadiacej pôsobnosti ŠVPS SR.
- ✚ vo svojej práci sa riadi najmä zákonom NR SR č. 312/2001 Z.z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákonmi č. 552/2003 Z.z. o výkone práce vo verejnom záujme, zákonom č. 553/2003 Z.z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Zákoníkom práce a súvisiacimi predpismi.
- ✚ organizácie v riadiacej pôsobnosti ŠVPS SR sú samostatnými právnymi subjektami, ktoré si personálne činnosti zabezpečujú sami na základe metodického usmerňovania osobným úradom ŠVPS SR.
- ✚ za účelom zabezpečenia stanovenej personálnej potreby a naplnenia záväznej systemizácie štátnozamestnaneckých miest ako aj miest vo verejnom záujme ŠVPS SR bolo aj v roku 2006 jednou z prioritných úloh osobného úradu zabezpečiť výberové konania na obsadenie voľných štátnozamestnaneckých miest

V roku 2006 osobný úrad ŠVPS SR požiadal Úrad pre štátnu službu a neskôr

Ministerstvo pôdohospodárstva SR o vyhlásenie celkom 13 výberových konaní na voľné štátnozamestnanecké miesta.

Z uvedeného počtu bolo :

- 1 Zrealizovaných celkom 13 výberových konaní
- 2 Z toho : 6 výberových konaní úspešných
7 neúspešných z dôvodu, že prihlásený uchádzač nevyhovel stanoveným podmienkam, alebo sa výberového konania vôbec nezúčastnil..

Jedno miesto bolo obsadené formou trvalého preloženia v súlade so zákonom o štátnej službe.

V oblasti *personálnych činností* osobný úrad zabezpečuje

- ✚ tvorbu koncepcie personálnej činnosti
- ✚ ďalšie vzdelávanie zamestnancov
- ✚ koncepciu mzdovej politiky a odmeňovaní zamestnancov služobného úradu, riaditeľov rozpočtových a príspevkových organizácií a vedúcich služobných úradov v riadiacej pôsobnosti ŠVPS SR
- ✚ menovanie úradných veterinárnych lekárov
- ✚ a vypracováva návrh systemizácie ŠVPS SR
- ✚ a koordinuje úlohy súvisiace s celkovou systemizáciou a s úpravami systemizácie stavu zamestnancov ŠVPS SR a priamo riadených organizácií
- ✚ vypracovávanie podkladov pre systemizáciu za ŠVPS SR a priamo riadené služobné úrady v zmysle zákon o štátnej službe

Dôležitou oblasťou činnosti osobného úradu je ďalšie vzdelávanie zamestnancov v štátnej službe ako aj zamestnancov vo verejnom záujme. Za účelom zabezpečenia úloh vyplývajúcich zo zákona o štátnej službe a z Koncepcie vzdelávania štátnych zamestnancov ÚPŠS v roku 2006 bolo realizované :

- ✚ V zmysle Vyhlášky MP SR č. 691/2002 Z. z. o požiadavkách na kvalifikáciu a odbornú spôsobilosť a ďalšie vzdelávanie zamestnancov vykonávajúcich potravinový dozor sa vyškolilo a skúškou získalo osvedčenie o splnení odbornej spôsobilosti 41 zamestnancov ŠVPS SR a jej podriadených organizácií.
- ✚ Z dôvodu, že v novele zákona o štátnej službe, účinnej od 1.6.2006 bola zakotvená povinnosť absolvovania školenia a záverečnej skúšky ECDL pre všetkých štátnych zamestnancov s termínom ukončenia do konca roku 2008 s zamestnanci ŠVPS SR zúčastnili predmetných školení podľa dvoch projektov :
- ✚ cestou MDPT SR sa 185 štátnych zamestnancov zúčastnilo eLearningového vzdelávania v rámci projektu „Vzdelávanie zamestnancov vo verejnej správe zamerané na získanie digitálnej gramotnosti a prípravu na certifikáciu ECDL prostredníctvom elektronického vzdelávania,“
- ✚ cestou Agroinštitútu v Nitre, vzdelávacieho zariadenia MP SR sa 86 zamestnancov zúčastnilo vzdelávania a následne testovania pre získanie Osvedčenia ECDL Štart cez projekt „Vzdelávanie zamestnancov organizácií rezortu pôdohospodárstva za účelom získania Osvedčenia ECDL Štart“.
- ✚ autorizačnú skúšku pre získanie osvedčenia o autorizácii na výkon kontroly kvality rastlinných a živočíšnych komodít absolvovalo a osvedčenie získalo v zmysle

Vyhlášky MP SR č. 50/ 2005 Z. z. celkom 32 zamestnancov našej organizácie.

- ✚ zamestnanci ŠVPS SR, ktorí vykonávajú funkciu audítora alebo sa na danú funkciu pripravujú v zmysle normy STN EN ISO 19011/2003 sa zúčastnili odborného kurzu „ Interní audítori v systéme manažéra kvality,, konaného pod gestorstvom SMÚ v počte 48 osôb.
- ✚ jazykových kurzov sa v priebehu roka priebežne zúčastňuje 28 zamestnancov ŠVPS SR ; navštevujú sa kurzy jazyka: anglický, nemecký, francúzsky a taliansky.
- ✚ v prípade prijímania a novelizácie súčasnej národnej legislatívy i legislatívy EÚ sa zamestnanci priebežne zúčastňovali odborných aktivít organizovaných rôznymi vzdelávacími inštitúciami za účelom oboznámenia sa s danou legislatívou.
- ✚ v priebehu celého roka prebiehalo odborné vzdelávanie zamestnancov v zmysle Národného programu vzdelávania v školiacom zariadení ŠVPS SR, v Inštitúte vzdelávania veterinárnych lekárov v Košiciach; v roku 2006 bolo cestou IVVL Košice realizovaných celkom 159 odborných školení s celkovým počtom účastníkov 3574. Jednotlivé druhy školení aj s počtom účastníkov sú súčasťou Výročnej správy IVVL za rok 2006

Hodnotenie a analýza vývoja organizácie

Činnosti zabezpečované organizáciami ŠVPS SR nie sú len plánované, ale vznikajú aj na základe podnetov alebo vzniku neočakávaných situácií vo väzbe na výskyt nebezpečných nákaz často prenosných na človeka, potravinových nebezpečenstiev, škandálov (zdravotne rizikové potraviny na trhu) alebo dovozu zvierat, surovín a potravín zo štátov EÚ alebo tretích krajín, ktoré predstavujú značné nebezpečenstvo na slovenskom trhu. V takomto prípade je potrebné konať bezprostredne a robiť systémové opatrenia tak, aby nedošlo k ohrozeniu zvierat, ale predovšetkým zdravia spotrebiteľa. V takýchto krízových situáciách (posledné prípady výskytu aviárnej influenzy v Maďarsku, Anglicku; prítomnosť listérií v mliečnych výrobkoch a rybách z ČR, Poľska; prebalovanie cukrovniiek po dobe spotreby v sklade, atď.) je potrebné disponovať značným počtom odborníkov, aby sa prijali včasné ochranné opatrenia a realizovali sa cielené kontroly podľa analýzy rizika.

Významne po vstupe Slovenska do EÚ narástol rozsah práce a aktivity ŠVPS SR a jej organizácií smerom k plneniu úloh k zahraničiu. Misie z Európskej komisie organizované Potravinovým a veterinárnym úradom v Dubline, ktoré každý rok navštevujú Slovensko (v r. 2006 8 misií) vyžadujú perfektnú prípravu dokumentov (príprava vyžaduje minimálne jeden mesiac intenzívnej práce na jednu misiu) a rovnako 100% zvládnutie priebehu misie. Na príprave každej misie pracuje podľa jej zamerania 10 až 15 odborných pracovníkov a na priebehu misie podľa počtu kontrolovaných subjektov 20 až 50 zamestnancov. Ďalšou náročnou činnosťou k zahraničiu, ktorá je založená na dostatočnom počte vysokokvalifikovaných odborníkov je účasť na zahraničných rokovaníach predovšetkým pracovných skupín EK, OIE, WTO, EFSA, OECD, WHO, atď. V súčasnosti pri existujúcom počte zamestnancov ŠVPS nedokáže obsadiť odborníkmi všetky zahraničné a rovnako niekedy domáce rokovania (limitovaný počet zamestnancov pre plnenie pracovných úloh v zahraničí a doma).

Súčasné materiálo-technické podmienky (budovy, informačné technológie, doprava, atď.) musia spĺňať minimálne požiadavky, aby mohli byť zabezpečované odborné činnosti na požadovanej úrovni a boli komparovateľné s európskymi úradmi rovnakého zamerania pre kontrolu zdravia zvierat, bezpečnosti potravín a verejného zdravia.

Národný veterinárny servis na Slovensku (ŠVPS SR) ako je uvedené vyššie – pracuje v súlade s OIE kódexom na 6 princípoch:

1. transparentnosť (garantuje transparentnosť doma a v zahraničí v zdraví zvierat a zoonózach na základe sanitárneho národného statusu)
2. vedecká informovanosť (sumarizuje, analyzuje a distribuuje svetové vedecké informácie z oblasti veterinárnej medicíny a príbuzných odborov)
3. medzinárodná solidarita (zabezpečuje expertízu, podporuje a ovplyvňuje medzinárodnú solidaritu pri kontrole pri kontrole chorôb zvierat a verejnom zdraví)
4. hygienická bezpečnosť svetového obchodu so zvieratami a produktmi (sanitárne a fytosanitárne dohody, opatrenie v svetovom obchode stanovením štandardov zdravia)
5. postavenie veterinárneho servisu (zlepšovanie infraštruktúry ŠVPS SR a riadených organizácií)
6. bezpečnosť potravín a animal welfare (zabezpečenie spoľahlivých garancií pre bezpečnosť potravín živočíšneho a rastlinného pôvodu a podpora ochrany zvierat na základe vedeckých poznatkov)

Z hľadiska analýzy vývoja organizácie je dôležitým bodom aj personálne zabezpečenie organizácií na realizáciu všetkých činností vychádzajúcich z platnej legislatívy. V tejto súvislosti je na mieste aj okruh racionalizácie činností a počtu pracovníkov. Tak, ako je uvedené vyššie je táto problematika nielen z hľadiska ľudského ale hlavne z hľadiska odborného posúdenia veľmi citlivá . Redukcia počtu zamestnancov môže viesť znefunkčneniu vykonávania úradných kontrol, čo môže mať dopad na :

- ✚ garantovanie ochrany zdravia občanov Slovenskej republiky ako i občanom ostatných členských štátov EÚ na spoločnom trhu s možnými dopadmi na ekonomiku SR (zvýšená práceneschopnosť, náklady na liečenie, zníženie produktivity práce, atď.)
- ✚ ochranu spotrebiteľa (falšovanie potravín, nereagovanie na sťažnosti spotrebiteľov, nekalé obchodné praktiky neseříoznych podnikateľov a na vznik rôznych potravinových škandálov, ktoré Slovenská republika doteraz práve vďaka súčasnému personálnemu stavu dokázala riešiť.
- ✚ obchodovanie nezabezpečením záruk, vyžadovaných v medzinárodnom a vnútro spoločenskom obchode, napr. schvaľovanie prevádzkarní a ich kontrola v predpísanom rozsahu, vystavovanie veterinárnych osvedčení, nevykonávanie importných kontrol, čo môže mať za následok obmedzenie prístupu slovenského podnikateľa na vnútro spoločenský trh a na trh v tretích krajinách. Uvoľnený priestor na trhu v SR bude vyplňovaný produktmi z ostatných členských štátov a z 3. krajín. Z makroekonomického hľadiska to povedie k zníženiu rastu HDP.
- ✚ zdravie a ochranu zvierat a to nezvládnutím nákazovej situácie s dopadom na stavy hospodárskych zvierat a nebezpečenstvom prenosu chorôb – zoonóz na občanov SR nezabezpečením jednej z priorit Európskej komisie vyhlásenej Akčným plánom EK a OIE (Medzinárodný úrad pre nákazy zvierat) na roky 2006 – 2011, týkajúcim sa ochrany zvierat.

Komunikácia so širokou verejnou na základe riešenia petícií a sťažností v roku 2006

V rámci aktívnej komunikácie so spotrebiteľom bola na ŠVPS SR funkčná **non-stop telefonická linka pre spotrebiteľov na prijímanie podnetov v oblasti bezpečnosti potravín.** Je možné konštatovať, že spotrebiteľia túto službu vo významnej miere využívajú. Charakter problémov, ktoré trápia sťažovateľov, poukazujú na porušenia, ako napr. predaj nekvalitných potravín, predaj potravín po dobe spotreby, zdravotne podozrivých, nesprávne skladovaných, nesprávne označených, týranie zvierat, nesprávny chov zvierat, chov v nevyhovujúcich podmienkach, nehygienické podmienky predaja, výroby, skladovania potravín. Taktiež sa rozšírili oblasti, resp. zameranie sťažností, ktoré prišli na vybavenie, aj keď nie vždy boli vecne a miestne príslušné a museli byť odstúpené iným orgánom.

ŠVPS SR obdržala za sledované obdobie celkom 763 podaní

✚ Zameranie (a príčiny) opodstatnených petícií : 1

1. Znečistenie priehrady Ružín z prítokov riek Hornád a Hnilec odpadmi živočíšneho pôvodu – rozkladajúcimi telami uhynutých zvierat

✚ Zameranie (a príčiny) opodstatnených sťažností : 218

1. nedostatky v hygiene výroby, skladovania, manipulácie potravín (porušenie zákona o potravinách, Potravinového kódexu SR, vnútorných predpisov, nedodržanie technologických postupov)
2. predaj potravín s nedostatkami v kvalite a zdravotnej neškodnosti, označení, po uplynutí dátumu spotreby (porušenie ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, vnútorných hygienických predpisov, nedostatočná vnútorná kontrola)
3. nedodržanie veterinárnych podmienok určených pre chov zvierat (porušovanie zákona o veterinárnej starostlivosti, Nariadenia vlády SR, predpisov EÚ)
4. výhrady voči postupu zamestnancov RVPS a KVPS pri výkone potravinového dozoru (nedodržanie metodických pokynov, etického kódexu štátneho zamestnanca pri výkone potravinového dozoru)
5. znečisťovanie životného prostredia
6. nesúlad označovania potravín s obsahom

1 anonymných – opodstatnených: 84

1. nedostatky v kvalite a zdravotnej neškodnosti predávaných potravín, označení, po uplynutí dátumu spotreby (porušenie ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, vnútorných hygienických predpisov, nedostatočná vnútorná kontrola)
2. nedodržanie veterinárnych podmienok určených pre chov zvierat (porušovanie zákona o veterinárnej starostlivosti, Nariadenia vlády SR, predpisov EÚ)
3. predaj rýb s príznakmi narušenia

🚧 opakované podania celkom 6
z toho opodstatnené 1

Charakter opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov:

Opatrenia pracovnoprávne:

voči zamestnancom vlastného subjektu pracujúcim na úseku (odbore) kontroly: voči
zamestnancom vlastného subjektu na iných úsekoch činnosti:
voči zamestnancom iných subjektov podľa § 22 zákona o sťažnostiach:

4 Opatrenia iné, napr.:

- a. odstúpenie na konanie trestno - právne : 0
- b. odstúpené na konanie súdne: 0
- c. organizačné: 4
- d. iné: napr. / správne konanie, priestupkové konanie, zákaz predaja a pod./

Pri prešetrovaní sťažností a iných podaní, zamestnanci Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR ako aj zamestnanci RVPS a KVPS v jednotlivých regiónoch Slovenskej republiky v mnohých prípadoch vydali zákaz predaja potravín podobe spotreby a minimálnej trvanlivosti, neoznačených potravín, potravín s nedostatkami v kvalite, hygiene, čistote predajných priestorov a pod. najmä pri vybavovaní iných podaní.

Kontrolná činnosť na ŠVPS SR

Obsahom vnútornej kontrolnej činnosti za rok 2006, ktorú tvorí v podmienkach ŠVPS SR komplexný systém kontroly založený na spolupráci oddelenia kontroly a odborných útvarov na všetkých stupňoch riadenia bolo predovšetkým :

- ✚ plnenie úloh štátnej správy vo veterinárnej oblasti, najmä na úseku zdravia zvierat, ochrany zvierat, hygieny krmív, veterinárnej ekológie, farmácie, hygieny potravín a potravinového dozoru,
- ✚ výkon laboratórnej diagnostiky v oblasti plnenia úloh veterinárnej prevencie, ochrany štátneho územia a potravinového dozoru,
- ✚ výkon hraničnej veterinárnej kontroly,
- ✚ plnenie úloh vyplývajúcich z „ Dohody“ medzi Pôdohospodárskou platobnou agentúrou a ŠVPS SR na úseku vykonávania delegovaných činností,
- ✚ spracovanie a vedenie dokumentácie v oblasti CO, hospodárskej mobilizácie, utajovaných skutočností, PO a BOZP.
- ✚ dodržiavanie hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti pri hospodárení s verejnými prostriedkami,
- ✚ dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov a opatrení vydaných na ich základe,
- ✚ vybavovanie petícií, sťažností, oznámení a podnetov,
- ✚ plnenie opatrení na nápravu zistených nedostatkov

Prehľad o počte plánovaných a vykonaných kontrolách v r. 2006:

ú t v a r	p l á n	skutočnosť	záznam	protokol
Oddelenie kontroly	30	34	31	3
Odbor laboratórnej diagnostiky, rýchleho výstražného systému a certifikácie	5	9	6	3
Odbor hygieny krmív, ekológie a veterinárnej farmácie	2	2	1	1
Odbor zdravia a ochrany zvierat	5	5	5	0

Referát CO, BOZP, PO	15	15	15	0
Odbor veterinár. certifikácie a kontrol pri výmenách, dovozoch a vývozech	6	6	6	0
Ekonomický úsek	13	13	13	0
Osobný úrad	8	8	8	0
Odbor surovín a potravín rastl. pôvodu	1	1	1	0
Odbor organizácie trhu	8	8	2	6
SPOLU	93	101	88	13

Oddelenie kontroly

Počet vykonaných kontrol : 34

z toho 31 x záznam o kontrole a 3 x správa o výsledku následnej finančnej kontrole

Podľa polročných plánov kontrolnej činnosti v roku 2006 boli oddelením kontroly vo vybraných rozpočtových a príspevkových organizáciách, riadených ŠVPS SR vykonané v spolupráci so sekciou ekonomiky následné finančné kontroly v zmysle zákona č. 502/2001 Z.z. o finančnej kontrole a vnútornom audite. Najčastejšími vyskytujúcimi sa nedostatkami , ktoré sa zistili následnými finančnými kontrolami boli:

- ✚ nedodržanie príslušných ustanovení zákona č.431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov,
- ✚ nedodržanie ustanovenia § 6, ods. 2 zákona č. 152/1994 Z.z. o sociálnom fonde,
- ✚ nedodržanie zákona č. 523/2001 Z.z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov,
- ✚ nedodržiavanie zákona č. 502/2001 Z.z. o finančnej kontrole a vnútornom audite /nevypracovanie vnútornej smernice na konkrétne určenie zamestnancov, zodpovedných za finančné riadenie a finančnú kontrolu /
- ✚ nedostatočné využívanie oprávnení a plnenie si povinností na úseku správy

majetku štátu, najmä pokiaľ ide o vykonávanie inventarizácií a nakladanie s prebytočným a neupotrebitelným majetkom

Z vykonaných kontrol, ktoré boli zamerané na plnenie úloh a výkon štátnej správy v oblasti vybavovania petícií, sťažností, oznámení a podnetov v podmienkach kontrolovaných subjektov boli v zmysle zákona NR SR č. 10/1996 Z.z. o kontrole v štátnej správe vo všetkých 15 prípadoch vypracované záznamy o kontrole / § 13 ods.6 /.

*Hlavné skupiny užívateľov – výstupov
a prezentovanej činnosti*

Výsledky sú určené pre

- 1 orgány štátnej správy, predovšetkým MP SR ako rezortné ministerstvo ŠVPS SR
- 2 chovateľov hospodárskych zvierat a poľnohospodárske podniky
- 3 podnikateľské subjekty, ktoré sa zaoberajú výrobou, dovozom, distribúciou a predajom produktov a tovarov živočíšneho alebo rastlinného pôvodu
- 4 širokú verejnosť – občanov - vyplýva z úlohy ŠVPS SR ako orgánu potravinového dozoru SR, pričom občania sú o činnosti informovaní individuálne podľa ich požiadaviek, resp. prostredníctvom masovokomunikačných prostriedkov na základe komunikácie ich predstaviteľov so zástupcami ŠVPS SR

Záver

Bezpečnosť potravín je aj jednou z hlavných priorít v Európe. Na zaistenie bezpečnosti potravín je nevyhnutné neustále komplexne posudzovať všetky aspekty reťazca **produkcie potravín počnúc a vrátane prvovýroby potravín, výroby krmív pre zvieratá produkujúce potraviny, cez výrobu, spracovanie a distribúciu potravín, ich dovoz až po predaj konečnému spotrebiteľovi**, pretože každý z týchto prvkov môže mať závažný dopad na bezpečnosť potravín a tým aj na verejné zdravie. Do tohto komplexu bezpečnosti potravín sú zahrnuté rôzne špecifické oblasti, ako sú **krmivá pre zvieratá produkujúce potraviny vrátane medikovaných krmív a doplnkových látok do krmív, hygiena krmív a hygiena potravín, choroby prenosné zo zvierat na ľudí, najmä prostredníctvom potravín živočíšneho pôvodu (zoonotickí pôvodcovia), vedľajšie produkty živočíšneho pôvodu, rezíduá pesticídov, kontaminanty a veterinárne lieky a ich kontrola, kontrola a eradikácia chorôb zvierat, ktoré ovplyvňujú zdravie ľudí, prídavné látky do potravín, materiály prichádzajúce do styku s potravinami, pitná voda ako zložka potravín, geneticky modifikované potraviny, ako aj požiadavky na kvalitu, zloženie a označovanie potravín v záujme ochrany spotrebiteľov a zabezpečenia ich informovanosti.**

V októbri 2006 bola etablovaná poradná skupina ústredného riaditeľa ŠVPS SR zložená zo zástupcov ŠVPS SR, KVPS, RVPS a ŠVPÚ, ktorej úlohou bolo analyzovať vyťaženosť zamestnancov na všetkých úrovniach riadenia (ŠVPS SR, KVPS, RVPS, ÚŠKVBL, ŠVPÚ, ŠVÚ a IVVL) tak, aby boli pokryté odborné činnosti v zmysle platnej národnej a európskej legislatívy pri zabezpečovaní veterinárnej starostlivosti, bezpečnosti potravín a ochrany spotrebiteľa v súlade s Programovým vyhlásením vlády SR v časti 2.4 Pôdohospodárstvo.

Celá riadiaca, rozhodovacia a kontrolná činnosť ŠVPS SR a jej riadených organizácií vychádzala z kvality organizačnej štruktúry, ktorej obsahom sú:

- ✚ efektívnosť všeobecnej organizačnej štruktúry
- ✚ kvalita kontroly
- ✚ postupy a riadenie
- ✚ informovanosť, vybavovanie sťažností a požiadaviek
- ✚ dokumentácia
- ✚ samokontrola a hodnotenie
- ✚ komunikácia
- ✚ ľudské a finančné zdroje
- ✚ vzdelávanie

Sme presvedčení, že všetky činnosti opísané v tejto výročnej správe sú dostatočným vypovedajúcim článkom o zodpovednej úlohe a plnení si úloh a povinností všetkých pracovníkov ŠVPS SR a ňou riadených organizácií v prospech obyvateľov SR .

